

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល
វគ្គអតិថិជ្យនៃវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ
សម្រាប់នាយកសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

ម៉ូឌុលទី៥
ការភ្ញៀវគេចេញទៅ
និងការចូលរួមតាមគោលការណ៍

កម្រោងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការអប់រំ
កម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (STEP UP)

ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៥

បុព្វកថា

គណៈកម្មការ

គណៈកម្មការនិពន្ធ និងរៀបរៀង

លោកបណ្ឌិត Man Gon Park	អ្នកឯកទេសអន្តរជាតិជំនាញការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងសាលារៀន
លោក និល តំណាង	អ្នកឯកទេសជាតិជំនាញការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងសាលារៀន

គណៈកម្មការពិនិត្យ និងកែលម្អ

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត សៀង សុវណ្ណា	នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លោកបណ្ឌិត នូវ វ៉ែ	នាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លោកបណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន	នាយកសាលាក្រោយឧត្តមសិក្សានៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លោកបណ្ឌិត សៀង វាសនា	នាយករងសាលាក្រោយឧត្តមសិក្សានៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លោក ចាប រតនា	នាយករងសាលាក្រោយឧត្តមសិក្សានៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លោក ឡុច ចាន់ថន	នាយករងសាលាក្រោយឧត្តមសិក្សានៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លោក ជាង ចាន់ណាក់	ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់ក្រោយបរិញ្ញាបត្រ
លោក លឹម វ៉ាន់	ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់គ្រប់គ្រង និងផែនការអប់រំ
លោកស្រីបណ្ឌិត ជាច័ន្ទប័ណ្ណា	ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់អភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ
លោក អ៊ុក ឧត្តរៈ	អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់ក្រោយបរិញ្ញាបត្រ
លោក ចាន់ ជឿន	ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់គ្រប់គ្រង និងផែនការអប់រំ
លោកស្រី សុខ វណ្ណា	ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់អភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ
លោក ថាច់ សន	ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់អភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ
ក្រុមគ្រូឧទ្ទេស	អភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈនាយកសាលា

មាតិកា

បុព្វកថា.....	ii
គណៈកម្មការ.....	iii
មាតិកា.....	iv
បញ្ជីរូបភាព តារាង និង គំរូផ្សេងៗ.....	xvi
ពាក្យបច្ចេកទេស	xx
ផ្នែកទី១៖ ការរៀបចំធនធាន.....	1
មេរៀនទី១៖ ធនធានសំខាន់ៗសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលាធម្មតាសិក្សា.....	2
១.១ សេចក្តីផ្តើម.....	2
១.២ ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ.....	2
១.២.១ ផ្នែកសំខាន់ៗនៃតម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុ.....	3
១.២.២ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃជំនួយហិរញ្ញវត្ថុ.....	3
១.២.៣ សកម្មភាពគំរូសម្រាប់ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ.....	3
១.២.៤ ប្រភពសំខាន់ៗនៃធនធានហិរញ្ញវត្ថុ.....	4
១.២.៥ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការប្រមូលធនធានហិរញ្ញវត្ថុ.....	5
១.២.៦ ផែនការប្រមូលធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលាគំរូ.....	6
១.៣ ការកៀរគរធនធានមនុស្ស.....	8
១.៣.១ ប្រភេទនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស.....	9
១.៣.២ ទស្សនៈសំខាន់ៗនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស.....	9
១.៣.៣ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការកៀរគរធនធានមនុស្ស.....	9
១.៣.៤ គំរូផែនការចល័តធនធានមនុស្ស.....	11
១.៣.៥ ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស.....	12
១.៤ ការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ.....	14
១.៤.១ ទស្សនៈនៃការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ.....	15

១.៤.២ សារៈសំខាន់នៃការកៀរគរធនធានសម្ភារៈនៅក្នុងសាលារៀន.....	15
១.៤.៣ ធនធានសម្ភារៈសំខាន់ៗសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ.....	16
១.៤.៤ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការកៀរគរធនធានសម្ភារៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព.....	16
១.៤.៥ គំរូនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ.....	18
១.៥ យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានរួមបញ្ចូលគ្នា.....	19
១.៥.១ និយមន័យនៃការកៀរគរធនធានរួមបញ្ចូលគ្នា.....	20
១.៥.២ ទស្សនៈសំខាន់ៗនិងធាតុផ្សំនៃការប្រមូលធនធានរួមបញ្ចូលគ្នា.....	20
១.៦ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ធនធានសំខាន់ៗសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលាមធ្យមសិក្សា.....	23
១.៧ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសកំណត់កង្វះខាតធនធានសម្រាប់សាលា.....	24
១.៨ ឯកសារយោង.....	25
មេរៀនទី ២៖ ការកំណត់និរន្តរៈនៃការអភិវឌ្ឍការបង្រៀន.....	26
២.១ សេចក្តីផ្តើម.....	27
២.២ ការវិភាគកង្វះខាតនៃការអភិវឌ្ឍការបង្រៀន.....	27
២.២.១ ទស្សនៈនៃការវិភាគកង្វះខាត.....	28
២.២.២ វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវិភាគកង្វះខាត.....	29
២.២.៣ ឧបករណ៍សម្រាប់ការវិភាគកង្វះខាត.....	30
២.២.៤ ទម្រង់បញ្ជីត្រួតពិនិត្យសារពើភ័ណ្ឌ.....	31
២.២.៥ តារាងស្តង់ដារធនធានរបស់ MoEYS.....	34
២.២.៦ គំរូជាក់ស្តែងនៃការវិភាគកង្វះខាតធនធាន.....	36
២.២.៧ សមាហរណកម្មជាមួយក្របខ័ណ្ឌ MoEYS និងអាទិភាពស្នូល.....	37
២.៣ ការកំណត់អាទិភាពនៃតម្រូវការធនធានសាលា ដោយផ្អែកលើភាពបន្ទាន់ ផលជះ និងលទ្ធភាព.....	38
២.៣.១ ទស្សនៈសំខាន់ៗក្នុងការកំណត់អាទិភាពធនធាន.....	38
២.៣.២ ជំហានក្នុងដំណើរការកំណត់អាទិភាព.....	40
២.៣.៣ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសអាទិភាពធនធាន.....	41

២.៣.៤ គំនិតពិចារណាសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	42
២.៣.៥ ឧទាហរណ៍	42
២.៣.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់ការកំណត់អាទិភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព.....	43
២.៤ ការតម្រឹមតម្រូវការធនធានសាលាជាមួយគោលនយោបាយអប់រំជាតិនិងអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយ	43
២.៤.១ គោលនយោបាយអប់រំជាតិ និងក្របខណ្ឌដែលទាក់ទងនឹងការតម្រឹមតម្រូវការធនធានសាលា.....	44
២.៤.២ ការយល់ដឹងអំពីអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយនិងទម្រង់ជំនួយ	45
២.៤.៣ ការវាយតម្លៃ និងយុទ្ធសាស្ត្រគំរូការសាលា.....	45
២.៤.៤ ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP).....	47
២.៤.៥ គំរូតារាងនៃការតម្រឹមតម្រូវការធនធានសាលា.....	53
២.៤.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា.....	53
២.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការកំណត់និងវាយតម្លៃតម្រូវការធនធាន	54
២.៦ ឯកសារយោង.....	54
មេរៀនទី ៣៖ សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំធនធាន.....	56
៣.១ សេចក្តីផ្តើម.....	58
៣.២ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិសាលា	58
៣.២.១ ហេតុផលសំខាន់ៗសម្រាប់ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពប្រភពមូលនិធិ	59
៣.២.២ ករណីសិក្សា៖ ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពថវិការបស់សាលានៅអនុវិទ្យា ល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ធំ	60
៣.៣ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃគំរូមូលនិធិផ្សេងៗសម្រាប់សាលារៀន.....	63
៣.៣.១ ការផ្តល់មូលនិធិសាធារណៈ (ការបែងចែកថវិការបស់រដ្ឋាភិបាល).....	63
៣.៣.២ ភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជននិងទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាធារណៈ (CSR).....	63
៣.៣.៣ ការរួមចំណែករបស់សហគមន៍និងការអង្កេតសិក្សាក្នុងស្រុក.....	64
៣.៣.៤ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពក្នុងសាលារៀន	64
៣.៣.៥ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងជំនួយម្ចាស់ជំនួយ	64
៣.៣.៦ សប្បុរសធម៌និងមូលនិធិ.....	64

៣.៣.៧ ការចូលរួមចំណែករបស់អតីតសិស្ស.....	65
៣.៣.៨ ភាពជាដៃគូជាមួយសាធារណៈនិងឯកជន (PPPs)	65
៣.៤ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន	66
៣.៤.១ គំនិតក្នុងការបង្កើតប្រាក់ចំណូល.....	66
៣.៤.២ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល	66
៣.៤.៣ វិធីសាស្ត្រនិងជំហានអនុវត្ត.....	67
៣.៤.៤ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការបង្កើតប្រាក់ចំណូល.....	68
៣.៤.៥ ការណែនាំបន្ថែមដើម្បីភាពជោគជ័យ	69
៣.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំធនធាន	70
៣.៦ ឯកសារយោង	70
មេរៀនទី ៤៖ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀននិងការស្វែងរកជំនួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ	71
៤.១ សេចក្តីផ្តើម.....	72
៤.២ ការបង្កើតអាជីវកម្មដែលដឹកនាំដោយសាលា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងសេវាកម្មប្រឹក្សាសម្រាប់ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀន.....	73
៤.២.១ ការយល់ដឹងអំពីការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលា.....	73
៤.២.២ អត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀន	73
៤.២.៣ អាជីវកម្មដែលដឹកនាំដោយសាលា	74
៤.២.៤ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ.....	75
៤.២.៥ សេវាប្រឹក្សាអប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយ.....	76
៤.២.៦ ការណែនាំអំពីការអនុវត្ត.....	76
៤.៣ ការសរសេរនិងរៀបចំសំណើ.....	77
៤.៣.១ គោលបំណងនៃការសរសេរសំណើ	77
៤.៣.២ ធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃសំណើ.....	77

៤.៣.៣ ជំហាននៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍សំណើសុំជំនួយ	78
៤.៣.៤ ឧទាហរណ៍ឈ្មោះនៃគម្រោងផ្សេងៗ.....	79
៤.៣.៥ បញ្ហាប្រឈមទូទៅនិងដំណោះស្រាយ	80
៤.៣.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	80
៤.៣.៧ គំរូនៃសំណើសុំជំនួយ	81
៤.៤ ទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាធារណៈ (CSR) សម្រាប់មូលនិធិសាលា	83
៤.៤.១ គំនិតនៃទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាធារណៈ (CSR) ក្នុងការអប់រំ	83
៤.៤.២ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីទទួលបានមូលនិធិCSRសម្រាប់សាលារៀន.....	84
៤.៤.៣ វិធីសាស្ត្រនៃរួមបញ្ចូលCSRនៅក្នុងមូលនិធិសាលា	84
៤.៤.៤ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការរួមចំណែក CSR នៅក្នុងសាលារៀន.....	85
៤.៤.៥ ករណីសិក្សា៖ CSR របស់ក្រុមហ៊ុន Smart Axiata នៅតាមវិទ្យាល័យ.....	86
៤.៤.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់សាលារៀន.....	87
៤.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀននិងការស្វែងរកជំនួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ	87
៤.៦ ឯកសារយោង.....	88
មេរៀនទី ៥៖ យុទ្ធសាស្ត្រស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមសម្រាប់សាលារៀន.....	89
៥.១ សេចក្តីផ្តើម.....	90
៥.២ វេទិការួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមរយៈបណ្តាញ	90
៥.២.១ និយមន័យនិងភាពពាក់ព័ន្ធនៃការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត.....	90
៥.២.២ ជំហានអនុវត្តសម្រាប់ការប្រមូលថវិកាតាមអ៊ីនធឺណិត	90
៥.២.៣ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត	92
៥.៣ បណ្តាញអតីតសិស្សនិងការរំលឹកសិស្សនិងការរំលឹកសិស្ស.....	93
៥.៣.១ ការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញអតីតសិស្សនិងការរំលឹកសិស្សប្រាក់	93
៥.៣.២ ការរំលឹកសិស្សនិងការរំលឹកសិស្ស.....	94
៥.៣.៣ សារៈសំខាន់នៃការរំលឹកសិស្សប្រាក់ពីបណ្តាញអតីតសិស្ស.....	95

៥.៣.៤ សារៈសំខាន់នៃការរៀនអង្គាសបរិកាសហគមន៍.....	95
៥.៣.៥ វិធីសាស្ត្ររៀនអង្គាសប្រាក់របស់បណ្តាញអតីតសិស្ស.....	95
៥.៣.៦ វិធីសាស្ត្ររៀនអង្គាសបរិកាសហគមន៍	96
៥.៣.៧ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការរៀនអង្គាសប្រាក់អតីតសិស្ស និងការរៀនអង្គាសបរិកាសហគមន៍	97
៥.៣.៨ ករណីសិក្សានៃការរៀនអង្គាសបរិកាសហគមន៍.....	98
៥.៣.៩ អនុសាសន៍យុទ្ធសាស្ត្រ.....	100
៥.៤ ផ្នែកអនុវត្ត៖ យុទ្ធសាស្ត្រស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមសម្រាប់សាលារៀន.....	101
៥.៥ ឯកសារយោង.....	101
មេរៀនទី ៦៖ ការត្រួតពិនិត្យនិរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន	101
៦.១ សេចក្តីផ្តើម.....	103
៦.២ ការធានានូវតម្លាភាព ការវាយតម្លៃផលជះ និងការរាយការណ៍អំពីតម្រូវការដល់ម្ចាស់ជំនួយ	103
៦.២.១ ការធានានូវតម្លាភាពសម្រាប់សកម្មភាពដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ	104
៦.២.២ អនុវត្តការវាយតម្លៃផលជះនៃអន្តរាគមន៍ដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ	105
៦.២.៣ ការរាយការណ៍ជូនម្ចាស់ជំនួយ	107
៦.២.៤ ករណីជាក់ស្តែង៖ បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែម នៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ	108
៦.២.៥ ការតម្រឹមជាមួយគោលនយោបាយជាតិ និងក្របខណ្ឌម្ចាស់ជំនួយ	109
៦.២.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា.....	109
៦.៣ ការកសាងយុទ្ធសាស្ត្រនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែង.....	109
៦.៣.១ គំនិត និងសារៈសំខាន់	110
៦.៣.២ ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈភាពជាដៃគូ.....	110
៦.៣.៣ ប្រភេទនៃគំរូភាពជាដៃគូប្រកបដោយនិរន្តរភាព	111
៦.៣.៤ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗដើម្បីនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ	112
៦.៣.៥ ករណីសិក្សា៖ វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ.....	113
៦.៣.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់ការអនុវត្ត.....	113

៦.៣.៧ បញ្ហាប្រឈមនិងយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយ.....	114
៦.៦ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការត្រួតពិនិត្យនិងរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន	114
៦.៧ ឯកសារយោង	114
ចម្លើយសម្រាប់កិច្ចការប្រកបដោយសំណួរ.....	116
ផ្នែកទី២៖ ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ	123
មេរៀនទី៧៖ ការយល់ដឹងអំពីការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំ.....	124
៧.១ សេចក្តីផ្តើម.....	124
៧.២ និយមន័យអ្នកពាក់ព័ន្ធ.....	125
៧.២.១ និយមន័យអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យអប់រំ.....	125
៧.២.២ លំដាប់ថ្នាក់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ.....	125
៧.៣ សារៈសំខាន់នៃតួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធ.....	126
៧.៣.១ តួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសាលា.....	126
៧.៣.២ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs) ជាអ្នកពាក់ព័ន្ធដ៏សំខាន់	128
៧.៣.៣ អត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	132
៧.៤ កម្រិតនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ.....	133
៧.៤.១ កម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសាលារៀន	133
៧.៤.២ សេចក្តីសង្ខេបនៃកម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ	136
៧.៥ ករណីសិក្សា និងឧត្តមានុភាព.....	138
៧.៥.១ ករណីសិក្សា៖ ភាពជាដៃគូ “ស្នូមសម្រាប់ជីវិត” នៅខេត្តសៀមរាប	138
៧.៥.២ ករណីសិក្សា៖ ពិពណ៌នាការងារស្នូមនៅអនុវិទ្យាល័យភ្នំពេញ	139
៧.៦ ផ្នែកអនុវត្តសម្រាប់ការយល់ដឹងអំពីការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំ	140
៧.៧ ឯកសារយោង	141
មេរៀនទី ៨៖ ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នូម	143
៨.១ សេចក្តីផ្តើម	143

៨.២ ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ.....	144
៨.២.១ មាតាបិតានិងអាណាព្យាបាល.....	144
៨.២.២ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ថ្នាក់ឃុំ ស្រុក និងខេត្ត).....	145
៨.២.៣ ដៃគូអាជីវកម្ម និងឧស្សាហកម្ម.....	145
៨.២.៤ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	147
៨.២.៥ គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា (HEIs)	148
៨.២.៦ តារាងកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	149
៨.៣ វេទិកាពិភាក្សាអំពីតួនាទីនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការកែលម្អការអប់រំស្នូល.....	150
៨.៣.១ គោលគំនិតសំខាន់ៗនៃអង្គវេទិកាពិភាក្សាសម្រាប់ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ	150
៨.៣.២ ដំណើរការស្នូលនៃវេទិកាពិភាក្សាសម្រាប់ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ	151
៨.៣.៣ វិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍សម្រាប់វេទិកាពិភាក្សាដែលចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ.....	158
៨.៣.៤ វិធីសាស្ត្រ World Café	160
៨.៣.៥ វិធីសាស្ត្រពិភាក្សាក្រុម.....	161
៨.៣.៦ ការពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធ.....	165
៨.៣.៧ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការពិភាក្សាជាក្រុម.....	166
៨.៣.៨ អត្ថប្រយោជន៍នៃការពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងសាលាមធ្យម	168
៨.៣.៩ ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធតាមរយៈវេទិកាផ្សេងៗដែលមានចរន្តសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវ.....	169
៨.៣.១០ គំរូនៃការចរន្តវេទិកាពិភាក្សាជាក្រុម.....	170
៨.៤ ករណីសិក្សា និងឧត្តមានុភាពការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នូល.....	171
៨.៤.១ ករណីសិក្សា៖ វិទ្យាល័យសម្តេចឪ ខេត្តសៀមរាប.....	171
៨.៤.២ ឧត្តមានុភាពសម្រាប់ការគូសផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នូល.....	172
៨.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នូល.....	173
៨.៦ ឯកសារយោង.....	173

**មេរៀនទី ៩៖ ការកសាងទំនុកចិត្តនិងការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ..... 175**

៩.១ សេចក្តីផ្តើម..... 176

៩.២ បង្កើតទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្ត 176

៩.២.១ គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្ត177

៩.២.២ ការអភិវឌ្ឍន៍ក្របខ័ណ្ឌទំនាក់ទំនងសាលា..... 181

៩.២.៣ គំរូគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងសាលាដើម្បីជំរុញការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ182

៩.២.៤ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្ត និងទំនាក់ទំនង 186

៩.២.៥ ការកសាងសមត្ថភាពក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ 189

៩.២.៦ ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនងការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ.....192

៩.២.៧ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង និងករណីសិក្សា.....197

៩.៣ ការបង្កើតយន្តការផ្តល់មតិកែលម្អសម្រាប់ការបញ្ចូលភាគីពាក់ព័ន្ធ 197

៩.៣.១ គោលបំណងនៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់..... 198

៩.៣.២ គោលការណ៍នៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព..... 198

៩.៣.៣ ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ..... 198

៩.៣.៤ ប្រភេទនៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់..... 198

៩.៣.៥ ជំហានដើម្បីបង្កើតយន្តការមតិ 199

៩.៣.៦ គំរូឧបករណ៍ប្រមូលមតិ 200

៩.៣.៧ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ..... 205

៩.៤ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង..... 205

៩.៤.១ គោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង 206

៩.៤.២ គោលការណ៍សំខាន់ៗ..... 206

៩.៤.៣ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការវិភាគ..... 206

៩.៤.៤ បណ្តាញទំនាក់ទំនង និងឧបករណ៍ 208

៩.៤.៥ ការធ្វើផែនការទំនាក់ទំនងមាតាបិតា	209
៩.៤.៦ មតិកែលម្អ និងយន្តការត្រួតពិនិត្យ.....	211
៩.៤.៧ តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវនៃការទំនាក់ទំនង.....	211
៩.៤.៨ ការកសាងសមត្ថភាព	212
៩.៤.៩ ការវាយតម្លៃ និងការកែលម្អជាប្រចាំ	212
៩.៤.១០ គំរូផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង.....	212
៩.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ កសាងទំនុកចិត្ត និង ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ.....	213
៩.៦ ឯកសារយោង.....	213
មេរៀនទី ១០៖ ការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ការចូលរួមរបស់សហគមន៍	215
10.១ សេចក្តីផ្តើម	216
10.២ ការចូលរួមជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយដើម្បីគាំទ្រការអប់រំ	216
10.២.១ សារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់រដ្ឋាភិបាល	217
10.២.២ អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗជាមួយការចូលរួមរបស់រដ្ឋាភិបាល	217
10.២.៣ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព.....	217
10.២.៤ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង	218
10.៣ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់មាតាបិតាក្នុងការអប់រំស្នូម	219
10.៣.១ សារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់មាតាបិតាក្នុងការអប់រំស្នូម.....	219
10.៣.២ ឧបសគ្គនៃការចូលរួមរបស់មាតាបិតា	220
10.៣.៣ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមសកម្មពីមាតាបិតា	220
10.៣.៤ ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ឪពុកម្តាយ	222
10.៣.៥ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូក្នុងស្រុកសម្រាប់ការចូលរួមរបស់មាតាបិតា	222
10.៣.៦ ការត្រួតពិនិត្យ និងការទទួលស្គាល់ការចូលរួមរបស់មាតាបិតា	223

១០.៤ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការអប់រំស្នូម.....	223
១០.៤.១ ហេតុផលសម្រាប់ការចូលរួមក្នុងសហគមន៍ស្នូម	223
១០.៤.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍.....	226
១០.៤.៣ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលារៀន.....	230
១០.៥ ការភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយអ្នកជំនាញក្នុងឧស្សាហកម្ម សម្រាប់ការណែនាំ និងអាជីពរបស់សិស្ស	230
១០.៥.១ តម្រូវការគាំទ្រ ការវិភាគនៃការណែនាំ និងអាជីពការងារដោយដៃគូឧស្សាហកម្ម.....	230
១០.៥.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗ.....	231
១០.៦ ការប្រើប្រាស់សារព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍ ដើម្បីពង្រឹងទំនាក់ ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	233
១០.៦.១ ការប្រើប្រាស់សារព័ត៌មាន (កាសែតវិទ្យុ ទូរទស្សន៍).....	233
១០.៦.២ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម	234
១០.៦.៣ ការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍.....	235
១០.៦.៤ អត្ថប្រយោជន៍នៃវីធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងរួមបញ្ចូលគ្នា	235
១០.៦.៥ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា.....	236
១០.៧ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ការចូលរួមរបស់សហគមន៍	237
១០.៨ ឯកសារយោង.....	237
មេរៀនទី ១១៖ ការដោះស្រាយជម្លោះនិងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ.....	239
១០.១ សេចក្តីផ្តើម	240
១០.២ ការដោះស្រាយជម្លោះ.....	240
១០.២.១ សារៈសំខាន់នៃការដោះស្រាយជម្លោះដែលគាំទ្រដល់បរិយាកាសសិក្សា.....	240
១០.២.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះ.....	241
១០.២.៣ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការដោះស្រាយជម្លោះ.....	242
១០.៣ ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ.....	243

១០.៣.១ ការយល់ដឹងពីការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	243
១០.៣.២ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	243
១០.៣.៣ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយក្នុងការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក.....	244
១០.៤ ការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ	245
១០.៤.១ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗក្នុងការកសាងទំនុកចិត្តជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	245
១០.៤.២ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង	247
១០.៥ ករណីសិក្សា៖ ការដោះស្រាយទំនាស់ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ	247
១០.៦ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការដោះស្រាយជម្លោះ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ	250
១០.៧ ឯកសារយោង.....	250
ចម្លើយសម្រាប់កិច្ចការប្រកបដោយសំណួរ.....	252

បញ្ជីរូបភាព តារាង និង គំរូផ្សេងៗ

លរ	ចំណងជើង	ទំព័រ
រូបភាព ១.១	ធនធានសម្ភារៈសម្រាប់សាលារៀន	15
រូបភាព ២.១	សារពើភ័ណ្ឌធនធានសម្ភារៈសាលា	29
រូបភាព ៣.១	សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន	67
រូបភាព ៤.១	សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលក្នុងសាលារៀនតាមរយៈហាងលក់ដូរ	74
រូបភាព ៤.២	ទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម (CSR) ក្នុងការអប់រំ	83
រូបភាព ៥.១	ឧទាហរណ៍នៃការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត	92
រូបភាព ៥.២	សកម្មភាពអែដ្ឋាសប្រាក់អតីតសិស្សសាលា	97
រូបភាព ៦.១	ការវាយតម្លៃផលជះនៃអន្តរាគមន៍ដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ	105
រូបភាព ៧.១	គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀនដែលមានអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជាប្រធាន	128
រូបភាព ៨.១	ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា IT Startup បានចាប់ដៃគូជាមួយសាលាមធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ ដើម្បីផ្តល់សិក្ខាសាលាណែនាំអំពីការសរសេរកូដ	146
រូបភាព ៨.២	អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយនៅខេត្តកំពតបានជួយសិស្សបង្កើតគម្រោងដឹកប៉ុសសាលារៀន	148
រូបភាព ៨.៣	វេទិកាពិភាក្សាអំពីតួនាទីនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការកែលម្អការអប់រំស្នូម	160
រូបភាព ៩.១	សេចក្តីប្រកាសគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងនៅក្នុងវិទ្យាល័យ	183
រូបភាព ១០.១	ការអប់រំស្នូមនាពេលរាត្រីដែលមាតាបិតាបានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម	222
រូបភាព ១០.២	សកម្មភាពសាលាដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍តាមរយៈកាសែត និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម	235
រូបភាព ១១.១	កិច្ចប្រជុំដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះ និងការគ្រប់គ្រងភាគីពាក់ព័ន្ធនៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ	250
តារាង ១.១	បញ្ជីត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស	13
តារាង ១.២	គំរូតារាងម៉ាទ្រីសកំណត់កង្វះខាតធនធានសម្រាប់សាលា	24
តារាង ២.១	ឧបករណ៍សម្រាប់ការវិភាគកង្វះខាតធនធាន	30
តារាង ២.២	តារាងស្តង់ដារធនធាន MoEYS សម្រាប់សាលា	34
តារាង ២.៣	គំរូតារាងម៉ាទ្រីសអាទិភាពធនធាន	41

តារាង ២.៤	គំរូតារាងធនធានសាលា	53
តារាង ៣.១	យុទ្ធសាស្ត្របង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន	66
តារាង ៤.១	ធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃសំណើសុំជំនួយ	78
តារាង ៤.២	គំរូសំណើសុំផ្តល់ជំនួយ	81
តារាង ៤.៣	វិធីសាស្ត្រនៃការរួមបញ្ចូល CSR នៅក្នុងមូលនិធិសាលា	84
តារាង ៥.១	ជំហានអនុវត្តសម្រាប់ការប្រមូលថវិកាពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត	90
តារាង ៥.២	ការអភិវឌ្ឍបណ្តាញអតីតសិស្ស	93
តារាង ៥.៣	ប្រភេទនៃការបែងចែកប្រាក់ផ្អែកលើសហគមន៍	94
តារាង ៦.១	ឧបករណ៍និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃផលជះ	106
តារាង ៦.២	ប្រភេទនិងភាពញឹកញាប់នៃរបាយការណ៍ទៅកាន់ម្ចាស់ជំនួយ	107
តារាង ៧.១	អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗនៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	126
តារាង ៧.២	តួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	127
តារាង ៧.៣	សមាសភាពទូទៅនៃគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា	131
តារាង ៧.៤	អត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	133
តារាង ៧.៥	សេចក្តីសង្ខេបនៃកម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ	138
តារាង ៨.១	តារាងកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	150
តារាង ៨.២	ឧទាហរណ៍នៃការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអប់រំស្នែមនៅមធ្យមសិក្សា	151
តារាង ៨.៣	តារាងសង្ខេបគោលគំនិតសំខាន់ៗនៃវេទិកាពិភាក្សារបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធស្នែម	158
តារាង ៨.៤	វិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍សម្រាប់អង្គវេទិកាពិភាក្សា	160
តារាង ៨.៥	ដំណាក់កាលទាំងបីនៃការរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាក្រុម	163
តារាង ៨.៦	ឧទាហរណ៍នៃការពិភាក្សាជាក្រុមដែលមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ	165
តារាង ៨.៧	មគ្គុទ្ទេសក៍គំរូសម្រាប់កិច្ចពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធស្នែម	166
តារាង ៨.៨	តារាងសង្ខេបនៃអត្ថប្រយោជន៍ពីការពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សា	170
តារាង ៨.៩	តារាងវេទិកាកិច្ចពិភាក្សាក្រុម	171
តារាង ៩.១	គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្ត	179
តារាង ៩.២	សមាសធាតុសំខាន់ៗនៃសមត្ថភាពទំនាក់ទំនង	192
តារាង ៩.៣	សូចនាករសំខាន់ៗសម្រាប់តាមដានប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង	195
តារាង ៩.៤	ឧបករណ៍សម្រាប់ការវាយតម្លៃ និងការកែលម្អ	197

តារាង ៩.៥	បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍នៃការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាព ទំនាក់ទំនង	198
តារាង ៩.៦	បញ្ជីពិនិត្យងាយៗនៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនងសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា	198
តារាង ៩.៧	ប្រភេទនៃយន្តការមតិត្រឡប់ដើម្បីទទួលបានធាតុចូលពីអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់ សាលា	201
តារាង ៩.៨	សំណួរស្ទង់មតិគំរូសម្រាប់មតិកែលម្អរបស់មាតាបិតា	203
តារាង ៩.៩	គំរូគោលការណ៍ណែនាំការស្ទង់មតិក្រុមសម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរបស់ សាលា	204
តារាង ៩.១០	បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយនៃមតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ	207
តារាង ៩.១១	គំរូរូបភាពនៃការភ្ជាប់ម៉ាទ្រីស	209
តារាង ៩.១២	គំរូម៉ាទ្រីសការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	209
តារាង ៩.១៣	បណ្តាញទំនាក់ទំនង និងឧបករណ៍សម្រាប់ការចូលរួមភាគីពាក់ព័ន្ធ	210
តារាង ៩.១៤	ផែនការខ្លឹមសារទំនាក់ទំនងគំរូសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	211
តារាង ៩.១៥	តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវនៃការទំនាក់ទំនងសាលា	214
តារាង ៩.១៦	គំរូគ្រោងការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង	215
តារាង ១០.១	តួនាទី និងការរួមចំណែកនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរបស់ រដ្ឋាភិបាល	220
តារាង ១០.២	សង្ខេបអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងស្នែង	229
តារាង ១០.៣	យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមសហគមន៍ក្នុងការអប់រំ ស្នែង	230
តារាង ១០.៤	អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗនៃវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងរួមបញ្ចូលគ្នា	239
តារាង ១១.១	បញ្ហាប្រឈមទូទៅ និងដំណោះស្រាយក្នុងការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក	247
គំរូ ១.១	គំរូការវាយតម្លៃតម្រូវការធនធានមនុស្ស	10
គំរូ ១.២	កាលវិភាគបណ្តុះបណ្តាល CPD សម្រាប់ធនធានមនុស្សនៅក្នុងសាលា	11
គំរូ ១.៣	រចនាសម្ព័ន្ធលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ធនធានមនុស្សនៅក្នុងសាលា	11
គំរូ ១.៤	គំរូផែនការកៀរគរធនធានមនុស្ស	12
គំរូ ១.៥	គំរូនៃការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ	18
គំរូ ១.៦	គំរូគម្រោងសំណើរសុំធនធាន	19
គំរូ ២.១	តារាងវិភាគកង្វះខាតធនធានមនុស្ស	37

គំរូ ២.២	តារាងម៉ាទ្រីសការកំណត់កង្វះធនធានសម្ភារៈ (ការផ្ដោតលើស្វែម)	37
គំរូ ២.៣	សំណួរពិភាក្សាជាក្រុម (សម្រាប់គ្រូ)	37
គំរូ ២.៤	បញ្ជីតម្រូវការអាទិភាពសម្រាប់ផែនការរៀនធនធាន	38

ពាក្យបច្ចេកទេស

លរ	ពាក្យបច្ចេកទេស	អត្ថន័យ
១	Commune/ Sangkat Fund (CSF)	មូលនិធិឃុំ សង្កាត់ (CSF) គឺជាកញ្ចប់ថវិកានៅកម្ពុជា ដែលរដ្ឋាភិបាលផ្ទេរទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន។ វារួមបញ្ចូលទាំងចំណូលពន្ធ និងការរួមចំណែករបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបែងចែកសម្រាប់ទាំងការចំណាយរដ្ឋបាល និងគម្រោងក្នុងស្រុក។ មូលនិធិនេះត្រូវបានបែងចែកជាពីរផ្នែកធំៗ គឺផ្នែករដ្ឋបាល និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន។
២	Diaspora	ជនភៀសខ្លួន គឺជាប្រជាជនដែលបានបែកខ្ញែកចេញពីស្រុកកំណើតរបស់ខ្លួន ហើយទៅតាំងទីលំនៅនៅទីតាំងផ្សេងទៀត។ ការបែកខ្ញែកនេះអាចបណ្តាលមកពីហេតុផលផ្សេងៗ រួមទាំងការធ្វើចំណាកស្រុក ការផ្លាស់ទីលំនៅដោយបង្ខំ ឬជម្លោះ។ ខណៈពេលដែលពាក្យដំបូងត្រូវបានសំដៅទៅលើការផ្លាស់ទីលំនៅដោយបង្ខំនៃប្រជាជនមួយចំនួន ឥឡូវនេះវាត្រូវបានគេប្រើជាទូទៅដើម្បីពិពណ៌នាអំពីក្រុមដែលមានអត្តសញ្ញាណប្រទេសកំណើតមួយ ប៉ុន្តែមិនបានរស់នៅ។
៣	In-Kind Support	បានបង់ ឬផ្តល់ឱ្យជាទំនិញ វត្ថុ ឬសេវាកម្មជំនួសឱ្យប្រាក់
៤	FDG	Focus Group Discussion (FDG) គឺជាវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវប្រកបដោយគុណភាព ដែលមនុស្សមួយក្រុមតូច ជាធម្មតា ៦-១២ នាក់ ត្រូវបានអញ្ជើញអោយចូលរួមគ្នាដើម្បីពិភាក្សាអំពីប្រធានបទជាក់លាក់មួយដែលមានអ្នកសម្របសម្រួល។
៥	HEI	Higher Education Institution (HEI) គឺជាស្ថាន្តស្ថានខ្ពស់សិក្សា គឺជាស្ថាប័នដែលផ្តល់ការអប់រំក្រោយមធ្យមសិក្សា ដោយផ្តល់ជូននូវកម្មវិធីដែលទទួលបានសញ្ញាបត្រដូចជា បរិញ្ញាបត្រ អនុបណ្ឌិត និងបណ្ឌិត។ ស្ថាប័នទាំងនេះអាចជាសាកលវិទ្យាល័យ មហាវិទ្យាល័យ ឬសាលាវិជ្ជាជីវៈផ្សេងៗ ដែលផ្តោតលើការសិក្សាកម្រិតខ្ពស់ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ។
៦	NGO	A non-profit, voluntary organization (NGO) អង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ និងស្ម័គ្រចិត្ត (NGO) ដំណើរការដោយឯករាជ្យពីរដ្ឋាភិបា

		ល ហើយជាធម្មតាមានគោលបំណងមនុស្សធម៌ ឬការអភិវឌ្ឍ។ ជារឿយៗ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលគឺនៅជួរមុខនៃបញ្ហាសង្គម ការតស៊ូមតិដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងមូលហេតុសំខាន់ៗផ្សេងទៀត។
៧	NSAF	The National Social Accountability Framework (ISAF) ក្របខណ្ឌគណនេយ្យភាពសង្គមជាតិ នៅកម្ពុជា គឺជាកម្មវិធីមួយដែលមានគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់សេវាក្នុងស្រុក ដោយផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងពង្រឹងភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងប្រជាពលរដ្ឋ។
៨	PDCA	The Plan-Do-Check-Act (PDCA) គឺជាវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហាមានបួនជំណាក់កាល ដែលគេប្រើវាដើម្បីកែលម្អអាជីវកម្ម និងវិស័យផ្សេងទៀតជាប្រចាំ។
៩	POE/DOE	Provincial/District Offices of Education ការិយាល័យអប់រំខេត្ត/ក្រុង
១០	SBM	School-based management (SBM) ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន គឺជាវិធីសាស្ត្រវិមជ្ឈការចំពោះការគ្រប់គ្រងសាលារៀន ដែលផ្លាស់ប្តូរអំណាចនៃការសម្រេចចិត្តពីអាជ្ញាធរថ្នាក់ជាតិទៅកម្រិតសាលារៀន។ វាពាក់ព័ន្ធនឹងការច្រើនដូចជាគ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ និងអ្នកគ្រប់គ្រងសាលា ដែលសហការគ្នាដើម្បីគ្រប់គ្រងស្ថានភាពផ្សេងៗនៃប្រតិបត្តិការរបស់សាលា ដូចជាកម្មវិធីសិក្សា ធនធាន និងថវិកា។
១១	SMC	The School Management Committee (SMC) គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀនគឺជាស្ថាប័នគ្រប់គ្រងមួយនៅក្នុងសាលា ដែលជារឿយៗត្រូវបានចាត់ចែងដោយច្បាប់ ហើយមានភារៈកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការរបស់សាលា។ ជាធម្មតាគណៈកម្មាធិការនេះ មានតំណាងមកពីសាលារៀន សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលដែលមានសក្តានុពល។

ផ្នែកទី១៖ ការរៀនចម្លង

មេរៀនទី១៖ ធនធានសំខាន់ៗសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលាមធ្យមសិក្សា

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• រំលឹកយល់ពីប្រភេទផ្សេងៗនៃធនធានដែលត្រូវការនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ • រំលឹកយល់អំពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់កម្ពុជា ២០១៩-២០២៣ ស្តីអំពីគោលនយោបាយជាតិនៃការបែងចែកធនធានសាលារៀន។
បំណិនសម្បទា	• កំណត់គម្លាតធនធាននៅក្នុងសាលារៀនដោយប្រើបញ្ជីត្រួតពិនិត្យសារ ពីកំណើននិងផែនការកែលម្អសាលារៀន។ • ផ្តល់អាទិភាពលើការបែងចែកធនធានដោយផ្អែកលើតម្រូវការរបស់សាលានិងថវិកាដែលមាន។ • បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានស្រាប់និងកាត់បន្ថយការខ្វះខាត។
ចរិយាសម្បទា	• លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ធនធានរបស់សាលាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសីលធម៌។ • គាំទ្រដល់កិច្ចសហការរវាងគ្រូ សិស្ស និងសមាជិកសហគមន៍ ដើម្បីគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាលា។ • ជំរុញចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងសម្រាប់និរន្តរភាពធនធាន។

១.១ សេចក្តីផ្តើម

ការកៀរគរធនធានសម្រាប់សាលារៀន សំដៅលើរបៀបដែលសាលារៀនធានា និងគ្រប់គ្រងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ មនុស្ស និងសម្ភារៈចាំបាច់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្រៀន និងការរៀនប្រកបដោយគុណភាព។ នៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ជាពិសេសផ្នែក ស្នែម (វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា) ការប្រមូលធនធានមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការលើកកម្ពស់លទ្ធផលសិស្សធានាសមធម៌ និងលើកកម្ពស់ការច្នៃប្រឌិត។ មេរៀននេះបង្ហាញអំពីធនធានសំខាន់ៗរបស់សាលា ដូចជាហិរញ្ញវត្ថុ មនុស្ស និងសម្ភារៈ ដែលត្រូវតែប្រមូលផ្តុំ និងគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលារៀន។

១.២ ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាគន្លឹះដ៏សំខាន់នៅក្នុងការពង្រឹងគុណភាពអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ជាពិសេសសម្រាប់ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងកម្មវិធីស្នែម។ ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

គឺជាមូលនិធិដែលត្រូវការសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ ថែទាំ កែលម្អកម្មវិធីនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់សាលា។ ទាំងនេះរួមបញ្ចូលមូលនិធិពីរដ្ឋាភិបាល ការរួមចំណែកពីសហគមន៍ ការឧបត្ថម្ភពីវិស័យឯកជន និងសកម្មភាពនានារបស់សាលាដែលបង្កើតប្រាក់ចំណូល។ ធនធានហិរញ្ញវត្ថុមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ធានាគុណភាពអប់រំជាពិសេសនៅវិទ្យាល័យ ដែលទាមទារឧបករណ៍ឯកទេស គ្រូដែលទទួលការបណ្តុះបណ្តាលតាមស្តង់ដារ និងបរិយាកាសសិក្សាដែលអំណោយផល។ ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងនិរន្តរភាព គឺជាអាទិភាពមួយដើម្បីកែលម្អលទ្ធភាពទទួលបាន សមធម៌ និងគុណភាពក្នុងការអប់រំ ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យស្នែង ។

១.២.១ ផ្នែកសំខាន់ៗនៃតម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុ

- ប្រាក់បៀវត្សរ៍ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់បុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា ឬអ្នកឯកទេស
- ថែទាំនិងកែលម្អអគារសិក្សា និងបន្ទប់ពិសោធន៍
- លទ្ធកម្មសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន
- ការគាំទ្រសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សាបន្ថែម និងស្នែង
- ការជាវឧបករណ៍ ICT និងកម្មវិធី
- ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់គ្រូបង្រៀន

១.២.២ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃជំនួយហិរញ្ញវត្ថុ

- សាលារៀនគឺជាដៃគូសហការណ៍ជាមួយអ្នកឧបត្ថម្ភធុរកិច្ចក្នុងស្រុក ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបន្ទប់ពិសោធន៍ និងទិញឧបករណ៍ពិសោធន៍ទំនើបៗសម្រាប់ថ្នាក់រូបវិទ្យា និងគីមីវិទ្យា។
- ឪពុកម្តាយ និងកូនសិស្សចូលរួមចំណែកដល់មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍សាលា ដើម្បីឧបត្ថម្ភថ្លៃសេវាអ៊ីនធឺណិត និងការទិញកម្មវិធីនិម្មិតសម្រាប់ការសិក្សាស្នែង។
- សាលារៀនបានរៀបចំពិពណ៌នាវិទ្យាសាស្ត្រដែលមានការបង់ថ្លៃចូល និងទទួលបានការឧបត្ថម្ភដើម្បីសាងសង់ផ្ទះកញ្ចក់តូចមួយសម្រាប់ការពិសោធន៍ជីវវិទ្យា។

១.២.៣ សកម្មភាពគំរូសម្រាប់ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

- ធ្វើផែនការថវិកាសាលាលម្អិត ស្របតាមគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ។
- រៀបចំសំណើសុំមូលនិធិ និងស្វែងរកដៃគូអាជីវកម្មក្នុងស្រុក ដើម្បីស្នើសុំការគាំទ្រតាមរយៈកម្មវិធីទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម (CSR)។
- រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយតម្លាភាព ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនិងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបរិច្ចាគកាន់តែច្រើន។

១.២.៤ ប្រភពសំខាន់ៗនៃធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រភពសំខាន់ៗនៃធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ មានដូចខាងក្រោម៖

(១) មូលនិធិរបស់រដ្ឋាភិបាល

- ថវិកាផ្នែកលើកម្មវិធីរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ និងការអភិវឌ្ឍសាលារៀន។
- មូលនិធិកម្មវិធីសកម្មភាពអាទិភាព (PAP) គាំទ្រដល់អន្តរាគមន៍ជាក់លាក់ ដូចជា ការលើកទឹកចិត្តគ្រូបង្រៀន ឬការគាំទ្រដល់ថ្នាក់បំប៉ន។
- មូលនិធិឃុំ សង្កាត់អាចគាំទ្រគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀនខ្នាតតូចក្រោមវិមជ្ឈការ។

(២) ប្រាក់ចំណូលដែលបង្កើតដោយសាលា

- ប្រាក់ចំណូលពីការលក់បន្លែដែលបានដាំនៅក្នុងសួនច្បារសាលារៀន ការជួលកន្លែងសិក្សា ឬសកម្មភាពអាជីវកម្មខ្នាតតូច។
- ការបរិច្ចាគពីអតីតសិស្ស ឬព្រឹត្តិការណ៍អង្គុយសម្រាកដែលផ្តួចផ្តើមដោយអ្នកគ្រប់គ្រងសាលារៀន ឬសមាគមមាតាបិតា។

(៣) ការរួមចំណែករបស់សហគមន៍ និងមាតាបិតា

- ការរួមចំណែកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬដោយសប្បុរសពីឪពុកម្តាយ និងសហគមន៍ក្នុងមូលដ្ឋាន។
- ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មពីសហគមន៍សម្រាប់ការសាងសង់ ឬថែទាំសាលារៀន។

(៤) ភាពជាដៃគូនិងការបរិច្ចាគ

- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (ឧ. ADB, UNESCO, USAID, GIZ, KOICA, JICA) ផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងសម្ភារៈ។
- ការចូលរួមពីវិស័យឯកជនក្នុងទម្រង់នៃការផ្តល់មូលនិធិអាហារូបករណ៍ CSR ឬការគាំទ្រផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។
- អង្គការ និងមូលនិធិជំនឿសាសនា

(៥) ជំនួយអន្តរជាតិ និងតំបន់

- កម្មវិធីដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយតាមរយៈ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឬដោយផ្ទាល់ទៅកាន់សាលារៀន។
- គំនិតផ្តួចផ្តើមអប់រំអាស៊ាន ឬកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរតំបន់ដោយមានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។

១.២.៥ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការប្រមូលធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

(១) បង្កើតផែនការកៀរគរធនធានសាលារៀន

- រួមបញ្ចូលគោលដៅ តម្រូវការធនធាន ប្រភពមូលនិធិដែលមានសក្តានុពល និងសកម្មភាព។
- តម្រឹមជាមួយផែនការកែលម្អសាលារៀន និងអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងអប់រំ។

(២) ការកសាងភាពជាដៃគូក្នុងស្រុក

- ចូលរួមជាមួយអាជីវកម្មក្នុងស្រុក ធនាគារ មន្ទីរពេទ្យ និងសាកលវិទ្យាល័យដើម្បីអនុវត្តគម្រោងរួមគ្នា។
- បង្កើតសំណើឈ្នះ-ឈ្នះ ដែលបង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក (ឧ. កម្មសិក្សាសម្រាប់សិស្ស ការអភិវឌ្ឍបុគ្គលិកសម្រាប់ដៃគូ)។

(៣) ការពង្រឹងសមត្ថភាពអ្នកដឹកនាំសាលា

- បណ្តុះបណ្តាលអ្នកដឹកនាំសាលាអំពីការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ការសរសេរសំណើ និងរបៀបកៀរគរការចូលរួមពីម្ចាស់ជំនួយ។
- លើកទឹកចិត្តឱ្យក្រុមប្រឹក្សាសាលាចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ។

(៤) ការលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព

- រាយការណ៍ជាទៀងទាត់ទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធ (ឪពុកម្តាយ សហគមន៍ ដៃគូ)។
- ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ឌីជីថលដើម្បីតាមដាន និងផ្សព្វផ្សាយការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញវត្ថុ និងផលជះ។

(៥) ការស្វែងរកមតិគាំទ្រដើម្បីបង្កើនថវិកាគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាល

- ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ និងភាពជោគជ័យរបស់សាលា ដើម្បីតស៊ូមតិសម្រាប់ការបង្កើនមូលនិធិស្រុក ឬថ្នាក់ជាតិ។
- ចូលរួមក្នុងកិច្ចសន្ទនាគោលនយោបាយតាមរយៈបណ្តាញសាលារៀន ឬសមាគមវិជ្ជាជីវៈ។

ការប្រមូលធនធានហិរញ្ញវត្ថុគឺជាដំណើរការរៀបចំការបែងចែក និងផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សាលារៀន ក្នុងការចែកចាយប្រាក់ បង្កើតទំនាក់ទំនងដែលជឿទុកចិត្តជាមួយសហគមន៍ និងបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាបរិយាប័ន្ន និងមាននិរន្តរភាព។ ក្នុងបរិបទនៃប្រទេសកម្ពុជា សាលារៀនដែលអាចបង្កើតបណ្តាញសហការណ៍ដ៏រឹងមាំ បង្ហាញពីភាពជាអ្នកដឹកនាំគំរូ និងរក្សាតម្លាភាពក្នុងប្រតិបត្តិការ តែងតែមានសក្តានុពលក្នុងការទទួលបានធនធានដែលចាំបាច់សម្រាប់ការរីកចម្រើន។

១.២.៦ ផែនការប្រមូលធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលាគំរូ

វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ប្រទេសកម្ពុជា

ផែនការរៀបចំធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលា (២០២៥-២០២៧)

(១) សេចក្តីផ្តើម

វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត បានប្តេជ្ញាផ្តល់ការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព ស្របតាមរបៀបវារៈកំណែទម្រង់អប់រំជាតិ។ ដើម្បីធានាបាននូវនិរន្តរភាព និងភាពប្រសើរឡើងនៃការបង្រៀន និងការរៀន ជាពិសេសក្នុងការអប់រំស្នេម សាលាត្រូវតែប្រមូលធនធានហិរញ្ញវត្ថុពីខាងក្នុង និងខាងក្រៅ។ ផែនការនេះបង្ហាញពីយុទ្ធសាស្ត្រ និងប្រភពមូលនិធិដែលមានសក្តានុពល ដើម្បីគាំទ្រដល់គោលដៅអភិវឌ្ឍរបស់សាលាចាប់ពីឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ឆ្នាំ ២០២៧។

(២) គោលបំណង

- ធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិ ដើម្បីកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើថវិការបស់រដ្ឋាភិបាលទាំងស្រុង។
- ប្រមូលធនធានដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន សម្ភារៈបរិក្ខារស្នេម និងសម្ភារៈបង្រៀន។
- ពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយសហគមន៍ វិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។
- កសាងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលា ការគ្រប់គ្រង និងគណនេយ្យភាព។

(៣) ចំណុចអាទិភាពសម្រាប់ការផ្តល់មូលនិធិ

ចំណុច	តម្រូវការសំខាន់ៗ
ការអប់រំស្នេម	ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ ឧបករណ៍ ICT ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	ការជួសជុលថ្នាក់រៀន គ្រឿងបរិក្ខារអនាម័យ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត
ការគាំទ្រសម្រាប់សិស្ស	អាហារូបករណ៍ និងសម្ភារៈសិក្សាសម្រាប់សិស្សក្រីក្រ

ការគាំទ្រសម្រាប់គ្រូ	ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ការប្រឹក្សាយោបល់
កម្មវិធីសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធ	ក្លឹបស្នែម កីឡា សិល្បៈ សេវាកម្មសហគមន៍

(៤) យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានផ្ទៃក្នុង

យុទ្ធសាស្ត្រ	ផែនការសកម្មភាព	តម្រូវការ
មូលនិធិរួមចំណែករបស់សាលា	លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមចំណែកដោយស្ម័គ្រចិត្ត តិចតួចពីឪពុកម្តាយ ភ្ជាប់ទៅលទ្ធផលច្បាស់លាស់ (ឧ. សៀវភៅបណ្ណាល័យ ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍)	៣,០០០ដុល្លា/ឆ្នាំ
សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល	ការដាំបន្លែខ្នាតតូច លក់ផលិតផល រៀបចំពិព័រណ៍ និងព្រឹត្តិការណ៍អង្គាសប្រាក់។	១,៥០០ដុល្លា/ឆ្នាំ
ការចូលរួមចំណែករបស់អតីតសិស្ស	បង្កើតសមាគមអតីតសិស្ស ស្នើសុំការបរិច្ចាគ និងគាំទ្រគម្រោងជាក់លាក់។	២,០០០ ដុល្លា/ឆ្នាំ

(៥) យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានខាងក្រៅ

ប្រភេទដៃគូ	ដៃគូសក្តានុពល	យុទ្ធសាស្ត្រ	តម្រូវការ
កម្មវិធីរដ្ឋាភិបាល	MoEYS ការិយាល័យអប់រំខេត្ត	ដាក់ពាក្យសុំជំនួយសាលាក្រោមមូលនិធិអាទិភាព ESP/STEM	៥,០០០ដុល្លា/ឆ្នាំ
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល/ដៃគូអភិវឌ្ឍ	អង្គការយូនីសេហ្វ សកម្មភាពកម្ពុជាសម្រាប់ការអប់រំបឋមសិក្សា (KAPE)	ដាក់ស្នើសំណើសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែមឧបករណ៍សិក្សាឌីជីថល	១០,០០០ ដុល្លា សម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ
អាជីវកម្មក្នុងស្រុក	ទូរគមនាគមន៍កម្ពុជា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អាជីវករផ្សារ	ចរចាលើការឧបត្ថម្ភ CSR សម្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍សាលាអាហារូបករណ៍	១,០០០ដុល្លា/ឆ្នាំ
គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ (RUPP)	បង្កើត MoU សម្រាប់សកម្មភាពស្នែម និងការអនុវត្តរួមគ្នា	តាមការស្ម័គ្រចិត្ត
ភាពជាដៃគូអន្តរជាតិ	កម្មវិធីសាលាបងស្រីតាមរយៈប្រទេសជប៉ុន ឬកូរ៉េ (KOICA, JICA)	ស្វែងរកការបរិច្ចាគឧបករណ៍ ការផ្លាស់ប្តូរគ្រូ	៥,០០០ ដុល្លា រយៈពេលបីឆ្នាំ

(៦) យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង និងការចូលរួម

- យុទ្ធនាការយល់ដឹង៖ ប្រើប្រាស់ការប្រជុំសាលា វិទ្យុក្នុងស្រុក និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ដើម្បីបង្ហាញពីតម្រូវការមូលនិធិ និងរាយការណ៍ពីវឌ្ឍនភាព។
- សំណើរភាពជាដៃគូ៖ រៀបចំគំរូសំណើប្រកបដោយជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ដែលបញ្ជាក់ពីផលជះនៃ ថវិកា និងផែនការត្រួតពិនិត្យ។
- យន្តការទទួលស្គាល់៖ ទទួលស្គាល់ម្ចាស់ជំនួយជាសាធារណៈ នៅក្នុងអំឡុងពេលព្រឹត្តិការណ៍ សាលារៀន នៅលើប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងក្រុមប្រឹក្សាអ្នកបរិច្ចាគអចិន្ត្រៃយ៍។

(៧) ការត្រួតពិនិត្យនិងគណនេយ្យភាព

យន្តការ	បរិយាយ
តម្លាភាពហិរញ្ញវត្ថុ	ការបង្ហាញជាសាធារណៈអំពីថវិកា និងការចំណាយលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយរបស់ សាលា

(៨) ចំណាំ

ផែនការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុនេះ ផ្តល់នូវទិសដៅច្បាស់លាស់សម្រាប់វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រឹត ក្នុងការបន្តអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសហគមន៍ សាលា និងអ្នក ពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ។ ផែនការនេះផ្តោតជាសំខាន់លើតម្លាភាព និរន្តរភាព និងការអនុលោមតាមអាទិ ភាពនៃការកែទម្រង់វិស័យអប់រំរបស់កម្ពុជា។

១.៣ ការកៀរគរធនធានមនុស្ស

យើងបានរៀបរាប់រួចមកហើយចំពោះការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនៅក្នុងមេរៀនទី ៣ នៃម៉ូឌុលទី ១ ហើយនៅក្នុងប្រធានបទរង ១.៣ នេះ នឹងផ្តោតលើការកៀរគរធនធានមនុស្សនៅក្នុង សាលារៀន។

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (ថ្នាក់ទី ១០-១២) គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃប្រព័ន្ធអប់រំ ដែលជា មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ឈានទៅរកឧត្តមសិក្សា និងការងារ។ ការកៀរគរធនធានមនុស្សប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព ដូចជាគ្រូបង្រៀន អ្នកដឹកនាំសាលា បុគ្គលិកគាំទ្រ និងអ្នករួមចំណែកពីខាងក្រៅ ពិតជា មានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ ជាពិសេសលើមុខវិជ្ជាស្នេម។ ទាំងនេះគឺជា អាទិភាពជាតិក្រោមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ (ESP) និងផែនការសកម្មភាពគោល នយោបាយគ្រូបង្រៀន (TPAP)។

១.៣.១ ប្រភេទនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស

- បុគ្គលិកបង្រៀន៖ គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របជាពិសេសផ្នែកស្នេម
- បុគ្គលិកជំនួយ៖ អ្នកបច្ចេកទេសបន្ទប់ពិសោធន៍ បណ្ណារក្ស មន្ត្រី ICT បុគ្គលិកថែទាំ។
- អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងដៃគូ៖ វាគ្មិន ជំនួយការ បុគ្គលិកអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អ្នកផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់ពីសាកលវិទ្យាល័យ។
- អ្នកដឹកនាំ និង គ្រប់គ្រង៖ អ្នកដឹកនាំសាលាពូកែសម្របសម្រួលក្នុងការប្រមូលធនធាន និងធានានូវគណនេយ្យភាព។

ការកៀរគរធនធានមនុស្ស (HR) ពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ការជ្រើសរើស និងរក្សាបុគ្គលិកដែលមានជំនាញប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងរបស់សាលា។ វារួមបញ្ចូលទាំងគ្រូបង្រៀន បុគ្គលិករដ្ឋបាល បុគ្គលិកបច្ចេកទេស បុគ្គលិកគាំទ្រ និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត។ ការកៀរគរធនធានមនុស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ធានាថាសាលារៀនមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជាបំពេញតាមស្តង់ដារគុណភាពអប់រំ ដែលបង្កើតឡើងដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS)។

១.៣.២ ទស្សនៈសំខាន់ៗនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស

(១) និយមន័យនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស

ការកៀរគរធនធានមនុស្សសំដៅលើការកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រ និងដាក់ពង្រាយបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាព និងជំនាញ ដើម្បីបំពេញតាមគោលដៅរបស់សាលា ជាពិសេសក្នុងការបង្រៀន ការគ្រប់គ្រង ការអប់រំស្នេម និងកម្មវិធីសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធ។

(២) សារៈសំខាន់នៃការកៀរគរធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យអប់រំ

- ធានាបាននូវបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តល់ការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព
- បង្កើនការលើកទឹកចិត្តដល់គ្រូ និងបុគ្គលិក និងការរក្សាទុកពួកគេ
- កសាងសមត្ថភាពសម្រាប់កម្មវិធីច្នៃប្រឌិត ជាពិសេសគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នេម។
- លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងសាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងការដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

១.៣.៣ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការកៀរគរធនធានមនុស្ស

យុទ្ធសាស្ត្រទី ១៖ ការវាយតម្លៃនិងធ្វើផែនការតម្រូវការ

ធ្វើការវិភាគជាប្រព័ន្ធដើម្បីកំណត់តម្រូវការធនធានមនុស្សនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត ដោយផ្អែកលើការចុះឈ្មោះសិស្ស តម្រូវការមុខវិជ្ជា និងគោលដៅអប់រំ។

គំរូ ១.១៖ គំរូការវាយតម្លៃតម្រូវការធនធានមនុស្ស

មុខតំណែងដែលត្រូវការ	បុគ្គលិក បច្ចុប្បន្ន	តម្រូវការ បន្ថែម	សេចក្តីបញ្ជាក់
គ្រូស្នេម	៥	៣	ការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាស្នេមថ្មី
អ្នកបច្ចេកទេស ICT	១	១	ការពង្រីកថ្នាក់រៀនឌីជីថល
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	០	២	បង្កើនការប្រឹក្សាសិស្ស និងការគាំទ្រអាជីព
បុគ្គលិករដ្ឋបាល	២	១	ការពង្រឹងបន្ទុកការងាររដ្ឋបាល

យុទ្ធសាស្ត្រទី ២៖ ការជ្រើសរើសបុគ្គលិក

- ធ្វើការជ្រើសរើសបុគ្គលិកប្រកបដោយតម្លាភាពនិងស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ។
- ចូលរួមជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា និងបណ្តាញវិជ្ជាជីវៈដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសអោយកាន់តែទូលំទូលាយ។
- ដំណើរការជ្រើសរើស និងឧទាហរណ៍៖
 - ប្រកាសដំណឹងជ្រើសរើសបុគ្គលិកតាមវិទ្យុក្នុងស្រុក ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម (Facebook) គេហទំព័រ MoEYS និងមហាវិទ្យាល័យគ្រូបង្រៀនក្នុងតំបន់។
 - ពិនិត្យបេក្ខជនដោយផ្អែកលើគុណវុឌ្ឍិ និងបទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យស្នេមឬ ICT ។
 - ធ្វើការសម្ភាសន៍ដោយប្រើទម្រង់វាយតម្លៃដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលស្របតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ។
 - ផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារយោង និងលិខិតបញ្ជាក់ការសិក្សា មុនពេលសម្រេចចុងក្រោយ។

យុទ្ធសាស្ត្រទី ៣៖ ការអភិវឌ្ឍនវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ(CPD)

- រៀបចំកម្មវិធី CPD ស្របតាមក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀនរបស់ MoEYS ។
- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដូចជាការអប់រំស្នេម ជំនាញICT ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការគ្រប់គ្រង។

គំរូ ១.២៖ កាលវិភាគបណ្តុះបណ្តាល CPD សម្រាប់ធនធានមនុស្សនៅក្នុងសាលា

ខែ	ប្រធានបទបណ្តុះបណ្តាល	អ្នកចូលរួមគោលដៅ	ប្រភពគ្រូបង្វឹក
----	----------------------	-----------------	-----------------

កម្មៈ	ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាពសិក្សា	គ្រូទាំងអស់	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ (NIE)
ឧសភា	ឧបករណ៍ឌីជីថល និងថ្នាលសិក្សាតាមអ៊ីនធឺណិត	បុគ្គលិក ICT និងគ្រូបង្រៀន	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (NGOs)
សីហា	ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងសាលា	នាយក និងតំណាង	MoEYS គ្រូឧទ្ទេស

យុទ្ធសាស្ត្រទី៤៖ ការលើកទឹកចិត្ត

អនុវត្តកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិកដើម្បីកែលម្អការអនុវត្ត និងរក្សាទុកបុគ្គលិក រួមទាំងការទទួលស្គាល់វិជ្ជាជីវៈ ការរីកចម្រើនអាជីព និងការលើកទឹកចិត្តផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។

តំរូវ ១.៣៖ រចនាសម្ព័ន្ធលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ធនធានមនុស្សនៅក្នុងសាលា

ប្រភេទនៃការលើកទឹកចិត្ត	បរិយាយ	ឧទាហរណ៍
ការទទួលស្គាល់វិជ្ជាជីវៈ	ពានរង្វាន់សម្រាប់ការអនុវត្តការបង្រៀនឆ្នើម	ពានរង្វាន់គ្រូបង្រៀនប្រចាំឆ្នាំ
ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រាក់រង្វាន់ ឬប្រាក់ឧបត្ថម្ភ	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភការបង្រៀនស្នូមប្រចាំខែ
វឌ្ឍនភាពអាជីព	ឱកាសសម្រាប់ការតំឡើងឋានៈដោយផ្អែកលើគុណសម្បត្តិ	ការតម្លើងឋានៈជាប្រធានផ្នែក

យុទ្ធសាស្ត្រទី៥៖ ភាពជាដៃគូ និងកិច្ចសហការ

- សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យ ឧស្សាហកម្មឯកជន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបំពេញតម្រូវការធនធានមនុស្ស តាមរយៈកម្មសិក្សា កម្មវិធីស្ម័គ្រចិត្ត និងការណែនាំ។
- គំនិតផ្តួចផ្តើមគំរូភាពជាដៃគូស្នូម៖
 - ចាប់ដៃគូជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុក (ឧ. Smart Axiata, Ezeecom) ដើម្បីផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសនិងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកបច្ចេកទេស ICT ។
 - សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ (RUPP) ដើម្បីជ្រើសរើសកម្មសិក្សាការីផ្នែកស្នូម ជាជំនួយការគ្រូបង្រៀន ឬជំនួយការបន្ទប់ពិសោធន៍។

១.៣.៤ គំរូផែនការចល័តធនធានមនុស្ស

ផែនការកៀរគរធនធានមនុស្ស សម្រាប់វិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម ព្រែកអញ្ចាញ ខេត្តកណ្តាល។

គំរូ ១.៤៖ គំរូផែនការកៀរគរធនធានមនុស្ស

គោលបំណង	សកម្មភាព	រយៈពេល	អ្នកទទួលខុសត្រូវ
ជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនផ្នែកស្នូលចំនួន៣នាក់	ផ្សព្វផ្សាយ សំភាសន៍ ជ្រើសរើស	មករា - មីនា ២០២៥	នាយកសាលា មន្ត្រីធនធានមនុស្ស
អនុវត្តវគ្គបណ្តុះបណ្តាល CPD	រៀបចំសិក្ខាសាលាប្រចាំខែ (គរុកោសល្យ ICT)	បន្ត	នាយករងទទួលបន្ទុកកិច្ចការសិក្សា
បង្កើតកម្មវិធីណែនាំស្នែម	ចាប់ដៃគូជាមួយអ្នកហាត់ការ និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅសាកលវិទ្យាល័យ	កុម្ភៈ - សីហា ២០២៥	អ្នកសម្របសម្រួលភាពជាដៃគូ
អនុវត្តគម្រោងលើកទឹកចិត្តគ្រូ	បង្កើតប្រព័ន្ធទទួលស្គាល់ និងរង្វាន់	មេសា ២០២៥	នាយកសាលា មន្ត្រីធនធានមនុស្ស

១.៣.៥ ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស

វាយតម្លៃជាប្រចាំនូវប្រសិទ្ធភាពនៃសកម្មភាពកៀរគរធនធានមនុស្ស និងកែសម្រួលផែនការតាមតម្រូវការ ដោយប្រើបញ្ជីត្រួតពិនិត្យខាងក្រោម៖

តារាង ១.១៖ បញ្ជីត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃនៃការកៀរគរធនធានមនុស្ស

(១) ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តរបស់បុគ្គលិកប្រចាំត្រីមាស

(ដើម្បីវាយតម្លៃការអនុវត្ត និងកំណើនវិជ្ជាជីវៈ)

សកម្មភាព	សូមគូស	ចំណាំ/ សកម្មភាពត្រូវតាមដាន
កំណត់ពេល និងជូនដំណឹងដល់បុគ្គលិកអំពីការពិនិត្យប្រចាំត្រីមាស	☐ បាទ ☐ ទេ	
ធ្វើការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តដោយប្រើទម្រង់ស្តង់ដារ	☐ បាទ ☐ ទេ	
ភាពខ្លាំង ចំណុចសម្រាប់កែលម្អ និងគោលដៅដែលបានឯកភាព	☐ បាទ ☐ ទេ	

ផ្តល់មតិត្រឡប់ដល់បុគ្គល និងផែនការគាំទ្រ	☐ បាទ ☐ ទេ	
ត្រួតពិនិត្យតាមដានលើសកម្មភាពកែលម្អដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា	☐ បាទ ☐ ទេ	

(២) ការវាយតម្លៃតម្រូវការធនធានមនុស្សប្រចាំឆ្នាំ

(ដើម្បីធានាបាននូវការអនុលោមតាមគោលដៅសាលារៀន និងស្តង់ដារក្រសួងអប់រំ)

សកម្មភាព	សូមគូស	ចំណាំ/ សកម្មភាពត្រូវតាមដាន
ពិនិត្យមើលបុគ្គលិកបច្ចុប្បន្ន ហើយប្រៀបធៀបជាមួយគោលដៅសាលាដែលបានគ្រោងទុក	☐ បាទ ☐ ទេ	
កំណត់គម្លាត (គ្រូបង្រៀន អ្នកឯកទេសស្នេម បុគ្គលិក ICT អ្នកគ្រប់គ្រង)	☐ បាទ ☐ ទេ	
ពិគ្រោះជាមួយគណៈគ្រប់គ្រងសាលា និងប្រធានផ្នែក	☐ បាទ ☐ ទេ	
ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរបាយការណ៍វាយតម្លៃតម្រូវការធនធានមនុស្ស	☐ បាទ ☐ ទេ	
បញ្ជូនរបាយការណ៍តម្រូវការធនធានមនុស្សដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធរបស់ក្រសួងអប់រំ	☐ បាទ ☐ ទេ	

(៣) ការស្ទង់មតិបុគ្គលិក (ពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ)

(ដើម្បីយល់ពីការពេញចិត្តរបស់បុគ្គលិក ការចូលរួម និងការលើកទឹកចិត្ត)

សកម្មភាព	សូមគូស	ចំណាំ/ សកម្មភាពត្រូវតាមដាន
បង្កើត និងចែកចាយទម្រង់ស្ទង់មតិ (ទម្រង់ក្រដាស/ឌីជីថល)	☐ បាទ ☐ ទេ	
ធានាការសម្ងាត់ និងការណែនាំច្បាស់លាស់	☐ បាទ ☐ ទេ	
ប្រមូល និងវិភាគការឆ្លើយតបការស្ទង់មតិ	☐ បាទ ☐ ទេ	
ចែករំលែកលទ្ធផលស្ទង់មតិសង្ខេបជាមួយបុគ្គលិក	☐ បាទ ☐ ទេ	
បង្កើត និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ដើម្បីដោះស្រាយកង្វល់ដែលបានលើកឡើង	☐ បាទ ☐ ទេ	

(៤) ការពិនិត្យឡើងវិញអំពីការចូលរួមកម្មវិធី CPD និងមតិត្រឡប់
(ដើម្បីវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាព និងភាពពាក់ព័ន្ធនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ)

សកម្មភាព	សូមគូស	ចំណាំ/ សកម្មភាពត្រូវតាមដាន
តាមដាន និងរៀបចំកំណត់ត្រាការចូលរួមនៅវគ្គ CPD	☐ បាទ ☐ ទេ	
ប្រមូលការវាយតម្លៃអ្នកចូលរួមនៅចុងបញ្ចប់នៃវគ្គ នីមួយៗ	☐ បាទ ☐ ទេ	
វិភាគមតិរបស់អ្នកចូលរួមដើម្បីដឹងពីប្រសិទ្ធភាពនៃវគ្គ	☐ បាទ ☐ ទេ	
កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចំណុចសម្រាប់ការកែលម្អ កម្មវិធី CPD	☐ បាទ ☐ ទេ	
កែសម្រួលកម្មវិធី CPD នាពេលអនាគតដោយផ្អែកលើ ការវិភាគ	☐ បាទ ☐ ទេ	

រៀបចំដោយ៖ _____ ថ្ងៃទី៖ _____

អនុម័តដោយ៖ _____ ថ្ងៃទី៖ _____

បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធល្អ ជួយធានាថា សកម្មភាពកៀរគរធនធាន
មនុស្សត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីគាំទ្រការកែលម្អសាលារៀន និងឧត្តមភាពនៃការ
អប់រំស្របតាមការរំពឹងទុករបស់ក្រសួងអប់រំ។

ការកៀរគរធនធានមនុស្សនៅវិទ្យាល័យ គឺមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ការសម្រេចបាននូវ
គុណភាពអប់រំ និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការបុគ្គលិក និងបង្កើនលទ្ធ
ផលអប់រំ សាលារៀននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អាចអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាព ដូចជា ការធ្វើ
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានគោលបំណងច្បាស់លាស់ ការជ្រើសរើសបុគ្គលិកប្រកបដោយប្រសិទ្ធ
ភាព ការអភិវឌ្ឍជំនាញជាប្រចាំ ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងការសហការណ៍ជាដៃគូដែល
ប្រកបដោយអត្ថន័យ។

១.៤ ការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ

ធនធានសម្ភារៈ រួមមានធាតុរូបវន្ត និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គឺមានភាពចាំបាច់ណាស់សម្រាប់
ប្រតិបត្តិការរបស់សាលា និងការបង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ធនធានទាំងនេះរួមបញ្ចូលថ្នាក់
រៀនដែលមានបរិក្ខារគ្រប់គ្រាន់ បន្ទប់ពិសោធន៍ សម្ភារៈសិក្សា គ្រឿងសង្ហារឹម និងឧបករណ៍ឌីជីថល។

រូបភាព ១.១៖ ធនធានសម្ភារៈសម្រាប់សាលារៀន

១.៤.១ ទស្សនៈនៃការភ្ញៀវគរធនធានសម្ភារៈ

ការភ្ញៀវគរធនធានសម្ភារៈ សំដៅទៅលើការកំណត់អត្តសញ្ញាណធនធានជាប្រព័ន្ធ ការទិញ និង ការគ្រប់គ្រងយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនូវធនធានរូបិយសាលារៀនត្រូវការ។ វារួមបញ្ចូលទាំង បរិក្ខារ ចាំបាច់សម្រាប់ថ្នាក់រៀន សៀវភៅសិក្សា ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ ឧបករណ៍ ICT ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គ្រឿងសង្ហារឹម និងសម្ភារៈផ្សេងៗ សម្រាប់ធ្វើអោយការបង្រៀន និងការសិក្សាមានគុណភាព។

១.៤.២ សារៈសំខាន់នៃការភ្ញៀវគរធនធានសម្ភារៈនៅក្នុងសាលារៀន

- គាំទ្រការអប់រំស្នេម ប្រកបដោយគុណភាព ដោយផ្តល់នូវឧបករណ៍សិក្សាសមស្រប។
- បង្កើនបទពិសោធន៍សិក្សារបស់សិស្សតាមរយៈសកម្មភាពអនុវត្តជាក់ស្តែង។
- ធានាបាននូវឱកាសនៃការអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ តាមរយៈការកាត់បន្ថយគម្លាតធនធាន។
- បង្កើតបរិយាកាសសិក្សាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព អំណោយផល និងផលិតភាព។

១.៤.៣ ធនធានសម្ភារៈសំខាន់ៗសម្រាប់សាលាធម្មបទសិក្សាទុតិយភូមិ

- ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ ស្នែម (ឧ. មីក្រូទស្សន៍ ការផ្គត់ផ្គង់គីមី ឧបករណ៍ពិសោធន៍រូបវិទ្យា)
- ធនធាន ICT (កុំព្យូទ័រ ក្តាចុចអេឡិចត្រូនិច ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង ការតភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត)
- ធនធានបណ្ណាល័យ (សៀវភៅសិក្សា ឯកសារគោល មាតិកាឌីជីថល)
- គ្រឿងសង្ហារឹម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងថ្នាក់ (តុ កៅអី ក្តារខៀន សម្ភារៈអនាម័យ)
- ជំនួយការបង្រៀន និងការសិក្សា (តារាង គំរូអប់រំ កម្មវិធីអប់រំឌីជីថល)

១.៤.៤ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការរៀនគរធនធានសម្ភារៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

(១) ការវាយតម្លៃតម្រូវការធនធានទូទៅ

- កំណត់អោយបានច្បាស់នូវកង្វះខាតធនធានដោយផ្អែកលើស្តង់ដារក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងតម្រូវការកម្មវិធីសិក្សា។
- ចូលរួមជាមួយគ្រូ សិស្ស និងបុគ្គលិកក្នុងការកំណត់ប្រភេទធនធានសំខាន់ៗ។
- ចាត់អាទិភាពធនធានដោយផ្អែកលើភាពបន្ទាន់ ផលប៉ះពាល់ និងនិរន្តរភាព។

ឧទាហរណ៍៖ នៅវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ចាម ថ្នាក់ដឹកនាំសាលាបានធ្វើការវាយតម្លៃតម្រូវការទូទាំងសាលា ដោយបង្កើតគណៈកម្មការគ្រូបង្រៀន និងតំណាងសិស្ស ដើម្បីវាយតម្លៃកង្វះខាតឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ ឧបករណ៍ ICT និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងថ្នាក់រៀនជាដើម។

(២) ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីរៀនគរធនធាន

- បង្កើតភាពជាដៃគូដ៏រឹងមាំជាមួយធុរកិច្ចក្នុងស្រុក អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល និងបណ្តាញអតីតសិស្ស។
- ផ្សព្វផ្សាយអំពីតម្រូវការធនធានតាមរយៈព្រឹត្តិការណ៍សាលាដែលបានរៀបចំ ការប្រជុំភាគីពាក់ព័ន្ធ និងយុទ្ធនាការប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម។

ឧទាហរណ៍៖ វិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ បានចូលរួមជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុកតាមរយៈការប្រជុំទៀងទាត់ និងយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយតាមអ៊ីនធឺណិត ដែលបណ្តាលឱ្យមានការបរិច្ចាគកុំព្យូទ័រ ឧបករណ៍អ៊ីនធឺណិត និងការរៀបចំថ្នាលសិក្សាឌីជីថល។

(៣) ការរៀបចំសកម្មភាពអង្គាសប្រាក់តាមសាលារៀន

- រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អង្គាសប្រាក់ (ឧ. ការសម្តែងសិល្បៈ ព្រឹត្តិការណ៍កីឡា ពិព័រណ៍សប្បុរសធម៌) ។

- លើកទឹកចិត្តអោយមានគំនិតផ្តួចផ្តើមដែលដឹកនាំដោយសិស្ស ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រពីសហគមន៍។

ឧទាហរណ៍៖ វិទ្យាល័យសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ក្រចេះ បានរៀបចំពិធីបុណ្យស្នែងប្រចាំឆ្នាំដោយប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីសំបុត្រចូលទស្សនា ពីការឧបត្ថម្ភ និងពីការលក់ទំនិញ សម្រាប់ទិញនិងជួសជុលឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍។

(៤) ការស្នើសុំជំនួយនិងការបរិច្ចាគពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

- រៀបចំសំណើអោយបានច្បាស់លាស់ ស្របតាមអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយ និងគោលបំណងអប់រំស្នែង។
- បង្កើនភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ កម្មវិធីរដ្ឋាភិបាល (ADB UNICEF UNESCO) និងគំនិតផ្តួចផ្តើមទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម។

ឧទាហរណ៍៖ វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ទទួលបានជំនួយឧបត្ថម្ភឧបករណ៍ស្នែង ពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ តាមរយៈការដាក់សំណើយ៉ាងលម្អិតដែលបង្ហាញពីតម្រូវការរបស់សាលា ផលជះលើការសិក្សារបស់សិស្ស និងផែនការនិរន្តរភាពសម្រាប់ការថែទាំ និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍។

(៥) ការបង្កើតនិងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធសារពើភ័ណ្ឌធនធាន

- តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យធនធានសម្ភារៈជាប្រព័ន្ធ ដើម្បីការពារភាពបាត់បង់ និងធានានូវការថែទាំជាប្រចាំ។
- ផ្តល់តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ដល់បុគ្គលិកសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងធនធាន។

ឧទាហរណ៍៖ វិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម សន្ធរម៉ុក បានបង្កើតប្រព័ន្ធសារពើភ័ណ្ឌអេឡិចត្រូនិក សម្រាប់តាមដានការប្រើប្រាស់ ការជួសជុល ការជំនួស និងការទទួលបានធនធានថ្មីៗ ប្រព័ន្ធនេះធ្វើឱ្យការត្រួតពិនិត្យនិងការព្យាករណ៍តម្រូវការធនធាននាពេលអនាគតមានប្រសិទ្ធភាព។

(៦) ការប្រើប្រាស់និងថែទាំធនធានប្រកបដោយនិរន្តរភាព

- បង្កើតគោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់ក្នុងការថែទាំធនធាន ការប្រើប្រាស់ និងការទុកដាក់។
- រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាទៀងទាត់ និងវគ្គពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងសិស្សស្តីពីការគ្រប់គ្រងឧបករណ៍។

ឧទាហរណ៍៖ វិទ្យាល័យព្រះមុនីវង្សតែងតែធ្វើសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់គ្រូវិទ្យាសាស្ត្រ និងជំនួយការបន្ទប់ពិសោធន៍ ស្តីពីការថែរក្សាមីក្រូទស្សន៍ ការផ្គត់ផ្គង់សារធាតុគីមី និងឧបករណ៍ពិសោធន៍រូបវិទ្យា ដើម្បីធានាបាននូវការប្រើប្រាស់យូរអង្វែង។

១.៤.៥ គំរូនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ

គំរូ ១.៥៖ គំរូនៃការកៀរគរធនធានសម្ភារៈ

ប្រភេទធនធាន	វិធីសាស្ត្រកៀរគរ	គំរូគំនិតផ្តួចផ្តើម
ឧបករណ៍ ICT	Corporate Donations	តាមរយៈគំនិតផ្តួចផ្តើម CSR វិទ្យាល័យមួយនៅខេត្តកំពង់ធំ បានទទួលកុំព្យូទ័រយួរដៃចំនួន ២០ គ្រឿង និងរ៉ោតទ័រ Wi-Fi ពីក្រុមហ៊ុន Smart Axiata ។
សម្ភារៈពិសោធន៍	ជំនួយពីអង្គការអន្តរជាតិ	វិទ្យាល័យជ័យមង្គល បានទទួលមីក្រូទស្សន៍សម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ និងឧបករណ៍គីមី តាមរយៈគំនិតផ្តួចផ្តើម STEM Education របស់អង្គការយូណេស្កូ។
សៀវភៅសម្រាប់បណ្តាលវិជ្ជា	ការបរិច្ចាគពីអតីតសិស្ស	សមាគមអតីតសិស្សវិទ្យាល័យបាត់ដំបងបានរៃអង្គាសថវិកាតាមរយៈអនឡាញ ហើយបានទិញបន្ថែមសៀវភៅសិក្សាស្នែង ថ្មីចំនួន ៣០០ និងអាជ្ញាប័ណ្ណសម្រាប់មាតិកាឌីជីថលទៅក្នុងបណ្ណាល័យ។
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	ដៃគូរដ្ឋាភិបាល	វិទ្យាល័យច្បារអំពៅ ចាប់ដៃគូជាមួយកម្មវិធីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្នុងការជួសជុលបន្ទប់សិក្សានិងសម្ភារៈអនាម័យ។
គំរូ និងកញ្ចប់អប់រំ	សកម្មភាពនៅក្នុងសាលា	វិទ្យាល័យកំពតបានរៀបចំទិវាពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ ដោយប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីការលក់សំបុត្រទៅទិញឧបករណ៍បង្រៀន ឧបករណ៍ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ និងគំរូអប់រំ។

គំរូ ១.៦៖ គំរូគម្រោងសំណើរសុំធនធាន

គំរូគម្រោងសំណើរសុំធនធាន (សង្ខេប)
ចំណងជើងគម្រោង៖ លើកកម្ពស់ការអប់រំស្នូម តាមរយៈធនធានពិសោធន៍ទំនើប នៅវិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត
គោលដៅគម្រោង៖

- បំពាក់បន្ទប់ពិសោធន៍វិស្វកម្ម ជាមួយនឹងឧបករណ៍ទំនើបស្របតាមស្តង់ដារក្រសួងអប់រំ។
- ពង្រឹងសមត្ថភាពសិស្ស និងសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនក្នុងវិស័យវិស្វកម្ម ។
- ពង្រឹងឱកាសសិក្សា វិស្វកម្ម ជាក់ស្តែង។

ធនធានដែលត្រូវការ៖

- មីក្រូទស្សន៍ (១០ឈុត)
- កញ្ចប់ពិសោធន៍គីមីវិទ្យា (១៥ ឈុត)
- ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍រូបវិទ្យា (មេកានិច ឧបករណ៍អុបទិក)
- ឧបករណ៍ ICT (កុំព្យូទ័រយួរដៃ ១៥ គ្រឿង ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង ២ គ្រឿង)

ប្រភពជំនួយនិងយុទ្ធសាស្ត្រ៖

- គោលដៅផ្តល់មូលនិធិពីម្ចាស់ជំនួយសាជីវកម្មក្នុងស្រុក និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល (ឧ. Smart Axiata, STEM Cambodia NGO)
- រៀបចំយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយអំពីវិស្វកម្ម និងព្រឹត្តិការណ៍អង្គាសប្រាក់។

ពេលវេលាអនុវត្ត៖

- ការកំណត់ប្រភេទធនធាន និងសំណើ៖ ខែ ១-២
- ការចូលរួម និងការអញ្ជើញអ្នកពាក់ព័ន្ធ៖ ខែ ៣-៤
- លទ្ធកម្ម និងការដំឡើង៖ ខែ ៥-៦
- ការធ្វើផែនការតាមដាន និងនិរន្តរភាព៖ ធ្វើជាប្រចាំ

លទ្ធផលរំពឹងទុក៖

- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការអនុវត្តរបស់សិស្សក្នុងមុខវិជ្ជាវិស្វកម្ម។
- បង្កើនសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនក្នុងការណែនាំមេរៀនវិស្វកម្ម ជាក់ស្តែងប្រកបដោយគុណភាព។
- ពង្រឹងការចូលរួមរបស់សហគមន៍និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។

១.៥ យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានរួមបញ្ចូលគ្នា

យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានរួមបញ្ចូលគ្នាសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ គឺជាវិធីសាស្ត្រចម្រុះដែលត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីបង្កើនគុណភាពអប់រំ សមធម៌ និងនិរន្តរភាព។ ឯកសារគោលនយោបាយ សំខាន់ៗបានរៀបរាប់ពីយុទ្ធសាស្ត្រនេះ រួមមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ (ESP) ២០២៤-២០២៨ ផែនការគោលសម្រាប់ការអប់រំមធ្យមសិក្សាកម្ពុជាឆ្នាំ ២០៣០ (CAMSEB 2030) និងផែនការគោលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឆ្នាំ ២០២០-២០២៤។

១.៥.១ និយមន័យនៃការកៀរគរធនធានរួមបញ្ចូលគ្នា

ការកៀរគរធនធានរួមបញ្ចូលគ្នានៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ សំដៅលើយុទ្ធសាស្ត្រ វិធីសាស្ត្រដ៏ទូលំទូលាយក្នុងការកំណត់ប្រភេទ ការធានា និងការគ្រប់គ្រងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ មនុស្ស និងសម្ភារៈ ផ្សេងៗ ដើម្បីបង្កើនលទ្ធផលអប់រំប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ គោលគំនិតនេះគូសបញ្ជាក់ពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងសម្របសម្រួលរបស់សាលារៀន សហគមន៍ និងដៃគូដើម្បីគាំទ្រដល់អាទិភាពនៃការអប់រំ ជាពិសេសនៅក្នុងការអប់រំស្នេម (វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា)។

១.៥.២ ទស្សនៈសំខាន់ៗនិងធាតុផ្សំនៃការប្រមូលធនធានរួមបញ្ចូលគ្នា

(១) ការកំណត់ប្រភេទធនធាននិងការវាយតម្លៃតម្រូវការ

ការកំណត់ប្រភេទ និងការយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីធនធានដែលសាលាត្រូវការ ដោយផ្អែកលើតម្រូវការ និងអាទិភាពនៃការអប់រំជាក់ស្តែង៖

- អនុវត្តការវាយតម្លៃតម្រូវការតាមរយៈការស្ទង់មតិ ការពិគ្រោះយោបល់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងការវាយតម្លៃការអនុវត្តរបស់សាលា។
- ផ្តល់អាទិភាពដល់តម្រូវការអប់រំស្នេម ដូចជាឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងធនធានឌីជីថល។
- ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ (គ្រូបង្រៀន សិស្សានុសិស្ស ឪពុកម្តាយ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន) ក្នុងការកំណត់ប្រភេទធនធានដែលមានការខ្វះខាត។

ឧទាហរណ៍៖ ធ្វើការស្ទង់មតិប្រចាំឆ្នាំក្នុងចំណោមគ្រូ និងសិស្សនៅសាលាដូចជាវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីវាយតម្លៃកង្វះខាតឧបករណ៍អប់រំស្នេម។

(២) ការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងសមាហរណកម្ម

ការតម្រឹមយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានជាមួយផែនការកែលម្អសាលារៀនទូទៅ និងគោលនយោបាយជាតិ ជាពិសេសគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ។

- ការបង្កើតផែនការកៀរគរធនធានទូទៅដែលរួមបញ្ចូលជាមួយផែនការកែលម្អសាលារៀន។
- ធានាថាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការកៀរគរស្របតាមផែនទីគន្លងអប់រំស្នេម របស់ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា (ឆ្នាំ ២០២០-២០២៥) និងក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន។
- ការរួមបញ្ចូលដំណើរការរៀបចំថវិកាដើម្បីបង្កើនតម្លាភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងគណនេយ្យភាព។

ឧទាហរណ៍៖ ការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានប្រចាំឆ្នាំ ស្របតាមផែនការកែលម្អសាលារៀន នៅវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន សិរីភាព ក្នុងខេត្តកណ្តាល បានដោះស្រាយតម្រូវការអប់រំស្នូម ដែលកំណត់ តាមស្តង់ដារ MoEYS ។

(៣) ការទទួលបានធនធានចម្រុះ

ការប្រមូលធនធានពីប្រភពផ្សេងៗ ជាជាងការពឹងផ្អែកលើបណ្តាញតែមួយ ដើម្បីបង្កើននិរន្តរភាព និងភាពធន។

- ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិការបស់រដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តរជាតិ (ADB ធនាគារពិភពលោក) អង្គ ការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ការរួមចំណែករបស់វិស័យឯកជន ព្រឹត្តិការណ៍អង្គសប្តាហ៍។
- ធនធានមនុស្ស៖ កម្មវិធីស្ម័គ្រចិត្ត បណ្តាញអតីតសិស្ស អ្នកជំនាញក្នុងឧស្សាហកម្មសម្រាប់ ការណែនាំ និងការបង្រៀនភ្ញៀវ និងអ្នកជំនាញសហគមន៍។
- ធនធានសម្ភារៈ៖ ការបរិច្ចាគឬការបញ្ចុះតម្លៃពីអាជីវកម្មសម្រាប់កុំព្យូទ័រ ឧបករណ៍បន្ទប់ ពិសោធន៍ កម្មវិធីអប់រំ និងជំនួយការបង្រៀន។

ឧទាហរណ៍៖ ភាពជាដៃគូជាមួយ Samsung Cambodia និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ដើម្បីផ្តល់បន្ទប់កុំព្យូទ័រ និងការតភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិតសម្រាប់ថ្នាក់រៀនស្នូម នៅវិទ្យាល័យក្នុងបាត់ដំបង។

(៤) ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធនិងភាពជាដៃគូ

ការកសាងសម្ព័ន្ធភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធចម្រុះ រួមមានរដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរមូល ដ្ឋាន អាជីវកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍។

- ធ្វើផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងចូលរួមជាទៀងទាត់តាមរយៈវេទិកា សិក្ខាសាលា និងថ្នាលសហការ ឌីជីថល។
- រៀបចំតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ តាមរយៈអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា (MoUs) ជាមួយដៃគូឧស្សាហកម្ម និងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា។
- ការអភិវឌ្ឍន៍ និងរក្សាបណ្តាញទំនាក់ទំនងដ៏រឹងមាំ ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្ត និងតម្លាភាព។

ឧទាហរណ៍៖ ការចូលរួមជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុក និងក្រុមហ៊ុនវិស្វកម្ម តាមរយៈ វេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីឧបត្ថម្ភបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នូម និងផ្តល់កម្មសិក្សាដល់ សិស្សវិទ្យាល័យខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។

(៥) ការពង្រឹងនិងកសាងសមត្ថភាព

ការពង្រឹងជំនាញរបស់នាយកសាលា គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិករដ្ឋបាល ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។

- ផ្តល់នូវការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈក្នុងការអង្កេតប្រាក់ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការកសាងភាពជាដៃគូ។
- បណ្តុះបណ្តាលអ្នកគ្រប់គ្រងសាលា និងគ្រូបង្រៀនក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង និងការរាយការណ៍ដើម្បីតម្លាភាព។
- ការកសាងសមត្ថភាពមូលដ្ឋានសម្រាប់ភាពគ្រប់គ្រាន់ដោយខ្លួនឯង និងការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ឧទាហរណ៍៖ ផ្តល់សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំសម្រាប់នាយកវិទ្យាល័យនៅទូទាំងខេត្តដូចជាខេត្តសៀមរាប និងកំពង់ធំ។

(៦) ការត្រួតពិនិត្យ ការវាយតម្លៃ និងគណនេយ្យភាព

ធានាថាធនធានដែលបានប្រមូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយមានប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពតាមរយៈយន្តការត្រួតពិនិត្យនិងរាយការណ៍យ៉ាងម៉ត់ចត់។

- ការអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យភាពច្បាស់លាស់ រួមទាំងការរាយការណ៍ទៀងទាត់ សវនកម្ម និងការវាយតម្លៃ។
- ការប្រើប្រាស់សូចនាករគន្លឹះ ដើម្បីតាមដានប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានអោយស្របនឹងលទ្ធផលអប់រំ ជាពិសេសក្នុងវិស័យស្នេម ។
- ធានានូវតម្លាភាពតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ជាសាធារណៈ ការប្រជុំជាមួយភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ និងការប្រឹក្សាយោបល់ជាប្រចាំ។

ឧទាហរណ៍៖ របាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាស និងសវនកម្មលើមូលនិធិដែលបានប្រមូលសម្រាប់គម្រោងស្នេម នៅវិទ្យាល័យជាស៊ីមសាមគ្គី រាជធានីភ្នំពេញ បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីផលជះដល់សមិទ្ធផលសិស្ស និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន។

(៧) ការទំនាក់ទំនងនិងតម្លាភាព

ការរក្សាទំនាក់ទំនងប្រកបដោយតម្លាភាព និងជាប់លាប់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការចែករំលែកអំពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការប្រមូលធនធាន សមិទ្ធផលដែលសម្រេចបាន និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមុខ។

- បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង (ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម គេហទំព័រ) ដើម្បីទាក់ទាញការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- ចែករំលែករឿងរ៉ាវជោគជ័យ របាយការណ៍ផលជះ និងលទ្ធផលនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន ដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្ត និងលើកទឹកចិត្តដល់ការគាំទ្រជាបន្តបន្ទាប់។
- អនុវត្តយន្តការមតិព្រឡប់ ដើម្បីកែលម្អយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរធនធានជាបន្តបន្ទាប់។

ឧទាហរណ៍៖ វិទ្យាល័យកំពង់ស្ពឺបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងព្រឹត្តិបត្រប្រចាំខែដើម្បីបង្កើនតម្លាភាពក្នុងការទំនាក់ទំនងនិងរាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍសប្រាស់ ការផ្តល់ប័ណ្ណសរសើរដល់ម្ចាស់ជំនួយ និងការអបអរសាទរសមិទ្ធផលដែលទាក់ទងនឹងវិស័យស្នែង។

ការរួមបញ្ចូលធាតុសំខាន់ៗទាំងនេះ មានគោលបំណងបង្កើតប្រព័ន្ធអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមួយដែលមានសមត្ថភាពធន់ទ្រាំ និងរួមបញ្ចូលយ៉ាងពេញលេញ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវជំនាញចាំបាច់សម្រាប់សតវត្សទី ២១។

ការកៀរគរធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺជាចំណុចសំខាន់សម្រាប់ការបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាដែលសមស្របនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ជាពិសេសសម្រាប់ការអប់រំវិស័យស្នែង។ តាមរយៈការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងការប្រើប្រាស់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ មនុស្ស និងសម្ភារៈយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព សាលារៀនអាចផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវឧបករណ៍និងឱកាសដែលពួកគេត្រូវការដើម្បីរីកចម្រើន។ ការសហការជាមួយសហគមន៍ អាជីវកម្ម និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ គឺជាគន្លឹះនៃភាពជោគជ័យប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

១.៦ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ធនធានសំខាន់ៗសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលាមធ្យមសិក្សា

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម)៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរពិភាក្សាអំពីប្រភពសំខាន់ៗនៃធនធានហិរញ្ញវត្ថុនៃសាលារបស់អ្នក ហើយសរសេរ របាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

ការអនុវត្តទី២៖ ចូររៀបចំផែនការចល័តសម្ភារៈនៃសាលារបស់អ្នក ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បី ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

១.៧ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសកំណត់កង្វះខាតធនធានសម្រាប់សាលា

តារាង ១.២៖ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសកំណត់កង្វះខាតធនធានសម្រាប់សាលា

មាតិកាវាយ តម្លៃ	ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន	ស្តង់ដារ	ភាពខ្វះខាត	បញ្ហា	កម្រិត អាទិ ភាព	អនុសាសន៍	អ្នកទទួល ដឹកនាំ	ពេល អនុវត្ត
១. ធនធាន ការបង្រៀន និងការ សិក្សាស្វ័យ	-ឧបករណ៍វិទ្យុសាស្ត្រមូលដ្ឋានអាច រកបាន -ទំហំ បន្ទប់ពិសោធន៍ និងឧបករណ៍ ICT មានកំណត់	-បំពាក់ដោយ បច្ចេកវិទ្យា និង កុំព្យូទ័រ -ចូលប្រើ ធនធាន ស្វ័យ ឌីជីថល	-ឧបករណ៍ មិនគ្រប់ គ្រាន់ -ការប្រើឌីជីថល មិនគ្រប់ គ្រាន់	-មូលនិធិមាន កំណត់ -កង្វះផែនការ ថែទាំ	ខ្ពស់	ប្រមូលមូល និធិ បង្កើត ភាពជាដៃគូ ពិសោធន៍ ស្វ័យនិងស្នើ សុំជំនួយពី ក្រសួងអប់រំ	-នាយក សាលា -អ្នក សម្រប សម្រួល ស្វ័យ	ត្រីមាស ទី៣ ២០២៥
២. គុណវុឌ្ឍិ គ្រូបង្រៀន និង CPD	-៦០% នៃគ្រូ បង្រៀន ស្វ័យមាន បរិញ្ញាបត្រ -CPD មិនទៀង ទាត់	-គ្រូ ស្វ័យ ទាំងអស់មាន ឯកទេសលើ មុខវិជ្ជា និង ការចូលរួម CPD	-ឯកទេសគ្រូ បង្រៀន និង ការផ្តល់ CPD នៅ មានកម្រិត	-កង្វះកម្មវិធី CPD -ទំនាក់ទំនង មិនល្អជាមួយ មហាវិទ្យាល័យ បណ្តុះបណ្តាល គ្រូ	មធ្យម	-ដៃគូជាមួយ NIE/TTIs - កាលវិភាគ CPD ប្រចាំ ត្រីមាស	-DoE -អ្នកដឹកនាំ សាលា	ត្រីមាស ទី៤ ២០២៥
៣. បរិយា កាសសិក្សា និងហេដ្ឋា រចនាសម្ព័ន្ធ	-ថ្នាក់រៀនចង្អៀត -អនាម័យមិនគ្រប់ គ្រាន់	-គ្រឿងបរិក្ខារ ដែលមាន សុវត្ថិភាព ស្អាត និងរួម បញ្ចូលជាមួយ នឹងថ្នាក់រៀន ស្តង់ដារ	-គុណភាព និងអនាម័យ ថ្នាក់រៀនមិន ល្អ	-វិនិយោគហេ ដ្ឋារចនា សម្ព័ន្ធមិន គ្រប់គ្រាន់	ខ្ពស់	-ដាក់សំណើ ទៅ ការិយាល័យ ស្រុក/ក្រុង -ការចូលរួម ពីសហគមន៍	គណៈកម្មា ធិការ គ្រប់គ្រង សាលា	ត្រីមាស ទី៣ ២០២៥
៤. សមាហរ ណកម្ម ICT ក្នុងការ បង្រៀន	-មានតែថ្នាក់រៀន ពីរដែលមាន ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង -ការប្រើប្រាស់ ICT របស់គ្រូមាន កម្រិត	-គ្រូទាំងអស់ បានបណ្តុះប ណ្តាល និង ប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងថ្នាក់ រៀន	-ការប្រើ ប្រាស់ ICT	-កង្វះការប ណ្តុះបណ្តាល -ឧបករណ៍ ហួសសម័យ	មធ្យម	-ផ្តល់ការប ណ្តុះបណ្តា ល ICT -ធ្វើឱ្យ ប្រសើរឡើង នូវឧបករណ៍	-គ្រូ ICT -នាយក សាលា	ត្រីមាស ទី៤ ២០២៥

៥. សេវាគាំទ្រសិស្ស	-គ្មានសេវាប្រឹក្សា -ការណែនាំអំពី អាជីពនៅមាន កម្រិត	មានសេវាកម្ម ណែនាំ និង ប្រឹក្សាយ៉ាង សកម្ម	កង្វះការគាំ ទ្រផ្នែកចិត្ត សាស្ត្រ និង ការងាររបស់ សិស្ស	-គ្មានអ្នក ប្រឹក្សាដែល បានបណ្តុះប ណ្តាល -គ្មានកន្លែង ទំនេរទេ	ខ្ពស់	-បង្ហាត់គ្រូ ម្នាក់ជាអ្នក ប្រឹក្សា - អញ្ជើញ វាគ្មិនមកពី ឧស្សាហកម្ម	-គ្រូវិន័យ -គណៈក ម្មាធិការ ណែនាំ អាជីព	ត្រីមាស ទី២ ២០២៥
៦. ភាពជាដៃគូរបស់សាលា-សហគមន៍	-ការប្រជុំឪពុកម្តាយមិនទៀង -មិនមានដៃគូក្នុងស្រុក	-ភាពជាដៃគូដែលមានមុខងារជាមួយគ្រួសារ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងអាជីវកម្ម	ទំនាក់ទំនងសាលារៀន-សហគមន៍នៅមានកម្រិត	-គ្មានយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូ -ការចូលរួមទាប	មធ្យម	-បង្កើតផែនការចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ - ផ្តួចផ្តើមការផ្សព្វផ្សាយសាលារៀន-អាជីវកម្ម	-ចំណុចស្នូលនៃភាពជាដៃគូ -គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា	ត្រីមាស ទី៣ ២០២៥
៧. អភិបាលកិច្ច និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ	ការបណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំត្រូវបានធ្វើឡើងមិនទៀងទាត់	អ្នកដឹកនាំសាលាចូលរួមក្នុង CPD មិនទៀងទាត់ និងមិនប្រើទិន្នន័យដើម្បីធ្វើផែនការ	សមត្ថភាពដឹកនាំមិនគ្រប់គ្រាន់	កង្វះកម្មវិធី CPD ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា	មធ្យម	-រៀបចំវគ្គសិក្សាពីមិត្តភក្តិ -ចុះឈ្មោះមេដឹកនាំនៅក្នុងកម្មវិធី MoEYS	-នាយកសាលា - DoE/ MoEYS	ត្រីមាស ទី៣ ២០២៥

១.៨ ឯកសារយោង

- [1] Asian Development Bank. (2023). *Improving school leadership and management: Lessons from Southeast Asia*. <https://www.adb.org/>
- [2] Asian Development Bank (ADB). (2022). *Enhancing Education Quality through School Leadership Development in Cambodia*. Manila, Philippines: ADB.
- [3] Cambodia Education Review. (2020). *Human Resource Management and School Effectiveness in Cambodian Secondary Education*. Cambodia Education Review, 2(4), 34–48.
- [4] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2022). *Teacher Career Pathway Framework*. Phnom Penh: Cambodia.
- [5] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2020). *STEM Education Policy: Roadmap 2020–2025*. Phnom Penh, Cambodia.
- [6] Global Partnership for Education. (2020). *Effective school resource mobilization strategies in low-income countries*. <https://www.globalpartnership.org/>
- [7] OECD. (2019). *School resources review: Unlocking the potential of school leadership*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264196261-en>
- [8] Smart Axiata. (2023). *Corporate Social Responsibility Report: Supporting STEM Education in Cambodia*. Phnom Penh, Cambodia.

- [9] UNICEF Cambodia. (2022). *Resource Mobilization for Inclusive Education in Cambodia: A Practical Toolkit for Schools*. Phnom Penh, Cambodia:
- [10] UNESCO. (2022). *School Management and Resource Mobilization Guidelines for Developing Countries*. Paris, France.
- [11] UNESCO. (2021). *Mobilizing Material Resources for STEM Education: A Best Practice Guide*. UNESCO Publishing. Paris, France.
- [12] UNESCO. (2021). *Transforming education: The role of resource mobilization in achieving SDG4*. <https://unesdoc.unesco.org/>
- [13] UNESCO. (2019). *Education in Cambodia: Findings from Cambodia's Experience in Inclusive Education and School Management*. Bangkok, Thailand.
- [14] World Bank. (2022). *Mobilizing resources for education systems: A practical guide*. Washington, D.C.: World Bank.

មេរៀនទី ២៖ ការកំណត់និទាធនវិធីសម្រាប់ការធនធាន

វគ្គបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	- ស្វែងយល់អំពីក្របខ័ណ្ឌការវាយតម្លៃ។ - ស្វែងយល់ពីតួនាទីនៃការសម្រេចចិត្តដោយពឹងផ្អែកលើទិន្នន័យក្នុងការបែងចែកធនធាន។
បំណិនសម្បទា	- ធ្វើការវាយតម្លៃធនធានទូទាំងសាលា តាមរយៈកិច្ចសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ។ - បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្របែងចែកធនធាន ដើម្បីធានាបាននូវការប្រើប្រាស់មូលនិធិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ - ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ប្រមូលទិន្នន័យដូចជា ការស្ទង់មតិ ការសម្ភាសន៍ និងការពិភាក្សាជាក្រុម។
ចរិយាសម្បទា	- ផ្សព្វផ្សាយវប្បធម៌នៃការសម្រេចចិត្តដោយផ្អែកលើភស្តុតាង។ - ធានាបាននូវការចែកចាយធនធានប្រកបដោយសមធម៌ ផ្តល់អាទិភាពសម្រាប់ការគាំទ្រដល់សិស្សដែលជួបការលំបាក។

២.១ សេចក្តីផ្តើម

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងវាយតម្លៃតម្រូវការធនធានរបស់សាលា គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការសម្រេចបាននូវការអប់រំប្រកបដោយគុណភាពនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ ការវាយតម្លៃធនធានជាក់ស្តែងជួយឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រងសាលាយល់យ៉ាងច្បាស់ពីកង្វះខាតក្នុងការផ្តល់ការអប់រំ និងផ្តល់អាទិភាពដល់សកម្មភាពសំខាន់ៗសម្រាប់ការកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ជាពិសេសផ្នែកសំខាន់ៗដូចជា វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (ស្នែម)។ សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗគ្នាដូចជា ធនធានហិរញ្ញវត្ថុមានកម្រិត សម្ភារៈសិក្សាមិនគ្រប់គ្រាន់ សម្ភារៈបរិក្ខារស្នែមមិនគ្រប់គ្រាន់ និងកង្វះគ្រូបង្រៀនដែលមានសមត្ថភាព។ បញ្ហាទាំងនេះបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់នៃវិធីសាស្ត្រជាប្រព័ន្ធក្នុងការកំណត់ និងវាយតម្លៃអោយបានត្រឹមត្រូវនូវតម្រូវការធនធាន ដោយធ្វើតាមការណែនាំដែលបង្កើតឡើងដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ជាពិសេសផែនទីគន្លងអប់រំស្នែម (២០២០-២០២៥) និងក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន។

ដំណើរការវាយតម្លៃធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នាក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងនាយកសាលា គ្រូបង្រៀន សិស្ស ឪពុកម្តាយ សហគមន៍មូលដ្ឋាន អាជីវកម្ម និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ តាមរយៈការវាយតម្លៃជាប្រព័ន្ធ សាលារៀនអាចផ្តល់អាទិភាពកាន់តែច្រើនឡើងសម្រាប់ធនធានដែលត្រូវការ ដើម្បីបង្កើនបរិយាកាសសិក្សា បង្កើនសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀន និងបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់សិស្សនៅថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ។ មេរៀននេះបង្ហាញអំពីគោលការណ៍ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការកំណត់ និងវាយតម្លៃតម្រូវការធនធាន ការផ្តល់មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលាក្នុងការប្រមូលធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងនិរន្តរភាព ដើម្បីសម្រេចបានឧត្តមភាពនៃការអប់រំ។

២.២ ការវិភាគកង្វះធនធានដើម្បីកំណត់តម្រូវការ

ការវិភាគកង្វះធនធាន (RGA) គឺជាដំណើរការវាយតម្លៃយុទ្ធសាស្ត្រដែលប្រើដោយអ្នកដឹកនាំសាលាដើម្បីកំណត់ភាពខុសគ្នារវាងធនធានដែលមានស្រាប់ និងឧត្តមគតិដែលត្រូវការដើម្បីបំពេញតាមគោលដៅអប់រំ។ នៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសជាមួយនឹងការសង្កត់ធ្ងន់លើការអប់រំស្នែម RGA ជួយកំណត់ការខ្វះខាតធនធាននៅក្នុងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ មនុស្ស សម្ភារៈ និងបច្ចេកវិទ្យា។ ការអនុវត្ត RGA គឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ធានាថាការបង្រៀន និងការរៀនមានប្រសិទ្ធភាព លើកកម្ពស់សមធម៌ និងគាំទ្រការកែទម្រង់កម្មវិធីសិក្សាក្រោមក្របខណ្ឌថ្នាក់ជាតិ ដូចជា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ និងក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន។

២.២.២ វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវិភាគកង្វះធនធាន

ជំហានទី ១៖ កំណត់ស្តង់ដារអប់រំនិងធនធាន

សាលារៀនចាប់ផ្តើមដំណើរការ RGA ដោយកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវស្តង់ដារធនធានដែលត្រូវការ។ បទដ្ឋានទាំងនេះបានមកពីស្តង់ដារជាតិ ក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីសិក្សា និងឯកសារគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដូចជា ផែនទីបង្ហាញផ្លូវស្នេហា និងផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP) ជាដើម។ ជំហាននេះមានបំណងកំណត់គោលដៅ ឬស្ថានភាពជាក់លាក់ក្នុងការស្វែងរកធនធាន ដើម្បីប្រើប្រៀបធៀបក្នុងដំណើរការវិភាគ។

ជំហានទី ២៖ ការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌធនធានទូទៅ

ជំហាននេះពាក់ព័ន្ធនឹងការចងក្រងព័ត៌មានលម្អិតអំពីធនធានដែលមានស្រាប់ទាំងអស់ នៅក្នុងសាលា។ សារពើភ័ណ្ឌទាំងនេះរួមមាន៖

- ធនធានមនុស្ស៖ ចំនួន និងគុណវុឌ្ឍិរបស់គ្រូបង្រៀន បុគ្គលិករដ្ឋបាល អ្នកបច្ចេកទេសផ្នែកពិសោធន៍ បុគ្គលិកជំនួយ ICT និងគ្រូបណ្តុះបណ្តាលជំនាញអភិវឌ្ឍន៍។
- ធនធានសម្ភារៈ៖ ថ្នាក់រៀន បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ កុំព្យូទ័រ ការតភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត គ្រឿងសង្ហារឹម សម្ភារៈបង្រៀន និងសៀវភៅសិក្សា។
- ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសាលាប្រចាំឆ្នាំ ជំនួយរបស់រដ្ឋាភិបាល ប្រាក់ចំណូលក្នុងស្រុក និងការរួមចំណែករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។

ជំហានទី ៣៖ ការកំណត់កង្វះធនធាន

អ្នកដឹកនាំសាលាប្រៀបធៀបទិន្នន័យដែលប្រមូលបានក្នុងអំឡុងពេលធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌជាមួយនឹងស្តង់ដារដែលបានកំណត់។ ការវិភាគនេះបង្ហាញពីគម្លាតជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងបរិមាណ (ឧ. ចំនួនគ្រូ) គុណភាព (ឧ. ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ហ្វូសសម័យ) ឬលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ (ឧ. កុំព្យូទ័ររួម)។

ជំហានទី ៤៖ ការផ្តល់អាទិភាពដល់តម្រូវការដែលបានកំណត់

បន្ទាប់ពីកំណត់កង្វះខាត សាលារៀនចាត់ថ្នាក់ពួកវាតាមអាទិភាព។ អាទិភាពអាចត្រូវបានកំណត់ដោយផ្អែកលើភាពបន្ទាន់ ផលប៉ះពាល់សក្តានុពលលើលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស និងភាពពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ការអប់រំស្នេហា។ កង្វះខាតសំខាន់ៗ ដូចជាកង្វះគ្រូវិទ្យាសាស្ត្រ ឬបន្ទប់ពិសោធន៍ ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាតម្រូវការអាទិភាពខ្ពស់។

ជំហានទី ៥៖ ការបង្កើតផែនការសកម្មភាពកៀរគរធនធាន

ជាចុងក្រោយ សាលាបង្កើតផែនការសកម្មភាពលម្អិត ដើម្បីដោះស្រាយកង្វះខាតទាំងនេះ។ ផែនការនេះបង្ហាញអំពីយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការប្រមូលធនធានដែលខ្វះខាត តាមរយៈការផ្តល់មូលនិធិពីរដ្ឋាភិបាល ការរួមចំណែកពីសហគមន៍ ភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គភាពវិស័យឯកជន ឬការបែងចែកធនធានផ្ទៃក្នុង។ ផែនការគួរតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍសាលាសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ។

២.២.៣ ឧបករណ៍សម្រាប់ការវិភាគកង្វះធនធាន

តារាង ២.១៖ ឧបករណ៍សម្រាប់ការវិភាគកង្វះខាតធនធាន

ឧបករណ៍	បរិយាយ	ការប្រើប្រាស់
បញ្ជីសារពើភណ្ឌធនធាន (សូមមើល ២.១.៤ ទម្រង់បញ្ជីត្រួតពិនិត្យសារពើភណ្ឌសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ)	បញ្ជីត្រួតពិនិត្យទូទៅដែលកត់ត្រាធនធានមនុស្ស សម្ភារៈ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានស្រាប់។	ប្រើក្នុងពេលពិនិត្យមើលបញ្ជីសម្ភាសន៍បុគ្គលិក ឬការវាយតម្លៃខ្លួនឯង។
តារាងម៉ាទ្រីសកំណត់កង្វះខាត (២.១.៥ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសកំណត់ការខ្វះខាតសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ)	តារាងប្រៀបធៀបដែលដាក់បញ្ចូលគ្នានូវធនធានដែលមានស្រាប់ និងដែលត្រូវការ។	វាជួយកំណត់បរិមាណកង្វះខាត និងកំណត់តម្រូវការជាក់លាក់។
ឧបករណ៍ស្ទង់មតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ (សូមមើលមេរៀនទី៣ ចំណុច ៣.៣ នៃម៉ូឌុលទី៦)	កម្រងសំណួរត្រូវបានចែកចាយដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសិស្សានុសិស្ស និងមាតាបិតាដើម្បីប្រមូលការយល់ឃើញអំពីភាពគ្រប់គ្រាន់នៃធនធាន។	ចូលរួមជាមួយគ្នារវាង សហគមន៍និងសាលារៀនក្នុងការកំណត់កង្វះខាតធនធាន។
ការពិភាក្សាជាក្រុម (FGD) (សូមមើលមេរៀនទី២ ចំណុច ២.២.៥ នៃម៉ូឌុលទី៦)	ឧបករណ៍ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការពិភាក្សាជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធអំពីតម្រូវការធនធាន។	បង្កើនការយល់ដឹងប្រកបដោយគុណភាព និងផ្តល់អាទិភាពដល់កង្វះខាត។
ការវិភាគ SWOT (សូមមើលមេរៀនទី២ ចំណុច ២.៣ នៃម៉ូឌុលទី១)	ក្របខណ្ឌវិភាគសម្រាប់ការវាយតម្លៃភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង។	ផ្តល់បរិបទយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់លទ្ធផល RGA ។

តារាងស្តង់ដារធនធានរបស់ក្រសួង អប់រំ យុវជន និងកីឡា (សូមមើលតារាងនៅចំណុច២.១.៦)	ឯកសារផ្លូវការបង្ហាញពីធាតុចូល ដែលត្រូវការតាមប្រភេទ និង កម្រិតសាលា។	ប្រើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ កំណត់កង្វះខាត។
--	---	---

២.២.៤ ទម្រង់បញ្ជីត្រួតពិនិត្យសារពើភ័ណ្ឌ

ព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិរបស់សាលា

- ឈ្មោះសាលា៖ _____
- ខេត្ត/ស្រុក៖ _____
- កម្រិតសាលា៖ ☐ ថ្នាក់ទី១០ ☐ ថ្នាក់ទី១១ ☐ ថ្នាក់ទី១២
- ប្រភេទសាលា៖ ☐ ទូទៅ ☐ ផ្ដោតលើវិស្វកម្ម ☐ ផ្សេងទៀត៖ _____
- កាលបរិច្ឆេទនៃសារពើភ័ណ្ឌ៖ _____
- រៀបចំដោយ៖ _____

(១) ធនធានមនុស្ស

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ចំនួន	ចំណាំ
១.១	គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិស្វកម្ម ដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ (រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា គណិតវិទ្យា)			
១.២	គ្រូជំនាញ ICT/Computer ដែលត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាល			
១.៣	អ្នកបច្ចេកទេសបន្ទប់ពិសោធន៍			
១.៤	បណ្ណារក្ស			
១.៥	នាយកនិងនាយករង			
១.៦	បុគ្គលិករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ			
១.៧	បុគ្គលិកផ្នែកប្រឹក្សាអាជីព			
១.៨	បុគ្គលិកជំនួយឬអ្នកយាម			

(២) សម្ភារៈរូបវន្ត

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ចំនួន	ស្ថានភាព (ល្អ/មធ្យម/ខូច)	ចំណាំ
----	---------------	-----------	-------	-------------------------------	-------

២.១	ថ្នាក់រៀន				
២.២	បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ (រូបវិទ្យា/គីមីវិទ្យា/ជីវវិទ្យា)				
២.៣	កុំព្យូទ័រ/ICT Lab				
២.៤	បណ្ណាល័យ/បន្ទប់អាន				
២.៥	បន្ទប់វិទ្យុប្រព័ន្ធស្នែក / មនុស្សយន្ត				
២.៦	ការិយាល័យគ្រូ				
២.៧	បន្ទប់ប្រជុំ/សន្និសីទ				
២.៨	បង្គន់សិស្ស				
២.៩	បង្គន់បុគ្គលិក				
២.១០	កន្លែងលេងកីឡា/កន្លែងកំសាន្ត				

(៣) ឧបករណ៍អប់រំវិស្វកម្មនិងសម្ភារៈសិក្សា

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ចំនួន	ចំណាំ
៣.១	ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍រូបវិទ្យា			
៣.២	ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍គីមី			
៣.៣	ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ជីវវិទ្យា			
៣.៤	ជំនួយការបង្រៀនគណិតវិទ្យា (គំរូ ឧបករណ៍)			
៣.៥	កុំព្យូទ័រ/កុំព្យូទ័រយួរដៃសម្រាប់សិស្ស			
៣.៦	ឧបករណ៍ភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត			
៣.៧	ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង LCD			
៣.៨	Whiteboards/Smart Boards			
៣.៩	ឧបករណ៍មនុស្សយន្ត / Arduino / Raspberry Pi			
៣.១០	សៀវភៅសិក្សា STEM និងឯកសារយោង			

(៤) សម្ភារៈបង្រៀន និងសិក្សា

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ចំនួន	ចំណាំ
៤.១	សៀវភៅសិក្សាគោល			
៤.២	សៀវភៅអាន/សៀវភៅបន្ថែម			

៤.៣	សៀវភៅណែនាំ/សៀវភៅណែនាំរបស់គ្រូ			
៤.៤	ឧបករណ៍វាយតម្លៃ/វិញ្ញាសារប្រឡង			
៤.៥	ផ្ទាំងរូបភាព/គំនូសតាង/គំរូ			
៤.៦	សម្ភារៈសិក្សា សោតទស្សន៍			

(៥) ធនធាន ICT និងឌីជីថល

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ចំនួន	ចំណាំ
៥.១	កុំព្យូទ័រលើតុ (អ្នកគ្រប់គ្រង/គ្រូ)			
៥.២	កុំព្យូទ័រសម្រាប់សិស្ស			
៥.៣	ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព/ម៉ាស៊ីនស្កេន			
៥.៤	ការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិតរបស់សាលា			
៥.៥	ការគ្របដណ្តប់ Wi-Fi (ពេញ/ផ្នែកខ្លះ/គ្មាន)			
៥.៦	ការចូលប្រើប្រាស់សិក្សា(ឧ.Google, Krou Cambodia)			
៥.៧	ជំនួយថែទាំ ICT			

(៦) ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងការបង្កើតប្រាក់ចំណូល

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ប្រភព	សរុបប្រចាំឆ្នាំ (៛)	ចំណាំ
៦.១	ថវិកាប្រតិបត្តិការសាលា		MoEYS		
៦.២	មូលនិធិអប់រំខេត្ត/ស្រុក		DOE/POE		
៦.៣	ប្រាក់ចំណូលតាមសាលា (អាហារ ជ្ជាន កន្លែងជួល។ល។)		ខាងក្នុង		
៦.៤	ការបរិច្ចាគ (សហគមន៍ អតីត សិស្ស អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល)		ខាងក្រៅ		
៦.៥	ជំនួយ/គម្រោងស្នែង		ម្ចាស់ជំនួយ		

(៧) ភាពជាដៃគូ និងធនធានជំនួយ

លរ	ប្រភេទនៃធនធាន	មានឬគ្មាន	ដៃគូ/ម្ចាស់ជំនួយ	ប្រភេទនៃការគាំទ្រ	ចំណាំ
៧.១	អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល/ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍				

៧.២	ភាពជាដៃគូអាជីវកម្ម/ ឧស្សាហកម្ម				
៧.៣	ការសហការពីសាកលវិទ្យាល័យ/ឧត្តមសិក្សា				
៧.៤	ការចូលរួមចំណែករបស់មាតាបិតា/សហគមន៍				
៧.៥	ការគាំទ្ររបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់				

(៨) មតិទូទៅ និងការសង្កេត:

២.២.៥ តារាងស្តង់ដារធនធានរបស់ MoEYS

តារាងស្តង់ដារធនធានរបស់ MoEYS សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិគឺផ្អែកលើឯកសារគោលនយោបាយនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ និងគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រួមទាំងស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់វិទ្យាល័យ (ឆ្នាំ ២០១២) និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាបន្តបន្ទាប់លើការអប់រំស្នូម និងអាទិភាពនៃការផ្លាស់ប្តូរឌីជីថល។ តារាងនេះរៀបចំស្តង់ដារធនធានសំខាន់ៗចំនួនបួន៖ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ធនធានមនុស្ស សម្ភារៈបង្រៀននិងរៀន និងធនធានឌីជីថល។

តារាង ២.២៖ តារាងស្តង់ដារធនធាន MoEYS សម្រាប់សាលា

ធនធានសំខាន់ៗ	ធាតុនៃស្តង់ដារ	ការពិពណ៌នាអំពីស្តង់ដារ MoEYS	ចំណាំ
១. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	ថ្នាក់រៀន	បន្ទប់ ១ សម្រាប់សិស្ស ៤០ នាក់ក្នុងមួយថ្នាក់	ទំហំថ្នាក់អាចប្រែប្រួលតាមបរិបទទីក្រុង/ជនបទ
	បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ	១ រូបវិទ្យា ១ គីមីវិទ្យា ១ បន្ទប់ពិសោធន៍ជីវវិទ្យា ១ (ចែករំលែកបើចាំបាច់)	គួរតែបំពេញតាមស្តង់ដារសុវត្ថិភាពបន្ទប់ពិសោធន៍ជាមូលដ្ឋាន
	បណ្ណាល័យ	បណ្ណាល័យ១ ដែលមាន សៀវភៅយ៉ាងតិច ៥០០ ក្បាល និងកន្លែងអាន	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាទៀងទាត់ជាមួយ ស្នែម និងអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ

	បង្គន់អនាម័យ	បង្គន់យ៉ាងហោចណាស់មួយសម្រាប់សិស្ស ២៥ នាក់ បែងចែកតាមភេទ	ត្រូវការទឹកស្អាត និងអនាម័យ
	ការិយាល័យរដ្ឋបាល	ការិយាល័យនាយក បន្ទប់គ្រូ បន្ទប់អ្នកគ្រប់គ្រង	គ្រឿងសង្ហារឹមនិងឧបករណ៍មូលដ្ឋាន
	បន្ទប់ពហុគោលបំណង	១ សម្រាប់កិច្ចប្រជុំ ការបណ្តុះបណ្តាល ព្រឹត្តិការណ៍	ជាជម្រើស ប៉ុន្តែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ចម្រុះ
២. ធនធានមនុស្ស	គ្រូតាមមុខវិជ្ជា	គ្រូ ១ នាក់ក្នុងមួយមុខវិជ្ជាក្នុងមួយកម្រិតថ្នាក់	មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមស្តង់ដារក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
	គ្រូស្នេម	យ៉ាងហោចណាស់ ១ ក្នុងមួយមុខវិជ្ជាស្នេម៖ គណិត វិទ្យា រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា	កម្មវិធីលើកកម្ពស់ ស្នេម ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត
	បណ្ណារក្ស	បណ្ណារក្ស ក្រៅម៉ោង ឬពេញម៉ោង ១ នាក់	បានបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យ
	អ្នកបច្ចេកទេសបន្ទប់ពិសោធន៍	អ្នកបច្ចេកទេស ១ នាក់សម្រាប់ការគាំទ្របន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ	អាទិភាពសម្រាប់សាលារៀនដែលមានបន្ទប់ពិសោធន៍ពេញលេញ
	នាយកនិងនាយករង	នាយកសាលា ១ នាក់ នាយករង ១-២ នាក់ អាស្រ័យលើទំហំសាលា	ត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌនៃគន្លងអាជីពគ្រូរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
	បុគ្គលិករដ្ឋបាល	ត្រូវការបុគ្គលិកយ៉ាងតិចពីរនាក់សម្រាប់ការរក្សាកំណត់ត្រា ហិរញ្ញវត្ថុ	អាស្រ័យលើទំហំសាលារៀន
៣. សម្ភារៈបង្រៀននិងរៀន	សៀវភៅសិស្ស	សៀវភៅសិស្ស ១ ក្បាលសម្រាប់សិស្សម្នាក់ក្នុងមួយមុខវិជ្ជា	កម្មវិធីសិក្សាដែលត្រូវបានអនុម័តដោយ MoEYS តែប៉ុណ្ណោះ
	សៀវភៅគ្រូ	មគ្គុទ្ទេសក៍ ១ មុខវិជ្ជាសម្រាប់គ្រូម្នាក់	ទាមទារសម្រាប់ការរៀបចំផែនការមេរៀន
	ឧបករណ៍ពិសោធន៍	ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍មូលដ្ឋានសម្រាប់រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា និងជីវវិទ្យា	យោងតាមស្តង់ដារស្នេម ជាតិ
	សម្ភារៈជំនួយនិងគំរូ	ផែនទី គំនូសតាង គំរូស្នេម	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំឆ្នាំ
	សម្ភារៈពិសោធន៍	ការធ្វើតេស្តស្តង់ដារ ការប្រឡងក្លែងក្លាយ ឯកសារអតីតកាល	ស្របតាមការវាយតម្លៃជាតិ
៤. ធនធានឌីជីថល	កុំព្យូទ័រពិសោធន៍	យ៉ាងហោចណាស់ ១ សម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ដែលមានកុំព្យូទ័រ ២០-៣០	តម្រូវឱ្យភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត

	ឧបករណ៍ពហុ ព័ត៌មាន	ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង ១ ក្នុងមួយថ្នាក់ (ឬ ចែករំលែកក្នុងចំណោមនាយកដ្ឋាន)	មានប្រយោជន៍សម្រាប់ការរួម បញ្ចូលស្នូម និង ICT
	ការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺ ណិត	រ៉ោតទ័រ Broadband ឬ 4G ដែលមាន ល្បឿនយ៉ាងហោចណាស់ 5 Mbps	ការចូលប្រើប្រាស់ទូទាំងសាលា រៀនត្រូវបានផ្តល់អាទិភាព
	ធនធាន រៀនតាម អនឡាញ	ចូលប្រើថ្នាលមាតិកាខ្មែរ (ឧ. MoEYS LMS, Khmer e-learning portals)	ជាពិសេសមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់ស្នូម និងការរៀនរួមគ្នា
	កម្មវិធីគ្រប់គ្រង សាលា	ឧបករណ៍ដែលត្រូវគ្នាជាមួយ EMIS សម្រាប់ការចូលរួម ការចាត់ថ្នាក់ និង អ្នកគ្រប់គ្រង	ទាមទារសម្រាប់ការរាយការណ៍ ពីសាលាឌីជីថល
	បុគ្គលិកផ្នែក ជំនួយ ICT	១ អ្នកបច្ចេកទេស ICT ឬគ្រូបង្រៀន ទទួលបន្ទុក	ជាជម្រើស ប៉ុន្តែត្រូវបានណែនាំ

២.២.៦ គំរូជាក់ស្តែងនៃការវិភាគកង្វះខាតធនធាន

(១) គំរូ ២.១៖ តារាងវិភាគកង្វះខាតធនធានមនុស្ស

តួនាទី	ស្តង់ដារ MoEYS	បុគ្គលិកបច្ចុប្បន្ន	កង្វះខាត	អទិភាព
គ្រូស្នូម	១០	៦	៤	ខ្ពស់
អ្នកបច្ចេកទេសបន្ទប់ពិសោធន៍	២	០	២	ខ្ពស់
បុគ្គលិក IT	១	០	១	មធ្យម

* តារាងនេះបង្ហាញថាសាលាខ្វះខាតគ្រូ ស្នូម ចំនួនបួននាក់ អ្នកបច្ចេកទេសបន្ទប់ពិសោធន៍ពីរ
នាក់ និងបុគ្គលិកផ្នែកជំនួយផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យាម្នាក់។ ការដោះស្រាយភាពខ្វះខាតទាំងនេះមានសារៈ
សំខាន់ណាស់ក្នុងការកែលម្អការណែនាំស្នូមនិងការអនុវត្តរបស់សិស្ស។

(២) គំរូ ២.២៖ តារាងម៉ាទ្រីសការកំណត់កង្វះធនធានសម្ភារៈ (ការផ្តោតលើស្នូម)

ប្រភេទធនធាន	ចំនួនដែលត្រូវការ	មានស្រាប់	កង្វះខាត	ចំណាំ
ឧបករណ៍ពិសោធន៍ រូបវិទ្យា	៣	១	២	ឧបករណ៍ហ្វូសសម័យធ្វើឱ្យខូចមេ រៀនជាក់ស្តែង
ឧបករណ៍ពិសោធន៍ គីមី	មានគ្រប់	មានខ្លះ	មានមួយឈុត	សារធាតុគីមី និងឧបករណ៍ជា ច្រើនបានបាត់
កុំព្យូទ័រសម្រាប់សិស្ស	៤០	២០	២០	ការចូលប្រើមានកំណត់ ពន្យារ ពេលការរួមបញ្ចូល ICT
ការប្រើអ៊ីនធឺណិត	១ ខ្សែ	១ ខ្សែ ល្បឿនទាប	ត្រូវការធ្វើឱ្យប្រសើរ ឡើង	សកម្មភាពសិក្សាតាមអនឡាញ មានភាពយឺតយ៉ាវ

* តារាងម៉ាទ្រីសនេះបង្ហាញពីកង្វះខាតឧបករណ៍ពិសោធន៍ស្នូម សំខាន់ៗ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ICT ដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការផ្តល់កម្មវិធីសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រទំនើប។

(៣) គំរូ ២.៣៖ សំណួរពិភាក្សាជាក្រុម (សម្រាប់គ្រូ)

- តើធនធានអ្វីខ្លះដែលអ្នកមានអាចម្ចាស់ថាមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្រៀនរបស់អ្នក ?
- តើកង្វះឧបករណ៍ពិសោធន៍ប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើពិសោធន៍យ៉ាងដូចម្តេច ?
- តើអ្នកត្រូវការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈអ្វីខ្លះ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការបង្រៀនរបស់អ្នកក្នុងមុខវិជ្ជាស្នូម ?
- តើដៃគូរបស់សាលាអាចជួយដោះស្រាយការកង្វះខាតធនធានបច្ចុប្បន្នដោយរបៀបណាខ្លះ ?

(៤) គំរូ ២.៤៖ បញ្ជីតម្រូវការអាទិភាពសម្រាប់ផែនការកៀរគរធនធាន

តម្រូវការដែលបានកំណត់	ប្រភេទធនធាន	ប្រភពធនធាន	ថវិកាប៉ាន់ប្រមាណ	ពេលអនុវត្ត
ជួលគ្រឿងបរិក្ខារពិសោធន៍	មនុស្ស	MoEYS	\$៥,០០០/ឆ្នាំ	ត្រីមាសទី១ ២០២៦
រៀបចំបន្ទប់ពិសោធន៍គីមី	សម្ភារៈ	ការគាំទ្រពីអាជីវកម្មក្នុងស្រុក	\$៣,៥០០	ត្រីមាសទី២ ២០២៦
ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងវិធានការសិក្សា	ICT	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	\$៨០០	ត្រីមាសទី១ ២០២៦

* តារាងនេះផ្តល់នូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ការកៀរគរធនធាន ដើម្បីដោះស្រាយកង្វះខាតដែលមានអាទិភាពខ្ពស់។ វាកំណត់ប្រភេទនៃធនធានដែលត្រូវការ ប្រភពមូលនិធិសក្តានុពល ការប៉ាន់ប្រមាណថវិកា និងពេលវេលាដែលរំពឹងទុក។

២.២.៧ សមាមាណភាពជាមួយក្របខ័ណ្ឌ MoEYS និងអាទិភាពស្នូម

ដើម្បីធានាថាដំណើរការ RGA ស្របតាមគោលដៅអប់រំជាតិ សាលារៀនគួរតែ៖

- តម្រឹមតាមក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន ដើម្បីកំណត់ពីតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ និងការដាក់ពង្រាយបុគ្គលិក។
- តម្រឹមផែនការធនធានជាមួយផែនទីកែលម្អការអប់រំ ស្នូម (២០២០-២០២៥) ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកិច្ចពិសោធន៍ស្នូម ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ICT និងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ។
- ភ្ជាប់ការរកឃើញ RGA ទៅនឹងថវិកាផ្នែកលើការអនុវត្ត (PBB) ដើម្បីរៀបចំសំណើសុំមូលនិធិ

- សហការជាមួយការិយាល័យអប់រំថ្នាក់ក្រោមជាតិ គណៈកម្មាធិការគាំទ្រសាលារៀន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងតំបន់ ដើម្បីធ្វើសុពលភាពតម្រូវការធនធានរួមគ្នា។

ការវិភាគកង្វះធនធាន គឺជាឧបករណ៍ដ៏មានអានុភាពសម្រាប់ការកែលម្អសមធម៌ និងគុណភាពអប់រំនៅក្នុងវិទ្យាល័យ។ អ្នកដឹកនាំសាលាអាចបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រគោលដៅសម្រាប់ការកៀរគរគាំទ្រការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការលើកកម្ពស់ការបង្រៀននិងការរៀន ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យអាទិភាពដូចជាការអប់រំស្ត្រី ដោយកំណត់ជាប្រព័ន្ធនូវតម្លាភាពរវាងកម្រិតធនធានបច្ចុប្បន្ន និងតម្រូវការ។ ការរួមបញ្ចូល RGA ទៅក្នុងផែនការសាលារៀន និងក្របខណ្ឌត្រួតពិនិត្យ ធានាថាការកៀរគរធនធានគឺជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងមាននិរន្តរភាព។

២.៣ ការកំណត់អាទិភាពនៃតម្រូវការធនធានសាលា ដោយផ្អែកលើភាពបន្ទាន់ផលជះ និងលទ្ធភាព

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាខ្វះខាតធនធានសំខាន់ៗ ជាពិសេសក្នុងវិស័យអប់រំ ស្ត្រី (វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា)។ សាលាជាច្រើននៅតែប្រឈមមុខនឹងការខ្វះបន្ទប់ពិសោធន៍ សម្ភារៈបង្រៀន និងគ្រូបង្រៀនដែលមានសមត្ថភាពស្របតាមស្តង់ដារជាតិ និងអន្តរជាតិ។ ដូច្នេះ ការកំណត់អាទិភាពសម្រាប់ការបែងចែកធនធានមិនមែនផ្ដោតតែលើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែជាដំណើរការសម្រេចចិត្តផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានគោលបំណងដោះស្រាយតម្រូវការសំខាន់ៗបំផុតឱ្យបានទាន់ពេល និងមានប្រសិទ្ធភាព។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនេះ អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃ និងចាត់ថ្នាក់តម្រូវការធនធានដោយផ្អែកលើសំណុំលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យច្បាស់លាស់។ ដំណើរការកំណត់អាទិភាពគួរតែផ្ដោតលើទិដ្ឋភាពសំខាន់ចំនួនបី៖ ភាពបន្ទាន់ ផលជះ និងលទ្ធភាពអនុវត្ត។ វិធីសាស្ត្រដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធនេះអាចជួយឱ្យសាលារៀនសម្រេចចិត្តបានយ៉ាងច្បាស់លាស់ គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងផ្អែកលើភស្តុតាង ដែលស្របទៅនឹងគោលនយោបាយអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា គោលដៅកែលម្អសាលារៀន និងការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។

២.៣.១ ទស្សនៈសំខាន់ៗក្នុងការកំណត់អាទិភាពធនធាន

(១) ភាពបន្ទាន់

ភាពបន្ទាន់ សំដៅទៅលើការប្រែប្រួលនៃពេលវេលានៃតម្រូវការជាក់លាក់មួយ។ វាជាចំណុចសំខាន់ក្នុងការវាយតម្លៃ ថាតើតម្រូវការនេះមានសារៈសំខាន់យ៉ាងណាខ្លះចំពោះដំណើរការបន្តរបស់សាលា ឬសុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពរបស់សិស្ស និងបុគ្គលិក។ តម្រូវការណាមួយដែលអាចបង្កគំរាម

កំហែងដល់សុខភាព សន្តិសុខ ឬការអនុលោមតាមច្បាប់ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបន្ទាន់ ហើយគួរតែទទួលបានអាទិភាពសម្រាប់សកម្មភាពភ្លាមៗ។ ឧទាហរណ៍នៃតម្រូវការបន្ទាន់រួមមាន៖

- ជួសជុលដំបូលបាក់រលំ ឬហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្ទៃក្នុងដែលមិនមានសុវត្ថិភាព ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាព។
- ការជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍ដែលខូច ឬឧបករណ៍ ICT ដែលចាំបាច់សម្រាប់បន្តការអនុវត្តសកម្មភាពសិក្សា។
- សម្ភារៈសិក្សាគោលដែលមានភាពចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីសិក្សា MoEYS ដែលទើបអនុវត្តថ្មី។

ភាពបន្ទាន់សង្កត់ធ្ងន់លើពេលវេលានៃការអនុវត្តមន៍ និងភាពចាំបាច់របស់វាសម្រាប់ជួយដល់ប្រតិបត្តិការសំខាន់ៗ។

(២) ផលជះ

ផលជះ ជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់វាយតម្លៃអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកអប់រំ ដែលអាចកើតឡើងពីការដោះស្រាយតម្រូវការមួយ។ វាបង្ហាញថា តើការប្រើប្រាស់ធនធាននឹងរួមចំណែកយ៉ាងណាដល់ការកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ការអនុវត្តការបង្រៀន ឬប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលា។ តម្រូវការដែលអាចបង្កើនគុណភាពអប់រំ ឬជួយដល់ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀន និងបរិយាកាសសិក្សា ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានផលជះខ្ពស់ និងគួរតែទទួលបានអាទិភាពក្នុងការបែងចែកធនធាន។ តម្រូវការដែលមានឥទ្ធិពលខ្ពស់គឺ៖

- ពង្រឹងគុណភាពនៃការបង្រៀន ជាពិសេសផ្នែកស្ទូលដូចជា ស្នែម ជាដើម។
- បង្កើនការចូលរួមរបស់សិស្ស ការអនុវត្ត ឬការចូលរួមនៅក្នុងការប្រឡងថ្នាក់ជាតិ។
- រួមចំណែកដល់គោលដៅរយៈពេលវែង ដូចជាការផ្លាស់ប្តូរឌីជីថល ឬការអប់រំបរិយាប័ន្ន។

ជាឧទាហរណ៍ ការណែនាំប្រព័ន្ធចែកចាយមាតិកាឌីជីថល និងឧបករណ៍សិក្សាផ្អែកលើគម្រោងក្នុងថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រអាចផ្លាស់ប្តូរសមិទ្ធផលនិងទឹកចិត្តដល់សិស្សអោយចូលរួម។

(៣) លទ្ធភាពអនុវត្ត

លទ្ធភាពអនុវត្ត សំដៅទៅលើភាពជាក់ស្តែងនៃការបំពេញតម្រូវការមួយក្នុងបរិបទសមត្ថភាពហិរញ្ញវត្ថុ បច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការបច្ចុប្បន្នរបស់សាលា។ ទោះបីជាតម្រូវការមួយមានភាពបន្ទាន់និងមានផលជះខ្ពស់ក៏ដោយ ការអនុវត្តន៍មិនអាចធ្វើទៅបានក្នុងរយៈពេលខ្លី ដោយសារឧបសគ្គនៃធនធាន កង្វះជំនាញបច្ចេកទេស ឬការរឹតបន្តឹងផ្នែកច្បាប់។ ការពិចារណាអំពីលទ្ធភាពអនុវត្តរួមមាន៖

- ការចំណាយលើការអនុវត្តគឺទាក់ទងទៅនឹងមូលនិធិដែលមាន។
- លទ្ធភាពទទួលបានធនធានមនុស្ស ឬជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធាន។
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសមត្ថភាពថែទាំដែលមានស្រាប់។

ការដោះស្រាយបញ្ហាលទ្ធភាពអនុវត្ត អាចជួយដល់សាលារៀនជៀសវាងការខកចិត្ត ឬចាប់ផ្តើមគម្រោងដែលមិនទាន់មានទ្រទ្រង់ ឬបញ្ចប់ការអនុវត្តដែលមិនមានប្រសិទ្ធភាព។

២.៣.២ ជំហានក្នុងដំណើរការកំណត់អាទិភាព

ជំហានទី ១៖ ការវាយតម្លៃតម្រូវការទូទៅ

ចាប់ផ្តើមដោយធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌធនធានដែលមានស្រាប់របស់សាលាឱ្យបានហ្មត់ចត់ ដូចជា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្ភារៈបង្រៀននិងរៀន បុគ្គលិក និងឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យា។ ឧបករណ៍ស្តង់ដារដូចជា បញ្ជីត្រួតពិនិត្យស្តង់ដារធនធានរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា គួរត្រូវបានយកមកប្រើដើម្បីធានាថា ស្តង់ដារជាតិត្រូវបានអនុលោមតាម។ ជំហាននេះគួរតែមានការចូលរួមពី៖

- គ្រូបង្រៀន ប្រធានផ្នែក និងអ្នកសម្របសម្រួលស្នែង។
- តំណាងសិស្ស និងសមាគមអតីតសិស្ស។
- គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs) មាតាបិតា និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

ជំហានទី ២៖ ចាត់ថ្នាក់និងចងក្រងរបាយការណ៍តម្រូវការ

នៅពេលដែលតម្រូវការត្រូវបានវាយតម្លៃ និងកំណត់ រួចរាល់ ការបែងចែកប្រភេទរបស់វា គួរផ្ដោតតាមចំណុចធំៗដូចជា៖

- បរិក្ខារ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧ. បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ បង្គន់អនាម័យ ថ្នាក់រៀន)
- ធនធានបង្រៀន និងរៀន (ឧ. សៀវភៅសិក្សា ឧបករណ៍ពិសោធន៍ ឧបករណ៍ ICT)
- ធនធានមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ (ឧ. ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូស្នែង)
- បច្ចេកវិទ្យា និងការច្នៃប្រឌិត (ឧ. ការតភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត ថ្នាលសិក្សាតាមអេឡិចត្រូនិក)

សម្រាប់តម្រូវការដែលបានកំណត់នីមួយៗ សូមកត់ត្រាព័ត៌មានខាងក្រោម៖

- ការពិពណ៌នាខ្លីអំពីធនធានដែលត្រូវការ។
- ជម្រើសនៃការចំណាយ និងថវិកាប៉ាន់ស្មាន។
- អ្នកទទួលខុសត្រូវ ឬក្រុមអនុវត្ត។

ជំហានទី ៣៖ ការផ្តល់ពិន្ទុលើតម្រូវការដោយផ្អែកតាមមាត្រដ្ឋាន Likert

ដើម្បីជួយសាលារៀនក្នុងការសម្រេចចិត្តប្រកបដោយតម្លាភាព និងផ្អែកលើភស្តុតាង អ្នកដឹកនាំអប់រំអាចប្រើតារាងពិន្ទុដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីវាយតម្លៃតម្រូវការនីមួយៗ។ តារាងនេះផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចម្បងបីគឺ ភាពបន្ទាន់ ផលជះ និង លទ្ធភាពអនុវត្ត។ វិធីសាស្ត្រដែលគេប្រើជាទូទៅគឺមាត្រដ្ឋាន Likert ៣ចំណុច (១ = ទាប ២ = មធ្យម ៣ = ខ្ពស់) ឬ ៥ ចំណុច សម្រាប់ការវាយតម្លៃលើលក្ខណៈនីមួយៗ។

តម្រូវការនីមួយៗត្រូវបានផ្តល់ពិន្ទុដោយបុគ្គលដែលបានចូលរួម ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងបី ហើយបន្ទាប់មកគណនាពិន្ទុសរុប ដើម្បីកំណត់អាទិភាព។ ដំណើរការនេះអាចត្រូវបានអនុវត្តតាមរយៈសិក្ខាសាលាដែលមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជា គ្រូបង្រៀន អ្នកគ្រប់គ្រងសាលា និងតំណាងសហគមន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពរួមបញ្ចូល និងការសម្រេចចិត្តជាសហគមន៍។

ជំហានទី ៤៖ ការបាត់ថ្នាក់តម្រូវការនិងកំណត់អាទិភាព

បន្ទាប់ពីការផ្តល់ពិន្ទុទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនីមួយៗរួចហើយ តម្រូវការត្រូវបានគណនាពិន្ទុសរុបនឹងតម្រៀបទៅជាប្រភេទ ខ្ពស់ មធ្យម និង ទាប។ តម្រូវការដែលមានពិន្ទុខ្ពស់ទាំងបីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យត្រូវបានផ្តល់អាទិភាព ដោយសារតែវាបង្ហាញពីតម្រូវការដែលអាចនាំឱ្យមានការកែលម្អយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងអាចអនុវត្តបានភ្លាមៗ។

ទោះជាយ៉ាងណា តម្រូវការដែលមាន ភាពបន្ទាន់ខ្ពស់ ប៉ុន្តែ លទ្ធភាពអនុវត្តទាប អាចតម្រូវឱ្យមានការពិភាក្សា ឬការគាំទ្រពីខាងក្រៅ ដូចជា ការរកហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម ការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក ឬការកែប្រែផ្នែកគោលនយោបាយ ដើម្បីអាចអនុវត្តបាន។

២.៣.៣ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសអាទិភាពធនធាន

តារាង ២.៤៖ គំរូតារាងម៉ាទ្រីសអាទិភាពធនធាន

ធនធានដែលត្រូវការ	ភាពបន្ទាន់ (១-៣)	ផលជះ (១-៣)	លទ្ធភាពអនុវត្ត (១-៣)	ពិន្ទុសរុប (ធំបំផុត ៩)	កម្រិត អាទិភាព
ជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រដែលមិនមានសុវត្ថិភាព	៣	២	៣	៨	ខ្ពស់
ទិញតុ ៣០ សម្រាប់ថ្នាក់រៀនឌីជីថល	២	៣	២	៦	មធ្យម

បណ្តុះបណ្តាលគ្រូក្នុងវិធីសាស្ត្រ ស្វែម	២	៣	៣	៨	ខ្ពស់
សាងសង់បណ្ណាល័យពហុបំណងថ្មី	២	២	២	៥	ទាប

* គំរូនៃការដាក់ពិន្ទុនេះ អាចជួយដល់អ្នកដឹកនាំសាលាបែងចែកអាទិភាពតម្រូវការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងកំណត់តម្រូវការដែលទាមទារឱ្យមានផែនការរយៈពេលវែង ឬការរៀបចំសម្រាប់ការងារក្រៅ។

២.៣.៤ គំនិតពិចារណាសម្រាប់សាលាធម្មតាសិក្សាទុតិយភូមិ

- ការតម្រឹមជាមួយនឹងស្តង់ដារជាតិ៖ ការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាពទាំងអស់គ្នាតែម្តងបញ្ចាំងពីស្តង់ដារធនធានរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ និងផែនទីបង្ហាញផ្លូវអប់រំស្វែម (២០២០-២០២៥)។
- សមធម៌ និងបរិយាប័ន្ន៖ ត្រូវប្រាកដថាតម្រូវការអាទិភាពដោះស្រាយតម្រូវការរបស់សិស្សដែលខ្វះខាត រួមទាំងក្មេងស្រីនៅក្នុងវិស័យស្វែម សិស្សពិការ និងសិស្សដែលមកពីតំបន់ដាច់ស្រយាលឬជួបការលំបាក។
- ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ៖ អញ្ជើញភាគីពាក់ព័ន្ធអោយចូលរួមពេញមួយដំណើរការ ដើម្បីបង្កើនភាពជាម្ចាស់ កសាងទំនុកចិត្ត និងធានានូវតម្រូវការដែលបង្ហាញពីទស្សនៈសហគមន៍បែបចម្រុះ។
- ការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងផែនការសាលារៀន៖ តម្រូវការអាទិភាពគួរបញ្ចូលនៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន (SDP) និងផែនការប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំ (AOP) សម្រាប់ការរៀបចំថវិកានិងការត្រួតពិនិត្យជាប្រព័ន្ធ។

២.៣.៥ ឧទាហរណ៍

នៅវិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រឹត ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ថ្នាក់ដឹកនាំសាលាបានអនុវត្តការវាយតម្លៃអាទិភាពលើធនធានក្នុងកំឡុងឆ្នាំសិក្សា ២០២៤-២០២៥។ ពួកគេបានចាប់ផ្តើមជាមួយនិងការរៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌធនធានទូទាំងសាលា និងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។ លទ្ធផលពិន្ទុបានគូសបញ្ជាក់ពីតម្រូវការជួសជុលជាបន្ទាន់នូវកៅអីសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ និងការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ស្វែម ដែលជាធាតុទទួលបានអាទិភាពខ្ពស់។ បន្ទាប់មក ថ្នាក់ដឹកនាំសាលាបានចាប់ផ្តើម៖

- តម្រឹមអាទិភាពទាំងនេះជាមួយយន្តការផ្តល់មូលនិធិរបស់ការិយាល័យអប់រំខេត្ត។
- ដាក់សំណើទៅអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកសម្រាប់ការគាំទ្រឧបករណ៍ឌីជីថល។
- ដាក់បញ្ចូលអាទិភាពតម្រូវការនេះទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនឆ្នាំ ២០២៥ ។

២.៣.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់ការកំណត់អាទិភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

- ប្រើការពិគ្រោះយោបល់ពហុភាគីដើម្បីបង្កើនតម្លាភាព និងធ្វើឱ្យការសម្រេចចិត្តមានសុពលភាព
- វាយតម្លៃឡើងវិញនូវអាទិភាពប្រចាំឆ្នាំ ជាពិសេសនៅពេលដែលគោលនយោបាយ ឬ លក្ខខណ្ឌផ្តល់មូលនិធិផ្លាស់ប្តូរ។
- រក្សាបាយការណ៍នៃដំណើរការផ្តល់អាទិភាព ដើម្បីគាំទ្រសំណើផ្តល់មូលនិធិ ឬការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រសួងអប់រំ។
- រួមបញ្ចូលគ្នានូវការកំណត់អាទិភាពជាមួយនឹងការគ្រប់គ្រងទូទៅនៅក្នុងសាលារៀន ដូចជាការវាយតម្លៃខ្លួនឯង ការត្រួតពិនិត្យ និងការតាមដាន។

ការកំណត់អាទិភាពធនធានដោយផ្អែកលើភាពបន្ទាន់ ផលជះ និងលទ្ធភាពអនុវត្តគឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំនៅតាមវិទ្យាល័យ។ នៅពេលដែលវិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានអនុវត្តជាប្រព័ន្ធ និងរួមបញ្ចូល វាគាំទ្រដល់ការប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានកម្រិតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព លើកកម្ពស់ការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងតម្រឹមការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនជាមួយនឹងគោលដៅអប់រំជាតិ។ វាក៏ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់អ្នកដឹកនាំសាលាក្នុងការតស៊ូមតិសម្រាប់ការគាំទ្រ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ និងលើកកម្ពស់គុណនេយ្យភាព ដែលជាកត្តាដ៏មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការកែលម្អសាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

២.៤ ការតម្រឹមតម្រូវការធនធានសាលាជាមួយគោលនយោបាយអប់រំជាតិ និងអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយ

នៅក្នុងស្ថានភាពដែលការអប់រំកំពុងមានការវិវត្ត ការតម្រឹមតម្រូវការសាលារៀនជាមួយនឹងគោលនយោបាយអប់រំជាតិ និងអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ គឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាព និង ប្រសិទ្ធភាព។ ការតម្រឹមនេះធានាថាគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់សាលាមានភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងតំបន់ មានការយល់ព្រមពីថ្នាក់ជាតិ និងត្រូវបានគាំទ្រជាសកល ជាពិសេសក្នុងការលើកកម្ពស់ការអប់រំស្នូម។ វាក៏អនុញ្ញាតឱ្យសាលារៀន បង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានកម្រិត ទាក់ទាញមូលនិធិ កែលម្អគុណភាពអប់រំ និង រួមចំណែកប្រកបដោយអត្ថន័យចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

**២.៤.១ គោលនយោបាយអប់រំជាតិ និងក្របខណ្ឌដែលទាក់ទងនឹងការតម្រឹម
តម្រូវការធនធានសាលា**

អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែយល់ឱ្យបានហ្មត់ចត់អំពីគោលនយោបាយអប់រំរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បី
ធានាបាននូវអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍សាលាអោយស្របតាមគោលដៅជាតិ។ ខាងក្រោមនេះជាក្រប
ខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសំខាន់ៗដែលសាលាត្រូវពិចារណា៖

(១) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ (ESP) ២០១៩-២០២៣ និង ២០២៤-២០២៨

ESP ផ្តល់នូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវទូទៅសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំនៅកម្ពុជា។ វាផ្តល់អាទិភាព
ដល់ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធភាពទទួលបាន គុណភាព និងសមធម៌ក្នុងការអប់រំ រួមជាមួយនឹងការ
ពង្រឹងអភិបាលកិច្ច និងគណនេយ្យភាព។ វាលើកកម្ពស់ការអប់រំបរិយាប័ន្ន លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស
ការអភិវឌ្ឍន៍ភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលា និងការរួមបញ្ចូលការអប់រំ ICT និង ស្នែម។

(២) ផែនទីបង្ហាញផ្លូវការអប់រំស្នែម ២០២០-២០២៥

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនេះបង្ហាញពីចក្ខុវិស័យសម្រាប់ការកែលម្អការអប់រំស្នែម នៅទូទាំងសាលាមធ្យម
សិក្សា។ វាផ្តល់ការគាំទ្រសម្រាប់ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ដូចជាបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ និង
ថ្នាក់រៀនឌីជីថល) ភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័នឧស្សាហកម្ម និងឧត្តមសិក្សា ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូក្នុង
មុខវិជ្ជាស្នែម និងការចូលរួមរបស់សិស្សក្នុងការប្រកួតប្រជែងស្នែម និងផ្លូវអាជីព។

(៣) ក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាសម្រាប់ការអប់រំទូទៅ ២០១៥

ក្របខ័ណ្ឌនេះកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធ ស្តង់ដារ និងសមត្ថភាពដែលត្រូវសម្រេចបាននៅគ្រប់កម្រិត
អប់រំទូទៅ។ វាសង្កត់ធ្ងន់លើការអប់រំដែលផ្តោតលើអ្នកសិក្សា ផ្អែកលើសមត្ថភាព ជាមួយនឹងការយក
ចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសចំពោះការគិតបែបគិតពិចារណា ការដោះស្រាយបញ្ហា និងអក្ខរកម្មឌីជីថល។

(៤) ផែនការសកម្មភាពគោលនយោបាយគ្រូបង្រៀន (TPAP)

TPAP គូសបញ្ជាក់ពីវិធីសាស្ត្រទូទៅមួយក្នុងការពង្រឹងវិជ្ជាជីវៈបង្រៀន។ វាគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍
អាជីព ការលើកកម្ពស់ដោយផ្អែកលើការអនុវត្ត និងការកសាងសមត្ថភាពតាមរយៈកម្មវិធី CPD ដែល
ស្របតាមគោលដៅនៃការកែលម្អសាលារៀននិងតម្រូវការអប់រំ។

(៥) គោលនយោបាយ ICT ក្នុងវិស័យអប់រំ

គោលការណ៍នេះលើកកម្ពស់ការរួមបញ្ចូលនៃបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលទៅក្នុងការអប់រំ ការរៀន និងការគ្រប់គ្រងសាលារៀន។ វាគាំទ្រដល់ការផ្លាស់ប្តូរឌីជីថលនៅតាមសាលារៀន តាមរយៈការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការអភិវឌ្ឍន៍មាតិកាឌីជីថល សមត្ថភាពឌីជីថលរបស់គ្រូបង្រៀន និងការគ្រប់គ្រង ICT ។

២.៤.២ ការយល់ដឹងអំពីអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយនិងទម្រង់ជំនួយ

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) UNESCO UNICEF USAID JICA KOICA ភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ការអប់រំ (GPE) និង KOICA ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រកំណែទម្រង់ការអប់រំនៅកម្ពុជា។ ដៃគូទាំងនេះជាធម្មតាតម្រឹមការអន្តរាគមន៍របស់ពួកគេជាមួយនឹងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយជាតិ ហើយសាលារៀនដែលមានអាទិភាពស្រដៀងគ្នាទំនងជាទាក់ទាញការគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះបាន។ គោលដៅសំខាន់របស់ម្ចាស់ជំនួយទាំងនេះរួមមាន៖

- ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពអប់រំស្នូល និងការបង្កើតថ្មី។
- ការពង្រឹងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងយន្តការ CPD
- ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ រួមទាំងបន្ទប់ពិសោធន៍ និងកន្លែងសិក្សាឌីជីថល
- ការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវសមភាពយេនឌ័រ និងការគាំទ្រសម្រាប់ក្រុមដែលខ្វះខាត
- ការលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រង និងវិមជ្ឈការនៅតាមសាលារៀន
- ជំរុញសមាហរណកម្ម ICT ក្នុងការបង្រៀន និងរដ្ឋបាល
- ការកសាងសាលារៀនដែលធន់នឹងអាកាសធាតុ និងនិរន្តរភាព

ម្ចាស់ជំនួយជាធម្មតាផ្តល់ការគាំទ្រតាមរយៈជំនួយឥតសំណង ជំនួយបច្ចេកទេស សិក្ខាសាលា ពង្រឹងសមត្ថភាព ការបរិច្ចាគឧបករណ៍ កម្មវិធីសាកល្បង និងការស្រាវជ្រាវរួមគ្នា។ ការចូលរួមជាមួយដៃគូទាំងនេះ តម្រូវឱ្យសាលារៀនបង្ហាញពីការត្រៀមខ្លួន តម្លាភាព និងតម្រឹមតាមអាទិភាពជាតិ និងអន្តរជាតិ។

២.៤.៣ ការវាយតម្លៃ និងយុទ្ធសាស្ត្រតម្រូវការសាលា

ដើម្បីធានាបាននូវការតម្រឹមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សាលាមធ្យមសិក្សាគួរអនុវត្តដំណើរការជាប្រព័ន្ធដែលមានជំហានសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី ១៖ អនុវត្តការវាយតម្លៃតម្រូវការសាលាទូទៅ

អ្នកដឹកនាំសាលាគួរតែប្រមូលភស្តុតាងអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន គម្លាតធនធាន និងអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលរួមបញ្ចូលនូវចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តការវិភាគគម្លាតធនធាន (RGA) ដើម្បីកំណត់ការខ្វះខាតធនធានមនុស្ស សម្ភារៈ និងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យពីការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯងរបស់សាលា (SSA) និងការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្ស ដើម្បីធ្វើការវិភាគប្រសិទ្ធភាពនៃការបង្រៀន និងការសិក្សា។
- ការចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ (គ្រូបង្រៀន សិស្ស ឪពុកម្តាយសមាជិកសហគមន៍) ដើម្បីយល់ពីការរំពឹងទុក និងបញ្ហាប្រឈម។

ជំហានទី ២៖ តម្រឹមតម្រូវការរបស់សាលាជាមួយគោលនយោបាយអប់រំជាតិ

នៅពេលដែលតម្រូវការរបស់សាលាត្រូវបានកំណត់ អ្នកដឹកនាំគួរតែផ្តល់តម្រូវការទាំងនេះជាមួយនឹងគោលដៅគោលនយោបាយដែលពាក់ព័ន្ធ។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើគ្រូបង្រៀនខ្វះការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកគរុកោសល្យឌីជីថល វាស្របទៅនឹងការផ្តោតជាសំខាន់នៃ ICT ក្នុងគោលនយោបាយអប់រំស្តីពីការកសាងសមត្ថភាពឌីជីថល។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ កង្វះឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រស្របគ្នាជាមួយផែនទីបង្ហាញផ្លូវស្នើសុំការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។

ជំហានទី ៣៖ តម្រឹមជាមួយកម្មវិធីនិងអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយ

អ្នកដឹកនាំសាលា ក៏គួរតែស្វែងយល់ថាតើដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ណាខ្លះដែលមានគំនិតផ្តួចផ្តើមនាពេលបច្ចុប្បន្ន ឬនាពេលខាងមុខ ដែលសមស្របនឹងអាទិភាពដែលបានកំណត់របស់សាលា។ កត្តានេះពាក់ព័ន្ធនឹងការពិនិត្យឡើងវិញនូវយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ម្ចាស់ជំនួយ ការចូលរួមក្នុងវេទិកាអប់រំ និងការសម្របសម្រួលជាមួយការិយាល័យអប់រំខេត្ត និងស្រុក។ បន្ទាប់មក សាលារៀនអាចតម្រឹមសំណើគម្រោង ឬផែនការកែលម្អជាមួយនឹងចំណាប់អារម្មណ៍របស់ម្ចាស់ជំនួយ ដូចជាការយកចិត្តទុកដាក់របស់ ADB លើការសិក្សាតាមឌីជីថល ឬ UNICEF លើបញ្ហាយេនឌ័រនិងការអប់រំរិយាប័ន្ន។

ជំហានទី ៤៖ រួមបញ្ចូលការតម្រឹមទៅក្នុងផែនការសាលារៀន

លទ្ធផលនៃការតម្រឹមនេះ គួរត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងផែនការផ្លូវការរបស់សាលាដូចជា៖

- ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP)
- ផែនការប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំ (AOP)
- សំណើគម្រោងដាក់ជូនអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬម្ចាស់ជំនួយ
- ផែនការថវិកា និងរបាយការណ៍ការអនុវត្តសាលា

ផែនការទាំងនេះ គួរតែបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីរបៀបដែលគោលដៅរបស់សាលាស្របគ្នាជាមួយនឹងគោលនយោបាយជាតិ និងអាទិភាពរបស់ម្ចាស់ជំនួយ តាមរយៈការប្រើសូចនាករជាក់លាក់ ពេលវេលា និងលទ្ធផលរំពឹងទុក។

២.៤.៤ ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP)

(១) និយមន័យ

ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP) គឺជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវជាយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលបង្កើតឡើងដោយថ្នាក់ដឹកនាំសាលា និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបង្កើនគុណភាពអប់រំ កែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស និងធានាដល់ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ វារៀបរាប់អំពីគោលដៅ អាទិភាព សកម្មភាព ពេលវេលា ទំនួលខុសត្រូវ និងសូចនាករគន្លឹះរបស់សាលាក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់មួយ ជាធម្មតាសម្រាប់រយៈពេលបីឆ្នាំ។

(២) គោលបំណង

ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP) មានមុខងារសំខាន់ៗដូចជា៖

- ជាក្របខណ្ឌណែនាំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនជាប្រព័ន្ធ និងការកែលម្អគុណភាពជាបន្តបន្ទាប់។
- ឧបករណ៍សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យការតម្រឹមគោលដៅសាលារៀនឱ្យស្របទៅនឹងគោលនយោបាយអប់រំជាតិ ដូចជាគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ស្តីពីកំណែទម្រង់ការអប់រំទូទៅ និងក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន។
- យន្តការសម្រាប់ការធ្វើផែនការ និងការកៀរគរធនធាន ជាពិសេសការគាំទ្រផ្នែកអាទិភាពដូចជាការអប់រំស្នេម ការរៀនតាមឌីជីថល និងរួមបញ្ចូល ICT។
- វេទិកាសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ដោយធានាថា ឪពុកម្តាយ សិស្ស គ្រូបង្រៀន សមាជិកសហគមន៍ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បានរួមចំណែកដល់ដំណើរការរៀបចំផែនការ និងការអនុវត្ត។

(៣) សមាសធាតុសំខាន់ៗ

ជាធម្មតា SIP រួមមានធាតុផ្សំដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធដូចខាងក្រោម៖

- ការវិភាគស្ថានភាព
 - ការពិនិត្យឡើងវិញនៃបរិបទសាលា (ទីតាំង ការចុះឈ្មោះ បុគ្គលិក បរិក្ខារ)

- វិភាគបច្ចុប្បន្នភាពនៃការអនុវត្តដោយផ្អែកលើ EMIS ដូចជាចំនួនថ្នាក់រៀនបួលទទួលបានប្រឡងរបស់សិស្សជាដើម
 - ចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង (ការវិភាគ SWOT)
- ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងតម្លៃស្នូល
 - ទស្សនៈវិស័យ៖ សេចក្តីប្រាថ្នាយូរអង្វែងរបស់សាលា
 - បេសកកម្ម៖ មុខងារស្នូល និងការប្តេជ្ញាចិត្ត
 - តម្លៃ៖ គោលការណ៍ណែនាំអាកប្បកិរិយា និងការសម្រេចចិត្ត
- ឧទាហរណ៍នៃផ្នែកសំខាន់ៗនិងគោលដៅអាទិភាព
 - ការលើកកម្ពស់បរិយាកាសសិក្សាស្វ័យ
 - ការកែលម្អគុណភាពនៃការបង្រៀន និងការរៀន
 - ការទប់ស្កាត់ការបោះបង់ចោលការសិក្សារបស់សិស្ស និងសមធម៌
 - ការពង្រឹងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងអភិបាលកិច្ចសាលា
- គោលបំណង និងសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រ
 - គោលដៅនីមួយៗត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងគោលបំណងដែលអាចវាស់វែងបាន និងផែនការសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធ។ ឧទាហរណ៍៖

គោលដៅ	គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ	ផែនការសកម្មភាព	រយៈពេល	អ្នកទទួលខុសត្រូវ
ពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិស័យស្នូល	បណ្តុះបណ្តាលគ្រូរៀនសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា អំពីរបៀបបង្រៀននៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍	រៀបចំសិក្ខាសាលា CPD ផ្ដោតលើវិស័យ ម ចំនួនពីរលើក	ត្រីមាស១ និង២ឆ្នាំ ២០២៥	នាយកសាលាការិយាល័យអប់រំ

- ថវិកានិងការកៀរគរធនធាន
 - ចំណាយប៉ាន់ស្មាននៃសកម្មភាពនីមួយៗ
 - កំណត់ប្រភពមូលនិធិខាងក្នុងនិងខាងក្រៅ (ឧ. MoEYS វិស័យឯកជន)
 - ឱកាសសម្រាប់ការរួមចំណែកដោយសប្បុរសពីអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា
- ផែនការតាមដាននិងវាយតម្លៃ
 - សូចនាករគន្លឹះ (KPIs) សម្រាប់គោលដៅនីមួយៗ
 - ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យ (បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការសង្កេត របាយការណ៍វឌ្ឍនភាព ការស្ទង់មតិ)
 - ពិនិត្យការប្រជុំ (ប្រចាំខែ/ត្រីមាស/ឆ្នាំ)

(៤) តម្រឹមជាមួយគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ និងម្ចាស់ជំនួយ

ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP) ត្រូវតែតម្រឹមជាមួយ៖

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ (ESP)
- គោលនយោបាយអប់រំទូទៅ (២០២១-២០៣០)
- គោលបំណងគម្រោង STEP-UP ជាពិសេសការពង្រឹងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សាលា ការច្នៃប្រឌិតស្នូមនិងសមធម៌ក្នុងការអប់រំ
- ប្រធានបទអាទិភាព ដូចជាសមភាពយេនឌ័រ សមាហរណកម្ម ICT និងការអប់រំបរិយាប័ន្ន

(៥) គំរូផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP)

ទម្រង់ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP)

I. ទំព័រមុខ

- ឈ្មោះសាលា៖
- ស្រុក/ខេត្ត៖
- លេខកូដសាលារៀន (EMIS)៖
- រៀបចំដោយ៖
- មុខតំណែង៖
- កាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ស្នើ៖
- អំឡុងពេលធ្វើផែនការ (ឧ. ខែមករា ឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៧)

II. ទំព័រទីពីរ

រួមបញ្ចូលហត្ថលេខារបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ៖

ឈ្មោះ៖	តួនាទី	ហត្ថលេខា	ថ្ងៃខែឆ្នាំ

III. ប្រវត្តិនិងលទ្ធផលវិភាគស្ថានភាពសាលា

- ទីតាំង និងប្រជាសាស្ត្រ៖
- ការចុះឈ្មោះ (តាមថ្នាក់ និងភេទ)៖
- ចំនួនគ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិក (តាមមុខវិជ្ជា និងគុណវុឌ្ឍិ)៖
- បរិក្ខារ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ៖
- ធនធានការបង្រៀន និងការសិក្សា៖
- លទ្ធផលសិក្សា (៣ឆ្នាំចុងក្រោយ)៖
- លទ្ធផលនៃការវិភាគ SWOT៖

IV. ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងតម្លៃស្នូល

- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ចក្ខុវិស័យ៖
- សេចក្តីថ្លែងការណ៍បេសកកម្ម៖
- តម្លៃស្នូលរបស់សាលា៖

V. ចំណុចអាទិភាពនិងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ

ចំណុចអាទិភាព	គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ	តម្រឹមជាមួយគោលនយោបាយរបស់ MoEYS ឬ SDG
ការអប់រំស្នូម	ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសមិទ្ធផលរបស់សិស្សនៅក្នុងមុខវិជ្ជា ស្នូម	ផែនទីបង្ហាញផ្លូវរបស់ MoEYS សម្រាប់ស្នូម ឆ្នាំ ២០២០-២០២៥
ការអភិវឌ្ឍគ្រូ	ពង្រឹងគុណភាពបង្រៀនតាមរយៈ CPD	ក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូ
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	កែលម្អលក្ខខណ្ឌថ្នាក់រៀន និងបន្ទប់ពិសោធន៍	MoEYS ESP ២០២៤-២០២៨
សមធម៌ & ការចូលរួម	បង្កើនការចូលរួមរបស់ក្មេងស្រីនៅក្នុងស្នូម	គោលនយោបាយបញ្ចូលយេនឌ័រ

VI. ផែនការសកម្មភាព

គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ	គោលបំណង	សកម្មភាព	រយៈពេល	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	តម្រូវការថវិកា	ប្រភពថវិកា	សូចនាករតាមដាន
កែលម្អការរៀន ស្នូម	បំពាក់ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍	ទិញឧបករណ៍និងសារធាតុគីមី	ត្រីមាសទី ១ ២០២៥	នាយកសាលានិងប្រធានផ្នែកស្នូម	\$2,000	អង្គការដៃគូ	របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការបន្ទប់ពិសោធន៍
កែលម្អគុណភាពការបង្រៀន	បង្កើតកម្មវិធី CPD	ធ្វើការសិក្សាអំពីមេរៀនជាមួយមិត្តភក្តិប្រចាំខែ	២០២៥-២០២៧	ប្រធានផ្នែក	ពេលវេលានិងសម្ភារៈ	ថវិកាសាលារៀន	កំណត់ហេតុវគ្គមាន CPD
លើកកម្ពស់សមធម៌	លើកកម្ពស់កុមារីចូលរៀនក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ	ផ្សព្វផ្សាយដល់សិស្សថ្នាក់ទី៩	ត្រីមាសទី ២ ២០២៥	នាយករង	មធ្យោបាយធ្វើដំណើរខិត្តប័ណ្ណ	ថវិការ MoEYS	កំណត់ត្រាចុះឈ្មោះចូលរៀន

VII. សង្ខេបថវិកាសរុប

ប្រភេទនៃថវិកា	ថវិកាប៉ាន់ប្រមាណ (USD)	ប្រភពថវិកា	ចំណាំ
សម្ភារៈស្នូម	\$3,000	NGO	ឧបករណ៍ពិសោធន៍ គម្រោងផ្សេងៗ
ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ	\$1,500	ថវិកាសាលា	សិក្ខាសាលា CPD
កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ	\$500	MoEYS	យុទ្ធនាការសមភាពយេនឌ័រ
ការជួសជុលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	\$5,000	អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន	ការជួសជុលពិដានថ្នាក់រៀន

VIII. ផែនការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ

- ប្រេកង់តាមដាន៖ ប្រចាំខែ ត្រីមាស ប្រចាំឆ្នាំ

- ឧបករណ៍ដែលប្រើប្រាស់ បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការសង្កេត ទម្រង់ M&E ការស្ទង់មតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ ទម្រង់វាយតម្លៃខ្លួនឯងរបស់សាលា
- កិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ៖ កិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យអ្នកពាក់ព័ន្ធប្រចាំឆ្នាំ
- អ្នកទទួលខុសត្រូវ៖ ជនបង្គោល M&E (ជាធម្មតាជានាយករង ឬតំណាងគណៈកម្មាធិការសាលា)

IX ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

- សេចក្តីសង្ខេបអំពីរបៀបដែលភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានចូលរួមនៅក្នុងការរៀបចំ SIP (ឧ. ការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់តាមរយៈកិច្ចពិភាក្សាក្រុម មតិត្រឡប់របស់មាតាបិតា)
- ហត្ថលេខាឬបញ្ជីវត្តមាន

X. ឧបសម្ព័ន្ធ

ក. ការវិភាគថវិកាលម្អិត

ខ. ផែនទីសាលារៀន / ផែនការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

គ. កំណត់ហេតុប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

ឃ. សេចក្តីសង្ខេបសេចក្តីយោងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ង. បញ្ជីឈ្មោះដៃគូ

(៦) ឧទាហរណ៍នៃគំរូផែនការកែលម្អសាលារៀន

ឈ្មោះសាលា៖ វិទ្យាល័យព្រះវិមានរាជ

ខេត្ត/ស្រុក៖ កំពង់ធំ / ស្ទឹងសែន

រយៈពេលនៃផែនការ៖ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៧

1. ប្រវត្តិរបស់សាលា

- សិស្សសរុប៖ ១,៣២០នាក់ (ស្រី៖ ៦៧០ | ប្រុស៖ ៦៥០)
- គ្រូបង្រៀន៖ ៤៥ នាក់ (គ្រូបង្រៀន ស្នេម៖ ១៨ នាក់)
- សម្ភារៈបរិក្ខារ៖ ១៨ បន្ទប់ បន្ទប់កុំព្យូទ័រមួយ បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រមួយ (ត្រូវការជួសជុល) បណ្ណាល័យសួនសាលារៀន
- នាយកសាលា៖ លោក សួន សុភាព
- បរិបទសហគមន៍៖ ពាក់កណ្តាលជនបទដែលមានសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មខ្លាំង លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ ICT ទាប និងការធ្វើចំណាកស្រុករបស់ឪពុកម្តាយមានកម្រិតខ្ពស់

២. ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងតម្លៃស្នូល

ចក្ខុវិស័យ៖

ដើម្បីក្លាយជាមជ្ឈមណ្ឌលឧត្តមភាពនៃការអប់រំស្នេម និងបំណិនជីវិតសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលត្រៀមរួចជាស្រេចនាពេលអនាគត។

បេសកកម្ម៖

ដើម្បីផ្តល់ការអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ និងគុណភាពខ្ពស់តាមរយៈការបង្រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ភាពជាដៃគូសហគមន៍ និងការអនុវត្តរួមគ្នា។

តម្លៃស្នូល៖

ការគោរព ទំនួលខុសត្រូវ សមធម៌ ការច្នៃប្រឌិត ការសហការ

៣. សង្ខេបការវិភាគស្ថានភាព

ចំណុចខ្លាំង	ចំណុចខ្សោយ
ភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលាដែលបានប្តេជ្ញាចិត្ត	ឧបករណ៍ ICT មានកំណត់ និងបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រហួសសម័យ
គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលាសកម្ម (SMC)	សមត្ថភាពទាបក្នុងរូបវិទ្យា និងគីមីវិទ្យាថ្នាក់ទី១២
សហគមន៍គាំទ្រ	វត្តមានគ្រូបង្រៀនមិនទៀងទាត់នៅតាមសាខាជនបទ

៥. គោលដៅអាទិភាពនិងយុទ្ធសាស្ត្រ

គោលដៅទី ១: ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសមិទ្ធផលរបស់សិស្សក្នុងមុខវិជ្ជាស្នេម
គោលបំណង
1.1 បង្កើនប្រសិទ្ធភាពគ្រូបង្រៀនស្នេម
1.2 កែលម្អការរៀននៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍
1.3 បង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍សិស្សក្នុងស្នេម
គោលដៅទី ២: ពង្រឹងភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងការគ្រប់គ្រងសាលា ដើម្បីឱ្យការបង្រៀន និងការរៀនប្រសើរឡើង
គោលបំណង
2.1 កសាងសមត្ថភាពអំពីភាពជាអ្នកដឹកនាំ
2.2 កែលម្អយន្តការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ
គោលដៅទី៣: ប្រមូលធនធាន និងចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគាំទ្រការអប់រំស្នេមប្រកបដោយគុណភាព
គោលបំណង
3.1 បង្កើនការរួមចំណែករបស់សហគមន៍
3.2 ចូលរួមជាមួយដៃគូវិស័យឯកជន
3.3 ដាក់ពាក្យសុំជំនួយឥតសំណងរបស់ MoEYS និង NGO STEM

៥. សង្ខេបថវិកា (សម្រាប់រយៈពេលបីឆ្នាំដំបូង)

ប្រភេទ	ថវិកាប៉ានប្រមាណ (USD)	ប្រភពថវិកា
ការបណ្តុះបណ្តាល STEM CPD	\$3,000	MoEYS/STEP-UP
ការកែលម្អបន្ទប់ពិសោធន៍	\$7,500	អង្គជំនួយមូលដ្ឋាន + វិស័យឯកជន
ក្លឹបស្នេម និងការតាំងពិព័រណ៍	\$2,000	NGO/ ថវិកាសាលា
ការបណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំ	\$1,500	STEP-UP / MoEYS
ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ	\$1,200	SMC /ការចូលរួមរបស់សហគមន៍
ថវិកាប៉ាន់ស្មានសរុប	\$15,200	

៦. ផែនការតាមដាននិងវាយតម្លៃ

ចំណុចត្រូវពិនិត្យ	សូចនាករ	ឧបករណ៍	ប្រេកង់តាមដាន	អ្នកអនុវត្ត
ប្រសិទ្ធភាព CPD	% នៃគ្រូដែលអនុវត្តវិធីសាស្ត្រស្នេម	បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ	ប្រចាំត្រីមាស	នាយករង

មុខងារបន្ទប់ ពិសោធន៍	ភាពអាចរកបាន និងការប្រើ ប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍	ការសង្កេតសារពើភ័ ណ្ឌនិងមេរៀន	ពីរដងក្នុងមួយ ឆ្នាំសិក្សា	ប្រធានផ្នែក ពិសោធន៍
ការចូលរួមរបស់កា តីពាក់ព័ន្ធ	ចំនួននៃដៃគូដែលសកម្ម និង កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំ SMC	កំណត់ បញ្ជីវត្តមាន របាយការណ៍ភាពជា ដៃគូ	ពីរដងក្នុងមួយ ឆ្នាំសិក្សា	លេខា SMC
សមិទ្ធផលរបស់ សិស្ស	ពិន្ទុស្នេម ថ្នាក់ទី១២ និងអត្រា ប្រឡងជាប់	ទិន្នន័យប្រឡងរបស់ សាលា និងក្រសួង អប់រំ យុវជន និង កីឡា	ប្រចាំឆ្នាំ	គណៈកម្មាធិការ កិច្ចការសិក្សា

៧. ការអនុម័តនិងការយល់ព្រម

ឈ្មោះ	តួនាទី	ហត្ថលេខា	ថ្ងៃខែឆ្នាំ
លោក សួន សុភាព	នាយកសាលា		៥ មករា ២០២៥
លោកស្រី ច័ន្ទ ស្រីពេជ្រ	នាយករងទទួលបន្ទុកការសិក្សា		៥ មករា ២០២៥
លោក ជួន តារា	ប្រធាន SMC		៥ មករា ២០២៥
លោកស្រី គង់ សុកា	មន្ត្រីការិយាល័យអប់រំ		៥ មករា ២០២៥

២.៤.៥ គំរូតារាងនៃការតម្រឹមតម្រួលការធនធានសាលា

តារាង ២.៤៖ គំរូតារាងធនធានសាលា

តម្រូវការសាលាដែលបាន កំណត់	គោលនយោបាយ/យុទ្ធសាស្ត្រជាតិពាក់ព័ន្ធ	ការផ្គត់ផ្គង់អាទិភាពម្ចាស់ជំនួយ ឬដៃ គូ
ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនិងបំពាក់ ឧបករណ៍ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ	ផែនទីបង្ហាញផ្លូវអប់រំស្នេម ឆ្នាំ ២០២០- ២០២៥	ADB KOICA GPE UNESCO
បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្ហាញ គរុកោសល្យ ស្នេម	TPAP ក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីសិក្សា កម្មវិធីអាទិ ភាពទី៣នៃ ESP	JICA UNESCO British Council
ការកែលម្អលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ ICT និងឧបករណ៍ឌីជីថល	គោលនយោបាយអប់រំ ICT កម្មវិធីអាទិភាព ទី២នៃ ESP	ADB UNICEF World Bank
ពង្រឹងសមត្ថភាពដឹកនាំ និង អភិបាលកិច្ច	កម្មវិធីអាទិភាពទី៤នៃ ESP	UNICEF USAID ADB
គាំទ្រការណែនាំ និងការប្រឹក្សា អំពីអាជីព	ផែនទីបង្ហាញផ្លូវស្នេម គោលនយោបាយ MoLVT	វិស័យឯកជន MoLVT
ការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ ក្មេងស្រីនៅក្នុងស្នេម	គោលដៅសមធម៌ ESP យេនឌ័រក្នុងយុទ្ធ សាស្ត្រអប់រំ	UNICEF UN Women

២.៤.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា

- ព័ត៌មាន៖ តាមដានបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំអំពីយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំជាតិ អាទិភាពរបស់ម្ចាស់ជំនួយ និងឱកាសផ្តល់មូលនិធិ។

- ពង្រឹងភាពជាដៃគូ៖ ចូលរួមជាមួយការិយាល័យអប់រំខេត្ត អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងតំណាងម្ចាស់ជំនួយ តាមរយៈកិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងវេទិកាផ្សេងៗ។
- អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពចំណេះដឹងផ្នែកគោលនយោបាយ៖ កសាងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងសមត្ថភាពបុគ្គលិកក្នុងការបកស្រាយ និងអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
- របាយការណ៍ និងចែករំលែកភាពជាដៃគូ៖ ប្រើប្រាស់សមិទ្ធផលរបស់សាលាដែលស្របតាមគោលដៅជាតិ ដើម្បីពង្រឹងកម្មវិធីផ្តល់មូលនិធិ និងទំនុកចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទូទាំងស្ថាប័ន៖ បញ្ចូលយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានតម្រឹមរួច ទៅក្នុងវដ្តនៃផែនការសាលារៀន ការត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ និងក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ។

ការតម្រឹមតម្រូវការសាលារៀនជាមួយនឹងគោលនយោបាយអប់រំជាតិ និង អាទិភាពរបស់ម្ចាស់ជំនួយ មិនមែនគ្រាន់តែជាតម្រូវការរបស់ការិយាល័យប៉ុណ្ណោះទេ វាគឺជាយុទ្ធសាស្ត្រផ្លាស់ប្តូរដែលអាចឱ្យសាលាមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាទុតិយភូមិអាចទទួលបានធនធានសំខាន់ៗ ជំរុញការច្នៃប្រឌិត និងផ្តល់ការអប់រំប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងគុណភាពខ្ពស់។ តាមរយៈការជំរុញការតម្រឹមបែបនេះ អ្នកដឹកនាំសាលាអាចធានាថាស្ថាប័នរបស់ពួកគេ នឹងរួមចំណែកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដល់ការផ្លាស់ប្តូរផ្នែកអប់រំ ជាពិសេសនៅក្នុងស្ថេរភាព ការរៀនតាមឌីជីថល និងការចូលប្រើប្រាស់ថ្នាលអប់រំដោយសមធម៌។

២.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការកំណត់និទាធរយៈតម្រូវការធនធាន

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម)៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរបង្កើតផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP) របស់សាលារបស់អ្នកជាមួយនឹងការប្រមូលធនធាន ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

ការអនុវត្តទី២៖ បង្កើតតារាងម៉ាទ្រីសដើម្បីពិនិត្យមើលអាទិភាពធនធានរបស់សាលា ដោយប្រើប្រាស់ផែនការកែលម្អសាលារៀន នៃការអនុវត្តទី១ ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

២.៦ ឯកសារយោង

- [1] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Improvement Roadmap 2020–2025*. Phnom Penh: MoEYS.

- [2] Ministry of Education, Youth and Sport. (2021). *Teacher Career Pathway Framework*. Phnom Penh: MoEYS.
- [3] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2019). *Teacher Policy Action Plan (TPAP)*. Phnom Penh. Cambodia.
- [4] Ministry of Education, Youth and Sport. (2021). *School Improvement Planning Handbook for Upper Secondary Education*. Department of Education Quality Assurance. Phnom Penh, Cambodia.
- [5] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2020). *ICT in Education Policy*. Phnom Penh. Cambodia.
- [6] Ministry of Education, Youth and Sport. (2015). *School Management Guidelines for Secondary Education*. Department of General Secondary Education, Phnom Penh, Cambodia.
- [7] Ministry of Education, Youth and Sport. (2016). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh, Cambodia.
- [8] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2015). *Curriculum Framework for General Education*. Phnom Penh, Cambodia.
- [9] Asian Development Bank (ADB). (2023). *Cambodia: Strengthening Education Systems for Improved Learning Outcomes*. Manila. Philippines.
- [10] Asian Development Bank. (2020). *Guidance Note: Education Sector Risk Assessment*. <https://www.adb.org/documents/guidance-note-education-sector-risk-assessment>
- [11] Asian Development Bank. (2021). *Cambodia: Second Upper Secondary Education Sector Development Program (Report and Recommendation of the President, Loan 4244-CAM)*. <https://www.adb.org/projects/documents/cam-54311-001-rrp>
- [12] Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). *The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types*. Educational Administration Quarterly, 44(5), 635–674. <https://doi.org/10.1177/0013161X08321509>
- [13] UNESCO. (2017). *Resource Allocation and Education Quality: Best Practices and Policy Recommendations*. Bangkok, Thailand: UNESCO Bangkok Office.
- [14] UNESCO. (2017). *Resource Allocation for Education: Guidelines for Policy-Makers*. Paris: UNESCO Publishing.
- [15] UNESCO. (2021). *Strategic Approaches to Quality STEM Education in Southeast Asia*. Bangkok: UNESCO Bangkok.
- [16] UNICEF. (2019). *Improving school readiness and resource prioritization: A guide for education planners*. New York, NY: United Nations Children’s Fund.
- [17] World Bank. (2018). *World development report 2018: Learning to realize education’s promise*. Washington, DC: World Bank. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1096-1>
- [18] World Bank. (2021). *Improving Resource Utilization in Education Systems: Tools and Approaches*. Washington, DC: World Bank Group.

មេរៀនទី ៣៖ សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំគម្រោង

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• ត្រូវយល់ពីសារៈសំខាន់នៃការរៀបចំគម្រោងដើម្បីសម្រេចបាននូវនិរន្តរភាពសាលារៀន។ • ត្រូវយល់អំពីប្រភពផ្សេងៗនៃមូលនិធិអប់រំ។ • កំណត់យុទ្ធសាស្ត្ររៀបចំគម្រោងដោយជោគជ័យ ដែលប្រើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសដទៃទៀត។
បំណិនសម្បទា	• បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្ររៀបចំគម្រោងដោយផ្អែកលើអាទិភាពរបស់សាលា។ • បង្កើតសំណើសុំមូលនិធិដែលមានខ្លឹមសារគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទាក់ទាញម្ចាស់ជំនួយដែលមានសក្តានុពល។ • បង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយរដ្ឋាភិបាល ធុរកិច្ច និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រផ្នែកធនធាន។
ចរិយាសម្បទា	• បង្កើតវិធីសាស្ត្រ និងភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការរៀបចំសិក្សា។ • ផ្ដោតលើជំនួយហិរញ្ញវត្ថុដែលមាននិរន្តរភាពរយៈពេលវែង។

៣.១ សេចក្តីផ្តើម

ការកៀរគរធនធានអប់រំសំដៅលើការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ការទទួលបាន ការបែងចែក និងការគ្រប់គ្រងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ មនុស្ស និងសម្ភារៈដែលត្រូវការ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅអប់រំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។ នៅក្នុងទិដ្ឋភាពនៃការអប់រំដ៏ស្មុគស្មាញនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទដែលកំពុងអភិវឌ្ឍដូចជាប្រទេសកម្ពុជា សាលារៀនប្រឈមមុខនឹងការបង្កើនទំនួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់នូវការអប់រំប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន សមធម៌ និងគុណភាពខ្ពស់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទំនួលខុសត្រូវទាំងនេះលើសពីធនធានហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋាភិបាល។

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ជាពិសេសអ្នកដែលអនុវត្តកំណែទម្រង់ការអប់រំស្នូម ត្រូវការធនធានបច្ចេកទេសដូចជា បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ ថ្នាលសិក្សាឌីជីថល ការតភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត ការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន និងសំភារៈបង្រៀនទំនើបៗ។ ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការទាំងនេះ អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែអនុវត្តវិធីសាស្ត្រដ៏សកម្មក្នុងការប្រមូលធនធាន អោយលើសពីការផ្តល់មូលនិធិរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកសាងភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រ បង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិសហគមន៍ និងទទួលបានការចូលរួមមូលនិធិពីពិភពផ្សេងៗ។

ផែនការកៀរគរធនធានដែលបានរចនាយ៉ាងល្អជួយសាលារៀនរក្សានិរន្តរភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដោះស្រាយគម្លាតសមធម៌ និងការច្នៃប្រឌិតដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលសិក្សាកាន់តែប្រសើរ។ វាក៏ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់នាយកសាលាក្នុងការចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងឪពុកម្តាយ អតីតសិស្ស អាជីវកម្ម និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នាដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ប្រព័ន្ធអេកូនៃការសិក្សា។

៣.២ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិសាលា

ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិសម្រាប់សាលាគឺមានភាពចាំបាច់ខ្លាំងណាស់ ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទប្រទេសកម្ពុជា ដែលការបែងចែកថវិកាពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS) មិនទាន់មានភាពគ្រប់គ្រាន់ និងត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ប្រភេទជាក់លាក់ ដូចជាប្រាក់ខែ ឬការថែទាំជាមូលដ្ឋាន។ សាលារៀនដែលពឹងផ្អែកតែលើប្រភពមូលនិធិតែមួយប្រឈមមុខនឹងហានិភ័យជាច្រើន ប្រសិនបើមូលនិធិនោះត្រូវបានកាត់បន្ថយ ឬពន្យារពេល។ តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិ សាលារៀនអាចសម្រេចបាននូវនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការច្នៃប្រឌិតផ្នែកអប់រំ និងភាពជាម្ចាស់របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។

៣.២.១ ហេតុផលសំខាន់ៗសម្រាប់ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពប្រភពមូលនិធិ

(១) ការលើកកម្ពស់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងនិរន្តរភាព

សាលារៀនដែលមានប្រភពមូលនិធិចម្រុះ អាចដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើន ដូចជាការពន្យារពេលនៃការបញ្ចេញថវិការបស់រដ្ឋាភិបាលឬការកាត់បន្ថយមូលនិធិរបស់ម្ចាស់ជំនួយ។

ឧទាហរណ៍៖ សាលារៀនមួយក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ទទួលបានថវិកាពីរដ្ឋាភិបាលប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ប្រាក់បៀវត្សគ្រូបង្រៀន បន្ថែមពីលើប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការជួលសាលាសាលារបស់ខ្លួនសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សាសាលាសហគមន៍នាពេលចុងសប្តាហ៍។

(២) ការលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់មូលដ្ឋាននិងការចូលរួមសហគមន៍

នៅពេលដែលសហគមន៍រួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនតាមរយៈហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ការចូលរួមដោយកំលាំង ពួកគេមានអារម្មណ៍ថាមានភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវកាន់តែខ្លាំងចំពោះលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

ឧទាហរណ៍៖ ឪពុកម្តាយ និងជាងឈើក្នុងតំបន់សហការគ្នាសាងសង់ធ្វើសៀវភៅ និងជួសជុលគ្រឿងសង្ហារឹមក្នុងថ្នាក់រៀននៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។

(៣) គាំទ្រការច្នៃប្រឌិតនិងកម្មវិធីពិសេស

ការផ្តល់មូលនិធិមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អនុញ្ញាតឱ្យសាលារៀនអនុវត្តគម្រោងដែលមិនត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយថវិកាផ្លូវការរបស់រដ្ឋ ដូចជាភ្លឺបមនុស្សយន្ត ឬវគ្គសិក្សាស្វែងអនឡាញ។

ឧទាហរណ៍៖ សាលារៀនមួយនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ទទួលបានជំនួយពីធនាគារក្នុងស្រុកដើម្បីដំឡើងបន្ទប់កុំព្យូទ័រសម្រាប់ការរៀនសូត្រ។

(៤) កាត់បន្ថយអសមធម៌និងគាំទ្រសិស្សដែលជួបការលំបាក

ការគាំទ្រពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬសប្បុរសជនក្នុងស្រុក អាចជួយផ្តល់អាហារូបករណ៍ អាហារនៅតាមសាលារៀន ឬការដឹកជញ្ជូនសម្រាប់សិស្សមកពីគ្រួសារដែលមានចំណូលទាប។

ឧទាហរណ៍៖ អង្គការមិនរកប្រាក់កម្រៃបានផ្តល់កង់ដល់ក្មេងស្រីនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ដើម្បីធានាបាននូវលទ្ធភាពទទួលបានការអប់រំនៅវិទ្យាល័យ។

(៥) ការពង្រឹងភាពជាដៃគូនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរយៈពេលវែង

សាលារៀនដែលចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយធុរកិច្ច សាកលវិទ្យាល័យ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នឹងទទួលបាននូវកម្មវិធីណែនាំ ឱកាសកម្មសិក្សារបស់សិស្ស និងការបរិច្ចាគសម្ភារៈសិក្សា។

ឧទាហរណ៍៖ ភាពជាដៃគូជាមួយសាកលវិទ្យាល័យក្នុងតំបន់ អាចឱ្យគ្រូវិទ្យាសាស្ត្រចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលប្រចាំឆ្នាំស្តីពីបច្ចេកទេសពិសោធន៍ថ្មីៗ។

៣.២.២ ករណីសិក្សា៖ ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពថវិការបស់សាលានៅអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ធំ

(១) ប្រវត្តិ

អនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ធំ គឺជាគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈឈានមុខគេមួយនៅកណ្តាលប្រទេសកម្ពុជា។ សាលាផ្តល់ជូននូវការអប់រំទូទៅ និងឯកទេសស្នេម សម្រាប់សិស្សដែលមានចំនួនជាង ១៨០០ នាក់ និងគ្រូបង្រៀន ៨០ នាក់ ។ ដូចនៅសាលាក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាច្រើនផ្សេងទៀតផងដែរ សាលានេះបានប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាមូលនិធិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការអប់រំស្នេមប្រកបដោយគុណភាព ការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការអភិវឌ្ឍន៍គ្រូបង្រៀន និងការរួមបញ្ចូល ICT ។

ជាទូទៅ សាលាពឹងផ្អែកជាចម្បងលើការផ្តល់មូលនិធិរបស់រដ្ឋាភិបាលតាមរយៈប្រព័ន្ធកម្មវិធីថវិកាផ្អែកលើកម្មវិធី (PB) និងការរួមចំណែកតិចតួចពីឪពុកម្តាយ។ ប្រភពទាំងនេះមិនមានភាពគ្រប់គ្រាន់នោះទេ ជាពិសេសសម្រាប់ការទិញឧបករណ៍ពិសោធន៍ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ICT និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា។

(២) ការតម្រឹមតាមគោលនយោបាយ

ដើម្បីធានាបាននូវគុណភាព និងការអប់រំប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់កម្ពុជា (ESP) និងផែនទីបង្ហាញផ្លូវអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (ឆ្នាំ ២០២០-២០២៥) សាលាចាំបាច់ត្រូវ៖

- បង្កើនថវិកាប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន។
- ស្វែងរកសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនថ្មីៗសម្រាប់មុខវិជ្ជាស្នេម។
- បណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ស្នេម អំពីគុណសិទ្ធិទំនើប និងឧបករណ៍ឌីជីថល។
- កែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត (ឧ. បន្ទប់ពិសោធន៍ ការតភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត)។
- កាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើប្រភពមូលនិធិតែមួយ។

(៣) យុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តសម្រាប់ការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិ

- ពង្រឹងការរួមចំណែករបស់សហគមន៍
 - ការរៀបចំសមាគមមាតាបិតា និងគ្រូបង្រៀន (PTA)៖ សាលារៀនបានដំណើរការ PTA របស់ខ្លួនឡើងវិញ តាមរយៈការប្រជុំដើម្បីធ្វើអោយទំនាក់ទំនងមានតម្លាភាព។
 - ការចូលរួមចំណែកដោយស្ម័គ្រចិត្ត៖ លើកទឹកចិត្តដល់ការបរិច្ចាគប្រចាំខែ ឬការរៀបចំ ព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងៗជាមួយគ្រួសារ និងសមាជិកសហគមន៍។
 - យុទ្ធនាការផ្តល់អំណោយប្រចាំឆ្នាំ៖ បានចាប់ផ្តើមយុទ្ធនាការ "មិត្តរបស់សាលា" ជាមួយ អតីតសិស្សក្នុងស្រុកនិងគ្រូចូលនិវត្តន៍។
- ចូលរួមជាមួយរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាននិងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
 - ផែនការវិនិយោគឃុំ (CIP)៖ នាយកសាលាបានសហការយ៉ាងសកម្ម ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការជួសជុលបង្គន់អនាម័យ របងសាលា និងការដំឡើងភ្លើងដែលដំណើរការដោយធានាពន្លឺព្រះអាទិត្យ។
 - វេទិកាអប់រំរួម៖ បានចូលរួមក្នុងវេទិការួមជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីបញ្ចូលតម្រូវការ សាលារៀនក្នុងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ។
- ភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជននិងអាជីវកម្មក្នុងស្រុក
 - សហគ្រាសក្នុងស្រុក៖ សហការជាមួយធនាគារក្នុងស្រុក និងក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទដើម្បីទទួល បានការឧបត្ថម្ភអាហារូបករណ៍ស្នែង និងផ្តល់រ៉ោតទ័រ Wi-Fi ។
 - ទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាធារណៈ (CSR)៖ ទាក់ទងជាមួយក្រុមហ៊ុនស៊ីម៉ង់ត៍ជាតិ សម្រាប់ ការឧបត្ថម្ភតាមរយៈ CSR ដើម្បីជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ។
 - ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម៖ អនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់អាជីវកម្មនានាផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មតូចៗនៅ លើជញ្ជាំងសាលាជាថ្មីនឹងការឧបត្ថម្ភប្រចាំឆ្នាំ។
- ភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
 - របៀបសរសេរសំណើ៖ បានបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកសាលា ឱ្យចេះសរសេរសំណើសុំ គម្រោងពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។
 - ភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការ ស្នែង៖ សាលាបានសហការជាមួយអង្គការ STEM Cambodia ដើម្បីទទួលបានឧបករណ៍មនុស្សយន្ត ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងការឧបត្ថម្ភការប្រកួត របស់សិស្ស។
 - ការគាំទ្រពីគម្រោង ADB STEP-UP៖ បានទទួលជំនួយការបង្រៀន ឧបករណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ និងការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសាលារៀន តាមរយៈការគាំទ្រពីម្ចាស់ជំនួយ របស់គម្រោង។

- ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមរយៈសកម្មភាពនានានៅក្នុងសាលារៀន
 - ស្ថានភាពសិក្សាសិក្សា៖ សាលាបានបំប្លែងផ្នែកមួយនៃទីធ្លាសាលាទៅជាស្ថានបន្ថែមដែលដាំដោយសិស្ស ដើម្បីយកផលិតផលទៅលក់នៅទីផ្សារក្នុងស្រុក។
 - សេវាកម្មបោះពុម្ព និងសម្ភារៈការិយាល័យ៖ បើកហាងលក់សម្ភារៈការិយាល័យតូចមួយនៅក្នុងសាលា ដោយប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណេញសម្រាប់ការថែទាំសាលា។

(៤) លទ្ធផលដែលសម្រេចបាន (២០២១-២០២៤)

លទ្ធផល	បរិយាយ
បង្កើនថវិកាប្រចាំឆ្នាំ	• ថវិការបស់សាលាបានកើនឡើងចាប់ពី USD ១២,០០០ ដល់ជាង USD ២២,០០០ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ តាមរយៈប្រភពចម្រុះ
ការជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែង	• បន្ទប់ពិសោធន៍គីមីវិទ្យា និងរូបវិទ្យាត្រូវបានជួសជុលឡើងវិញទាំងស្រុងជាមួយនឹងការឧបត្ថម្ភពីផ្នែកឧស្សាហកម្ម
ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ	• គ្រូ ស្នែង ចំនួន ២៥ នាក់ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT និងការពិសោធន៍
ការចូលរួមរបស់សហគមន៍	• សមាជិកភាព PTA កើនឡើង ៤៥% • ការចូលរួមរបស់អតិថិជនសិស្សបានកើនឡើង
ការប្រើប្រាស់ ICT	• ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការប្រើប្រាស់ Wi-Fi នៅទូទាំងសាលា • កុំព្យូទ័រយួរដៃចំនួន ២០ គ្រឿងទទួលបានតាមរយៈការផ្តល់មូលនិធិចម្រុះ

(៥) បទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន

- តម្លាភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ បានលើកទឹកចិត្តដល់ការរួមចំណែកពីសហគមន៍កាន់តែច្រើន។
- ការចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ បង្កើតទំនុកចិត្ត និងការប្តេជ្ញាចិត្ត។
- ការធ្វើពិពិធកម្មកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងបង្កើនស្វ័យភាពរបស់សាលាក្នុងការសម្រេចចិត្ត។
- ការសរសេរសំណើ និងឯកសារគឺជាជំនាញចាំបាច់សម្រាប់ការទទួលបានមូលនិធិពីខាងក្រៅ។
- អាជីវកម្មក្នុងតំបន់មានឆន្ទៈគាំទ្រសាលារៀនកាន់តែច្រើន នៅពេលដែល CSR ត្រូវបានតម្រិះជាមួយនឹងផលជះដល់សហគមន៍ដែលអាចមើលឃើញជាក់ស្តែង។

(៦) សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

អនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ធំ បង្ហាញពីរបៀបដែលអ្នកដឹកនាំសាលាអាចធ្វើពិពិធកម្មប្រភពមូលនិធិយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីគាំទ្រគុណភាពអប់រំរយៈពេលវែង ជាពិសេសផ្នែកស្នែង។ សាលាបានបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូមូលនិធិដែលមាននិរន្តរភាព ដែលធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ តាមរយៈការរួមបញ្ចូលគ្នានូវការចូលរួមពីសហគមន៍ កិច្ចសហការក្នុងតំបន់ ភាពជាដៃគូអាជីវកម្ម និងបណ្តាញម្ចាស់ជំនួយ។

៣.៣ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃគំរូមូលនិធិផ្សេងៗសម្រាប់សាលារៀន

គំរូមូលនិធិផ្សេងៗអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីគាំទ្រដល់តម្រូវការចម្រុះរបស់សាលា។ គំរូនីមួយៗមានបង្ហាញពីលក្ខណៈរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អត្ថប្រយោជន៍ និងហានិភ័យ។ ទិដ្ឋភាពទូទៅខាងក្រោមពិពណ៌នាអំពីគំរូមូលនិធិសំខាន់ៗ ឧទាហរណ៍ និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងសាលារៀន។

៣.៣.១ ការផ្តល់មូលនិធិសាធារណៈ (ការបែងចែកថវិការបស់រដ្ឋាភិបាល)

MoEYS គឺជាប្រភពទូទៅបំផុតនៃមូលនិធិសាលា ដោយផ្តល់នូវថវិកាប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំ និងការបែងចែកតាមកម្មវិធី (ឧ. ថវិកាកម្មវិធី ឬ PB)។

- ការប្រើប្រាស់៖ ប្រាក់បៀវត្សគ្រូបង្រៀន ឧបករណ៍ ការថែទាំតិចតួច និងរដ្ឋបាល។
- ឧទាហរណ៍៖ សាលាទទួលបានការបែងចែក PB ប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួនចំនួន USD 4,000 សម្រាប់ថ្លៃប្រតិបត្តិការ ដូចជាការទិញដីស បង់ថ្លៃអគ្គិសនី និងបោះពុម្ពសម្ភារៈបង្រៀន។

៣.៣.២ ភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជននិងទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាស្ត្រកម្ម (CSR)

ក្រុមហ៊ុនផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬជាផ្នែកមួយនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត CSR របស់ពួកគេ។

- ការប្រើប្រាស់៖ ការផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ អាហារូបករណ៍ ឧបករណ៍ IT បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែង។
- ឧទាហរណ៍៖ ក្រុមហ៊ុនទូរគមនាគមន៍មួយបានបរិច្ចាគកុំព្យូទ័រយួរដៃចំនួន ២០ គ្រឿង សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែង របស់សាលា ហើយផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិតសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំក្រោមកម្មវិធី CSR របស់ខ្លួន។

៣.៣.៣ ការរួមចំណែករបស់សហគមន៍និងការវិនិយោគក្នុងស្រុក

ការចូលរួមចំណែកពីឪពុកម្តាយ អង្គការសាសនា ឬសមាជិកសហគមន៍ ទាំងសាច់ប្រាក់ ឬកំលាំង ពលកម្មសម្រាប់សកម្មភាពផ្សេងៗ។

- ការប្រើប្រាស់៖ ការជួសជុលបង្គន់អនាម័យ ឧបករណ៍ថ្នាក់រៀន ជំនួយសម្រាប់សកម្មភាពក្រៅ កម្មវិធីសិក្សា។
- ឧទាហរណ៍៖ ក្នុងអំឡុងពេលពិធីបុណ្យសាលាប្រចាំឆ្នាំ PTA រៀបចំពិពណ៌នាអាហារ និងការ ចាប់ផ្តើមដោយអង្គការប្រាក់បានចំនួន USD ១,២០០ ដើម្បីជំរុញកង្ការនៅក្នុងបន្ទប់រៀន។

៣.៣.៤ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពក្នុងសាលារៀន

សាលារៀនបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមរយៈសកម្មភាពផលិតភាព សេវាកម្មជួល ឬសហគ្រាសខ្នាត តូចដែលគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលិកឬសិស្ស។

- ការប្រើប្រាស់៖ ការវិនិយោគលើធនធានសិក្សា ឬការថែទាំឡើងវិញ។
- ឧទាហរណ៍៖ សាលារៀនមួយដែលមានដឹកសិក្សាជាបន្ត និងលក់វានៅទីផ្សារក្នុងស្រុក ដោយ ទទួលបានប្រាក់បន្ថែមចំនួន ១,០០០ ដុល្លារជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីទិញសម្ភារៈ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់បន្ទប់ពិសោធន៍។

៣.៣.៥ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងជំនួយម្ចាស់ជំនួយ

ម្ចាស់ជំនួយពហុភាគី និងទ្វេភាគី ដូចជា ADB UNICEF KOICA ឬ JICA ផ្តល់ជំនួយជាថវិកា ឬ បច្ចេកទេស ដើម្បីគាំទ្រដល់កំណែទម្រង់អប់រំ។

- ការប្រើប្រាស់៖ ឧបករណ៍ស្នែម ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀន កម្មវិធីអប់រំរួមបញ្ចូល។
- ឧទាហរណ៍៖ ក្រោមគម្រោង ADB STEP-UP សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិទទួលបាន ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ និងការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ការលើកកម្ពស់ការអប់រំស្នែម។

៣.៣.៦ សប្បុរសធម៌និងមូលនិធិ

ការបរិច្ចាគពីបុគ្គល ឬអង្គការក្នុងស្រុក ឬអន្តរជាតិ ដែលគាំទ្រដល់បុព្វហេតុអប់រំ។

- ការប្រើប្រាស់៖ អាហារូបករណ៍ បណ្ណាល័យសាលា កម្មវិធីសុខុមាលភាពសិស្ស។
- ឧទាហរណ៍៖ សប្បុរសជនខ្មែរ-អាមេរិកាំង ឧបត្ថម្ភថ្លៃសិក្សា និងឯកសណ្ឋានជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដល់សិស្សដែលជួបការលំបាកចំនួន ៣០នាក់។

៣.៣.៧ ការចូលរួមចំណែករបស់អតីតសិស្ស

អតីតសិស្សផ្តល់ការគាំទ្រតាមរយៈសមាគមអតីតសិស្ស ឬបណ្តាញក្រៅផ្លូវការ។

- ការប្រើប្រាស់៖ ការកែលម្អថ្នាក់រៀន រង្វាន់សម្រាប់សិស្សពូកែ កម្មវិធីណែនាំ។
- ឧទាហរណ៍៖ អតីតសិស្សវិទ្យាល័យបាត់ដំបងផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការជួសជុលបន្ទប់វិទ្យាសាស្ត្រ និងផ្តល់វគ្គណែនាំអំពីអាជីព។

៣.៣.៨ ភាពជាដៃគូជាមួយសាធារណៈនិវងកជន (PPPs)

ការរៀបចំកិច្ចសហការដែលស្ថាប័នសាធារណៈ និងក្រុមហ៊ុនឯកជនដើម្បីចែករំលែកធនធាន កាត់បន្ថយហានិភ័យ និងអត្ថប្រយោជន៍ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅអប់រំ។

- ការប្រើប្រាស់៖ ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការរួមបញ្ចូល ICT គន្លងអាជីព។
- ឧទាហរណ៍៖ ក្រុមហ៊ុនសំណង់មួយសាងសង់ថ្នាក់រៀនថ្មីនៅសាលា ជាថ្នូរនឹងការមិនបង់ពន្ធនិងទទួលបានការគាំទ្រជាសាធារណៈ។

ការកៀរគរធនធានអប់រំមានសារៈសំខាន់សម្រាប់អ្នកដឹកនាំ និងអភិបាលកិច្ចសាលា ជាពិសេសនៅវិទ្យាល័យដែលបានប្តេជ្ញាដើម្បីផ្តល់នូវការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព បរិយាប័ន្ន និងរៀបចំអោយសិស្សចេះត្រៀមខ្លួនជាស្រេចសម្រាប់ពេលអនាគតជាពិសេសក្នុងការជំនាញ។ តម្រូវការដូចជា ការផ្លាស់ប្តូរឌីជីថលនិងសមធម៌ ការមានធនធានគ្រប់គ្រាន់និងចម្រុះ ពិតជាមានភាពចាំបាច់ណាស់នៅពេលដែលកំណែទម្រង់ជាតិកាន់តែផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការអប់រំវិស្វកម្ម។

អ្នកដឹកនាំសាលាអាចបង្កើតមូលដ្ឋានធនធានដ៏រឹងមាំ និងនិរន្តរភាពតាមរយៈការយល់ដឹង និងការអនុវត្តប្រកបដោយតម្លាភាពនៃមូលនិធិសាធារណៈ ឯកជន សហគមន៍ និងមូលនិធិគាំទ្រដោយម្ចាស់ជំនួយនានា។ កត្តានេះធានានូវប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃ និងគាំទ្រការច្នៃប្រឌិត ភាពជោគជ័យរបស់សិស្សនិងការជឿទុកចិត្តពីសហគមន៍។ ការកសាងភាពជាដៃគូ ការពង្រឹងការចូលរួមក្នុងតំបន់ និងការប្រើប្រាស់មូលនិធិដែលមិនមែនគាំទ្រដោយរដ្ឋាភិបាលមិនមែនជាជម្រើសទៀតទេ ប៉ុន្តែជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏សំខាន់សម្រាប់ស្ថាប័នទាំងអស់ដែលមានការប្តេជ្ញាឆ្ពោះទៅមុខក្នុងសតវត្សទី ២១។

៣.៤ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន

៣.៤.១ គំនិតក្នុងការបង្កើតប្រាក់ចំណូល

ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន សំដៅដល់គំនិតផ្តួចផ្តើម និងការគ្រប់គ្រងសកម្មភាព ឬសហគ្រាសរបស់សាលារៀន ដែលបង្កើតប្រាក់ចំណូលដើម្បីគាំទ្រកម្មវិធីអប់រំ ការជួសជុលនិងទិញសម្ភារៈបរិក្ខារ និងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន។ វាផ្តល់អំណាចដល់សាលារៀនដើម្បីកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើមូលនិធិពីខាងក្រៅ និងលើកកម្ពស់និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ផ្តួចផ្តើម និងគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា ឬក្រុមដឹកនាំ។
- តម្រឹមជាមួយគោលបំណងអប់រំ និងតម្រូវការសហគមន៍។
- អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS)។
- លើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមរបស់សិស្ស និងសហគមន៍។
- លើកកម្ពស់ជំនាញសហគ្រិនភាពក្នុងចំណោមសិស្ស និងបុគ្គលិក។

៣.៤.២ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល

តារាង ៣.១៖ យុទ្ធសាស្ត្របង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន

ប្រភេទយុទ្ធសាស្ត្រ	បរិយាយ
ការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម	ប្រើប្រាស់សម្ភារៈសិក្សាដែលមានស្រាប់ ដូចជាបន្ទប់រៀន សាលប្រជុំ និងកន្លែងកីឡាសម្រាប់ជួល ឬផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម។
ការបង្កើតផលិតផល	បង្កើត និងលក់ផលិតផលដែលធ្វើឡើងដោយសិស្ស (ឧ. គ្រឿងសិប្បកម្ម ទំនិញ ម្ហូបអាហារ ឧបករណ៍ដែលទាក់ទងនឹងស្នែង)។
ការផ្តល់សេវា	ផ្តល់សេវាកម្មដូចជា ថតចម្លង បង្រៀន ប្រឹក្សាកសិកម្ម ឬការបណ្តុះបណ្តាលកុំព្យូទ័រ។
ភាពជាដៃគូ	បង្កើតការបណ្តាក់ទុនរួមគ្នាជាមួយធុរកិច្ចក្នុងស្រុក អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងអតីតសិស្ស ដើម្បីបង្កើតប្រាក់ចំណូលរួមគ្នា។
ព្រឹត្តិការណ៍និងយុទ្ធនាការ	រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អង្គុយសម្រាប់ដូចជា ពិព័រណ៍សមោស ការតាំងពិពណ៌ ឬការប្រគល់ត្រូវរបស់សាលា។

គម្រោងកសិកម្មនិងវិជ្ជាជីវៈ

ប្រើប្រាស់ដីសាលាសម្រាប់ធ្វើកសិកម្ម ឬបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ
បច្ចេកទេស ដែលផលិតទំនិញសម្រាប់លក់។

រូបភាព ៣.១៖ សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន

៣.៤.៣ វិធីសាស្ត្រនិងដំណាក់កាលអនុវត្ត

ជំហានទី ១៖ ធ្វើការវាយតម្លៃលទ្ធភាព

- កំណត់ធនធានសាលាដែលមាន (ដី ឧបករណ៍ សមត្ថភាព)។
- វិភាគតម្រូវការទីផ្សារក្នុងស្រុក។
- វាយតម្លៃហានិភ័យ និងឧបសគ្គផ្លូវច្បាប់។

ជំហានទី ២៖ បង្កើតផែនការអាជីវកម្ម

- កំណត់គំនិតបង្កើតប្រាក់ចំណូល។
- គូសបញ្ជាក់តម្រូវការដើមទុន ថវិកា ការកំណត់តម្លៃ និងប្រាក់ចំណេញ។
- បញ្ជាក់ទំនួលខុសត្រូវ (ឧ. នាយកសាលា គណៈកម្មាធិការសិស្ស សមាគមមាតាបិតា)។

ជំហានទី ៣៖ ប្រមូលធនធាន

- ស្វែងរកមូលនិធិពីថវិកាសាលា ការបរិច្ចាគសហគមន៍ ឬដៃគូ។
- បង្កើនកម្លាំងពលកម្មស្ម័គ្រចិត្ត ឬរួមបញ្ចូលកម្មសិក្សារបស់សិស្ស។

ជំហានទី ៤៖ បង្កើតអភិបាលកិច្ចនិងការគ្រប់គ្រង

- បង្កើតគណៈកម្មាធិការសហគ្រាសដែលមានមូលដ្ឋាននៅសាលា (SBEC) ។
- បង្កើតគោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់សម្រាប់គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល។

ជំហានទី ៥៖ ត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ

- តាមដានការអនុវត្ត និងប្រាក់ចំណូលតាមរយៈឧបករណ៍គណនេយ្យសាមញ្ញ។
- ពិនិត្យមើលផលប៉ះពាល់លើការសិក្សារបស់សិស្ស និងទំនាក់ទំនងសហគមន៍។
- កែសម្រួលផែនការដោយផ្អែកលើជោគជ័យ និងមេរៀនដែលបានរៀន។

៣.៤.៤ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការបង្កើតប្រាក់ចំណូល

ឧទាហរណ៍ ១៖ សិក្ខាសាលាសិប្បកម្មជំនាញ ស្នែម (កម្ពុជា)

- ការពិពណ៌នា៖ សិស្សប្រើប្រាស់ជំនាញស្នែម និងសិល្បៈដើម្បីបង្កើតផលិតផលធ្វើដោយដៃ (ឧ. ឧបករណ៍ដាក់ទូរស័ព្ទធ្វើអំពីឬស្សី ចំណាំងLED)។
- ការអនុវត្ត៖ ដាក់លក់នៅកម្មវិធីពិពណ៌នារបស់សាលា និងតាមហ្វេសប៊ុក។
- លទ្ធផល៖ បានជំរុញការបង្កើតថ្មីរបស់សិស្ស និងបានរៀនសូត្រសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់បន្ទប់ពិសោធន៍។

ឧទាហរណ៍ ២៖ គម្រោងប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម (កម្ពុជា - បាត់ដំបង)

- ការពិពណ៌នា៖ សាលាប្រើដីទំហំ ១ហិកតា ដាំបន្លែសរីរាង្គ។
- ការអនុវត្ត៖ គ្រូវិទ្យាសាស្ត្ររួមបញ្ចូលការធ្វើកសិកម្មទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា។ ផលិតផលត្រូវបានលក់នៅទីផ្សារក្នុងស្រុក។
- លទ្ធផល៖ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែប្រើសម្រាប់ទិញឧបករណ៍ថែស្បែកសាលា និងអាហារូបត្ថម្ភរបស់សិស្ស។

ឧទាហរណ៍ ៣៖ មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលកុំព្យូទ័រ (ហ្វីលីពីន)

- ការពិពណ៌នា៖ សាលាសាធារណៈបើកបន្ទប់កុំព្យូទ័រនៅពេលល្ងាច និងចុងសប្តាហ៍សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល ICT ដោយយកថ្លៃសេវា។
- ការអនុវត្ត៖ ដំណើរការដោយគ្រូ IT រួមបញ្ចូលមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃ Excel និង Word និងជំនាញអនឡាញសម្រាប់សហគមន៍។
- លទ្ធផល៖ ទទួលបានមូលនិធិជួសជុលកុំព្យូទ័រ និងទិញម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពថ្មី។

ឧទាហរណ៍ ៤៖ ការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍ (កម្ពុជា-ភ្នំពេញ)

- ការពិពណ៌នា៖ សាលប្រជុំរបស់សាលាត្រូវបានជួលសម្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍ និងសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនាចុងសប្តាហ៍។
- លទ្ធផល៖ ទទួលបានចំណូលពីការជួលជាប្រចាំ ហើយថវិកាត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់សម្របសម្រួលបង់ថ្លៃអគ្គិសនី និងការថែទាំ។

ឧទាហរណ៍ទី ៥៖ ពិព័រណ៍ស្នែង និងយុទ្ធនាការបរិច្ចាគ

- ការពិពណ៌នា៖ សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិរៀបចំពិព័រណ៍ស្នែងប្រចាំឆ្នាំ ដោយអញ្ជើញអាជីវកម្មក្នុងស្រុកមកឧបត្ថម្ភស្តង់ និងបរិច្ចាគឧបករណ៍។
- យន្តការនៃប្រាក់ចំណូល៖ ថ្លៃចូល តួបលក់អាហារ និងការចាប់ឆ្នោត។
- លទ្ធផល៖ ឧបករណ៍វិទ្យាសាស្ត្រដែលបានផ្តល់មូលនិធិ និងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូក្នុងកម្មវិធី CPD លើគុកោសល្យស្នែង ។

៣.៤.៥ ការណែនាំបន្ថែមដើម្បីភាពជោគជ័យ

- ចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សិស្សានុសិស្ស មាតាបិតា និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- ធានាបាននូវតម្លាភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ។
- តម្រឹមសកម្មភាពជាមួយគោលនយោបាយអប់រំជាតិ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។
- លើកកម្ពស់និរន្តរភាពដោយភ្ជាប់ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលទៅនឹងការសិក្សារបស់សិស្សនិងសេវាសហគមន៍។

៣.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំគម្រោង

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាក្នុងក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាក្នុងក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម) ៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្ត៖ ចូរបង្ហាញពីប្រភពមូលនិធិផ្សេងៗនៃសាលារបស់អ្នកជាមួយនឹងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ បន្ទាប់មកសរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដោយបង្ហាញពីសារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍ ។

៣.៦ ឯកសារយោង

- [1] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Improvement Roadmap (2020–2025)*.
- [2] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Education Strategic Plan 2019–2023*.
- [3] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2020). *School Improvement Planning Guidelines*. Phnom Penh. Cambodia.
- [4] Asian Development Bank. (2020). *Guidelines for Resource Mobilization in Education Projects*.
- [5] Asian Development Bank. (2023). *Good practices in school-based management for resource mobilization*. Manila: ADB.
- [6] Save the Children Cambodia. (2021). *Community Engagement in School Development in Rural Cambodia*.
- [7] Save the Children. (2022). *Community engagement and resource mobilization toolkit for education leaders in Asia-Pacific*. London.
- [8] UNESCO. (2021). *Strengthening school autonomy and financial accountability in Southeast Asia*. Paris: UNESCO.
- [9] World Bank. (2020). *School-based management in Cambodia: Implementation progress and lessons learned*. Washington, DC: World Bank.

**មេរៀនទី ៤៖ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្អែកលើសាលារៀននិងការស្វែងរកជំនួយ
ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ**

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• ស្វែងយល់ពីគំរូនៃការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន។ • ស្វែងយល់អំពីបទប្បញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋាភិបាលស្តីពីសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលនៅក្នុងសាលារដ្ឋ។
បំណិនសម្បទា	• រៀបចំ និងអនុវត្តអាជីវកម្មដែលមានមូលដ្ឋាននៅសាលា ដែលស្របតាមគោលដៅអប់រំ។ • បង្កើតឧបករណ៍ធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីតាមដានចំណូល និងចំណាយ។ • បង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយអាជីវកម្មក្នុងស្រុក ដើម្បីធានាបាននូវមូលនិធិប្រកបដោយនិរន្តរភាព។
ចរិយាសម្បទា	• លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយក្រមសីលធម៌នៅក្នុងគម្រោងបង្កើតប្រាក់ចំណូល។ • លើកទឹកចិត្តដល់ការគិតបែបសហគ្រិនក្នុងចំណោមគ្រូ និងសិស្ស។

៤.១ សេចក្តីផ្តើម

ប្រឈមមុខនឹងការទទួលបានមូលនិធិសាធារណៈមានកម្រិត និងតម្រូវការកើនឡើងដើម្បីធ្វើអោយការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជាទទួលស្គាល់ថាយុទ្ធសាស្ត្រច្នៃប្រឌិតក្នុងស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែម ដើម្បីធ្វើអោយមាននិរន្តរភាពថវិការបស់ពួកគេ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់។ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀន និងយន្តការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុចម្រុះកំពុងលេចចេញជាធាតុផ្សំសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ យុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះផ្តល់អំណាចដល់អ្នកដឹកនាំសាលាក្នុងការប្រមូលធនធានក្នុងស្រុកកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើការផ្តល់របស់រដ្ឋាភិបាល និងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការបង្រៀន និងការរៀនទាំងមូល ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទនៃការពង្រីកការអប់រំផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (ស្នែម)។

ក្រោមរបៀបវារៈកំណែទម្រង់ការអប់រំរបស់ខ្លួន និងក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពរបស់គ្រូបង្រៀន ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS) លើកទឹកចិត្តឱ្យសាលារៀនទទួលយកភាពជាម្ចាស់កាន់តែច្រើនសម្រាប់ការរៀនរៀនធនធាន។ កត្តានេះរួមបញ្ចូលទាំងការផ្តួចផ្តើមសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលដែលគ្រប់គ្រងដោយសាលារៀន ការបង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងមូលដ្ឋាន និងការតម្រើមយុទ្ធសាស្ត្រអែក្លាសប្រាក់ជាមួយនឹងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងផលប្រយោជន៍ម្ចាស់ជំនួយ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះរួមចំណែកដល់និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការចូលរួមសហគមន៍កាន់តែច្រើន និងស្វ័យភាពរបស់សាលា។

ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀនអាចមានទម្រង់ផ្សេងៗគ្នា ដូចជាការជួលដីសាលារៀនសម្រាប់ធ្វើកសិកម្ម ឬតូបផ្សារ ការផ្តល់សេវាបង្រៀនដោយគិតថ្លៃ ការលក់អាហារដ្ឋាននៅក្នុងសាលា ការផលិតសិប្បកម្ម ឬដំណើរការសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់សាធារណៈ។ ស្របគ្នានោះ សាលារៀនអាចស្វែងរកជំនួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈជំនួយ ការឧបត្ថម្ភ អាហារូបករណ៍ និងការរួមចំណែកដោយសប្បុរសពីក្រុមហ៊ុនឯកជន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល បណ្តាញអតីតសិស្ស និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ កត្តាជោគជ័យដ៏សំខាន់មួយស្ថិតនៅក្នុងការរៀបចំគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះដោយផ្អែកលើការយល់ដឹងច្បាស់លាស់អំពីតម្រូវការរបស់សាលា ឱកាសក្នុងតំបន់ និងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់។

មេរៀននេះមានគោលបំណងបំពាក់បំប៉នដល់អ្នកដឹកនាំថ្នាក់មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នូវចំណេះដឹងជាក់ស្តែង ឧបករណ៍ និងឧទាហរណ៍ក្នុងការរៀបចំផែនការ អនុវត្ត និងនិរន្តរភាពសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល និងការកសាងយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែងដើម្បីទាក់ទាញមូលនិធិពីខាងក្រៅ។ វាសង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងការសហការពីភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។ តាមរយៈការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានធនធានចម្រុះ សាលារៀនអាចពង្រឹងហេដ្ឋារចនា

សម្ព័ន្ធអប់រំរបស់ពួកគេ គាំទ្រការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ វិនិយោគលើធនធានបង្រៀន និងរៀន ជាពិសេស ស្នែង និងកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

៤.២ ការបង្កើតអាជីវកម្មដែលដឹកនាំដោយសាលា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និង សេវាកម្មប្រឹក្សាសម្រាប់ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀន

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងឧបសគ្គនៃថវិកា និងតម្រូវការកើនឡើងនៃធនធានគុណភាពនៅក្នុងការ អប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ សាលារៀនកម្ពុជាត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យស្វែងរកនិងបង្កើតគំនិតផ្តួចផ្តើម បង្កើតប្រាក់ចំណូលដែលដឹកនាំដោយសាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ក្នុងចំណោមវិធីសាស្ត្រ ដែលមានឥទ្ធិពលបំផុតគឺការអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មខ្នាតតូច កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងសេវា កម្មប្រឹក្សាយោបល់ ដែលប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្ស សម្ភារៈបរិក្ខារ និងតម្រូវការរបស់សាលា។

សកម្មភាពទាំងនេះជួយធ្វើពិពិធកម្មធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងបង្កើនបរិយាកាសសិក្សាដោយបង្កើត ឱកាសសិក្សាជាក់ស្តែងសម្រាប់សិស្ស ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទនៃការអប់រំស្នែងនិងការបណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ។

៤.២.១ ការយល់ដឹងអំពីការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលា

ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលតាមសាលារៀន (SBIG) សំដៅលើដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ និង ប្រតិបត្តិការសកម្មភាពរកប្រាក់ចំណូលដោយសាលារៀនតាមរយៈការប្រើធនធានខាងក្នុងរបស់ពួកគេ ដូចជាដីធ្លី សម្ភារៈបរិក្ខារ ជំនាញបុគ្គលិក និងទេពកោសល្យសិស្ស ដើម្បីបន្ថែមថវិកាសាលា និងវិនិ យោគប្រាក់ចំណេញទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍អប់រំ។

៤.២.២ អត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀន

- ការធ្វើពិពិធកម្មហិរញ្ញវត្ថុ៖ កាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកខ្លាំងលើមូលនិធិរបស់រដ្ឋាភិបាល ដោយ បង្កើតលំហូរចំណូលជំនួស។
- ឱកាសសិក្សា៖ ពង្រឹងការសិក្សាជាក់ស្តែងសម្រាប់សិស្ស ជាពិសេសមុខវិជ្ជាស្នែង និងមុខវិជ្ជា វិជ្ជាជីវៈ។
- ការចូលរួមសហគមន៍៖ ជំរុញកិច្ចសហការរវាងសាលារៀន គ្រួសារ និងអាជីវកម្មក្នុងតំបន់។
- និរន្តរភាព៖ គាំទ្រការកែលម្អសាលារៀនរយៈពេលវែង រួមទាំងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបន្ទប់ ពិសោធន៍ ឧបករណ៍ ICT និងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ។

៤.២.៣ អាជីវកម្មដែលដឹកនាំដោយសាលា

អាជីវកម្មដែលដឹកនាំដោយសាលា ពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតនិងប្រតិបត្តិការសហគ្រាសដែលបង្កើតប្រាក់ចំណេញ ហើយវាក៏អាចផ្តល់នូវបទពិសោធន៍សិក្សាផងដែរ។ ការបណ្តាក់ទុនទាំងនេះ ជាធម្មតាមានលក្ខណៈតូចតាច និងស្របតាមបេសកកម្មអប់រំរបស់សាលា។ ឧទាហរណ៍ទូទៅមាន៖

(១) ឧទាហរណ៍ទូទៅនៃអាជីវកម្មដែលដឹកនាំដោយសាលា

- អាហារដ្ឋាននៅក្នុងសាលា៖ លក់អាហារដែលមានសុខភាពល្អដល់សិស្ស និងបុគ្គលិក ហើយត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយក្លឹបអាជីវកម្មសិស្ស ឬសហករណ៍បុគ្គលិក។
- ផលិតកម្មកសិកម្ម៖ ការប្រើប្រាស់ដីសាលារៀនសម្រាប់ដាំបន្លែ ដាំឆ្កិត ឬគម្រោងវារីវប្បកម្ម ហើយសកម្មភាពទាំងនេះអាចបញ្ចូលទៅក្នុងការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងបរិស្ថាន។
- ហាងលក់សម្ភារៈសិក្សា៖ លក់សម្ភារៈសិក្សា និងឯកសណ្ឋាន ដែលជារឿយៗដំណើរការដោយសិស្សជាផ្នែកនៃការអប់រំសហគ្រិនភាព។
- ការផលិតសិប្បកម្ម ឬផលិតផល៖ ការបង្កើត និងលក់របស់របរដូចជា សាប៊ូ សិប្បកម្មឬសម្ភារៈកែច្នៃ ដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញវិជ្ជាជីវៈ។

រូបភាព ៤.១៖ សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលក្នុងសាលារៀនតាមរយៈហាងលក់ដូរ
(២) កត្តាជោគជ័យសំខាន់ៗ

- ផែនការអាជីវកម្មច្បាស់លាស់ និងការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការចូលរួមរបស់សិស្ស និងគ្រូក្នុងការធ្វើផែនការ ប្រតិបត្តិការ និងការត្រួតពិនិត្យ។
- សម្របសម្រួលជាមួយទីផ្សារក្នុងស្រុក ដើម្បីធានាបាននូវតម្រូវការ និងតម្លៃ។

៤.២.៤ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ

សាលារៀនអាចផ្តល់ជូននូវកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី នៅក្នុងផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងមូលដ្ឋានដល់សិស្ស និងសហគមន៍។ កម្មវិធីទាំងនេះបម្រើគោលបំណងពីរគឺ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល និងការកសាងសមត្ថភាព។

(១) ឧទាហរណ៍នៃកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល

- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញកុំព្យូទ័រ និងឌីជីថល (ឧ. Microsoft Office ការសរសេរកូដមូលដ្ឋាន ការចងក្រាហ្វិក) ។
- សិក្ខាសាលាស្នែង និងការរៀបចំជំរុំមនុស្សយន្តសម្រាប់យុវជនក្នុងតំបន់។
- ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈដូចជា ជួសជុលម៉ូតូ ដំឡើងអគ្គិសនី កាត់ដេរ ចម្អិនអាហារ ឬកសិកម្ម។

កម្មវិធីបែបនេះអាចត្រូវបានផ្តល់ជូនបន្ទាប់ពីម៉ោងសិក្សា ឬអំឡុងពេលចុងសប្តាហ៍ ហើយអ្នកចូលរួមអាចបង់ថ្លៃសមរម្យ។ គ្រូដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ឬអ្នកជំនាញខាងក្រៅអាចផ្តល់ការណែនាំ។

(២) ការពិចារណាសំខាន់ៗ

- ភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័ន TVET និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអាចបង្កើនគុណភាព និងភាពជឿជាក់។
- វគ្គសិក្សាត្រូវតែស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារការងារ និងគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ។
- វិញ្ញាបនប័ត្រនៃការបញ្ចប់បន្ថែមតម្លៃ និងអាចជំរុញការចូលរួម។

ឧទាហរណ៍៖ នៅវិទ្យាល័យបច្ចេកទេសកំពង់ចាម សិស្សក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអគ្គិសនីផ្តល់សេវាជួសជុលខ្សែភ្លើងមូលដ្ឋានក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់គ្រូ។ សកម្មភាពនេះធ្វើឱ្យសាលាទទួលបានចំណូលរហូតដល់ USD ២០០ ក្នុងមួយខែនិងផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែង។

៤.២.៥ សេវាប្រឹក្សាអប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយ

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិដែលមានបុគ្គលិកឯកទេស ការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយជោគជ័យ ឬកម្មវិធី ស្នែម ប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត អាចផ្តល់សេវាប្រឹក្សាយោបល់ ឬផ្សព្វផ្សាយដល់សាលាផ្សេងទៀត ស្ថាប័នក្នុងស្រុក ឬក្រុមសហគមន៍។

(១) ឧទាហរណ៍នៃសេវាកម្ម

- សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ជាពិសេសក្នុងការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ ការប្រើប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍ ឬគម្រោងសិក្សាផ្សេងៗ។
- ការរៀបចំផែនការកែលម្អសាលារៀន ឬកម្មវិធីសិក្សាស្នែម សម្រាប់សាលារៀនក្បែរនោះ។
- ការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍អំពីបរិស្ថាន ការយល់ដឹងអំពីសុខភាព ឬអក្ខរកម្មឌីជីថល។

សាលារៀនអាចចាប់ផ្តើមជាមួយការិយាល័យអប់រំស្រុក ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីផ្តល់សេវាទាំងនេះដោយផ្អែកលើការចែករំលែកតម្លៃ ឬជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងដែលផ្តល់មូលនិធិ។

(២) អត្ថប្រយោជន៍

- ការពង្រឹងកេរ្តិ៍ឈ្មោះវិជ្ជាជីវៈរបស់សាលា។
- បង្កើតប្រាក់ចំណូលតិចតួច ប៉ុន្តែមាននិរន្តរភាព។
- ការកសាងបណ្តាញជាមួយដៃគូ និងម្ចាស់ជំនួយសម្រាប់ការសហការនាពេលអនាគត។

៤.២.៦ ការណែនាំអំពីការអនុវត្ត

ដើម្បីបង្កើត និងគ្រប់គ្រងគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អ្នកដឹកនាំសាលាគួរ៖

- អនុវត្តតម្រូវការ និងការវាយតម្លៃលទ្ធភាព។
- បង្កើតសំណើអាជីវកម្ម ឬកម្មវិធីដែលមានគោលបំណងច្បាស់លាស់ ថវិកា និងលទ្ធផលរំពឹងទុកជាក់លាក់។
- ធានាបាននូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍ប្រកបដោយតម្លាភាព។
- ចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងសិស្ស លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ មាតាបិតា និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។
- ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ជាពិសេសលើស្វ័យភាពរបស់សាលា ថវិកា និងការការពារកុមារ។

៤.៣ ការសរសេរនិងរៀបចំសំណើ

នៅក្នុងបរិបទនៃកំណែទម្រង់អប់រំ និងតម្រូវការកើនឡើងសម្រាប់ការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិប្រកបដោយគុណភាព និងសមធម៌ ជាពិសេសផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (វិស្វម) សាលារៀនត្រូវតែសកម្មក្នុងការស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមលើសពីការផ្តល់របស់រដ្ឋាភិបាល។ ការសរសេរ និងរៀបចំសំណើ បានលេចចេញជាវិធីសាស្ត្រយុទ្ធសាស្ត្រមួយ សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងការទទួលបានធនធានពីខាងក្រៅដូចជាម្ចាស់ជំនួយ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មូលនិធិ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងវិស័យឯកជន។ សំណើប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពអាចទទួលបាននូវការផ្តល់មូលនិធិ ជួយបង្កើតភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រ និងបង្កើនសមត្ថភាពរបស់សាលាក្នុងការផ្តល់នូវកម្មវិធីប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ធ្វើទំនើបកម្មបរិក្ខារ និងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ។

៤.៣.១ គោលបំណងនៃការសរសេរសំណើ

ការសរសេរសំណើសុំមូលនិធិ ធ្វើអោយអ្នកដឹកនាំសាលាអាចសម្រេចបាននូវ៖

- ធានាបាននូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសសម្រាប់ការរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្ភារៈបង្រៀន ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងបន្ទប់ពិសោធន៍វិស្វម។
- អនុវត្តគម្រោងគោលដៅដែលស្របតាមផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន និងគោលនយោបាយអប់រំជាតិ (ឧ. គោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា STEM Education 2020-2025)។
- ជំរុញការបង្កើតថ្មី និងកំណែទម្រង់សាលារៀន ជាពិសេសក្នុងសមាហរណកម្មវិស្វម ការបង្រៀនដែលជួយដំណើរការដោយ ICT សមភាពយេនឌ័រ និងការអប់រំរួមបញ្ចូល។
- បង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយម្ចាស់ជំនួយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យឯកជន ដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមយូរអង្វែង។
- ពង្រឹងអភិបាលកិច្ចសាលា និងគណនេយ្យភាពតាមរយៈការរៀបចំផែនការ ការអនុវត្ត និងរបាយការណ៍ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធសមស្រប។

៤.៣.២ ធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃសំណើ

ជាទូទៅ ធាតុផ្សំសំខាន់របស់សំណើដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រួមមានដូចខាងក្រោម៖

តារាង ៤.១៖ ធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃសំណើសុំជំនួយ

ធាតុសំខាន់ៗ	បរិយាយ
១.សេចក្តីសង្ខេប	ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃគម្រោង គោលដៅ និងតម្រូវការថវិកា ដែលបានស្នើឡើង។
២.ការបង្ហាញពីបញ្ហា	ការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់អំពីបញ្ហាប្រឈមបច្ចុប្បន្នរបស់ សាលា តាមរយៈការបង្ហាញនូវទិន្នន័យ (ឧ. ការចុះឈ្មោះ ស្នើមទាប កង្វះឧបករណ៍ពិសោធន៍)។
៣.គោលបំណង	គោលដៅជាក់លាក់ អាចវាស់វែងបាន សម្រេចបាន ពាក់ព័ន្ធ និងពេលវេលាកំណត់ (SMART)។
៤.បរិយាយគម្រោង	ការពន្យល់លម្អិតអំពីសកម្មភាព ការកំណត់ពេលវេលា អ្នក ទទួលបាន និងលទ្ធផលរំពឹងទុក។
៥.តម្រឹមជាមួយគោលនយោបាយ	យុត្តិកម្មនៃរបៀបដែលគម្រោងនេះស្របតាមគោល នយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។
៦.ផែនការអនុវត្ត	ភារកិច្ច អ្នកទទួលខុសត្រូវ ចំណុចសំខាន់ និងដំណាក់កាល គម្រោង។
៧.ផែនការថវិកា	ការប៉ាន់ស្មានចំណាយតាមប្រភេទសកម្មភាព ឬធនធាន (ឧបករណ៍ ការបណ្តុះបណ្តាល ការដឹកជញ្ជូន។ល។)។
៨.ផែនការតាមដាននិងវាយតម្លៃ	យន្តការវាស់វែងភាពជោគជ័យ និងធានាតម្លាភាព។
៩.ផែនការនិរន្តរភាព	តើសាលានឹងបន្តគម្រោងនេះដោយរបៀបណាបន្ទាប់ពី ជំនួយបញ្ចប់?
១០.ឧបសម្ព័ន្ធ	ឯកសារគាំទ្រ (របាយការណ៍សាលារៀន លិខិតបញ្ជាក់របស់ ក្រសួងអប់រំ ទិន្នន័យ របាយការណ៍គម្រោងមុន)។

៤.៣.៣ ជំហាននៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍សំណើសុំជំនួយ

ជំហានទី ១៖ កំណត់ប្រភពផ្តល់មូលនិធិ

- ស្រាវជ្រាវរកម្ចាស់ជំនួយក្នុងស្រុក និងអន្តរជាតិដែលគាំទ្រដល់ការអប់រំ (ឧ. ADB JICA KOICA USAID UNICEF ដៃគូ NGO) ។
- ជាវព័ត៌មានថ្មីៗអំពីវិស័យអប់រំ គេហទំព័រម្ចាស់ជំនួយ និងវេទិកាស្នើសុំជំនួយ។

ជំហានទី ២៖ អនុវត្តការវាយតម្លៃតម្រូវការ

- ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដូចជា ការវិភាគគម្លាតធនធាន និងការគូសផែនទីអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីផ្តល់អាទិភាពដល់តម្រូវការ។
- ចូលរួមជាមួយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs) គ្រូបង្រៀន និងសមាជិកសហគមន៍។

ជំហានទី ៣៖ បង្កើតក្រុមអភិវឌ្ឍន៍សំណើ

- រួមបញ្ចូលអ្នកដឹកនាំសាលា គ្រូបង្រៀនស្នែម បុគ្គលិករដ្ឋបាល ហើយប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបានជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេសពីខាងក្រៅ (អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬអ្នកជំនាញផ្នែកអប់រំ)។

ជំហានទី ៤៖ គំនិតក្នុងការរៀបចំគម្រោង

- ធានាថាការអន្តរាគមន៍ដែលបានស្នើឡើងមានភាពប្រាកដនិយម ស្របតាមគោលនយោបាយ និងផ្នែកលើកស្ទួយ។

ជំហានទី 5៖ បង្កើតសេចក្តីព្រាងសំណើ

- អនុវត្តតាមរចនាសម្ព័ន្ធខាងលើ ដោយប្រើភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាខ្មែរសាមញ្ញៗ ច្បាស់លាស់ដោយអាស្រ័យលើតម្រូវការភាសារបស់អ្នកផ្តល់ជំនួយ។

ជំហានទី ៦៖ ពិនិត្យនិងដាក់បញ្ចូល

- ពិនិត្យ កែសម្រួលឡើងវិញ និងស្វែងរកមតិគ្រឡប់ពីការិយាល័យអប់រំស្រុកឬអ្នកផ្តល់ជំនួយ។
- ដាក់ស្នើតាមរយៈបណ្តាញអេឡិចត្រូនិចឬផ្ទាល់ (អ៊ីមែល ទម្រង់អនឡាញ ការដាក់ស្នើដោយផ្ទាល់)។

៤.៣.៤ ឧទាហរណ៍ឈ្មោះនៃគម្រោងផ្សេងៗ

ឈ្មោះគម្រោង	ចំណុចផ្ដោត	ថវិកា (USD)	ម្ចាស់ជំនួយ	រយៈពេល
គំនិតផ្តួចផ្តើម LAM សម្រាប់ការពិសោធន៍ចល័ត	ការច្នៃប្រឌិតការបង្រៀនស្នែម	12,000	ដៃគូ CSR ក្នុងស្រុក	១ ឆ្នាំ
ជំនាញឌីជីថលសម្រាប់ក្មេងស្រី	សមភាពយេនឌ័រក្នុង ICT	8,000	ស្ថានទូត / UN Women	១ ឆ្នាំ

គម្រោងសាលាបែតង	ការអប់រំបរិស្ថាន	5,500	ជំនួយឥតសំណង របស់សហភាព អឺរ៉ុប	៦ ខែ
កម្មវិធីសហគ្រិនភាពផ្នែកលើ សាលា	ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល	10,000	អង្គការដៃគូ	២ ឆ្នាំ

៤.៣.៥ បញ្ហាប្រឈមទូទៅនិងដំណោះស្រាយ

បញ្ហាប្រឈម	ដំណោះស្រាយ
ជំនាញសរសេរក្នុងសរសេរសំណើ និងជំនួយមានកំណត់	រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាល និងការណែនាំពីអង្គការក្រៅរដ្ឋា ភិបាលអប់រំ។
កង្វះទិន្នន័យសម្រាប់បង្ហាញពីបញ្ហា	ប្រើប្រាស់ស្ថិតិរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ការស្ទង់មតិរបស់ សាលា និងទិន្នន័យរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន។
ឧបសគ្គភាសាអង់គ្លេស	សហការជាមួយដៃគូដែលស្ទាត់ជំនាញភាសាអង់គ្លេស ឬប្រើជំនួយ ការបកប្រែ។
មិនមានពេលវេលាជាក់លាក់សម្រាប់ ការសរសេរសំណើ	កំណត់ពេលវេលានៃសំណើទៅក្នុងប្រតិទិនសាលា ហើយចាត់តាំង ក្រុមដើម្បីទទួលខុសត្រូវ។

៤.៣.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់សាលាបង្រៀនសិក្សាទុតិយភូមិ

- បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រសរសេរសំណើ ដើម្បីរកជំនួយសម្រាប់សាលាដោយផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងផែនការ
កែលម្អសាលារៀន (SIP) ។
- កសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សំណើតាមរយៈក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឬ
ការបណ្តុះបណ្តាលគាំទ្រដោយម្ចាស់ជំនួយ។
- ចាប់ផ្តើមជាមួយអង្គការក្នុងស្រុកដែលអាចផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសឬសហហិរញ្ញប្បទាន
- ចងក្រងឯកសារពីភាពជោគជ័យ និងលទ្ធផលពីគម្រោងមុន ដើម្បីទទួលបានឱកាសនៃការ
ផ្តល់មូលនិធិនាពេលអនាគត។
- បង្កើតកន្លែងផ្ទុកគំរូនៃសំណើ ដើម្បីឆ្លើយតបយ៉ាងឆាប់រហ័សទៅតាមតម្រូវការ។

៤.៣.៧ គំរូនៃសំណើសុំជំនួយ

តារាង ៤.២៖ គំរូសំណើសុំផ្តល់ជំនួយ

ចំណងជើងគម្រោង៖ ការលើកកម្ពស់ស្នែង តាមរយៈឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រចល័ត
សាលាដាក់ពាក្យ៖ វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

សំណើសុំមូលនិធិ៖ ១១៧៥០ ដុល្លារ

ម្ចាស់ជំនួយដែលបានស្នើឡើង៖ KOICA Cambodia ឬ USAID-Learn to Read Program

រយៈពេលគម្រោង៖ ១២ ខែ

១. សេចក្តីសង្ខេបប្រតិបត្តិ

គម្រោងនេះស្នើឲ្យមានការអភិវឌ្ឍឧបករណ៍ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រចល័ត ដើម្បីលើកកម្ពស់ការបង្រៀន និងរៀនស្នែង នៅវិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត។ គោលដៅគឺដើម្បីបង្កើនការចូលរួមរបស់សិស្ស និងការយល់ដឹងជាក់ស្តែងនៅក្នុងរូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា និងជីវវិទ្យា សម្រាប់ថ្នាក់ទី ១០-១២ ។ គម្រោងនេះស្របតាមគោលនយោបាយ MoEYS STEM (2020-2025) និងគាំទ្រគោលដៅជាតិសម្រាប់ជំនាញសតវត្សទី ២១ ។

២. សេចក្តីថ្លែងការណ៍បញ្ហា

ទោះបីជាមានការចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងលើមុខវិជ្ជាស្នែងក៏ដោយ សាលារបស់យើងនៅតែខ្វះបន្ទប់ពិសោធន៍។ សិស្សរៀនជាចម្បងតាមរយៈការបង្រៀន និងសៀវភៅសិក្សា ដែលនាំឱ្យពិន្ទុជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រទាប និងការចាប់អារម្មណ៍មានកម្រិតលើអាជីពស្នែង។ ស្ថានភាពនេះប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ក្មេងស្រី និងសិស្សមកពីគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។

៣. គោលបំណងនៃគម្រោង

គោលបំណង	សូចនាករ
ផ្តល់ឧបករណ៍ពិសោធន៍ចល័តសម្រាប់ថ្នាក់ ស្នែង ចំនួន ១២	១០០% នៃសិស្សថ្នាក់ទី ១០-១២ ចូលរួមការពិសោធន៍ដោយផ្ទាល់
បណ្តុះបណ្តាលគ្រូវិទ្យាសាស្ត្រចំនួន ១០ នាក់អំពីរបៀបពិសោធន៍	គ្រូបង្រៀនចំនួន ១០ នាក់ត្រូវបានបញ្ជាក់ការបណ្តុះបណ្តាលអំពីគុកោសល្យពិសោធន៍
បង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍សិស្ស និងការអនុវត្តក្នុងស្នែង	ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ១៥% នៃពិន្ទុប្រឡងវិទ្យាសាស្ត្របន្ទាប់ពី ១ ឆ្នាំ។

៤. ការពិពណ៌នាគម្រោង

- ទទួលបានឧបករណ៍ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រចល័តចំនួនបួន (គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា និងរូបវិទ្យា)
- រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលគ្រូស្តីពីការអនុវត្តនៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ផ្នែកលើការអង្កេត
- រៀបចំពិពណ៌នាស្នែងស្នែងដៃសិស្ស ដើម្បីបង្ហាញគម្រោងពិសោធន៍
- តាមដានការប្រើប្រាស់ និងផលជះតាមរយៈមតិគ្រឡង់និងការវាយតម្លៃរបស់សិស្ស

៥. ការតម្រឹមជាមួយគោលនយោបាយ

គម្រោងគាំទ្រ៖

- គោលនយោបាយ MoEYS STEM 2020-2025៖ សសរស្តម្ភទី ២ (ធនធានការបង្រៀន និងការសិក្សា ស្នែម)
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំនៅកម្ពុជា (២០២៤-២០២៨)៖ គោលបំណង ២.២ (លើកកម្ពស់គុណភាពនៅតាមសាលាវិទ្យាល័យ)

៦. ផែនការអនុវត្ត

ពេលវេលា	សកម្មភាព	ទំនួលខុសត្រូវ
១ ខែ	ការទិញឧបករណ៍ពិសោធន៍	គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្មរបស់សាលា
២-៣ខែ	ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ	អ្នកជំនាញស្នែមប្រចាំខេត្ត និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
៤ ខែ	ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ពិសោធន៍នៅក្នុងថ្នាក់ចំនួន ៣	គ្រូបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ
៥-១២ ខែ	ការអនុវត្តពេញលេញ និងត្រួតពិនិត្យ	នាយកសាលា និង ក្រុមការងារតាមដាននិងវាយតម្លៃ

៧. ផែនការថវិកា

ប្រភេទសម្ភារៈ	តម្លៃ (USD)
ឧបករណ៍ពិសោធន៍ចល័ត (x ៤)	6,000
ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ	2,500
អង្គការ STEM Fair	1,000
អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង (ក្រៅម៉ោង)	1,200
ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយការណ៍	500
សរុប	11,750

៨. ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ

- របាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាសស្តីពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ពិសោធន៍
- ការវិភាគមុន និងក្រោយការប្រលងលើលទ្ធផលការងាររបស់សិស្ស
- ការស្ទង់មតិការពេញចិត្តរបស់សិស្ស និងគ្រូ
- ការចូលមើលគេហទំព័រម្ចាស់ជំនួយ និងការពិនិត្យមើលការអនុវត្តគម្រោងពាក់កណ្តាលអាណត្តិ

៩. ផែនការនិរន្តរភាព

- បញ្ចូលការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ពិសោធន៍ទៅក្នុងផែនការមេរៀនប្រចាំឆ្នាំ

- បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀនតាមរយៈការបង្វិកពីមិត្តភក្តិ
- វេជ្ជសាស្ត្រក្នុងស្រុកដើម្បីទិញបរិក្ខារបង្រៀនសម្រាប់ប្រើប្រាស់ជារៀងរាល់ឆ្នាំ
- ចែករំលែកលទ្ធផលជាមួយសាលារៀនក្បែរគ្នា តាមរយៈសហគមន៍នៃការអនុវត្ត

១០. ឧបសម្ព័ន្ធ

- ប្រវត្តិរូបនិងរូបថតរបស់សាលា
- លិខិតយល់ព្រមពីការិយាល័យអប់រំខេត្ត
- បញ្ជីឈ្មោះគ្រូស្នូម និងគុណវុឌ្ឍិ
- របាយការណ៍វាយតម្លៃស្នូមពីឆ្នាំមុន។

៤.៤ ទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម (CSR) សម្រាប់មូលនិធិសាលា

៤.៤.១ គំនិតនៃទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម (CSR) ក្នុងការអប់រំ

ទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម (CSR) គឺជាគំរូអាជីវកម្មដែលមានការគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុន នានា តាមរយៈការដាក់បញ្ចូលបញ្ហាសង្គម និងបរិស្ថានទៅក្នុងសកម្មភាពប្រតិបត្តិ និងអន្តរកម្មជាមួយ អ្នកពាក់ព័ន្ធ។ នៅក្នុងវិស័យអប់រំ CSR មានន័យថា ជាការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជន តាមរយៈការគាំទ្រ ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬសកម្មភាពផ្សេងៗ ដើម្បីជួយបង្កើនឱកាសចូលរួមក្នុងការអប់រំ ធានាគុណភាព សម ធម៌ និងភាពពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការពិតប្រាកដ។

រូបភាព ៤.២៖ ទំនួលខុសត្រូវសង្គមសាជីវកម្ម (CSR) ក្នុងការអប់រំ

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយសារតែធនធានអប់រំរបស់រដ្ឋាភិបាលមានកម្រិត ហេតុនេះCSR មានសារៈសំខាន់ណាស់នៅក្នុងការផ្សារភ្ជាប់គម្លាតធនធាន ជាពិសេសនៅតាមវិទ្យាល័យដែលផ្ដោតលើវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (វិស្វម)។

៤.៤.២ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីទទួលបានមូលនិធិCSRសម្រាប់សាលារៀន

យុទ្ធសាស្ត្រទី ១៖ ការតម្រឹមយុទ្ធសាស្ត្រ

តម្រឹមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនជាមួយនឹងគោលបំណង CSR របស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក និងអន្តរជាតិ (ឧ. ផ្ដោតលើការពង្រឹងសមត្ថភាពយុវជន ការអប់រំវិស្វម និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍)។

យុទ្ធសាស្ត្រទី ២៖ ការអភិវឌ្ឍន៍ភាពជាដៃគូ

ជំរុញភាពជាដៃគូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមករយៈពេលវែងរវាងសាលារៀន និងអាជីវកម្ម តាមរយៈអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា (MoUs) កិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូ និងឱកាសនៃការសហការម៉ាកយីហោ។

យុទ្ធសាស្ត្រទី ៣៖ យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង CSR

បង្កើតការទំនាក់ទំនងប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈដែលបង្ហាញពីតម្រូវការរបស់សាលា លទ្ធផលរំពឹងទុក និងវិធីសាស្ត្រនៃការទទួលស្គាល់ (ឧទាហរណ៍ សិទ្ធិដាក់ឈ្មោះ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន របាយការណ៍ CSR) ។

យុទ្ធសាស្ត្រទី៤៖ ការស្វែងរកមតិគាំទ្រនិងបណ្តាញ

ចូលរួមជាមួយសភាពាណិជ្ជកម្ម សមាគមឧស្សាហកម្ម និងក្រុមប្រឹក្សាអាជីវកម្ម ដើម្បីបង្កើតការយល់ដឹង និងទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ CSR ។

៤.៤.៣ វិធីសាស្ត្រនៃរួមបញ្ចូលCSR នៅក្នុងមូលនិធិសាលា

តារាង ៤.៣៖ វិធីសាស្ត្រនៃការរួមបញ្ចូល CSR នៅក្នុងមូលនិធិសាលា

វិធីសាស្ត្រ	បរិយាយ
ការផ្តល់មូលនិធិ	ការផ្តល់មូលនិធិដោយផ្ទាល់ដើម្បីគាំទ្រអាហារូបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារបន្ទប់ពិសោធន៍ ICT ឬព្រឹត្តិការណ៍សាលា។
ការផ្តល់សម្ភារៈ	បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនផ្តល់សម្ភារៈ បរិក្ខារ សៀវភៅសិក្សា ឬការស្ម័គ្រចិត្ត។

ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	ការកសាងថ្នាក់រៀន បន្ទប់ពិសោធន៍ កន្លែងអនាម័យ ឬបណ្ណាល័យ ដែលផ្តល់មូលនិធិតាមរយៈ CSR ។
ការបង្ហាញពីកន្លែងធ្វើការ និងការណែនាំ	កម្មវិធីកម្មសិក្សា ការបង្រៀនជាភ្ញៀវ ឬការណែនាំសម្រាប់សិស្ស ផ្នែកស្វែងរកនិងបទបង្ហាញបច្ចេកទេស។
ការប្រកួតប្រជែង CSR-School Grant	សាលារៀនដាក់សំណើដើម្បីទទួលបានជំនួយ CSR ដែលមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ផ្ដោតលើការច្នៃប្រឌិត ឬនិរន្តរភាព។
Adopt-a-School Model	ក្រុមហ៊ុន "ទទួលយក" សាលារៀន និងគាំទ្រដល់គោលដៅអភិវឌ្ឍរយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង។

៤.៤.៤ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការរួមចំណែក CSR នៅក្នុងសាលារៀន

ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	មូលនិធិ CSR	ផលប្រយោជន៍សម្រាប់សាលា
Smart Axiata	កម្មវិធី "SmartStart" និង ICT ក្នុងកម្មវិធីអប់រំ	ផ្តល់ជូនកុំព្យូទ័រ អ៊ីនធឺណិត និងវគ្គសិក្សាសរសេរកូដដល់សាលាមធ្យមសិក្សា
Coca-Cola Cambodia	សាងសង់ស្ថានីយ៍ទឹកស្អាត និងអនាម័យក្រោម "ទឹកស្អាតសម្រាប់សាលារៀន"	ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអនាម័យ និងសុខភាពសិស្ស
Huawei Cambodia	ការផ្តល់ឧបករណ៍ពិសោធន៍ ICT និងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ	គាំទ្រសមត្ថភាពអប់រំស្វែងរក និងឌីជីថល
TotalEnergies	ថវិកាជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រដោយសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន	ពង្រឹងការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រជាក់ស្តែង
Amret Microfinance	មូលនិធិអាហារូបករណ៍សម្រាប់សិស្សដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់មកពីគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប	គាំទ្រសមធម៌ និងទប់ស្កាត់ការបោះបង់ចោលសាលា

៤.៤.៥ ករណីសិក្សា៖ CSR របស់ក្រុមហ៊ុន Smart Axiata នៅតាមវិទ្យាល័យ

(១) បុព្វបទ

Smart Axiata គឺជាក្រុមហ៊ុនទូរគមនាគមន៍ឈានមុខគេមួយរបស់កម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុននេះត្រូវបានគេស្គាល់ថា បានរួមចំណែកក្នុងការដាក់បញ្ចូលវិស័យអប់រំទៅក្នុងសសរស្តម្ភនៃយុទ្ធសាស្ត្រ CSR របស់ខ្លួន។

(២) គំនិតផ្តួចផ្តើម

កម្មវិធី SmartStart & ការគាំទ្រការអប់រំស្នេម

(៣) សកម្មភាព

- បានបរិច្ចាគថ្នាំគ្រាប់ជាង ១,០០០ គ្រាប់ដល់សាលារៀន ដោយសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS)។
- ឧបត្ថម្ភការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូក្នុងគរុកោសល្យឌីជីថល។
- បានផ្តល់សិក្ខាសាលាស្តីពីការសរសេរកូដ និងកម្មវិធីទូរស័ព្ទដល់សិស្សមធ្យមសិក្សា។
- បានផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍថ្នាលសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកក្នុងអំឡុងពេលជំងឺរាតត្បាតកូវីដ-១៩។

(៤) លទ្ធផល

- បង្កើនអក្ខរកម្ម ICT ក្នុងចំណោមគ្រូនិងសិស្ស។
- បង្កើនការចូលរួមរបស់សិស្សក្នុងវិស័យស្នេម។
- បានគាំទ្រ MoEYS ក្នុងការធ្វើអោយសម្រេចបាននូវគោលដៅរបស់ខ្លួនក្រោមផែនទីបង្ហាញផ្លូវអប់រំស្នេម (2020-2025)។

(៥) បទពិសោធន៍ដែលបានរៀន

- គំនិតផ្តួចផ្តើម CSR ដែលស្របតាមគោលនយោបាយអប់រំជាតិ ទទួលបានភាពជោគជ័យ និងនិរន្តរភាពខ្ពស់។
- ការទទួលស្គាល់តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងភាពជាដៃគូរបស់រដ្ឋាភិបាល បង្កើនការចូលរួមពីវិស័យឯកជន។
- សាលារៀនត្រូវតែកំណត់ទំនាក់ទំនង CSR ឬចំណុចគោល ដើម្បីរក្សាទំនាក់ទំនង និងតាមដានការអនុវត្ត។

៤.៤.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់សាលារៀន

អនុសាសន៍	សេចក្តីពន្យល់
បង្កើតផែនការភាពជាដៃគូ CSR	គូសបញ្ជាក់គោលដៅរបស់សាលាអោយបានច្បាស់លាស់ យល់ដឹងពីគោលដៅរបស់ក្រុមហ៊ុន និងគំរូសំណើ។
កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងបង្ហាញពីសក្តានុពលដៃគូ CSR	ផ្ដោតលើក្រុមហ៊ុនដែលមានវត្តមានក្នុងស្រុក និងមាន CSR ចាប់អារម្មណ៍លើការអប់រំ យុវជន ឬនិរន្តរភាព។
បណ្តុះបណ្តាលអ្នកដឹកនាំសាលាស្តីពីការចូលរួម CSR	កសាងសមត្ថភាពក្នុងការសរសេរសំណើ ការចរចា និងការគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូ។
ផ្សព្វផ្សាយភាពជាដៃគូជ័យ និងផលជះ	ប្រើប្រាស់គេហទំព័ររបស់សាលា ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម និងសារព័ត៌មានក្នុងស្រុក ដើម្បីបង្ហាញពីសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានតាមរយៈការគាំទ្រមូលនិធិពី CSR ។
សហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា	ធានាបាននូវការអនុលោមតាមគោលនយោបាយ និងលើកកម្ពស់ភាពស្របច្បាប់ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយពីដៃគូ CSR ។

៤.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀននិងការស្វែងរកជំនួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖ • ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម) ៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស • ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន • ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស
--

ការអនុវត្តទី ១៖ ចូរពិភាក្សាអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀនបន្ទាប់មក សរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដោយបង្ហាញពីគំនិតសំខាន់ៗ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។

ការអនុវត្តទី ២៖ ចូរបង្កើតសំណើសុំជំនួយសម្រាប់ការកែលម្អថ្នាក់ស្នែម បន្ទាប់មក សរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដោយបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃសំណើ។

៤.៦ ឯកសារយោង

- [1] Ministry of Education, Youth and Sport. (2022). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh. Cambodia.
- [2] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Policy 2020–2025*. Phnom Penh. Cambodia.
- [3] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Roadmap for Cambodia 2020–2025*. Phnom Penh. Cambodia.
- [4] Smart Axiata. (2023). *Smart CSR Report*. Retrieved from <https://www.smart.com.kh>
- [5] TotalEnergies Cambodia. (2023). *CSR Initiatives in Education*. Retrieved from <https://www.totalenergies.kh>
- [6] UNDP. (2021). *Public-Private Partnerships in Education: Lessons from Southeast Asia*. Bangkok: United Nations Development Programme.
- [7] UNICEF Cambodia. (2021). *Supporting Safe and Sustainable Schools: Resource Mobilization Toolkit*. UNICEF Cambodia.
- [8] UNESCO. (2020). *School-based income generation activities: A toolkit for secondary school managers*. UNESCO Bangkok.
- [9] UNESCO. (2023). *Resource Mobilization and Financing in Education*. Paris. France.
- [10] World Bank. (2021). *Mobilizing Financing for Education: Key Concepts and Practices*. Washington, DC: World Bank.
- [11] World Bank. (2018). *Financing Education in Cambodia: Opportunities and Challenges*. World Bank.
- [12] World Bank. (2018). *Mobilizing the Private Sector for Public Education*. Washington, DC: World Bank Group.

មេរៀនទី ៥៖ យុទ្ធសាស្ត្រស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមសម្រាប់សាលារៀន

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	- ស្វែងយល់អំពីវិធីសាស្ត្រស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែម។ - ស្វែងយល់អំពីឧបករណ៍ឌីជីថលសម្រាប់ស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមក្នុងការអប់រំទំនើប។
បំណិនសម្បទា	- បង្កើតសំណើសុំជំនួយ ដែលស្របតាមអាទិភាពម្ចាស់ជំនួយ។ - រៀបចំផែនការ និង ប្រតិបត្តិព្រឹត្តិការណ៍ស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមសម្រាប់សាលាប្រកបដោយជោគជ័យ។ - ប្រើប្រាស់វេទិកាអនឡាញដើម្បីទាក់ទាញការផ្តល់មូលនិធិ។
ចរិយាសម្បទា	- ជំរុញភាពច្នៃប្រឌិត និងភាពបត់បែនក្នុងការស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែម។ - ធានានូវតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពដល់ម្ចាស់ជំនួយ។

៥.១ សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងបរិបទដែលថវិការបស់រដ្ឋាភិបាលមានកម្រិត ហើយតម្រូវការចំណាយសម្រាប់ការអប់រំ មានការកើនឡើង ជាពិសេសផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (ស្នែម) សាលា មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិត្រូវតែធ្វើពិធីកម្មប្រកបដោយភាពប្រសើរឡើង។ សាលារៀនអាចប្រើយុទ្ធសាស្ត្រ ស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមចំនួនពីរគឺ (១) ការប្រើប្រាស់វេទិកាប្រមូលមូលនិធិតាមអ៊ីនធឺណិត និង (២) ការចូលរួមបណ្តាញអតីតសិស្ស និងការរំលែកសមូលនិធិតាមរយៈសហគមន៍។ វិធីសាស្ត្រទាំងពីរនេះ ផ្តល់នូវភាពបត់បែន និរន្តរភាព និងជួយជំរុញអោយសហគមន៍ចូលរួមពង្រឹងធនធានសាលារៀន ជា ពិសេសសាលានៅតាមជនបទនិងជាក្រុងដែលមិនសូវមានថវិកា។

៥.២ វេទិការួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមរយៈបណ្តាញ

៥.២.១ និយមន័យនិងភាពពាក់ព័ន្ធនៃការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាម អ៊ីនធឺណិត

ការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត សំដៅដល់សកម្មភាពរំលែកសមូលប្រាក់តិចតួច ពីមនុស្សជាច្រើនតាមរយៈវេទិកាដែលមានមូលដ្ឋានអនឡាញ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះពាក់ព័ន្ធជាពិសេស ក្នុងវិស័យអប់រំ ដោយសារតែការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិត និង ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមមានការកើនឡើង យ៉ាងទូលំទូលាយ (ជាពិសេស Facebook) និងឆន្ទៈរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលតែងតែគាំទ្រក្នុងបុព្វ ហេតុដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ។

៥.២.២ ជំហានអនុវត្តសម្រាប់ការប្រមូលថវិកាតាមអ៊ីនធឺណិត

តារាង ៥.១៖ ជំហានអនុវត្តសម្រាប់ការប្រមូលថវិកាពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត

ជំហាន	បរិយាយ
១. កំណត់តម្រូវការ ជាក់លាក់ និង បន្ទាន់	កំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវគោលដៅរំលែកសមូលថវិកាដែលឆ្លើយតបនឹងសាធារណជន ដូចជាការទិញឧបករណ៍ពិសោធន៍ ការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាឌីជីថល ឬគាំទ្រក្មេង ស្រីក្នុងស្នែម។ ឧទាហរណ៍ សាលាមួយក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ប្រហែលជាត្រូវការប្រាក់ ៣,០០០ ដុល្លារ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបន្ទប់ពិសោធន៍រូបវិទ្យារបស់ខ្លួន។
២. ជ្រើសរើសវេទិកា	ទោះបីជាវេទិកាសកលដូចជា GoFundMe ឬ GlobalGiving មានប្រសិទ្ធភាពក៏ ដោយ សាលារៀនក៏អាចប្រើការរំលែកសមូលថវិកាតាមរយៈ Facebook និង YouTube ឬវេទិកាទូទាត់សាច់ប្រាក់តាមទូរស័ព្ទក្នុងស្រុក (ឧទាហរណ៍ ABA Pay, Wing, Pi Pay) រួមបញ្ចូលទៅក្នុងគេហទំព័រប្រចាំថ្ងៃរបស់សាលា។
៣. បង្កើតទំព័រយុទ្ធនា ការទាក់ទាញ	ប្រើភាសាសាមញ្ញ (ជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស) ហើយរួមបញ្ចូលរូបភាពដែល បង្ហាញពីតម្រូវការ ដូចជារឿងរ៉ាវរបស់សិស្សក្នុងថ្នាក់រៀន រូបថតនៃ ហេដ្ឋារចនាស

	ម៉ូន្ទដែលមានស្រាប់ និងសក្ខីកម្មពីគ្រូនិងឪពុកម្តាយ។ សង្កត់ធ្ងន់លើរបៀបដែលមូលនិធិនឹងផ្តល់ផលជះដល់ការសិក្សារបស់សិស្សនិងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍។
៤. ចាប់ផ្តើម និងផ្សព្វផ្សាយយុទ្ធនាការ	ចែករំលែកគំណយុទ្ធនាការនៅលើទំព័រ Facebook របស់សាលា ក្រុមអតីតសិស្សបណ្តាញ MoEYS និង នៅតាមវត្តអារាមក្នុងស្រុក។ សុំឱ្យគ្រូបង្រៀនសិស្សានុសិស្ស និងអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ចែករំលែកយុទ្ធនាការនេះដោយផ្ទាល់ឬក្នុងអំឡុងពេលមានព្រឹត្តិការណ៍នៅក្នុងតំបន់។
៥. រក្សាការចូលរួមរបស់ម្ចាស់ជំនួយ	បង្ហាត់មានថ្មីៗប្រចាំសប្តាហ៍ ថ្ងៃអំណរគុណជាសាធារណៈដល់ម្ចាស់ជំនួយនិងបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពជាមួយនឹងរូបថត ឬវីដេអូយ៉ូបខ្លីៗ។ ជាឧទាហរណ៍ សាលាមួយក្នុងខេត្តព្រៃវែង បានបង្ហាត់មានថ្មីៗរៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រ ដែលបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពនៃការសាងសង់អគារបណ្ណាល័យថ្មី ដែលបានទទួលមូលនិធិតាមរយៈការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈ។
៦. រាយការណ៍ និងបិទយុទ្ធនាការប្រកបដោយតម្លាភាព	ចែករំលែករបាយការណ៍លម្អិតនៃមូលនិធិដែលទទួលបាន និងការប្រើប្រាស់ជាមួយនឹងបង្កាន់ដៃ រូបភាព និងមតិត្រឡប់ពីសិស្ស។ កត្តានេះបង្កើតទំនុកចិត្តរយៈពេលវែង និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបរិច្ចាគបន្ថែមទៀត។

៥.២.៣ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត

Help Fund a STEM Lab

We're raising \$2,500 to equip our school's STEM lab with new computers, microscopes, and lab equipment! Your support can provide hands-on learning opportunities and inspire future scientists. [#STEMEducation](#)
[#cambodia](#)

Donate now

រូបភាព ៥.១៖ ឧទាហរណ៍នៃការរួមចំណែកហិរញ្ញវត្ថុពីសាធារណៈតាមអ៊ីនធឺណិត

(១) ករណី៖ យុទ្ធនាការប្រមូលមូលនិធិនៅភ្នំពេញសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យា

នៅឆ្នាំ ២០២៤ សាលាអនុវិទ្យាល័យមួយក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញបានចាប់ផ្តើមយុទ្ធនាការប្រមូលថវិកាតាមហ្វេសប៊ុកដើម្បីរៃអង្គាសប្រាក់ចំនួន ២,៥០០ ដុល្លារសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ វិទ្យា ថ្មីមួយ។ យុទ្ធនាការនេះបានបង្ហាញពីអង្គការស្មោះស្ម័គ្ររបស់សិស្ស ដែលបង្ហាញពីសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកគេក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ។ ការបរិច្ចាគត្រូវបានប្រមូលតាមរយៈ ABA និង Wing។ យុទ្ធនាការនេះបានទៅដល់សហគមន៍ជនភៀសខ្លួនកម្ពុជានៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងអូស្ត្រាលី ដែលបានចូលរួមចំណែកជាង ៦០% នៃមូលនិធិ។ សាលាបានទិញមីក្រូទស្សន៍ និងឧបករណ៍គីមីជាមួយនឹងចំនួនដែលបានលើកឡើង ហើយបានថ្លែងអំណរគុណជាសាធារណៈដល់ម្ចាស់ជំនួយដោយការបោះពុម្ពឈ្មោះរបស់ពួកគេនៅលើបន្ទះអ្នកបរិច្ចាគបន្ទប់ពិសោធន៍។

(២) គុណសម្បត្តិ

- អាចចូលប្រើបានសម្រាប់ទស្សនិកជនទូទៅ រួមទាំងម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ និងជនភៀសខ្លួនកម្ពុជា។
- មានតំលៃថោកដើម្បីផ្ដួចផ្ដើម និងធ្វើមាត្រដ្ឋាន។
- បង្កើនជំនាញឌីជីថល និងទំនាក់ទំនងរវាងសិស្ស និងបុគ្គលិក។

(៣) បញ្ហាប្រឈម

- ទាមទារចំណេះដឹងឌីជីថល និងការចូលប្រើអ៊ីនធឺណិត។
- ត្រូវការផែនការយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្ត និងតម្លាភាព។
- មានហានិភ័យនៃការចូលរួមក្នុងស្រុកមានកម្រិត ដោយគ្មានការផ្សព្វផ្សាយត្រឹមត្រូវ។

៥.៣ បណ្តាញអតីតសិស្សនិងការបែងចែកសមាគមស័

៥.៣.១ ការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញអតីតសិស្សនិងការបែងចែកសមាគមស័

ការបែងចែកសមាគមស័បណ្តាញអតីតសិស្ស សំដៅលើការចូលរួមរបស់អតីតសិស្ស (អតីតសិស្ស) របស់សាលា ដើម្បីរួមចំណែកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សប្បុរសធម៌ ឬតាមរយៈសេវាកម្មស្ម័គ្រចិត្ត ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍របស់សាលា។ ការរួមចំណែកទាំងនេះអាចគាំទ្រដល់ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ អាហារូបករណ៍សម្រាប់សិស្សដែលខ្វះខាត បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ និងកុំព្យូទ័រ ឬកម្មវិធីសិក្សារួមគ្នា។ អតីតសិស្ស ដែលជារឿយៗបានបន្តទៅរកអាជីពជោគជ័យ អាចក្លាយជាដៃគូរយៈពេលវែង និងអ្នកតស៊ូមតិសម្រាប់សាលា នៅពេលដែលបានចូលរួមយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ និងមានការកោតសរសើរក្រោមការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញអតីតសិស្សដែលបង្ហាញក្នុង តារាង ៥.២។

តារាង ៥.២៖ ការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញអតីតសិស្ស

ជំហានសកម្មភាព	បរិយាយ
១. កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយអតីតសិស្ស	ប្រើកំណត់ត្រាថ្នាក់រៀន បណ្តាញគ្រូបង្រៀន និងក្រុម Facebook ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងទាក់ទងអតីតសិស្ស។ អតីតសិស្សខ្មែរជាច្រើនរស់នៅបរទេស ឬមានអាជីពជោគជ័យ ហើយប្រហែលជាសុខចិត្តលះបង់។
២. បង្កើតសមាគមអតីតសិស្ស ឬគណៈកម្មាធិការ	ជ្រើសរើសក្រុមអ្នកស្ម័គ្រចិត្តតូចមួយ ដើម្បីដឹកនាំសកម្មភាពអតីតសិស្ស។ ចុះឈ្មោះសមាគមជាមួយក្រុមប្រឹក្សាសាលា ឬ MoEYS

	តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ចាត់តាំងតួនាទី (២. ប្រធាន, ហេរញ្ជីក, អ្នកគ្រប់គ្រងព្រឹត្តិការណ៍) ។
៣. បើកដំណើរការបណ្តាញទំនាក់ទំនងអតីតសិស្ស	ចាប់ផ្តើមក្រុម Facebook ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានប្រចាំខែ ឬក្រុម Telegram ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពអតីតសិស្សជាទៀងទាត់អំពីវឌ្ឍនភាព និងតម្រូវការរបស់សាលា។
៤. រៀបចំការជួបជុំ និងព្រឹត្តិការណ៍ទទួលស្គាល់	រៀបចំការជួបជុំប្រចាំឆ្នាំ ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រនៃការដឹងគុណ ឬទទួលស្គាល់អតីតសិស្សដែលមានកិត្តិយស។ ព្រឹត្តិការណ៍បែបនេះពង្រឹងទំនាក់ទំនងផ្លូវចិត្ត និងបើកផ្លូវសម្រាប់ការរួមចំណែក។
៥. លើកទឹកចិត្តដល់ការផ្តល់ដោយផ្ទាល់ និងការណែនាំ	អតីតសិស្សអាចចូលរួមចំណែកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬផ្តល់ពេលវេលារបស់ពួកគេក្នុងនាមជាវាគ្មិន អ្នកណែនាំកម្មសិក្សា ឬទីប្រឹក្សាភ្លឺបន្ថែម។

៥.៣.២ ការរៀបចំអង្គការសហគមន៍

ការរៀបចំអង្គការសហគមន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការកៀរគរគុណ ក្រុមគ្រួសារ អាជីវកម្មក្នុងតំបន់ ស្ថាប័នសាសនា និងក្រុមសហគមន៍ផ្សេងទៀត ដើម្បីរួមចំណែកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬធនធានសម្ភារៈសម្រាប់ការកែលម្អសាលារៀន។ វិធីសាស្ត្រនេះកសាងលើសាមគ្គីភាពក្នុងសហគមន៍ ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាសម្រាប់ការអប់រំ និងផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក។ វាលើកទឹកចិត្តសហគមន៍ទូលំទូលាយឱ្យទទួលយកភាពជាម្ចាស់នៃភាពជោគជ័យរបស់សាលាក្នុងតំបន់របស់ពួកគេ។

តារាង ៥.៣៖ ប្រភេទនៃការរៀបចំអង្គការសហគមន៍

ប្រភេទនៃការរៀបចំអង្គការសហគមន៍	ការដាក់ពាក្យ
ពិព័រណ៍សាលា-សហគមន៍	រៀបចំ "ទិវាអប់រំនិងស្នែម" ប្រចាំឆ្នាំ ដែលសិស្សានុសិស្សបង្ហាញគម្រោង ហើយអ្នកលក់ក្នុងស្រុកចូលរួមក្នុងតុបតែងបង់ប្រាក់។ ប្រាក់ចំណូលទៅគម្រោងកែលម្អសាលារៀន។
កិច្ចសហការវត្ត	សហការជាមួយព្រះសង្ឃ និងមេភូមិ ដើម្បីបញ្ចូលការបរិច្ចាគដែលផ្តោតលើការអប់រំនៅក្នុងពិធីបុណ្យសាសនា។ អំណោយដែលមានមូលដ្ឋាននៅវត្តអាចផ្តល់មូលនិធិជួសជុលថ្នាក់រៀនឬអាហារសាលារៀន។
ការបើកបរកម្រិតភូមិ/ឃុំ	ធ្វើការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឬគណៈកម្មាធិការទ្រទ្រង់សាលារៀនដើម្បីសម្របសម្រួលការប្រមូលសៀវភៅសង្កាត់ ឯកសណ្ឋាន ឬការបរិច្ចាគអង្ករសម្រាប់អាហារសិស្ស។

ការវែងវែងសម្រាប់ខ្នាតតូច ដែលដឹកនាំដោយនិស្សិត	លើកទឹកចិត្តក្រុមប្រឹក្សានិស្សិតឱ្យដំណើរការការលក់នំ ការដេញថ្លៃ សិល្បៈកែច្នៃឡើងវិញ ឬពិពណ៌នាអេកូ ដើម្បីផ្តល់មូលនិធិដល់ គម្រោង ស្នែម ដែលដឹកនាំដោយនិស្សិត។ សកម្មភាពទាំងនេះក៏ ជួយកសាងជំនាញសហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំផងដែរ។
--	--

៥.៣.៣ សារៈសំខាន់នៃការវែងវែងសម្រាប់បណ្តាញអតីតនិស្សិត

- ភាពស្មោះត្រង់របស់សាលា៖ អតីតនិស្សិតតែងតែមានអារម្មណ៍ថាមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន
ជាមួយសាលារបស់ពួកគេ ហើយមានឆន្ទៈក្នុងការលះបង់ដើម្បីកែលម្អស្ថាប័នដែលបង្កើតការ
អភិវឌ្ឍន៍ដំបូងរបស់ពួកគេ។
- ធ្វើពិពិធកម្មប្រកបដោយមូលនិធិ៖ សាលារៀនទទួលបានធនធានបន្ថែមលើសពីថវិការដ្ឋាភិបាល ឬ
ជំនួយឥតសំណងរបស់ម្ចាស់ជំនួយ។
- លើកទឹកចិត្តដល់ការបង្រៀន និងការស្ម័គ្រចិត្ត៖ អតីតនិស្សិតក៏អាចរួមចំណែកពេលវេលា និង
ជំនាញ ណែនាំនិស្សិត ឬផ្តល់យោបល់ដល់អ្នកដឹកនាំសាលាផងដែរ។
- បង្កើតភាពជាដៃគូរយៈពេលវែង៖ អតីតនិស្សិតជោគជ័យតែងតែបើកទ្វារទទួលការឧបត្ថម្ភ
សាជីវកម្ម កម្មសិក្សា ឬឱកាសការងារសម្រាប់និស្សិតបច្ចុប្បន្ន។

៥.៣.៤ សារៈសំខាន់នៃការវែងវែងសម្រាប់វិភាគសហគមន៍

- លើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់មូលដ្ឋាន៖ នៅពេលដែលសហគមន៍រួមចំណែកដល់សាលារៀន ពួក
គេបានបណ្តាក់ទុនកាន់តែច្រើនក្នុងការធានាភាពជោគជ័យរបស់សាលា។
- ប្រមូលធនធានក្នុងស្រុកដែលមិនបានប្រើប្រាស់៖ សូម្បីតែសហគមន៍ដែលមានចំណូលទាបក៏
អាចផ្តល់សម្ភារៈ កម្លាំងពលកម្ម ឬជំនួយក្នុងស្រុកតាមរយៈក្រុមសាសនា សមាគមកសិករ ឬ
អ្នកលក់ទីផ្សារ។
- ពង្រឹងមូលធនសង្គម៖ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជុំវិញឱ្យមានទំនុកចិត្ត កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
និងទស្សនៈវិស័យរួមគ្នាក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យអប់រំ។
- បង្កើនលទ្ធភាពមើលឃើញសាលារៀន៖ ព្រឹត្តិការណ៍វែងវែងសម្រាប់លើកកម្ពស់កេរ្តិ៍ឈ្មោះ
របស់សាលា និងពង្រឹងទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួនជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

៥.៣.៥ វិធីសាស្ត្រវែងវែងសម្រាប់បណ្តាញអតីតនិស្សិត

- ការបង្កើតសមាគមអតីតនិស្សិត៖ ការបង្កើតក្រុមអតីតនិស្សិត ដើម្បីរក្សាទំនាក់ទំនង និង
រៀបចំសកម្មភាពវែងវែងសម្រាប់។
- វេទិកាឌីជីថល និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម៖ ការបង្កើតក្រុមអនឡាញ និងគេហទំព័រសាលា
ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពអតីតនិស្សិត និងស្នើសុំការគាំទ្រ។

- យុទ្ធនាការផ្តល់ជូនអតីតនិស្សិត៖ ធ្វើយុទ្ធនាការផ្តល់រង្វាន់ប្រចាំឆ្នាំ ដូចជា "Back to School Day" ឬ "Anniversary Giving"។
- ព្រឹត្តិការណ៍ទទួលស្គាល់ និងកិត្តិយស៖ រៀបចំពិធីជប់លៀងអបអរសាទរអតីតនិស្សិត ឬដាក់ឈ្មោះអគារបន្ទាប់ពីអ្នករួមចំណែកសំខាន់ៗ។
- កម្មវិធីណែនាំ និងឧបត្ថម្ភអតីតនិស្សិត៖ ការផ្តល់អតីតនិស្សិតដែលទទួលបានជោគជ័យជាមួយនិស្សិត ឬអ្នកទទួលអាហារូបករណ៍។

៥.៣.៦ វិធីសាស្ត្រនៃអង្គការសហគមន៍

- ពិពណ៌នាសហគមន៍ និងព្រឹត្តិការណ៍វប្បធម៌៖ រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ដូចជា ពិពណ៌នាសាលា ការប្រគំតន្ត្រី ឬថ្ងៃកីឡាជាមួយនឹងថ្ងៃចូល ឬស្តង់អំណោយ។
- ការរួមចំណែកខាងសាសនា និងភូមិ៖ ចូលរួមវត្ត វិហារឥស្លាម ព្រះវិហារ និងមេភូមិ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងលើកទឹកចិត្តដល់ការបរិច្ចាគក្នុងមូលដ្ឋាន។
- ប្រអប់អំណោយ និងការសន្យា៖ ដាក់ប្រអប់អំណោយដែលមានសុវត្ថិភាពនៅក្នុងទីផ្សារ ឬហាងនានា ហើយលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបរិច្ចាគឡើងវិញតូចៗ។
- ការចល័តកម្លាំងពលកម្មក្នុងសហគមន៍ (បឹងការី)៖ ការអញ្ជើញមាតាបិតា និងអ្នកភូមិចូលរួមកម្លាំងពលកម្មសម្រាប់ការសាងសង់ ឬថែទាំសាលារៀន។
- យុទ្ធនាការ "Adopt-a-Classroom"៖ ការលើកទឹកចិត្តដល់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក ឬគ្រួសារអ្នកមាន ក្នុងការផ្តល់មូលនិធិដល់តម្រូវការជាក់លាក់ ដូចជាការតម្កើងថ្នាក់រៀន ឬឯកសណ្ឋានសាលាជាដើម។

៥.៣.៧ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់អតីតសិស្ស និងការប្រើប្រាស់ថវិកាសហគមន៍

(១) ឧទាហរណ៍នៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់អតីតសិស្ស

រូបភាព ៥.២៖ សកម្មភាពប្រើប្រាស់ប្រាក់អតីតសិស្សសាលា

នៅវិទ្យាល័យបាក់ទុកក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ បណ្តាញអតីតសិស្សបានរៀបចំយុទ្ធនាការប្រើប្រាស់ប្រាក់អតីតសិស្ស ថវិកាតាមប្រព័ន្ធដីជីថលតាមរយៈ Facebook និង Telegram ដោយអំពាវនាវឱ្យមានការគាំទ្រក្នុងការជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រវ័យចំណាស់។ ក្នុងរយៈពេលបីខែ ក្រុមអតីតសិស្សបានប្រើប្រាស់ប្រាក់អតីតសិស្ស ៦,០០០ ដុល្លារ ដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីទិញតុបន្ទប់ពិសោធន៍ថ្មី មីក្រូទស្សន៍ និងឧបករណ៍សុវត្ថិភាព។ បន្ទះដែលមានឈ្មោះអ្នករួមចំណែកសំខាន់ៗត្រូវបានដំឡើងនៅច្រកចូលបន្ទប់ពិសោធន៍ ដែលជំរុញឱ្យមានការចូលរួមរបស់អតីតសិស្ស។

(២) ឧទាហរណ៍នៃការប្រើប្រាស់ថវិកាសហគមន៍

នៅវិទ្យាល័យព្រះរាជសាមគ្គីខេត្តកំពង់ធំ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលាបានសហការជាមួយវត្ត និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្នុងស្រុករៀបចំ "ទិវាអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន និងវត្ត"។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះមានការសម្តែងរបស់សិស្ស របាំប្រពៃណី និងតុបលាក់អាហារក្នុងស្រុក។ ប្រាក់ចំណូលសរុបជាង ២ពាន់ដុល្លារអាមេរិកត្រូវបានយកទៅជួសជុលបណ្តាលវ័យសាលា និងទិញសៀវភៅថ្មីៗ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះបានប្រើប្រាស់ថវិកា និងពង្រឹងទំនាក់ទំនងរបស់សាលាជាមួយសហគមន៍។

៥.៣.៨ ករណីសិក្សានៃការបែងចែកសហគមន៍

គំរូផែនការបែងចែកសហគមន៍សម្រាប់សាលារបស់អ្នក។

ចំណុចផ្ដោត៖ ការចូលរួមសហគមន៍ (មិនរាប់បញ្ចូលបណ្តាញអតីតសិស្ស)

រយៈពេល៖ ឆ្នាំសិក្សា ២០២៥-២០២៦

រៀបចំដោយ៖ គណៈកម្មការបែងចែកសហគមន៍

(១) សេចក្តីផ្តើម

សាលារបស់យើងស្វែងរកការកែលម្អវិទ្យាសាស្ត្រ និងគុណភាពអប់រំរបស់ខ្លួនតាមរយៈការកៀងគរធនធានក្នុងស្រុក។ ជាផ្នែកនៃផែនការកែលម្អសាលារៀនរបស់ខ្លួន សាលានឹងបង្កើតផែនការបែងចែកសហគមន៍ដែលផ្ដោតលើសមាជិកសហគមន៍ អាជីវកម្មក្នុងស្រុក ស្ថាប័នសាសនា អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ផែនការនេះមិនរាប់បញ្ចូលការរួមចំណែករបស់អតីតសិស្ស និងផ្ដោតតែលើការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសហគមន៍ប៉ុណ្ណោះ។

(២) គោលបំណង

- ដើម្បីបែងចែកសហគមន៍ចំនួន ៨,០០០ ដុល្លារអាមេរិក ដើម្បីគាំទ្រដល់ការកែលម្អបរិក្ខារសាលា រួមទាំងការជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ និងការសាងសង់កន្លែងសម្រាកដែលមានម្ហូបសម្រាប់សិស្សានុសិស្ស។
- ដើម្បីពង្រឹងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ និងភាពជាម្ចាស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន។
- ដើម្បីកសាងភាពជាដៃគូរយៈពេលវែងជាមួយធុរកិច្ចក្នុងស្រុក វត្តអារាម និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំសម្រាប់ការគាំទ្រប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

(៣) ការធ្វើផែនទីអ្នកពាក់ព័ន្ធសហគមន៍

អ្នកពាក់ព័ន្ធសហគមន៍	ការរួមចំណែកសក្តានុពល	វិធីសាស្ត្រភ្ជាប់ពាក្យ
អាជីវកម្មក្នុងស្រុក (ហាងផ្សារ)	សាច់ប្រាក់ ឬការបរិច្ចាគដោយសប្បុរស (សម្ភារៈ ឧបករណ៍)	ដំណើរទស្សនកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួនសំបុត្របែងចែកសហគមន៍
ក្រុមប្រឹក្សាភូមិ ឃុំ	ការគាំទ្រផ្នែកចំណេះដឹង ការអនុញ្ញាត និងការផ្សព្វផ្សាយ	លិខិតស្នើសុំជាផ្លូវការ ការពិគ្រោះយោបល់
វត្ត និងព្រះសង្ឃ	ព្រឹត្តិការណ៍បែងចែកសហគមន៍នៅប្រាសាទ ការតស៊ូមតិ	ពិធីចុះសួរសុខទុក្ខសហគមន៍

កសិករ និងគ្រួសារ	អំណោយអង្គរ កម្លាំងពលកម្ម និង អំណោយជាសាច់ប្រាក់តិចតួច	យុទ្ធនាការពីមាត់ទ្វារ ការប្រជុំ សាធារណៈ
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុង ស្រុក និង CBOs	ជំនួយបច្ចេកទេស ជំនួយតិចតួច	សំណើផ្លូវការ និងការប្រជុំ ភាពជាដៃគូ

(៤) វិធីសាស្ត្រប្រមូលថវិកា

សកម្មភាព	ថ្ងៃទីអនុវត្ត	លទ្ធផលរំពឹងទុក	ក្រុមទទួលខុសត្រូវ
ពិពណ៌នាសហគមន៍ និងការ ចាប់ផ្តើម	កក្កដា 2025	\$2,000	គ្រូបង្រៀន និងក្រុមប្រឹក្សា សិស្ស
ពិធីបុណ្យចម្រើនព្រះជន្មវត្ត	កញ្ញា 2025	\$1,500	នាយកសាលា និងព្រះ សង្ឃ
ការបរិច្ចាគទីផ្សារក្នុងស្រុក	តុលា 2025	\$1,000	គណៈកម្មាធិការមាតាបិតា
ការប្រមូលអង្គរគ្រួសារ	វិច្ឆិកា 2025	1,000 គក	និស្សិតស្ម័គ្រចិត្ត
NGO/CBO សំណើជំនួយខ្នាត តូច	កំពុងដំណើរ ការ	\$2,500	គណៈកម្មាធិការអង្គភាព ប្រាក់
សញ្ញាឧបត្ថម្ភអាជីវកម្ម	ធ្នូ 2025	\$1,000	រដ្ឋបាលសាលា

(៥) តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវ

អ្នកអនុវត្ត	ទំនួលខុសត្រូវ
នាយកសាលា	ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តផែនការ និងទំនាក់ទំនងសហគមន៍
គណៈកម្មាធិការអង្គភាពប្រាក់	រៀបចំផែនការសកម្មភាព រៀបចំសម្ភារៈ និងតាមដានវឌ្ឍនភាព
គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិក	ផ្សព្វផ្សាយព្រឹត្តិការណ៍ គាំទ្រការដឹកជញ្ជូន
តំណាងឪពុកម្តាយ	ទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រួសារ និងវត្តក្នុងស្រុក
ក្រុមប្រឹក្សានិស្សិត	កៀរគរអ្នកស្ម័គ្រចិត្តមិត្តភក្តិ និងគាំទ្រយុទ្ធនាការ

(៦) ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

- ការត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពប្រចាំខែដោយគណៈកម្មាធិការអង្គភាពប្រាក់របស់សាលា។
- ប្រព័ន្ធតាមដានសម្រាប់ការបរិច្ចាគ (សាច់ប្រាក់ និងក្នុងប្រភេទ) ជាមួយនឹងបង្កាន់ដៃ និង
លិខិតថ្លែងអំណរគុណ។

- ការវាយតម្លៃក្រោយព្រឹត្តិការណ៍ ដើម្បីវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាព និងកែលម្អសកម្មភាពនាពេលអនាគត។
- ពិធីទទួលស្គាល់សហគមន៍ប្រចាំឆ្នាំនៅខែមករា ឆ្នាំ 2026 ដើម្បីផ្តល់កិត្តិយសដល់ម្ចាស់ជំនួយនិងដៃគូ។

(៧) វិធានការនិរន្តរភាព

- បង្កើតបណ្តាញគាំទ្រសហគមន៍ជាមួយនឹងការប្រជុំប្រចាំត្រីមាស។
- បង្កើតជញ្ជាំងម្ចាស់ជំនួយសហគមន៍នៅក្នុងបរិវេណសាលា។
- បង្កើត MOU ជាមួយធុរកិច្ចក្នុងស្រុកសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងឧបត្ថម្ភរយៈពេលវែង។
- ណែនាំប្រតិទិនអង្គាសថវិកាសហគមន៍ប្រចាំឆ្នាំដែលរួមបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការឆ្នាំសិក្សា។

(៨) សេចក្តីសង្ខេបថវិកា និងគោលដៅអង្គាសប្រាក់

ប្រភេទសម្ភារៈ	តម្លៃប៉ាន់ប្រមាណ (USD)
ការជួសជុលបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ	\$5,000
កន្លែងសម្រាកសិស្សដែលមានម្លប់ (សំណង់)	\$2,500
ការអង្គាសថវិកា និងការផ្សព្វផ្សាយសម្ភារៈ	\$500
គោលដៅអង្គាសប្រាក់សរុប	\$8,000

ផែនការអង្គាសថវិកាសហគមន៍នេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នារវាងសាលា និងសហគមន៍ជុំវិញខ្លួន។ តាមរយៈការកៀងគរធនធានក្នុងមូលដ្ឋាន និងពង្រឹងទំនាក់ទំនង អនុវិទ្យាល័យព្រះរាជបុត្ត មានគោលបំណងបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងងាយស្រួលសម្រាប់សិស្សានុសិស្ស តាមរយៈការគាំទ្រពីមូលដ្ឋាន និងការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

៥.៣.៩ អនុសាសន៍យុទ្ធសាស្ត្រ

ដើម្បីធានាបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ជាពិសេសសម្រាប់ការអប់រំ ស្នែម៖

- សាលារៀនគួរតែរួមបញ្ចូលយុទ្ធសាស្ត្រទាំងពីរ ដើម្បីបញ្ចូលគ្នានូវការឈានទៅដល់នៃវេទិកាឌីជីថល ជាមួយនឹងភាពជឿជាក់នៃបណ្តាញសហគមន៍។
- ការកសាងសមត្ថភាពក្នុងអក្ខរកម្មឌីជីថល និងការនិទានរឿងគួរតែត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍គ្រូ និងសិស្ស។
- MoEYS និងថ្នាក់ដឹកនាំសាលាគួរតែរៀបចំឱ្យមានការចូលរួមរបស់អតីតនិស្សិតជាផ្លូវការតាមរយៈគោលការណ៍ណែនាំ ឬក្របខ័ណ្ឌថ្នាក់ជាតិ។

- តម្លាភាព និងរបាយការណ៍ផលប៉ះពាល់ត្រូវតែមានអាទិភាពក្នុងវិធីសាស្ត្រទាំងពីរ ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្តពីម្ចាស់ជំនួយ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យការផ្តល់ម្តងទៀត។

៥.៤ ផ្នែកអនុវត្ត៖ យុទ្ធសាស្ត្រស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមសម្រាប់សាលារៀន

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម) រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរបង្កើតផែនការអនុវត្តកម្មវិធីការប្រមូលថវិកាតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ឬ ការទទួលបាននូវថវិកាពីការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មតាមអនឡាញ សម្រាប់សាលារបស់អ្នក បន្ទាប់មកសរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេសដោយបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍

ការអនុវត្តទី២៖ ចូរបង្កើតផែនការរៃអង្គាសថវិកាសហគមន៍សម្រាប់សាលារបស់អ្នក បន្ទាប់មកសរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេសដោយបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍។

៥.៥ ឯកសារយោង

- [1] Ministry of Education, Youth and Sport. (2021). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh: MoEYS.
- [2] Cambodian Youth Network. (2022). *Strengthening School and Alumni Partnerships for Development*. Phnom Penh.
- [3] Open Education Cambodia (OEC). (2022). *Community Engagement in Cambodian Schools: Case Studies and Lessons Learned*. Phnom Penh. Cambodia.
- [4] OECD. (2023). *Building Partnerships for Effective Education Systems*. Paris: OECD Publishing.
- [5] World Bank. (2020). *Cambodia Education Sector Public Expenditure Review*. Washington, DC: World Bank Group.

មេរៀនទី ៦៖ ការត្រួតពិនិត្យនិងរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន

វិជ្ជាសម្បទា	• ផ្សព្វផ្សាយពីសារៈសំខាន់នៃគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការគ្រប់គ្រងសាលារៀន • ផ្សព្វផ្សាយពីការតាមដានថវិកា សវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និងការរាយការណ៍ពីម្ចាស់ជំនួយ។ • កំណត់បញ្ហាគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុទូទៅ និងដំណោះស្រាយដែលសមស្រប។
បំណិនសម្បទា	• បង្កើតប្រព័ន្ធតាមដាន និងវាយតម្លៃធនធាន។ • ធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជាប្រចាំ ដើម្បីធានាបាននូវតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព។ • រៀបចំរបាយការណ៍វាយតម្លៃផលជះដើម្បីបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ។
ចរិយាសម្បទា	• លើកកម្ពស់វប្បធម៌នៃទំនួលខុសត្រូវផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងសុចរិតភាព។ • លើកទឹកចិត្តឱ្យមានកិច្ចសហការរវាងអ្នកដឹកនាំសាលា មន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ និងសវនករពីខាងក្រៅ។

៦.១ សេចក្តីផ្តើម

ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវលទ្ធផលអប់រំ និងធានាការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងគណនេយ្យភាព។ នៅក្នុងបរិបទនៃការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា សាលារៀនទទួលបានការគាំទ្រច្រើនបែប ដូចជាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សម្ភារៈ និងធនធានមនុស្សពីរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់ជំនួយ សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ តម្លៃពិតនៃធនធានទាំងនេះត្រូវបានដឹងតែនៅពេលដែលការប្រើប្រាស់របស់ពួកវាត្រូវបានត្រួតពិនិត្យយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ននិងរាយការណ៍យ៉ាងត្រឹមត្រូវ។

ការត្រួតពិនិត្យ និងការរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន សំដៅលើការតាមដានពីរបៀបដែលធនធានរបស់សាលាត្រូវបានបែងចែក ប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រង ហើយបន្ទាប់មកផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះប្រកបដោយតម្លាភាពទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ការអនុវត្តនេះជួយធានាថា ធនធានត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តម្រឹមតាមអាទិភាពរបស់សាលា និងគោលដៅអប់រំជាតិ ហើយចុងក្រោយរួមចំណែកដល់ការកែលម្អការបង្រៀន និងការរៀន ជាពិសេសនៅក្នុងផ្នែកសំខាន់ៗដូចជាការអប់រំ ស្នូមជាដើម។

នៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំនៅកម្ពុជា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS) សង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFMRP)។ ដូច្នេះ នាយកសាលា និងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងត្រូវតែបំពាក់ដោយចំណេះដឹងនិងឧបករណ៍ដើម្បីតាមដានការចំណាយ វាយតម្លៃផលជះនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន និងរៀបចំរបាយការណ៍អោយបានទាន់ពេលវេលាដោយប្រើទម្រង់ស្តង់ដារមួយ។ តាមរយៈ ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ និងការរាយការណ៍ សាលារៀនធានាបាននូវការគ្រប់គ្រងធនធានកាន់តែប្រសើរ និងជំរុញវប្បធម៌នៃការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ និងការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាសម្រាប់ការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព។

៦.២ ការធានានូវតម្លាភាព ការវាយតម្លៃផលជះ និងការរាយការណ៍អំពីតម្រូវការដល់ម្ចាស់ជំនួយ

អំណោយរបស់ម្ចាស់ជំនួយដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសនៅក្នុងសាលាដែលខ្វះខាតធនធាន តែមានឆន្ទៈក្នុងការកែលម្អគុណភាពនៃការបង្រៀន និងរៀន។ សាលារៀនត្រូវតែទទួលយកវិធីសាស្ត្រជាប្រព័ន្ធដើម្បីធានាតម្លាភាព ធ្វើការវាយតម្លៃផលជះ និងបំពេញកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍ស្របតាមស្តង់ដារជាតិ និងម្ចាស់ជំនួយ ដើម្បីរក្សាទំនុកចិត្តដល់ម្ចាស់ជំនួយ និងលើកទឹកចិត្តដល់ភាពជាដៃគូរយៈពេលវែង។

៦.២.១ ការធានានូវតម្លាភាពសម្រាប់សកម្មភាពដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ

តម្លាភាព សំដៅលើការគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់ ស្មោះត្រង់ និងមានគណនេយ្យភាពសម្រាប់ធនធានរបស់ម្ចាស់ជំនួយ ធ្វើឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជាសិស្ស មាតាបិតា គ្រូបង្រៀន និងម្ចាស់ជំនួយ យល់ពីរបៀបដែលមូលនិធិត្រូវបានបែងចែកនិងប្រើប្រាស់។

(១) ការបង្ហាញហិរញ្ញវត្ថុជាសាធារណៈ

សាលារៀនត្រូវតែបង្ហាញការរួមចំណែករបស់ម្ចាស់ជំនួយ ការបែងចែកធនធាន និងការចំណាយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធតាមរយៈបណ្តាញផ្សេងៗ ដូចជា៖

- បង្ហាញសេចក្តីសង្ខេបនៃហិរញ្ញវត្ថុនៅលើក្តារជូនដំណឹង និង ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមផ្លូវការរបស់សាលារៀន។
- រាយការណ៍អំពីការវិភាគគម្រោងចំណាយ និងលទ្ធផលលទ្ធកម្មនៅក្នុងវេទិការវាងសហគមន៍និងសាលារៀន។
- ការប្រើប្រាស់ទម្រង់ និងឧបករណ៍ដែលបានណែនាំដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS) ដើម្បីធានាបាននូវស្តង់ដារ និងភាពច្បាស់លាស់។

(២) ការធ្វើផែនការនិងការត្រួតពិនិត្យដោយការចូលរួម

តម្លាភាពត្រូវបានពង្រឹងនៅពេលដែលភាគីពាក់ព័ន្ធចូលរួមក្នុងការធ្វើផែនការ និងការត្រួតពិនិត្យគម្រោង។ កត្តានេះអាចសម្រេចទៅបានដោយ៖

- អញ្ជើញគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs) តំណាងសិស្ស និងសមាគមមាតាបិតាអោយចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការគ្រោងថវិកានិងលទ្ធកម្ម។
- រៀបចំវេទិកាបើកចំហ ឬកិច្ចប្រជុំ ដែលអ្នកដឹកនាំសាលាបង្ហាញព័ត៌មានថ្មីៗអំពីគម្រោងដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយនិងស្នើសុំមតិកែលម្អពីសហគមន៍។

(៣) សវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុនិងឯកសារ

រាល់សកម្មភាពដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ ត្រូវតែស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុជាប្រចាំ។ សាលារៀនគួរ៖

- ធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដឹកនាំដោយមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលា ឬក្រុមសវនកម្មដែលបានកំណត់។

- អញ្ជើញសវនករឯករាជ្យដែលត្រូវបានណែនាំដោយម្ចាស់ជំនួយសម្រាប់គម្រោងធំ ឬមានហានិភ័យខ្ពស់។
- រក្សាឯកសារលម្អិត រួមទាំងបង្កាន់ដៃ កិច្ចសន្យា សម្រង់និងរបាយការណ៍ធនាគារ សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ។

(៤) លទ្ធកម្មនិងកិច្ចសន្យាប្រកបដោយតម្លាភាព

លទ្ធកម្មត្រូវតែអនុវត្តដោយស្មើភាព និងប្រកួតប្រជែង។ ការអនុវត្តល្អបំផុតរួមមាន៖

- បង្កើតគណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្មដែលមានយ៉ាងហោចណាស់អ្នកសង្កេតការណ៍ពីខាងក្រៅម្នាក់ (ឧ. តំណាងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន)។
- អនុវត្តការហៅដោយបើកចំហសម្រាប់ការដេញថ្លៃ ឬសម្រង់តម្លៃនៅពេលទិញសម្ភារៈ ការផ្គត់ផ្គង់ ឬសេវាកម្ម។
- ការរក្សាសៀវភៅកត់ត្រាលទ្ធកម្មដែលកត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការជ្រើសរើស និងយុត្តិកម្មសម្រាប់អ្នកលក់ដែលបានជ្រើសរើស។

៦.២.២ អនុវត្តការវាយតម្លៃផលជះនៃអន្តរាគមន៍ដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ

ការវាយតម្លៃផលជះដើម្បីវាស់វែងលទ្ធផលនៃកម្មវិធី ឬអន្តរាគមន៍ដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយជាមួយនឹងគោលបំណងដែលបានកំណត់។ ជំហាននេះគឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការបង្ហាញពីតម្លៃនៃការវិនិយោគរបស់ម្ចាស់ជំនួយ និងការជូនដំណឹងអំពីផែនការសម្រាប់អនាគត។

រូបភាព ៦.១៖ ការវាយតម្លៃផលជះនៃអន្តរាគមន៍ដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ

(១) ការបង្កើតមូលដ្ឋាននិងការកំណត់គោលដៅដែលអាចវាស់វែងបាន

មុននឹងអនុវត្តសកម្មភាពដែលគាំទ្រដោយម្ចាស់ជំនួយ សាលារៀនគួរតែប្រមូលទិន្នន័យមូលដ្ឋានទាក់ទងនឹងលទ្ធផលដែលបានគ្រោងទុក។ ឧទាហរណ៍ដូចជា៖

- ប្រមូលទិន្នន័យការចុះឈ្មោះចូលរៀន ឬការចូលរួមរបស់សិស្ស មុននឹងដំឡើងបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែមថ្មី។
- កំណត់គោលដៅដែលអាចវាស់វែងបាន ដូចជា សិស្សជ្រើសរើសមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រមានការកើនឡើង ១៥% ឬ លទ្ធផលប្រឡងបន្ទាប់ពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូមានភាពប្រសើរ ១០%។

(២) បង្កើតក្របខណ្ឌត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ (M&E)

គម្រោងដែលផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយនីមួយៗគួរតែរួមបញ្ចូលក្របខ័ណ្ឌ M&E ដែលបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ដែលគូសបញ្ជាក់អំពី៖

- សូចនាករគន្លឹះ (KPIs) ដើម្បីវាស់ស្ទង់ភាពជោគជ័យ។
- ឧបករណ៍ និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យ ដូចជាលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តមុន និងក្រោយវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កំណត់ហេតុនៃការចូលរួម ការស្ទង់មតិមតិរបស់សិស្ស ឬការសង្កេតការបង្រៀន។
- កំណត់ពេលវេលាសម្រាប់សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យ (ឧ. ការតាមដានប្រចាំខែ ការត្រួតពិនិត្យពាក់កណ្តាលអាណត្តិ និងការវាយតម្លៃចុងបញ្ចប់នៃគម្រោង)។

(៣) ធ្វើការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនិងចុងបញ្ចប់គម្រោង

ដើម្បីធានាថាការធ្វើអន្តរាគមន៍ស្ថិតនៅលើផ្លូវត្រូវ ដែលបានកំណត់រួចហើយ៖

- ការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិត្រូវតែពិនិត្យលើវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកគោលដៅ និង ការកែតម្រូវចាំបាច់សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្ត។
- ការវាយតម្លៃចុងក្រោយគួរតែប្រៀបធៀបទិន្នន័យចុងក្រោយ នឹងទិន្នន័យដើមដំបូង ដើម្បីវាស់ស្ទង់ផលជះជាក់ស្តែងនៃអន្តរាគមន៍។

(៤) ឧបករណ៍និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃផលជះ

តារាង ៦.១៖ ឧបករណ៍និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃផលជះ

ឧបករណ៍ឬវិធីសាស្ត្រ	គោលបំណង	ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងសាលារៀន
--------------------	---------	-----------------------------------

តេស្តវាយតម្លៃសិស្ស	វាស់ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងការអនុវត្តការសិក្សា	តាមដានផលប៉ះពាល់នៃធនធាន ស្វែងរកលើពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ
ការសង្កេតថ្នាក់រៀន	វាយតម្លៃគុណភាពនៃការបង្រៀន និងគុណសិទ្ធិ	ការសង្កេតការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងការអនុវត្តការបង្រៀនក្រោយវគ្គបណ្តុះបណ្តាល
ការពិភាក្សាក្រុម	ចាប់យកមតិកែលម្អគុណភាពពីភាគីពាក់ព័ន្ធ	ប្រមូលផ្តុំការយល់ដឹងពីមាតាបិតា និងសិស្សអំពីសេវាកម្មថ្មីៗ
កំណត់ត្រាវត្តមាន	វាស់ការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីថ្មីៗ	តាមដានចំនួនអ្នកមកមើលការបង្រៀនក្រោយពេលទទួលបានមូលនិធិពីម្ចាស់ជំនួយ
របាយការណ៍ប្រើប្រាស់/សៀវភៅកំណត់ហេតុ	តាមដានការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យា	ភាពញឹកញាប់នៃការប្រើប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍កុំព្យូទ័រ ឬការប្រើប្រាស់ធនធានបណ្ណាល័យ

៦.២.៣ ការរាយការណ៍ជូនម្ចាស់ជំនួយ

ការរាយការណ៍ទៅកាន់ម្ចាស់ជំនួយពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ឯកសារទាន់ពេលវេលា ត្រឹមត្រូវ និងពេញលេញសម្រាប់ដំណើរការគម្រោង ការប្រើប្រាស់ធនធាន និងលទ្ធផល។ ការរាយការណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពង្រឹងតម្លាភាព ជួយកសាងទំនុកចិត្តពីម្ចាស់ជំនួយ និងអាចជួយជម្រុញដល់ការផ្តល់មូលនិធិបន្តជំនួយបច្ចេកទេស។

(១) ប្រភេទនិងភាពញឹកញាប់នៃរបាយការណ៍

តារាង ៦.២៖ ប្រភេទនិងភាពញឹកញាប់នៃរបាយការណ៍ទៅកាន់ម្ចាស់ជំនួយ

ប្រភេទនៃរបាយការណ៍	ពេលវេលាធ្វើជូន	ចំណុចសំខាន់
របាយការណ៍ពង្រៀន	គ្រប់គម្រោងដែលទើបចាប់ផ្តើម	ការណែនាំអំពីគោលដៅគម្រោង ផែនការការងារ សូចនាករគោលដៅ និងតួនាទីរបស់បុគ្គលិកគម្រោង
របាយការណ៍លទ្ធផល	ត្រឹមស ឬពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ	សេចក្តីសង្ខេបនៃសកម្មភាពដែលបានអនុវត្ត សមិទ្ធផលបញ្ហាប្រឈម និងបច្ចុប្បន្នភាពថវិកា
របាយការណ៍បញ្ចប់គម្រោង	គ្រប់គម្រោងដែលបានបញ្ចប់	ការវិភាគលទ្ធផលនៃលទ្ធផល ទិន្នន័យផលជះភាពជោគជ័យ និងផែនការនិរន្តរភាព
របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	តាមកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយម្ចាស់ជំនួយ	គណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុពេញលេញជាមួយនឹងបង្កាន់ដៃការប្រែប្រួល សមតុល្យថវិកា និងសវនកម្ម

(២) ស្តង់ដាររចនាសម្ព័ន្ធនៃរបាយការណ៍

របាយការណ៍នីមួយៗគួរតែអនុវត្តតាមទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីធានាបាននូវភាពច្បាស់លាស់ និង មានលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការប្រៀបធៀប។ ទម្រង់ស្តង់ដារអាចរួមបញ្ចូល៖

- សេចក្តីសង្ខេបប្រតិបត្តិ៖ ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃស្ថានភាពគម្រោង និងសមិទ្ធផល។
- គោលបំណង និងសូចនាករនៃគម្រោង៖ ការបញ្ជាក់ជាថ្មីអំពីគោលដៅគម្រោង និងសូចនាករ ការអនុវត្ត។
- សកម្មភាពដែលបានអនុវត្ត៖ ការពិពណ៌នាអំពីព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ និងព្រឹត្តិការណ៍នានា ដែលបានធ្វើឡើង។
- លទ្ធផល៖ ការបង្ហាញទិន្នន័យលទ្ធផល គំនូសតាង និងករណីសិក្សា។
- សង្ខេបហិរញ្ញវត្ថុ៖ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការចំណាយថវិកា និងសមតុល្យដែលនៅសល់។
- មេរៀនដែលបានសិក្សានិងអនុសាសន៍៖ ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើអ្វីដែលបានធ្វើ អ្វីដែលមិនបានធ្វើ និងផ្នែកដែលត្រូវការកែលម្អនាពេលអនាគត។
- ឧបសម្ព័ន្ធ៖ រូបថត បញ្ជីវត្ថុមាន ឯកសារលទ្ធកម្ម និងឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យ។

(៣) ការទំនាក់ទំនងជាមួយម្ចាស់ជំនួយតាមរយៈខ្លឹមសារដែលអាចមើលឃើញ

ការរាយការណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពអាចកើតមានឡើងតាមរយៈ ការទំនាក់ទំនងជាបន្តបន្ទាប់ ជាមួយម្ចាស់ជំនួយដូចជា៖

- រៀបចំកាលវិភាគត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំតាមរយៈអ៊ីមែល ឬការប្រជុំតាមអនឡាញ។
- ការចែករំលែកខ្លឹមសារដែលអាចមើលឃើញ ដូចជា រូបថត វីដេអូខ្លីៗ និងសក្ខីកម្មរបស់សិស្ស។
- ការដាក់យីហោរបស់ម្ចាស់ជំនួយ (ឧ. ស្លាកសញ្ញានៅលើគ្រឿងបរិក្ខារដែលមានមូលនិធិ ឬ វិញ្ញាបនបត្រទទួលស្គាល់)។

៦.២.៤ ករណីជាក់ស្តែង៖ បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែម នៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ

- ម្ចាស់ជំនួយ៖ ក្រុមហ៊ុនឯកជនក្នុងស្រុក និងមូលនិធិអន្តរជាតិ។
- វិធានការតម្លាភាព៖ ដំណើរការលទ្ធកម្មមានការដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ហើយឯកសារត្រូវ បានចែករំលែកជាមួយគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា។
- ការវាយតម្លៃផលជះ៖ ពិន្ទុមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្របានប្រសើរឡើង ១២% ក្នុងឆ្នាំសិក្សា ហើយការ ចុះឈ្មោះសិស្សក្នុងវិស័យស្នែម បានកើនឡើង ១៨% ។
- ការរាយការណ៍៖ បានបញ្ជូនរបាយការណ៍ចុងក្រោយដែលរួមបញ្ចូលទិន្នន័យលទ្ធផល សក្ខី កម្ម និងឯកសារវីដេអូសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយដល់ម្ចាស់ជំនួយ។

៦.២.៥ ការតម្រឹមជាមួយគោលនយោបាយជាតិ និងក្របខណ្ឌម្ចាស់ជំនួយ

ការធានានូវតម្លាភាព ការវាយតម្លៃផលជះ និងការវាយការណ៍ ត្រូវតែស្របតាមគោលនយោបាយជាតិនិងតម្រូវការដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដែលរួមមាន៖

- កម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (PFMRP) ៖ កម្មវិធីនេះសង្កត់ធ្ងន់លើគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្រិតសាលា
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ ២០១៩-២០២៣ (និងផែនការបន្តឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨) ៖ ផែនការនេះផ្ដោតលើការគ្រប់គ្រងផ្នែកលើលទ្ធផល និងការសម្របសម្រួលជាមួយម្ចាស់ជំនួយ។
- កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌម្ចាស់ជំនួយ៖ ទាំងនេះរួមមានការវាយការណ៍ និងស្តង់ដារលទ្ធកម្មពី ADB UNESCO JICA KOICA និងផ្សេងៗទៀត។

៦.២.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា

ដើម្បីរៀបចំការអនុវត្តទាំងនេះអោយបានល្អនិងមានប្រសិទ្ធភាព នាយកសាលាគួរ៖

- កសាងសមត្ថភាពផ្ទៃក្នុងក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងការសរសេររបាយការណ៍។
- បង្កើតគំរូរបាយការណ៍ស្តង់ដារស្របតាម MoEYS និងការរំពឹងទុករបស់ម្ចាស់ជំនួយ។
- ចាត់តាំងមន្ត្រីសម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយម្ចាស់ជំនួយ ឬជនបង្គោលដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្របសម្រួលនិងវាយការណ៍។
- កត់ត្រាជាឌីជីថល និងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT ដើម្បីតាមដានសូចនាករគម្រោង និងរៀបចំការផ្តល់បច្ចុប្បន្នភាពនៃលទ្ធផលតាមពេលវេលាជាក់ស្តែង។
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្តុះបញ្ចាំងជាមួយម្ចាស់ជំនួយប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីពិនិត្យដំណើរការគម្រោង បទពិសោធន៍ដែលបានរៀន និងអាទិភាពនាពេលអនាគត។

៦.៣ ការកសាងយុទ្ធសាស្ត្រនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែង

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិប្រឈមមុខនឹងបញ្ហានិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាកត្តាកំណត់សមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មអប់រំប្រកបដោយគុណភាព ថែរក្សាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការផ្តល់សេវាសំខាន់ៗដល់សិស្ស។ ខណៈពេលដែលការគាំទ្ររបស់រដ្ឋាភិបាលនៅតែជាប្រភពមូលនិធិចម្បង ហើយជារឿយៗមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញតម្រូវការដែលកំពុងកើនឡើង ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទនៃការពង្រីកការអប់រំស្នូម និងបរិយាកាសសិក្សារួមបញ្ចូល។ ដើម្បីធានាបាននូវស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែង និងភាពធន់ សាលារៀនត្រូវតែបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រទូទៅ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។ ភាពជាដៃគូទាំងនេះអាចលើកកម្ពស់និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលារៀន កែលម្អគុណភាពអប់រំ និងពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍។

៦.៣.១ គំនិត និងសារៈសំខាន់

និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុសំដៅលើសមត្ថភាពរបស់សាលាក្នុងការធានាបាននូវមូលនិធិគ្រប់គ្រាន់ និងស្ថិរភាព ដើម្បីបំពេញតម្រូវការប្រតិបត្តិការរយៈពេលខ្លី និងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែង។ នេះរាប់បញ្ចូលទាំងការរក្សាកម្មវិធីបច្ចុប្បន្ន ការវិនិយោគលើការបង្កើតថ្មី និងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមផ្នែកអប់រំដែលកំពុងកើតមានដោយមិនពឹងផ្អែកខ្លាំងលើប្រភពមូលនិធិបណ្តោះអាសន្ន។ នៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា ភាពជាដៃគូផ្តល់ផ្លូវដ៏សំខាន់មួយ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនេះ។ សាលារៀនអាចទទួលបានធនធានចម្រុះ ចែករំលែកទំនួលខុសត្រូវ និងបង្កើតលទ្ធផលដែលមានប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក ដោយសហការជាមួយអាជីវកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល អង្គការសហគមន៍ និងជំនួយ។ ភាពជាដៃគូនាំមកនូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងសម្ភារៈនិងបង្កើនភាពជាម្ចាស់សហគមន៍គណនេយ្យភាព និងការគាំទ្រសម្រាប់ការអប់រំ។

៦.៣.២ ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈភាពជាដៃគូ

ជំហានទី ១ ការវាយតម្លៃតម្រូវការ៖ សាលារៀនត្រូវតែចាប់ផ្តើមដោយការវាយតម្លៃយ៉ាងហ្មត់ចត់នូវតម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុ និងគម្លាតធនធានរបស់ពួកគេ។ កត្តានេះពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់អត្តសញ្ញាណប្រភពមូលនិធិបច្ចុប្បន្ន ការប៉ាន់ប្រមាណកង្វះខាត និងការផ្តល់អាទិភាពលើផ្នែកត្រូវការវិនិយោគ ដូចជា បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នូម ឧបករណ៍សិក្សាឌីជីថល ការអភិវឌ្ឍន៍គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងបរិក្ខារសាលា។ ឧបករណ៍ដូចជាការវិភាគគម្លាតធនធាន (RGA) និងការគូសផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធគួរតែត្រូវបានប្រើ ដើម្បីយល់ពីចំណុចដែលភាពជាដៃគូអាចផ្តល់ផលជះខ្លាំងបំផុត។

ជំហានទី ២ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដៃគូ៖ នៅពេលដែលតម្រូវការមានភាពច្បាស់លាស់ សាលារៀនគួរតែគូសផែនទីដៃគូដែលមានសក្តានុពលនៅក្នុងបរិបទក្នុងស្រុក និងថ្នាក់ជាតិរបស់ពួកគេ។ កត្តានេះរួមបញ្ចូលទាំងអាជីវកម្មក្នុងស្រុក សាជីវកម្មធំៗដែលមានកម្មវិធីទំនួលខុសត្រូវលើសង្គមសាជីវកម្ម (CSR) ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សាកលវិទ្យាល័យ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអង្គការសហគមន៍។ ការជ្រើសរើសដៃគូគួរត្រូវស្របតាមគោលដៅរួម ភាពជិតខាងភូមិសាស្ត្រ សមត្ថភាពក្នុងការគាំទ្រ និងការតម្រឹមជាមួយអាទិភាពនៃការអប់រំ។

ជំហានទី ៣ សំណើតម្លៃ៖ សាលារៀនត្រូវតែបង្ហាញសំណើតម្លៃច្បាស់លាស់ និងគួរឱ្យទុកចិត្តបាន ដើម្បីទាក់ទាញនិងរក្សាភាពជាដៃគូ។ កត្តានេះពាក់ព័ន្ធនឹងការបញ្ជាក់អំពីរបៀបដែលភាពជាដៃគូនឹងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សាលា និងផលប្រយោជន៍ដែលដៃគូទទួលបាន។ ជាឧទាហរណ៍ អាជីវកម្មអាចទទួលបានការគាំទ្រពីសហគមន៍ ការបង្កើនលទ្ធភាពមើលឃើញជាក់ស្តែង និងនិយោជិតនាពេលអនាគតដែលមានសក្តានុពលតាមរយៈការគាំទ្រសាលារៀនក្នុងស្រុក។ ផ្ទុយទៅវិញ សាលាទទួលបានធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ឬធនធាន ជំនាញ និងការកសាងសមត្ថភាព។

ជំហានទី ៤ ការអភិវឌ្ឍន៍ភាពជាដៃគូ៖ ការបង្កើតភាពជាដៃគូប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទាមទារឱ្យមានការរៀបចំជាផ្លូវការ និងផែនការរួមគ្នា។ សាលារៀនគួរតែបង្កើតអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា (MoUs) ផែនការការងាររួមគ្នា និងចាត់តាំងមនុស្សសំខាន់ៗដើម្បីសម្របសម្រួលសកម្មភាព។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក មានសារៈសំខាន់ក្នុងការកសាងទំនុកចិត្ត និងកិច្ចសហការយូរអង្វែង។ សកម្មភាពសាកល្បងដំបូងអាចជួយសាកល្បងភាពជាដៃគូ មុនពេលពង្រីកទៅគម្រោងធំៗ។

ជំហានទី ៥ ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ៖ តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ទ្រទ្រង់ការជឿទុកចិត្តដៃគូ។ សាលារៀនត្រូវតែបង្កើតប្រព័ន្ធដើម្បីតាមដានការប្រើប្រាស់ធនធាន តាមដានការអនុវត្តគម្រោង និងវាយតម្លៃពីវឌ្ឍនភាពដល់ដៃគូ។ កត្តានេះរួមបញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងផលជះ ដែលបង្ហាញពីរបៀបដែលធនធានបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ឬលក្ខខណ្ឌសាលា។

ជំហានទី ៦ ផែនការនិរន្តរភាព៖ ភាពជាដៃគូមិនគួរធ្វើឡើងដោយឯកឯង ឬរយៈពេលខ្លីនោះទេ។ សាលារៀនគួរតែបញ្ចូលសកម្មភាពភាពជាដៃគូទៅក្នុងផែនការកែលម្អសាលាផ្លូវការរបស់ពួកគេ (SIP) និងផែនការហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ។ កត្តានេះធានាបាននូវភាពបន្ត ការរៀបចំផែនការត្រឹមត្រូវ និងការអនុលោមតាមគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ។ និរន្តរភាពរយៈពេលវែងក៏ពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំផែនការសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរដៃគូដែលមានសក្តានុពល និងការស្វែងរកឱកាសសម្រាប់ការបង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយស្ថាប័នឬដៃគូថ្មីៗ។

៦.៣.៣ ប្រភេទនៃគំរូភាពជាដៃគូប្រកបដោយនិរន្តរភាព

(១) ភាពជាដៃគូរបស់សាលានិងធុរកិច្ច/ឧស្សាហកម្ម៖ ភាពជាដៃគូទាំងនេះផ្តល់នូវការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ធនធានបច្ចេកទេស និងការបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងកម្លាំងពលកម្ម។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនទូរគមនាគមន៍អាចឧបត្ថម្ភការបណ្តុះបណ្តាល ICT សម្រាប់សិស្សានុសិស្ស និងផ្តល់កុំព្យូទ័រ។ សាលារៀនអាចផ្តល់នូវការទទួលស្គាល់ក្រុមហ៊ុន ដាក់ស្លាកសញ្ញា និងការចូលរួមជាមួយកម្មករជំនាញនាពេលអនាគត។ សាលារៀនគួរតែតម្រឹមសំណើភាពជាដៃគូជាមួយរបៀបវារៈ CSR ដើម្បីបង្កើនភាពទាក់ទាញ។

(២) ភាពជាដៃគូរបស់សាលានិងអង្គការ៖ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ ជារឿយៗផ្តល់មូលនិធិដល់គម្រោងអប់រំ និងផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស។ ជាឧទាហរណ៍ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលផ្តោតលើការអប់រំស្ត្រី អាចផ្តល់មូលនិធិដល់ក្លឹបវិទ្យាសាស្ត្រ និងឧបករណ៍មនុស្សយន្ត។ សាលារៀនគួរតែអនុវត្តអោយបានប្រសើរសម្រាប់ជំនួយទាំងនេះ ដោយកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវគោលបំណងរបស់គម្រោង ពេលវេលា និងលទ្ធផលរំពឹងទុក។

(៣) ភាពជាដៃគូរបស់សាលារៀននិងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា៖ ភាពជាដៃគូជាមួយសាកលវិទ្យាល័យ អាចបង្កើនគុណភាពសិក្សាតាមរយៈការស្រាវជ្រាវរួមគ្នា ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងកម្មវិធីណែនាំ។ មហាវិទ្យាល័យអាចសហការបង្រៀនថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រឯកទេស ឬជួយចនាម៉ូឌុលសិក្សាផ្នែកលើការ សាកសួរ។ កិច្ចសហការទាំងនេះគាំទ្រទាំងការអភិវឌ្ឍន៍សិស្ស និងកំណើនវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន។

(៤) ភាពជាដៃគូរបស់សាលានិងសហគមន៍៖ ការចូលរួមពីសមាជិកសហគមន៍ ដូចជាមេភូមិ ក្រុម ប្រឹក្សាមូលដ្ឋាន និងឪពុកម្តាយអាចទទួលបានការគាំទ្រក្នុងស្រុកដ៏មានតម្លៃ។ សមាជិកសហគមន៍ អាចរួមចំណែកជាម្ចាស់ពលកម្ម ការអភិវឌ្ឍសេវា ឬសម្ភារៈសម្រាប់គម្រោងស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ ការរៀបចំថ្ងៃបើកបរិសេសកាល ពិធីបុណ្យវប្បធម៌ ឬយុទ្ធនាការអប់រំអាចបង្កើនការចូលរួមរបស់សហ គមន៍ និងលើកទឹកចិត្តដល់ការផ្តល់។

(៥) បណ្តាញសាលារៀននិងអតីតសិស្ស៖ អតីតសិស្សអាចជាសម្ព័ន្ធមិត្តដ៏មានឥទ្ធិពលក្នុងការ ទ្រទ្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន។ ពួកគេអាចចូលរួមចំណែកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ណែនាំសិស្ស ឬការអភិវឌ្ឍ សហគមន៍ក្នុងនាមសាលា។ ការកសាងមូលដ្ឋានទិន្នន័យអតីតសិស្សជាឌីជីថល រៀបចំការជួបជុំ ប្រចាំឆ្នាំ និងការចែករំលែកសមិទ្ធផលសាលាអាចរក្សាទំនាក់ទំនងដ៏រឹងមាំជាមួយពួកគេ និងលើកទឹក ចិត្តអោយពួកគេត្រឡប់មកវិញ។

៦.៣.៤ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗដើម្បីនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ

(១) ការធ្វើពិពិធកម្មប្រកបមូលនិធិ៖ សាលារៀនមិនគួរពឹងផ្អែកតែលើការបែងចែករបស់រដ្ឋាភិបាល នោះទេ។ ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃមូលនិធិសាធារណៈជាមួយនឹងការបរិច្ចាគពីវិស័យឯកជន ការរួមចំណែក ពីសហគមន៍ និងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលនឹងជួយបង្កើននិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាលា។

(២) ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការភាពជាដៃគូរបស់សាលា៖ គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលស្ថិតក្រោមការដឹកនាំរបស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា (SMC) ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការកំណត់ អត្តសញ្ញាណដៃគូ ការរៀបចំសំណើ ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ និងការរាយការណ៍។ គណៈកម្មាធិការនេះ ធានាថាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនៃភាពជាដៃគូត្រូវបានសម្របសម្រួល។

(៣) ការបង្កើតមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន៖ មូលនិធិដែលខិតខំប្រឹងប្រែងប្រមូលនេះ ត្រូវគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយតម្លាភាព។ សាលារៀនគួរតែបើកគណនីធនាគារប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ រក្សា កំណត់ត្រាហិរញ្ញវត្ថុ និងអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ដូចជាហត្ថលេខីពីរនាក់ និងសវនកម្មពីខាងក្រៅ។

(៤) ការរួមបញ្ចូលសកម្មភាពភាពជាដៃគូទៅក្នុងផែនការកែលម្អសាលារៀន៖ សាលារៀនត្រូវតែ តម្រឹមសកម្មភាពទាំងនេះជាមួយអាទិភាពផែនការកែលម្អសាលារៀន តាមរយៈការរួមបញ្ចូលទាំងការ កំណត់គោលបំណងភាពជាដៃគូ ថវិកា សូចនាករ និងពេលវេលានៃការអនុវត្ត។

(៥) ការកសាងសមត្ថភាពដល់បុគ្គលិកសាលា៖ អ្នកដឹកនាំសាលា និងគ្រូបង្រៀនគួរតែត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលអំពីរបៀបសរសេរសំណើ ការទំនាក់ទំនងជាមួយម្ចាស់ជំនួយ និងការគ្រប់គ្រងគម្រោង។ កត្តានេះនឹងបង្កើនសមត្ថភាពរបស់សាលាក្នុងការទាក់ទាញ និងគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

៦.៣.៥ ករណីសិក្សា៖ វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ

វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ដែលជាសាលាចំណាស់ជាងគេ និងលេចធ្លោបំផុតរបស់ប្រទេសកម្ពុជាបានកសាងភាពជាដៃគូរយៈពេលវែងប្រកបដោយជោគជ័យ ដើម្បីទ្រទ្រង់ និងលើកកម្ពស់សេវាកម្មអប់រំរបស់ខ្លួន។

- សាលាបានសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនទូរគមនាគមន៍ ដើម្បីឧបត្ថម្ភដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់រៀនឌីជីថលនិងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូក្នុងសមាហរណកម្ម ICT ។
- សាលាបានសហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ (RUPP) ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំស្រាវជ្រាវដល់សិស្សានុសិស្ស និងការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់គ្រូបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ។
- បណ្តាញអតីតសិស្សជ័យសកម្មរបស់សាលាបានរៀបចំ កម្មវិធីអង្គុយសម្រាប់ការផ្តល់អាហារូបករណ៍និងឧបករណ៍ពិសោធន៍។
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកបានធ្វើការជាមួយសាលាដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិត និងការអប់រំសុខភាព។

ភាពជាដៃគូទាំងនេះបានរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការចុះឈ្មោះសិស្សកាន់តែខ្ពស់ក្នុងវិស័យស្នូលនិងបង្កើនកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់សាលា។

៦.៣.៦ អនុសាសន៍សម្រាប់ការអនុវត្ត

- ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងសកម្មភាពដែលទាមទារការវិនិយោគទាប ប៉ុន្តែមានភាពមើលឃើញខ្ពស់ដូចជាព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍ ឬការផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធឌីជីថល។
- ប្រើប្រាស់បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមរបស់សាលា និងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ដើម្បីបង្ហាញពីសមិទ្ធផលនិងការរួមចំណែករបស់ដៃគូ។
- ចូលរួមជាមួយការិយាល័យអប់រំ ឃុំ និងស្រុកដើម្បីជម្រុញការអភិវឌ្ឍន៍ភាពជាដៃគូ។
- ប្រមូល និងចែករំលែកទិន្នន័យស្តីពីវឌ្ឍនភាពរបស់សិស្ស និងផលជះនៃភាពជាដៃគូ ដើម្បីរក្សាចំណាប់អារម្មណ៍ដៃគូ។
- ធ្វើការត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំនូវសកម្មភាពភាពជាដៃគូ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពយុទ្ធសាស្ត្រអោយស្របទៅតាមស្ថានភាពនោះ។

៦.៣.៧ បញ្ហាប្រឈមនិងយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយ

- បទពិសោធន៍មានកម្រិតក្នុងការគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូ៖ រៀបចំសិក្ខាសាលាដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់បុគ្គលិកសាលា។
- កង្វះតម្លាភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ៖ បង្កើតនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុច្បាស់លាស់ និងទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធឱ្យបានទៀងទាត់។
- ការចូលរួមរបស់ដៃគូមិនស្របគ្នា៖ រក្សាទំនាក់ទំនងជាទៀងទាត់ អញ្ជើញដៃគូឱ្យចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សាលា និងប្រកាសការរួមចំណែករបស់ពួកគេជាសាធារណៈ។

ភាពជាដៃគូផ្តល់ជូននូវយុទ្ធសាស្ត្រដ៏មានឥទ្ធិពល សម្រាប់ការកសាងនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិកម្ពុជា។ តាមរយៈការតម្រឹមយុទ្ធសាស្ត្រជាដៃគូឱ្យស្របទៅនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន សាលាអាចទទួលបាននូវធនធានថ្មី បង្កើនលទ្ធផលអប់រំ និងជំរុញទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍ឱ្យកាន់តែរឹងមាំ។ ភាពជោគជ័យរយៈពេលវែងអាស្រ័យលើវិជ្ជាជីវៈ តម្លាភាព និងចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់ចំពោះផលជះនៃភាពជាដៃគូ។

៦.៦ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការត្រួតពិនិត្យនិងរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម)៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរពិភាក្សា អំពីវិធីសាស្ត្រដើម្បីធានានូវតម្លាភាពក្នុងការចំណាយមូលនិធិរបស់ម្ចាស់ជំនួយសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាព។

ការអនុវត្តទី២៖ ចូរពិភាក្សាអំពីឧបករណ៍ និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃផលជះ។

៦.៧ ឯកសារយោង

- [1] Asian Development Bank. (2023). *STEP-UP Project Annual Report*. Phnom Penh: ADB Cambodia Resident Mission.
- [2] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh: MoEYS.
- [3] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *Public Financial Management Reform Program for Education*. Phnom Penh: MoEYS.

- [4] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh, Cambodia.
- [5] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *Cambodia STEM Education Roadmap 2020–2025*. Phnom Penh, Cambodia.
- [6] OECD. (2018). *Enhancing School Resources in Developing Countries*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264303058-en>
- [7] UNESCO. (2021). *Sustainable Financing for Education: Mobilizing Resources for Equity and Quality*. Paris: UNESCO.
- [8] UNESCO. (2021). *Education Sector Analysis: Cambodia*. Paris: UNESCO IIEP.
- [9] World Bank. (2020). *Improving Education Sector Performance through Enhanced Transparency*. Washington, DC: World Bank Group.
- [10] World Bank. (2018). *Managing Resources for Better Outcomes in Cambodia's Education System*. World Bank Group.

បង្ហាញសម្រាប់កិច្ចការប្រកបដោយសំណួរ

មេរៀនទី១៖ ធនធានសំខាន់ៗសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលាមធ្យមសិក្សា

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរពិភាក្សាអំពីប្រភពសំខាន់ៗនៃធនធានហិរញ្ញវត្ថុនៃសាលារបស់អ្នក ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ផ្នែកទី ១.២.៤ ប្រភពធនធានហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ

ការអនុវត្តទី២៖ ចូរប្រៀបធៀបផែនការចល័តសម្ភារៈនៃសាលារបស់អ្នក ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ គម្រោងប្រមូលសម្ភារៈសម្រាប់សាលារបស់អ្នក

I. ការណែនាំ

គម្រោងប្រមូលសម្ភារៈ មានគោលបំណងធានាថាសាលារបស់អ្នកទទួលបានសម្ភារៈសម្រាប់បង្រៀន និងសិក្សាដែលចាំបាច់ ជាពិសេសសម្រាប់ការកែលម្អការអប់រំ STEM។ គម្រោងនេះបង្ហាញពីអាទិភាព រន្ធតំណសម្ភារៈបច្ចុប្បន្ន យុទ្ធសាស្ត្រប្រមូល និងកាលវិភាគអនុវត្ត ដើម្បីសម្រេចបាននូវគុណភាព និងភាពសមធម៌ក្នុងការអប់រំ។

II. ការវាយតម្លៃតម្រូវការសម្ភារៈ

ប្រភេទសម្ភារៈ	សម្ភារៈដែលត្រូវការចាំបាច់	មូលហេតុ
សម្ភារៈពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ	ម៉ាយត្រូស្កូប បំពង់សាក ប៊ុយសែន, ម៉ាស៊ីនវាស់ pH	ចាំបាច់សម្រាប់ការធ្វើពិសោធន៍ជាក់ស្តែងក្នុងជីវវិទ្យា និងគីមីវិទ្យា
ឧបករណ៍ ICT	កុំព្យូទ័រយួរដៃ ១៥គ្រឿង ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង ២គ្រឿង ឧបករណ៍បញ្ជូន Wi-Fi ១	ចាំបាច់សម្រាប់ការសិក្សាឌីជីថល និងការបង្រៀន ស្វែង បែបផ្សំ
ឧបករណ៍បង្រៀនស្នែម	ឧបករណ៍គណិតវិទ្យា គំរូវិទ្យាសាស្ត្រ តារាងធាតុគីមី	គាំទ្រការសិក្សាបែបអន្តរកម្ម និងមើលឃើញ
គ្រឿងសង្ហារឹមថ្នាក់រៀន	កៅអី ៤០ តុ២០ ក្តារខៀន ៤	ដើម្បីផ្តល់នូវការកើនឡើងនៃចំនួនសិស្ស

ឯកសារសម្រាប់ បណ្ណាល័យ	សៀវភៅ STEM (ថ្នាក់ទី ១០-១២) សៀវភៅយោង, វិទ្យាសាស្ត្រ	បង្កើនសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ និងការអាន
-----------------------	---	------------------------------------

III. សង្ខេបការវិភាគរន្ធតំណធនធាន

- ថវិកាសរុបដែលត្រូវការ៖ ១២,៥០០ ដុល្លារ
- ថវិកាសាលាដែលមានស្រាប់៖ ៣,៥០០ ដុល្លារ
- រន្ធតំណធនធាន៖ ៩,០០០ ដុល្លារ (ត្រូវប្រមូលតាមរយៈដៃគូ និងការបរិច្ចាគ)

IV. យុទ្ធសាស្ត្រប្រមូលសម្ភារៈ

(១) ការប្រមូលខាងក្នុង (ការខិតខំរបស់សាលា)

- បែងចែកថវិកាសាលាឡើងវិញ ដើម្បីផ្តល់អាទិភាពសម្ភារៈស្នែង
- លើកទឹកចិត្តក្លឹបសិស្ស និងក្រុមគ្រូបង្រៀនឱ្យស្នើឧបករណ៍បង្រៀនថ្លៃទាប
- ចាប់ផ្តើមយុទ្ធនាការ "សប្តាហ៍ ស្នែង" ដើម្បីប្រមូលថវិកាជាមួយឪពុកម្តាយ និងសិស្សចាស់

(២) ការប្រមូលខាងក្រៅ (ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ)

ភាគី/ដៃគូ	ប្រភេទការគាំទ្រ	យុទ្ធសាស្ត្រទាក់ទង
ក្រសួងអប់រំ និងការិយាល័យខេត្ត	ឧបករណ៍ស្នែង ឧបករណ៍ឌីជីថល	ធ្វើលិខិតសំណើជាផ្លូវការជាមួយរបាយការណ៍ RGA
អាជីវកម្មក្នុងស្រុក	គ្រឿងសង្ហារឹម ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង, ឧបករណ៍តូចៗ	រៀបចំជំនួបអាហារពេលព្រឹកជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (Room to Read)	សៀវភៅស្នែង ឧបករណ៍បណ្តុះបណ្តាលគ្រូ	សរសេរផែនការស្នើសុំស្របតាមអាទិភាពអ្នកឧបត្ថម្ភ
ស្ថាប័នអប់រំខ្ពស់	ឧបករណ៍ពិសោធន៍ដែលប្រើរួចការបណ្តុះបណ្តាល	បង្កើត MoU សម្រាប់ការគាំទ្រ និងចែករំលែកធនធាន

V. កាលវិភាគអនុវត្ត

សកម្មភាព	ពេលអនុវត្ត	អ្នកទទួលខុសត្រូវ
----------	------------	------------------

ធ្វើបញ្ជីសម្ភារៈ	សប្តាហ៍ទី១	នាយករងសាលា
ធ្វើសំណើទៅក្រសួងអប់រំ និងអង្គការ	សប្តាហ៍ទី២	នាយកសាលា
រៀបចំវេទិកាភាគីពាក់ព័ន្ធ	សប្តាហ៍ទី៣	ក្រុមការងារសាលា
ទិញ និងចែកចាយសម្ភារៈ	សប្តាហ៍ទី៤-៨	គណៈកម្មការផ្គត់ផ្គង់
តាមដានការប្រើប្រាស់ និងរាយការណ៍	សប្តាហ៍ទី១២	អ្នកសម្របសម្រួល M&E

VI. ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ

- បង្កើតបញ្ជីត្រួតពិនិត្យការប្រើសម្ភារៈសម្រាប់គ្រូ ស្នែម
- ប្រជុំពិនិត្យប្រចាំខែ ដើម្បីវាយតម្លៃភាពអាចរកបាន និងផលប៉ះពាល់
- ប្រើមតិយោបល់ពីសិស្ស និងគ្រូ ដើម្បីវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាព

VII. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

គម្រោងប្រមូលសម្ភារៈនេះត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីពង្រឹងធនធានបង្រៀន និងសិក្សា ជាពិសេសក្នុង វិស័យ ស្នែម តាមរយៈវិធីសាស្ត្រដែលមានប្រព័ន្ធ ដោយរួមបញ្ចូលការខិតខំខាងក្នុង និងការចូលរួមពីខាងក្រៅ។ ការអនុវត្តដោយជោគជ័យនឹងធ្វើឱ្យលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សប្រសើរឡើង បង្កើនការលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រការអភិវឌ្ឍជំនាញសតវត្សទី ២១។

មេរៀនទី២៖ ការកំណត់និងវាយតម្លៃតម្រូវការធនធាន

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរបង្កើតផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP) របស់សាលារបស់អ្នកជាមួយនឹងការប្រមូលធនធាន ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៤.២.២ អត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពបង្កើតចំណូលដោយផ្អែកលើសាលា។

ការអនុវត្តទី២៖ បង្កើតតារាងម៉ាទ្រីសដើម្បីពិនិត្យមើលអាទិភាពធនធានរបស់សាលា ដោយប្រើប្រាស់ផែនការកែលម្អសាលារៀន នៃការអនុវត្តទី១ ហើយសរសេររបាយការណ៍ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស។

គំរូម៉ាទ្រីសអាទិភាពនៃធនធាន

តម្រូវការធនធាន	ភាពបន្ទាន់ (១-៣)	ផលប៉ះពាល់ (១-៣)	ភាពអាចអនុវត្ត បាន (១-៣)	ពិន្ទុសរុប (អតិបរមា ៩)	កម្រិតអាទិភាព
ជួសជុលផ្ទៃតុមន្ទីរពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រដែលគ្មានសុវត្ថិភាព	៣	២	៣	៨	ខ្ពស់
ទិញថេប្លេត ៣០គ្រឿងសម្រាប់ថ្នាក់រៀនឌីជីថល	២	៣	១	៦	មធ្យម
បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀនក្នុងវិធីសាស្ត្របង្រៀនស្វែងរក	២	៣	៣	៨	ខ្ពស់
សាងសង់បណ្ណាល័យពហុមុខងារថ្មី	២	២	១	៥	ទាប

មេរៀនទី៣៖ សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំធនធាន

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរបង្ហាញពីប្រភពមូលនិធិផ្សេងៗនៃសាលារបស់អ្នកជាមួយនឹងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ បន្ទាប់មកសរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដោយបង្ហាញពីសារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍ ។

ប្រភពថវិកាសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិរបស់ខ្ញុំ

ល.រ	ប្រភពថវិកា	សេចក្តីពិពណ៌នា	គោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់
១	ថវិកាផ្ទៃ (ការបែងចែកពីក្រសួងអប់រំ)	ថវិកាប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ និងបុគ្គលិក ដែលផ្តល់ដោយក្រសួងអប់រំផ្អែកលើចំនួនសិស្ស	ប្រាក់ខែគ្រូបង្រៀន ថ្លៃសេវាអគ្គិសនី ថែទាំ និងសៀវភៅអាន
២	ថវិកាផ្នែកលើកម្មវិធី (PB)	ថវិកាពីក្រសួងអប់រំដែលភ្ជាប់នឹងកម្មវិធីជាក់លាក់ដូចជាស្វែងរក អប់រំឌីជីថល ឬសមភាពភេទ	ទិញឧបករណ៍ស្វែងរក បណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ឧបករណ៍ ICT
៣	ថវិកាពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (ADB, UNICEF, KOICA, ល.)	ថវិកាពីគម្រោង និងការគាំទ្រផ្នែកសម្ភារៈពីអ្នកឧបត្ថម្ភក្រៅប្រទេស	កែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបង្កើតបន្ទប់ពិសោធន៍ ICT បណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងកម្មវិធីអាហារូបករណ៍
៤	ការរួមចំណែកពីគណៈកម្មការគាំទ្រសាលា (SSC)	ការបរិច្ចាគផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬសម្ភារៈពីឪពុកម្តាយ និងសហគមន៍តាមរយៈ SSC	សម្ភារៈបង្រៀនបន្ថែម ការជួសជុលតូចៗ និងយុទ្ធនាការសម្អាតសាលា

៥	ការគាំទ្រពីរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន (ថវិកាខណ្ឌ/សង្កាត់)	ការផ្តល់ថវិកាឧបករណ៍ពីសភាគមន្ត ឬអភិបាល	គ្រឿងសង្ហារឹម កុំព្យូទ័រ ការជួសជុលប្រព័ន្ធទឹក និងការជួសជុលអគារតូចៗ
៦	ការបរិច្ចាគពីសមាគមសិស្សចាស់	ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬសម្ភារៈពីសិស្សចាស់ និងអ្នកដឹកនាំសហគមន៍	កែលម្អបណ្ណាល័យ កម្មវិធីរង្វាន់សិស្ស និងគម្រោងសម្រស់សាលា
៧	ការឧបត្ថម្ភពីវិស័យឯកជន/អាជីវកម្ម	ការបរិច្ចាគ ឬការផ្តល់ឧបករណ៍ពីអាជីវកម្ម រោងចក្រ ឬធនាគារ	ជំនួយបន្ទប់ពិសោធន៍

ប្រភពថវិកាសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិរបស់ខ្ញុំ

ប្រភពថវិកា	ចំនួន (ដុល្លារ)	ភាគរយនៃថវិកាសរុប	សេចក្តីពិពណ៌នា
១. ថវិកាពីរដ្ឋ (MoEYS)	៣០,០០០	៥០%	ថវិការដ្ឋប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការសាលាប្រាក់ខែ បន្សំថែទាំ និងសៀវភៅអាន
២. ការគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	៩,០០០	១៥%	ការបរិច្ចាគ ឬថវិកាគម្រោងពី NGO, ADB, UNICEF ឬធនាគារពិភពលោក សម្រាប់ STEM WASH ឬ ICT
៣. ការរួមចំណែកពីសហគមន៍	៦,០០០	១០%	ការបរិច្ចាគដោយស្ម័គ្រចិត្តពីឪពុកម្តាយ មេភូមិ និងសិស្សចាស់ អាចមានទាំងប្រាក់ ឬសម្ភារៈ
៤. សកម្មភាពបង្កើតចំណូលដោយសាលា	៤,៥០០	៧.៥%	ចំណូលពីចម្ការសាលា លក់ផលិតផល ជួលសាលប្រជុំ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លីៗ
៥. ការឧបត្ថម្ភពីវិស័យឯកជន	៣,០០០	៥%	ថវិកាពីអាជីវកម្ម ឬធនាគារសម្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍អាហារូបករណ៍ ឬហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
៦. ការគាំទ្រពីថវិកាខណ្ឌ/សង្កាត់	២,៥០០	៤.២%	ថវិកាពីរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានក្រោមស៊ីមសង្គមនីតិវិធី (Social Accountability Framework)

៧. ព្រឹត្តិការណ៍ និង យុទ្ធនាការប្រមូល ថវិកា	២,០០០	៣.៣%	ប្រាក់ដែលប្រមូលបានតាមព្រឹត្តិការណ៍ សប្បុរសធម៌ ការចាក់សន្លឹក និងព្រឹត្តិការណ៍ ផ្សេងៗទៀត
៨. ការសហការ ជាមួយស្ថាប័នអប់រំ ខ្ពស់	១,៥០០	២.៥%	ថវិកាតូចៗ ឬកម្មវិធីចែករំលែកធនធានជាមួយ សាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុក
៩. ការសហការ ជាមួយសាលាអន្តរ ជាតិ	១,០០០	១.៧%	ការបរិច្ចាគ ឬការចែករំលែកឧបករណ៍តាមកម្ម វិធីសាលាដៃគូក្រៅប្រទេស
១០. ផ្សេងៗ (ឧ. CSR, ការប្រកួត)	៥០០	០.៨%	ថវិកាតូចៗពីការប្រកួតប្រជែង, រង្វាន់ CSR ឬ គម្រោងគ្រូបង្រៀន

មេរៀនទី៤៖ ការបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀននិងការស្វែងរកជំនួយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ

ការអនុវត្តទី ១៖ ចូរពិភាក្សាអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលផ្នែកលើសាលារៀន បន្ទាប់មក សរសេររបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដោយបង្ហាញពីគំនិតសំខាន់ៗ និង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន។

ជំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៤.២.២ អត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពបង្កើតចំណូល ដោយផ្អែកលើសាលា។

ការអនុវត្តទី ២៖ ចូរបង្កើតសំណើសុំជំនួយសម្រាប់ការកែលម្អថ្នាក់ស្នែម បន្ទាប់មក សរសេររបាយការណ៍ សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដោយបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃសំណើ។

ជំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៤.២.៧ គំរូសំណើសុំថវិកា។

មេរៀនទី៥៖ យុទ្ធសាស្ត្រស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមសម្រាប់សាលារៀន

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរបង្កើតផែនការអនុវត្តកម្មវិធីការប្រមូលថវិកាតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ឬ ការទទួលបាននូវថវិកាពីការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មតាមអនឡាញ សម្រាប់សាលារបស់អ្នក បន្ទាប់មកសរសេរបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេសដោយបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់និងអត្ថប្រយោជន៍

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៥.២.២ ជំហានអនុវត្តសម្រាប់ការប្រមូលថវិកាតាមអ៊ីនធឺណិត។

ការអនុវត្តទី២៖ ចូរបង្កើតផែនការអែដ្ឋាសថវិកាសហគមន៍សម្រាប់សាលារបស់អ្នក បន្ទាប់មកសរសេរបាយការណ៍សង្ខេបសម្រាប់ដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេសដោយបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍។

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៥.២.៨ ករណីសិក្សាអំពីការប្រមូលថវិកាពីសហគមន៍។

មេរៀនទី៦៖ ការត្រួតពិនិត្យនិងរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់ធនធាន

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរពិភាក្សា អំពីវិធីសាស្ត្រដើម្បីធានានូវតម្លាភាពក្នុងការចំណាយមូលនិធិរបស់ម្ចាស់ជំនួយសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាព។

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៦.២.១ វិធីសាស្ត្រធានាថាមានភាពថ្លៃថ្នូរនៅក្នុងសកម្មភាពដែលបានគាំទ្រដោយអ្នកឧបត្ថម្ភ។

ការអនុវត្តទី២៖ ចូរពិភាក្សាអំពីឧបករណ៍ និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃផលជះ។

ដំណោះស្រាយគំរូ៖ សូមយោងទៅកាន់ប្រធានបទរង ៦.២.២ ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់នៃការជួយគាំទ្រដោយអ្នកឧបត្ថម្ភ។

ផ្នែកទី២៖ ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

មេរៀនទី៧៖ ការយល់ដឹងអំពីការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំ

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• រំលឹកយល់ថា តើនរណាជាអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗក្នុងការអប់រំ។ • រំលឹកយល់អំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។ • យល់ដឹងអំពីគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់កម្ពុជា (ESP) ២០១៩-២០២៣។
បំណិនសម្បទា	• កំណត់ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗនៅក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសាលា។ • បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗដោយផ្អែកលើតួនាទី និងការរួមចំណែករបស់ពួកគេ។ • បង្កើតផែនការសកម្មភាពការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលបង្ហាញពីគោលដៅ និងទំនួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់។
ចរិយាសម្បទា	• លើកកម្ពស់ផ្នត់គំនិតសហការដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើការងារជាក្រុម និងគោលដៅរួម។ • លើកកម្ពស់តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធ។

៧.១ សេចក្តីផ្តើម

ប្រព័ន្ធអប់រំត្រូវតែមានការវិវឌ្ឍដើម្បីបំពេញតម្រូវការចម្រុះរបស់សិស្ស សហគមន៍ និងទីផ្សារការងារនៅក្នុងពិភពលោកដែលផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័សនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។ សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសសាលាដែលមានគោលបំណងពង្រឹងការអប់រំផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា (STEM) ការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធជាច្រើនគឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់។ ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ គឺជាកត្តាចាំបាច់មួយសម្រាប់បំពេញបន្ថែម និងជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ជួយដល់សាលារៀនអោយមានលក្ខណៈបរិយាបន្ន ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ និងមានដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន។

ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ សំដៅលើដំណើរការនៃការចូលរួមពីបុគ្គល ក្រុម និងស្ថាប័នទាំងអស់ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងវិស័យអប់រំ។ អ្នកទាំងអស់នេះរួមមានសិស្ស គ្រូបង្រៀន អ្នកដឹកនាំសាលា គ្រួសារ សហគមន៍ មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សាកលវិទ្យាល័យ និងវិស័យឯកជន។ ភាគី

ពាក់ព័ន្ធនឹងមួយៗនាំមកនូវចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ ធនធាន និងការរំពឹងទុក ដែលអាចជួយបង្កើនការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស ការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់សាលា និងការគាំទ្រដល់សហគមន៍នៅពេលដែលវាមានគោលដៅស្របតាមគោលដៅរបស់សាលា។ ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធជួយសាលារៀនឱ្យយល់ពីតម្រូវការក្នុងតំបន់ កែលម្អការបង្រៀន និងការរៀន ពង្រីកគន្លងអាជីព កសាងទំនុកចិត្ត និង ភាពជាម្ចាស់។

៧.២ និយមន័យអ្នកពាក់ព័ន្ធ

៧.២.១ និយមន័យអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យអប់រំ

អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យអប់រំ គឺជាបុគ្គល ក្រុម ឬអង្គការ ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍លើលទ្ធផលនៃដំណើរ និងការសម្រេចចិត្តក្នុងវិស័យអប់រំ។ ពួកគេអាចមានឥទ្ធិពល ឬរងផលប៉ះពាល់ពីគោលនយោបាយអប់រំ កម្មវិធីអប់រំ ការអនុវត្ត និងលទ្ធផលសិស្ស។ នៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ អ្នកពាក់ព័ន្ធដើរត្រូវនាំយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយអោយការអប់រំមានគុណភាព និងការចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សា។

៧.២.២ លំដាប់ថ្នាក់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ

អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុង តារាង ៧.១ ដូចខាងក្រោម៖

តារាង ៧.១៖ អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗនៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

លំដាប់ថ្នាក់	ប្រភេទអ្នកពាក់ព័ន្ធ	បរិយាយ
អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅខាងក្នុង	សិស្ស	អ្នកទទួលបានផលចម្បងនៃការអប់រំ។
	គ្រូបង្រៀន	អ្នកអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សា និងអ្នកសម្របសម្រួលការរៀនសូត្រ។ ផ្តល់ការណែនាំ និងរៀបចំបរិយាកាសសិក្សា។
	អ្នកដឹកនាំសាលា (នាយកសាលា និងនាយករង)	អ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកដឹកនាំអប់រំ។ គ្រប់គ្រង និងដឹកនាំប្រតិបត្តិការសាលា។
អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅខាងក្រៅ	មាតាបិតានិងគ្រួសារ	អ្នកគាំទ្រយ៉ាងសំខាន់ដល់រៀនសូត្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍របស់សិស្ស។ គាំទ្រដល់ការសិក្សា និងសុខុមាលភាពរបស់សិស្ស។

អ្នកដឹកនាំសហគមន៍និងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ	ផ្តល់នូវទស្សនៈក្នុងតំបន់ ភាពពាក់ព័ន្ធនៃវប្បធម៌ និងការគាំទ្រ រួមទាំងអ្នកដឹកនាំក្នុងស្រុក និងអ្នកមានឥទ្ធិពល។
អ្នកជំនួញនិងឧស្សាហកម្មក្នុងតំបន់	ផ្តល់កម្មសិក្សា ការហាត់ការ និងឱកាសការងារ។ ពាក់ព័ន្ធជាពិសេសសម្រាប់ការអប់រំ ស្នែម និងការត្រៀមខ្លួនក្នុងអាជីព។
គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា	សហការលើគន្លងអាជីព ការរៀបចំគន្លងសិស្សក្រោយមធ្យមសិក្សា និងការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈដល់គ្រូបង្រៀន។
ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ការិយាល័យអប់រំស្រុក និងខេត្ត)	ធានាការតម្រឹមតាមគោលនយោបាយជាតិ និងការបែងចែកធនធាន។ ជាពិសេស ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS) និងការិយាល័យអប់រំខេត្ត ឬស្រុក។
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	អ្នកគាំទ្រគុណភាពអប់រំ លទ្ធភាពទទួលបាន និងការច្នៃប្រឌិត។ គាំទ្រដល់ការកសាងសមត្ថភាព ធនធាន និងជំនាញបច្ចេកទេស។
គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន	សម្របសម្រួលគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព។

៧.៣ សារៈសំខាន់នៃតួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ គឺជាកត្តាសំខាន់មួយសម្រាប់ភាពជោគជ័យរបស់សាលា។ ក្រុមភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗនាំមកនូវទស្សនវិស័យ ធនធាន និងការរួមចំណែកក្នុងវិស័យអប់រំ លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ ភាពពាក់ព័ន្ធ និងនិរន្តរភាព។

៧.៣.១ តួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសាលា

តួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ត្រូវបានសង្ខេបក្នុងតារាង ៧.២ ដូចខាងក្រោម៖

តារាង ៧.២៖ តួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

លំដាប់ថ្នាក់	ប្រភេទអ្នកពាក់ព័ន្ធ	តួនាទី
--------------	---------------------	--------

អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅ ខាងក្នុង	សិស្ស	ចូលរួមចំណែកតាមរយៈមតិត្រឡប់ និងការចូលរួម ក្នុងការរៀនសូត្រ និងការសម្រេចចិត្ត (ឧ. ក្រុម ប្រឹក្សាសិស្ស) ។
	គ្រូបង្រៀន	ជូនដំណឹងអំពីគោលនយោបាយ និងការអនុវត្ត តាមរយៈបទពិសោធន៍នៅក្នុងថ្នាក់រៀន និងការថ្លែង ប្រឌិត។
	អ្នកដឹកនាំសាលា (នាយកសាលា និងនាយក រង)	សម្របសម្រួលការចូលរួម តម្រឹមគោលដៅសាលា ជាមួយនឹងអាទិភាពសហគមន៍ និងលើកកម្ពស់ គណនេយ្យភាព។
អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅ ខាងក្រៅ	មាតាបិតានិងគ្រួសារ	គាំទ្រការរៀននៅផ្ទះ លើកកម្ពស់ការចូលរួម និងផ្តល់ ការយល់ដឹងអំពីតម្រូវការរបស់សិស្ស។
	អ្នកដឹកនាំសហគមន៍និង ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ	គាំទ្រសកម្មភាពដូចជា កម្មវិធីសិក្សា សុវត្ថិភាព និងគម្រោងកែលម្អសាលារៀន។
	អ្នកជំនួញនិងឧស្សាហកម្ម ក្នុងតំបន់	អាចផ្តល់ធនធាន កម្មសិក្សា ការណែនាំ និងឱកាស ដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងពិភពពិតប្រាកដ។
	គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា	បង្កើនឱកាសសិក្សា និងអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ។
	ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរ មូលដ្ឋាន (ការិយាល័យ អប់រំស្រុក និងខេត្ត)	ធានាការតម្រឹមគោលនយោបាយ ការផ្តល់មូលនិធិ និងការត្រួតពិនិត្យស្តង់ដារគុណភាព។
	អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ណែនាំជាប្រចាំដើម្បីអោយមានការអនុវត្តល្អៗ ការ ស្រាវជ្រាវ និងអន្តរាគមន៍តាមគោលដៅ។
	គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង សាលារៀន	ធានានូវគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពនៃការ គ្រប់គ្រងសាលារៀន។

ឧទាហរណ៍៖ នៅក្នុងការអប់រំស្នែម ការរួមបញ្ចូលអ្នកដែលមានអាជីវកម្មនៅក្នុងតំបន់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សានិងធានាថាសិស្សទទួលបានជំនាញដែលស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារការងារ ដូចជាអក្ខរកម្មឌីជីថល ឬការអនុវត្តវិស្វកម្មជាដើម។

៧.៣.២ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs) ជាអ្នកពាក់ព័ន្ធដ៏សំខាន់

យុទ្ធសាស្ត្រជាអាទិភាពរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានឆ្លើយតបទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចុះកោណដំណាក់កាលទី១ (២០២៤-២០២៨) អាទិភាពទី៤៖ ការលើកទឹកចិត្តអោយមានការចូលរួមពីមាតាបិតា អាណាព្យាបាល និងសហគមន៍។

“គំនិតផ្តួចផ្តើមនៃអាទិភាពនេះផ្ដោតលើភាពជាដៃគូជាមួយមាតាបិតា អាណាព្យាបាល ដៃគូ និងសហគមន៍។ MoEYS មានគោលបំណងបង្កើតបណ្តាញគាំទ្រដ៏រឹងមាំដែលលើកកម្ពស់ភាពជោគជ័យ និងការចូលរួមរបស់សិស្សតាមរយៈគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន។ លើសពីនេះ ការបង្កើតមូលនិធិស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពក្រៅកម្មវិធីសិក្សា ដូចជាកម្មវិធីសិក្សាបំប៉នបន្ថែម ក្លឹបសិក្សា និងការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់គ្រួសារ សហគមន៍ និងដៃគូក្នុងការជួសជុល និងសាងសង់អគារសិក្សា និងសកម្មភាពអប់រំ។ កិច្ចសហការរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ ធានាឱ្យសាលារៀនមានបរិយាកាសសិក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងគាំទ្រ។”

រូបភាព ៧.១៖ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀនដែលមានអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជាប្រធាន

(១) លក្ខណៈនៃគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs)

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMCs) គឺជាក្រុមផ្តល់ប្រឹក្សា និងគាំទ្រដែលមានសមាសភាពពីសហគមន៍ ហើយត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅកម្រិតសាលា ដើម្បីលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចតាមបែប

ប្រជាធិបតេយ្យ ការចូលរួមពីសហគមន៍ និងបង្កើនគណនេយ្យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលារៀន។ លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀនមានដូចខាងក្រោម៖

- **ការចូលរួម៖** SMCs ដែលមានតំណាងមកពីភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដូចជាឪពុកម្តាយ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន គ្រូបង្រៀន អ្នកដឹកនាំសាសនា និងសមាជិកសហគមន៍។
- **ការប្រឹក្សា៖** ពួកគេគឺជាក្រុមប្រឹក្សាដែលគ្មានអំណាចប្រតិបត្តិ ប៉ុន្តែមានឥទ្ធិពលខ្លាំងលើការសម្រេចចិត្តរបស់សាលា តាមរយៈការណែនាំ និងការចូលរួម។
- **សមាជិកភាពស្ម័គ្រចិត្ត៖** ជាធម្មតាសមាជិកបម្រើដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឆ្លុះបញ្ចាំងពីឆន្ទៈនៃភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់សហគមន៍។
- **ជ្រើសរើស ឬតែងតាំងតាមមូលដ្ឋាន៖** សមាជិកត្រូវបានជ្រើសរើសតាមរយៈដំណើរការប្រកបដោយតម្លាភាព ដូចជាការបោះឆ្នោត ឬការតែងតាំងដោយសមាជិកសហគមន៍។
- **ការរួមបញ្ចូលយេនឌ័រ៖** គោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ជំរុញឱ្យមានតុល្យភាពយេនឌ័រនៅក្នុងសមាជិកភាព SMC ដោយលើកកម្ពស់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចដែលប្រកបដោយបរិយាបន្ន។
- **ភ្ជាប់ជាមួយគោលនយោបាយជាតិ៖** ពួកគេអនុវត្តការងារស្របតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងក្របខណ្ឌការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន (SBM)។

(២) តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា

SMCs មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការផ្សារភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយសហគមន៍ គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន និងធានាការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ តួនាទីរបស់ពួកគេរួមមាន៖

- **អភិបាលកិច្ច និងផែនការ**
 - ចូលរួមក្នុងការបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន (SDPs) ។
 - ផ្តល់ធាតុចូលលើចក្ខុវិស័យ អាទិភាព និងគោលដៅប្រចាំឆ្នាំរបស់សាលា។
 - ជួយរៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ។
- **ការត្រួតពិនិត្យ និងការសង្កេត**
 - ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់សាលា ជាពិសេសថវិកាដែលផ្តល់ដោយកម្មវិធីថវិកាផ្អែកលើសកម្មភាព (PB Budget) ឬថវិកាប្រតិបត្តិការសាលា (SOB)។
 - សង្កេត និងពិនិត្យគុណភាពនៃការបង្រៀន-រៀន ការចូលរួមនិងបរិយាកាសសាលា
- **ការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ**
 - ចូលរួមក្នុងការរៀបចំថវិកា ការត្រួតពិនិត្យការចំណាយ និងរបាយការណ៍។
 - ធានានូវតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធាន។

- ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ
 - ដើរតួជាអ្នកទំនាក់ទំនងរវាងសាលារៀន សហគមន៍មូលដ្ឋាន ឪពុកម្តាយ និងអាជ្ញាធរ
 - ប្រមូលធនធានក្នុងស្រុក ដូចជា ធនធានមនុស្ស ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងជំនួយមនុស្សធម៌ សម្រាប់ការកែលម្អសាលារៀន។
 - តស៊ូមតិដើម្បីតម្រូវការរបស់សិស្ស ជាពិសេសសម្រាប់ក្រុមដែលងាយរងគ្រោះ និងក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច។
- ការគាំទ្រ និងការតស៊ូមតិ
 - លើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់សិស្ស ជាពិសេសសម្រាប់ក្មេងស្រី និងកុមារដែលមកពីគ្រួសារដែលជួបការលំបាក។
 - លើកទឹកចិត្តដល់ដល់សហគមន៍អោយមានការគាំទ្រសម្រាប់ការអប់រំស្នេម អនាម័យ អាហារូបត្ថម្ភ និងសកម្មភាពក្រៅកម្មវិធីសិក្សា។

(៣) រចនាសម្ព័ន្ធនៃគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា

សមាសភាព និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃ SMC អាចប្រែប្រួលតាមទំហំ និងបរិបទរបស់សាលា ប៉ុន្តែជាទូទៅអនុវត្តតាមរចនាសម្ព័ន្ធដូចខាងក្រោមនេះ៖

តារាង ៧.៣៖ សមាសភាពទូទៅនៃគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា

សមាសភាព	តួនាទីនិងទំនួលខុសត្រូវ
ប្រធាន (អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ឬចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ)	• ដឹកនាំកិច្ចប្រជុំ • ធានាថាការសម្រេចចិត្តត្រូវស្របតាមតម្រូវការក្នុងស្រុក និងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ
អនុប្រធាន	• ជួយប្រធាន • ជំនួសប្រធានផ្អែកតាមតម្រូវការ
លេខាធិការ (ភាគច្រើនជានាយកសាលា)	• កត់ត្រាកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំនានា • រៀបចំរបាយការណ៍ • សម្របសម្រួលការសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងអប់រំ
ហិរញ្ញិក	• ត្រួតពិនិត្យតម្លាភាពហិរញ្ញវត្ថុ

	• ធ្វើរបាយការណ៍ថវិកា
សមាជិកទូទៅ (មាតាបិតា អ្នកដឹកនាំសាសនា អ្នកតំណាងសហគមន៍ គ្រូបង្រៀន)	• ផ្តល់មតិត្រឡប់ • គាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់សាលារៀន • ជួយប្រមូលធនធាន

(៤) ស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់រដ្ឋាភិបាល និងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ

SMCs ស្របតាមកំណែទម្រង់អប់រំជាតិ និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងសាលារៀនផ្អែកលើសាលារៀន (SBM) របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ជាពិសេសក្រោមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ (ESP) និងក្របខណ្ឌវិបជ្ជការ។ ការតម្រឹមគោលនយោបាយសំខាន់ៗមានដូចខាងក្រោម៖

- ប្រកាសរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា លេខ ២៤៩៥ (២០១៦)៖ ស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំ សម្រាប់ការបង្កើតតួនាទី និងមុខងាររបស់ SMC ។
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន (SBM)៖ ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ SMCs ដើម្បីចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែនការ ការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យសាលារៀន។
- ESP 2019–2023 និង ESP 2024–2028៖ ផ្តោតលើការចូលរួមរបស់ SMC ដើម្បីសមធម៌គុណភាព និងគណនេយ្យភាពរបស់សាលា។
- ក្របខណ្ឌគណនេយ្យភាពសង្គមជាតិ (NSAF)៖ ក្របខណ្ឌនេះលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការផ្តល់សេវា រួមទាំងការអប់រំ ដែល SMCs គឺជាតួអង្គកណ្តាល។
- គោលការណ៍ណែនាំអំពីថវិកាប្រតិបត្តិការសាលា៖ ដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងការចូលរួមពីសហគមន៍ សាលារៀនត្រូវតែពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ SMCs ក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការ និងការធ្វើរបាយការណ៍។
- គោលនយោបាយអប់រំស្នូម៖ SMCs ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យគាំទ្រដល់ការអនុវត្តជាមូលដ្ឋាននៃគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នូម តាមរយៈការប្រមូលធនធាន និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍។

(៥) ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងសម្រាប់សកម្មភាព SMC

នៅវិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រឹត ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង SMC មានសមាជិកភាគច្រើនក្រុមប្រឹក្សាឃុំ តំណាងវត្តនាយកសាលា ឪពុកម្តាយពីរនាក់ និងតំណាងសហជីពយុវជន។ គណកម្មាធិការនេះប្រជុំប្រចាំត្រីមាសដើម្បី៖

- ពិនិត្យមើលវឌ្ឍនភាពនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែមរបស់សាលា។
- តាមដានការចំណាយរបស់សាលាក្រោមថវិកា PB ។
- រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍អង្គសប្រាកសម្រាប់ទិញឧបករណ៍ប្រើប្រាស់នៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍។
- លើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ក្មេងស្រីនៅក្នុងក្លឹបវិទ្យាសាស្ត្រ។

៧.៣.៣ អត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

អត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុងតារាង ៧.៤ ខាងក្រោម៖

តារាង ៧.៤៖ អត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

លរ	អត្ថប្រយោជន៍	សកម្មភាព
១	ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការរៀនរបស់សិស្ស	មាតាបិតា និងសហគមន៍ដែលចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការអប់រំនឹងជួយលើកកម្ពស់ការចូលរួម ការលើកទឹកចិត្ត និងបង្កើនលទ្ធផលសិក្សា។
២	ចែករំលែកទំនួលខុសត្រូវ	ភាគីពាក់ព័ន្ធជួយចែករំលែកបន្ទុកក្នុងការកែលម្អសាលារៀន ធ្វើឱ្យកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកាន់តែមាននិរន្តរភាព។
៣	ធ្វើការសម្រេចចិត្តកាន់តែប្រសើរ	ការរួមបញ្ចូលធាតុចូលពីក្រុមផ្សេងៗគ្នា នាំទៅរកការសម្រេចចិត្តដែលផ្អែកលើទិន្នន័យ និងបរិយាបន្នកាន់តែច្រើន។
៤	គៀងគរធនធាន	ភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អាជីវករ ឬអតីតសិស្សនាំមកនូវការចូលរួមផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សម្ភារៈ ឬធនធានមនុស្ស។
៥	ឆ្លើយតបទៅនឹងបរិបទក្នុងមូលដ្ឋាន	អ្នកពាក់ព័ន្ធដែលមកពីសហគមន៍ធានាថាការអប់រំឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសង្គម វប្បធម៌ និងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់។
៦	បង្កើនទំនុកចិត្តនិងតម្លាភាព	ការចូលរួមបង្កើតទំនុកចិត្តរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍របស់ពួកគេ។

ឧទាហរណ៍៖ ឪពុកម្តាយបានតាមដានការចូលរៀន និងអាកប្បកិរិយារបស់សិស្សនៅអនុវិទ្យាល័យព្រៃវែង។ ជាលទ្ធផល អត្រាបោះបង់ការសិក្សាបានថយចុះ ហើយសិស្សបានរាយការណ៍ថាមានអារម្មណ៍ថាមានការគាំទ្រកាន់តែច្រើនទាំងនៅក្នុងសាលា និងផ្ទះ។

៧.៤ កម្រិតនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ អាចកើតមានឡើងនៅក្នុង ៥ កម្រិត៖ ការផ្តល់ព័ត៌មាន ប្រឹក្សាយោបល់ ការចូលរួម សហការ និងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច។ កម្រិតទាំងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីការកើនឡើងនៃការចូលរួម ការជឿទុកចិត្ត និងការសម្រេចចិត្តរួមគ្នារវាងសាលារៀន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ការយល់ដឹង និងការអនុវត្តចំណុចទាំងនេះជាយុទ្ធសាស្ត្រជួយឱ្យសាលារៀនប្រមូលការគាំទ្រ កែលម្អតម្លាភាព និងលើកកម្ពស់លទ្ធផលអប់រំ ជាពិសេសនៅក្នុងផ្នែកដូចជាការអប់រំស្នេហា សុខុមាលភាពសិស្ស និងការកៀរគរធនធាន។

ខាងក្រោមនេះគឺជាការពន្យល់ទូទៅ អំពីការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងកម្រិតទាំង ៥ សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ជាពិសេសស្របតាមបរិបទនៃការអប់រំក្នុងស្រុក និង គោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា៖

៧.៤.១ កម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសាលារៀន

(១) កម្រិត ១៖ ការផ្តល់ព័ត៌មាន

សាលារៀនផ្តល់ឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធនូវព័ត៌មានប្រកបដោយតុល្យភាព ក្នុងគោលបំណងដើម្បីជួយពួកគេឱ្យយល់អំពីបញ្ហា គោលនយោបាយ ឱកាស និងដំណោះស្រាយ។ គោលដៅគឺដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង និងលើកកម្ពស់តម្លាភាពអំពីប្រតិបត្តិការ និងការសម្រេចចិត្តនានារបស់សាលា។

- **លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃកម្រិតទី១**
 - ការទំនាក់ទំនងក្នុងវិធីសាស្ត្រតែមួយ (សារឬសំបុត្រ)
 - គ្មានការរំពឹងទុកអំពីមតិត្រឡប់
 - បង្កើតការយល់ដឹងពីភាគីពាក់ព័ន្ធ
- **ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃកម្រិតទី១**
 - ការចែកចាយព្រឹត្តិបត្រសាលាដល់មាតាបិតា ដោយសង្ខេបអំពីសកម្មភាពប្រចាំត្រីមាស និងកាលវិភាគប្រឡង។
 - ការបង្ហាញរបាយការណ៍នៃលទ្ធផលការងារសាលា បច្ចុប្បន្នភាពហិរញ្ញវត្ថុ ឬលទ្ធផលនៃការប្រកួតប្រជែងស្នេហានៅលើទំព័រផ្សព្វផ្សាយ ឬប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម។
 - រៀបចំការផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការប្រឡងថ្នាក់ជាតិ ផែនការបើកសាលាឡើងវិញ ឬពិធីសារ កូរីដ-១៩។

• **ការអនុវត្តជាគំរូនៃកម្រិតទី១**

នាយកសាលាអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន ច្បារអំពៅ ធ្វើសន្និសីទប្រចាំខែតាមរយៈការផ្សាយផ្ទាល់លើបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម ជាមួយមាតាបិតា ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើកម្មវិធីសិក្សាស្នូល ការតែងតាំងគ្រូថ្មី និងការថែទាំសាលា។

(២) កម្រិតទី ២៖ ប្រឹក្សាយោបល់

សាលារៀនស្វែងរកធាតុចូល និងមតិត្រឡប់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធលើការសម្រេចចិត្ត ការធ្វើផែនការ ឬការផ្លាស់ប្តូរដែលបានស្នើឡើង។ ទោះបីជាការសម្រេចចិត្តចុងក្រោយស្ថិតនៅលើសាលារៀនក៏ដោយ តែមតិរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធត្រូវបានពិចារណាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។

• **លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃកម្រិតទី២**

- ការទំនាក់ទំនងតាមវិធីសាស្ត្រទាំងពីរ (ដោយផ្ទាល់និងតាមសារឬសំបុត្រ)
- ប្រមូលយកមតិតែមិនធ្វើសកម្មភាពឆ្លើយតប
- បង្កើតទំនុកចិត្ត និងការឆ្លើយតប

• **ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃកម្រិតទី២**

- ធ្វើការស្ទង់មតិមាតាបិតាលើតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស និងកង្វល់សុវត្ថិភាព។
- រៀបចំការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មុននឹងសាងសង់គ្រឿងបរិក្ខារស្នូមថ្មីៗ។
- ការស្នើសុំមតិត្រឡប់ពីសិស្សអំពីក្លឹបវិទ្យាសាស្ត្រក្រៅកម្មវិធីសិក្សា ឬការជ្រើសរើសផ្នែក IT

• **ការអនុវត្តជាគំរូនៃកម្រិតទី២**

មុននឹងកែប្រែកម្មវិធីសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ខ្លួន វិទ្យាល័យសម្តេចឪ បានរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ សិស្សានុសិស្ស មាតាបិតា និងអ្នកជំនាញសុខភាពក្នុងមូលដ្ឋាន ដើម្បីប្រមូលមតិស្តីពីសារៈសំខាន់នៃការរួមបញ្ចូលបញ្ហាវិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថានទៅក្នុងតំបន់។

(៣) កម្រិតទី ៣៖ ការចូលរួម

សាលារៀនធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធពេញមួយដំណើរការ ដើម្បីធានាថាកង្វល់ និងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកគេត្រូវបានយល់ និងពិចារណាយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការសម្រេចចិត្ត។

• **លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃកម្រិតទី៣**

- ការចូលរួមកាន់តែស៊ីជម្រៅជាងការពិគ្រោះយោបល់

- ភាគីពាក់ព័ន្ធចូលរួមក្នុងការធ្វើផែនការ និងការស្វែងរកដំណោះស្រាយ
- ផ្ដោតលើការទទួលខុសត្រូវរួម
- **ឧទាហរណ៍ជាក់ស្ដែងនៃកម្រិតទី៣**
 - រួមបញ្ចូលមាតាបិតា និងសមាជិកសហគមន៍នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា
 - ការចូលរួមរបស់សិស្សក្នុងការរចនា និងការអនុវត្តពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ ឬពិព័រណ៍ស្នូម
 - រៀបចំក្រុមការងាររួមគ្នាជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីកែលម្អសុវត្ថិភាពសាលារៀន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។
- **ការអនុវត្តជាក់ស្ដែងនៃកម្រិតទី៣**

នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិខេត្តព្រៃវែង តំណាងមាតាបិតា SMC ពិនិត្យយ៉ាងសកម្មនូវផែនការថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់សាលា ដើម្បីធានានូវតម្លាភាព និងដោះស្រាយកង្វល់របស់មាតាបិតាទាក់ទងនឹងការបែងចែកធនធានសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ។

(៤) កម្រិតទី ៤៖ សហការ

សាលារៀនជាដៃគូជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការសម្រេចចិត្ត រួមទាំងការបង្កើតជម្រើស និងការកំណត់ដំណោះស្រាយដែលពេញចិត្ត។ កម្រិតនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងសហកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា។

- **លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃកម្រិតទី៤**
 - ការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តរួមគ្នា
 - ភាពជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការសម្រេចចិត្ត
 - ការពង្រឹងភាពជាដៃគូរវាងសាលារៀននឹងសហគមន៍
- **ឧទាហរណ៍ជាក់ស្ដែងនៃកម្រិតទី៤**
 - សហការជាដៃគូជាមួយធុរកិច្ចក្នុងស្រុក និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសហការបង្កើតកម្មវិធីកម្មសិក្សាសម្រាប់សិស្សផ្នែក IT ឬវិស្វកម្ម។
 - សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុកដើម្បីរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍តម្រង់ទិសអាជីពស្នូម
 - បង្កើតគំនិតផ្តួចផ្តើមអប់រំសហគមន៍ (ឧ. ថ្នាក់កុំព្យូទ័រពេលល្ងាចសម្រាប់មាតាបិតា និងសិស្ស) ជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។

• **ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃកម្រិតទី៤**

វិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ បានសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុក ដើម្បីអនុវត្តក្លឹបមនុស្សយន្ត ដែលវិស្វកម្មក្រុមហ៊ុនបានសហការសម្របសម្រួលសិក្ខាសាលា និងសហការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាជាមួយគ្នា។

(៥) កម្រិតទី ៥៖ ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច

សាលារៀនធ្វើប្រតិបត្តិកម្មសិទ្ធិអំណាច នៃសេចក្តីសម្រេចចិត្តដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងកម្រិតចុងក្រោយនេះ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេធ្វើ និងអនុវត្តការសម្រេចចិត្តដោយស្វ័យភាពនៅក្នុងចំណុចដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។ វាជំរុញអោយមានភាពជាម្ចាស់ ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងនិរន្តរភាពពេញលេញ។

• **លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃកម្រិតទី៥**

- អាជ្ញាធរចែករំលែក ឬផ្ទេរសិទ្ធិ
- បង្កើនការជឿទុកចិត្ត និងការកសាងសមត្ថភាពកម្រិតខ្ពស់
- កសាងទំនាក់ទំនងយូរអង្វែង និងនិរន្តរភាព

• **ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃកម្រិតទី៥**

- ការផ្តល់អំណាចដល់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMC) ដើម្បីអនុម័តគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខ្នាតតូច ដោយប្រើប្រាស់ថវិកាប្រតិបត្តិការរបស់សាលា។
- អនុញ្ញាតឱ្យក្រុមប្រឹក្សាសិស្សដឹកនាំកម្មវិធីមិត្តអប់រំមិត្តក្នុងការអប់រំស្នេហា។
- អនុញ្ញាតឱ្យសមាជិកសហគមន៍គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យស្ថានបន្លែ ឬប្រព័ន្ធទឹកស្អាតរបស់សាលា។

• **ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃកម្រិតទី៥**

នៅអនុវិទ្យាល័យកំពង់ធំ SMC ត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចពេញលេញក្នុងការដឹកនាំគម្រោងដែលផ្តល់មូលនិធិដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកែលម្អប្រព័ន្ធខ្យល់ចេញចូល និងសុវត្ថិភាពក្នុងថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រ ចាប់ពីការធ្វើផែនការរហូតដល់ការជ្រើសរើសអ្នកម៉ៅការ និងការត្រួតពិនិត្យ។

៧.៤.២ សេចក្តីសង្ខេបនៃកម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

កម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានសង្ខេបក្នុងតារាង ១.៥ដូចខាងក្រោមនេះ

តារាង ៧.៥៖ សេចក្តីសង្ខេបនៃកម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

កម្រិត	សកម្មភាពដែលចូលរួម	លក្ខណៈនៃការចូលរួម	ឧទាហរណ៍
១. ការផ្តល់ព័ត៌មាន	សាលារៀនផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធច្នីៗអំពីសកម្មភាព ការសម្រេចចិត្ត និងការរីកចម្រើនរបស់សិស្ស។ ភាគីពាក់ព័ន្ធទទួលបានព័ត៌មាន (ឧ. របាយការណ៍សាលា ព្រឹត្តិបត្រ កិច្ចប្រជុំ)។	ការទំនាក់ទំនងក្នុងវិធីសាស្ត្រតែមួយ (សារ ឬសំបុត្រ)	ធ្វើព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានឬសារឬសំបុត្រ ទៅកាន់ឪពុកម្តាយអំពីព្រឹត្តិការណ៍សាលា។
២. ប្រឹក្សាយោបល់	ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានស្នើសុំឱ្យមានការចូលរួម និងផ្តល់មតិត្រឡប់លើការសម្រេចចិត្ត។ សាលារៀនស្វែងរកធាតុចូលតាមរយៈការស្ទង់មតិ ការប្រជុំ ឬការសម្ភាសន៍។	ការទំនាក់ទំនងតាមវិធីសាស្ត្រទាំងពីរ (ដោយផ្ទាល់និងតាមសារឬសំបុត្រ) តែដឹកនាំដោយសាលា	ធ្វើការស្ទង់មតិក្នុងចំណោមសិស្ស និងមាតាបិតាអំពីការផ្លាស់ប្តូរកម្មវិធីសិក្សាដែលបានស្នើឡើង។
៣. ការចូលរួម	ភាគីពាក់ព័ន្ធចូលរួមក្នុងការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្ត (ឧ. ការអភិវឌ្ឍន៍មគ្គុទ្ទេសក៍ផែនការកែលម្អសាលារៀន)	ការសម្រេចចិត្តរួមគ្នាត្រូវបានចែករំលែក	មាតាបិតាដែលចូលរួមក្នុងគណៈកម្មាធិការសាលា ឬសិក្ខាសាលារៀបចំផែនការអប់រំក្នុងស្រុក។
៤. សហការ	ភាពជាដៃគូត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយរួមគ្នា ឬបង្កើតកម្មវិធី។	ភាពជាដៃគូ និងការបង្កើតរួមគ្នា	សាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុក និងសាលាសហការរចនាក្លឹបស្នែមសម្រាប់សិស្សកម្រិតខ្ពស់។

៥. ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច	ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានផ្តល់អំណាច និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្រេចចិត្ត។ អ្នកពាក់ព័ន្ធគឺជាដៃគូក្នុងការសម្រេចចិត្ត (ឧ. ក្រុមប្រឹក្សាសាលា SMCs ឬគណៈកម្មាធិការភាពជាដៃគូ)។	គំនិតផ្តួចផ្តើមដឹកនាំដោយភាគីពាក់ព័ន្ធ	អ្នកដឹកនាំសិស្សជួយរៀបចំ និងដំណើរការកម្មវិធីបង្រៀនមិត្តភក្តិ។ SMC ធានានូវតម្លាភាពនៃថវិកាសាលាដែលបានចំណាយ SMC គ្រប់គ្រងមូលនិធិថែទាំសាលា
-------------------------------	---	---------------------------------------	--

៧.៥ ករណីសិក្សា និងឧត្តមានុភាព

៧.៥.១ ករណីសិក្សា៖ ភាពជាដៃគូ “ស្វែងរកសម្រាប់ជីវិត” នៅខេត្តសៀមរាប

(១) សាវតា

នៅខេត្តសៀមរាប សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិជនបទបានចាប់ដៃគូជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក និងសាកលវិទ្យាល័យអង្គរ ដើម្បីពង្រឹងការអប់រំស្នែម។ គោលដៅគឺដើម្បីបង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្សក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ និងផ្តល់នូវគន្លងអាជីពជាក់ស្តែង។

(២) ភាគីពាក់ព័ន្ធ

- សិស្សានុសិស្ស និងគ្រូបង្រៀនបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា និងអនុវត្តគម្រោងស្នែម ។
- មាតាបិតាបានលើកទឹកចិត្តសិស្ស និងបានជួយដឹកជញ្ជូនសម្រាប់សកម្មភាពចុងសប្តាហ៍។
- អង្គការក្នុងស្រុក (STEM4Cambodia) បានផ្តល់ឧបករណ៍សម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ និងគ្រូបណ្តុះបណ្តាល។
- សាកលវិទ្យាល័យអង្គរបានផ្តល់ការបង្រៀនជាក្លោង និងការចូលប្រើប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍។
- រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិបានសម្របសម្រួលការអនុម័ត និងផ្សារភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

(៣) សកម្មភាព

- ការប្រឹក្សាអំពីអាជីព និងកម្មវិធីណែនាំពីសាស្ត្រាចារ្យ និងអ្នកជំនាញនៅសាកលវិទ្យាល័យ។
- ពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រសហគមន៍ ដែលសិស្សានុសិស្សបង្ហាញដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាក្នុងតំបន់ (ឧ. ការចម្រោះទឹកស្អាត)។

- ការអភិវឌ្ឍនវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀនដែលគាំទ្រដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។

(៤) លទ្ធផល

- បង្កើនការចុះឈ្មោះចូលរៀនក្នុងគន្លងវិទ្យាសាស្ត្រ។
- សិស្សបានអនុវត្តកម្មវិធីស្នូលនៅសាកលវិទ្យាល័យនានា។
- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងសាលានិងដៃគូខាងក្រៅ។

(៥) ឧត្តមានុភាព

- **កំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ៖** កំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលមានសក្តានុពល ផលប្រយោជន៍ ភាពខ្លាំង និងឥទ្ធិពល។
- **បង្កើតបណ្តាញទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់៖** ផ្តល់អោយភាគីពាក់ព័ន្ធនូវការជូនដំណឹងតាមរយៈកិច្ចប្រជុំទៀងទាត់ ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម។
- **បង្កើតគណៈកម្មការចម្រុះ ឬក្រុមការងារ៖** រួមបញ្ចូលឪពុកម្តាយ គ្រូបង្រៀន និងសមាជិកសហគមន៍ក្នុងការធ្វើផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត។
- **តម្រឹមសកម្មភាពជាមួយនឹងអាទិភាពជាតិ៖** ធានាថាការរួមចំណែករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធគាំទ្រដល់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងក្របខណ្ឌគន្លងផ្លូវអាជីពគ្រូបង្រៀន។
- **ចែករំលែកឯកសារ និងភាពជោគជ័យ៖** ការបង្ហាញពីកម្មវិបាក ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងជួយជម្រុញទឹកចិត្តដល់អ្នកដទៃ។
- **បណ្តុះបណ្តាលអ្នកដឹកនាំសាលាស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ៖** ផ្តល់ឱ្យនាយក និងនាយករងនូវជំនាញដើម្បីគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូ និងដឹកនាំការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរួមគ្នា។

៧.៥.២ ករណីសិក្សា៖ ពិព័រណ៍ការងារស្នូលនៅអនុវិទ្យាល័យភ្នំពេញ

(១) ផ្តួចផ្តើមដោយ៖ អ្នកដឹកនាំសាលា និងគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាស្នូល

(២) ដៃគូពាក់ព័ន្ធ៖ ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុក (ឧ. ក្រុមហ៊ុន Smart Axiata), MoEYS, NGOs, សាកលវិទ្យាល័យ និងអតីតនិស្សិត

(៣) ការចូលរួម៖

- ក្រុមហ៊ុនបានផ្តល់នូវការបង្ហាញស្នូលនិងកម្មសិក្សា។
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើសិក្ខាសាលាស្តីពីការងារ។

- អតីតនិស្សិតបានចែករំលែកដំណើរការងារក្នុងវិស័យស្នែង។

(៤) លទ្ធផល៖

- សិស្សានុសិស្សជាង ៥០០ នាក់បានចូលរួម។
- សិស្សចំនួន ១៥ នាក់បានទទួលកម្មសិក្សា។
- បង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្សនៅក្នុងកម្មវិធីស្នែងនៅសាកលវិទ្យាល័យ។

(៥) ឧត្តមានុភាព៖ ភាពជោគជ័យដែលអាចកើតមានបានតាមរយៈ ការរៀបចំផែនទុកជាមុន ការចែករំលែកភាពជាម្ចាស់រួមគ្នា និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយដៃគូទាំងអស់។

ការយល់ដឹង និងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អាចនាំឱ្យសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ បង្កើតប្រព័ន្ធគាំទ្រដ៏រឹងមាំមួយសម្រាប់សិស្ស និងគ្រូបង្រៀន។ សាលារៀនអាចបង្កើតវប្បធម៌នៃទំនួលខុសត្រូវរួម និងការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់តាមរយៈការទទួលស្គាល់តួនាទីរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ការចូលរួមជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងកម្រិតផ្សេងៗ និងការរៀនសូត្រពីភាពជាដៃគូដែលទទួលបានជោគជ័យ។ វិធីសាស្ត្រនេះរួមចំណែកដោយផ្ទាល់ដល់គោលដៅអប់រំជាតិ ជាពិសេសក្នុងការជំរុញការសិក្សាស្នែង និងរៀបចំសិស្សសម្រាប់ឧត្តមសិក្សា ការងារ និងការសិក្សាពេញមួយជីវិត។

៧.៦ ផ្នែកអនុវត្តសម្រាប់ការយល់ដឹងអំពីការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំ

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម)៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី ១៖ លំហាត់ឆ្លុះបញ្ចាំង

រាយបញ្ជីអ្នកពាក់ព័ន្ធបច្ចុប្បន្នទាំងអស់នៅក្នុងសាលារបស់អ្នក។ សម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ចូរបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

- តើបច្ចុប្បន្នពួកគេមានតួនាទីអ្វីខ្លះ ?
- តើពួកគេមានទំនាក់ទំនងកម្រិតណាមួយសាលារៀន ?

- តើការចូលរួមរបស់ពួកគេអាចធ្វើអោយសាលារៀនមានភាពប្រសើរឡើងដោយរបៀបណា ?

ការអនុវត្តទី ២៖ ការធ្វើសកម្មភាពជាក្រុមស្តីពីការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

បង្កើតកំណត់ត្រាគឺពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ សម្រាប់គំនិតផ្តួចផ្តើមជាក់លាក់មួយរបស់សាលា (ឧ. ការបើកដំណើរការបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែង)។ ចូរកំណត់អត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ
- ឥទ្ធិពល
- កម្រិតនៃការគាំទ្រ
- ការរួមចំណែកសក្តានុពល

៧.៧ ឯកសារយោង

- [1] Asian Development Bank. (2020). *Strengthening education systems: A roadmap for effective stakeholder engagement*. <https://www.adb.org/publications>
- [2] Epstein, J. L. (2011). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (2nd ed.). Routledge.
- [3] Frey, B. A., Lohmeier, J. H., Lee, S. W., & Tollefson, N. (2006). *Measuring collaboration among grant partners*. American Journal of Evaluation, 27(3), 383–392. <https://doi.org/10.1177/1098214006290356>
- [4] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Teacher Career Pathway Framework*. Phnom Penh. Cambodia.
- [5] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Policy guidelines for promoting school-community partnerships*. Phnom Penh. Cambodia
- [6] Ministry of Education, Youth and Sport. (2024). *Education Strategic Plan 2024–2028* (Draft). Phnom Penh. Cambodia.
- [7] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2016). *Prakas No. 2495 on the Establishment and Function of School Management Committees*. Phnom Penh. Cambodia.
- [8] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2019). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh. Cambodia.
- [9] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2021). *Guidelines on School-Based Management*. Phnom Penh. Cambodia.
- [10] OECD. (2017). *The OECD handbook for innovative learning environments*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264277274-en>
- [11] UNESCO. (2021). *Transforming education: The power of partnerships*. Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375804>
- [12] UNICEF Cambodia. (2020). *Community Participation in School Management: A Case Study Report*. Phnom Penh: UNICEF.
- [13] World Bank. (2018). *Engaging stakeholders in education: Lessons from developing countries*. Washington, DC: World Bank. <https://documents.worldbank.org>

- [14] World Bank. (2022). *Social Accountability in Cambodia: Enhancing Citizen Engagement in Service Delivery*. Washington, D.C.: World Bank Group.
- [15] UNESCO. (2020). *Teacher Workforce Development in Southeast Asia: Lessons from Cambodia*. UNESCO Publishing.
- [16] UNESCO. (2020). *The Future of Teaching in Southeast Asia: Specialization and Career Growth in Cambodia*. UNESCO Publishing.
- [17] UNESCO. (2020). *Workforce Development and Career Progression in Southeast Asia: The Cambodian Perspective*. UNESCO Publishing.
- [18] World Bank. (2022). *Education Reform and Teacher Development in Cambodia*. World Bank Reports.
- [19] World Bank. (2022). *Education Reform and Career Pathways for Teachers in Cambodia*. World Bank Reports.
- [20] World Bank. (2022). *Enhancing Human Capital: Career Development Strategies in Cambodia*. World Bank Reports.

មេរៀនទី ៨៖ ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នែម

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	- ស្វែងយល់អំពីតួនាទីរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នែម។ - ស្វែងយល់ពីរបៀបដែលដៃគូក្នុងការអប់រំស្នែមផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់សិស្ស។
បំណិនសម្បទា	- អនុវត្តលំហាត់ការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណដៃគូ ក្នុងការអប់រំស្នែមដែលមានសក្តានុពល។ - បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូជាក់លាក់នៅក្នុងការអប់រំស្នែម ដែលភ្ជាប់សាលារៀនទៅនឹងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា។ - ប្រើប្រាស់បណ្តាញបច្ចេកទេសដើម្បីចូលរួមជាមួយស្ថាប័នស្នែម។
ចរិយាសម្បទា	- លើកកម្ពស់វប្បធម៌នៃការអប់រំស្នែម និងការច្នៃប្រឌិតនៅក្នុងសាលារៀន។ - ធ្វើសកម្មភាពដើម្បីស្វែងរកកិច្ចសហការជាមួយវិស័យឧស្សាហកម្ម។ - លើកទឹកចិត្តឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នែម ដោយធានាបាននូវឱកាសសម្រាប់សិស្សទាំងអស់។

៨.១ សេចក្តីផ្តើម

ការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នែម គឺជាដំណើរការយុទ្ធសាស្ត្រមួយដែលជួយឲ្យសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិអាចកំណត់ យល់ដឹង និងចូលរួមជាមួយបុគ្គល និងស្ថាប័នដែលមានឥទ្ធិពល ឬទទួលបានផលដោយផ្ទាល់ពីការបង្រៀន និងការរៀនផ្នែកស្នែម។ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងនេះរួមមាន មាតាបិតា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អាជីវកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា ដែលមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការបង្កើតឱកាសអប់រំ ផ្តល់ធនធាន និងគាំទ្រទទួលបានសិក្សារបស់សិស្ស។

តាមរយៈដំណើរការនេះ សាលារៀនអាចបង្កើតភាពជាដៃគូដ៏រឹងមាំ ជម្រុញការគាំទ្រពីសហគមន៍ តម្រឹមសកម្មភាពអប់រំឲ្យសមស្របនឹងតម្រូវការក្នុងស្រុក និងអភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្រប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងនិរន្តរភាពក្នុងការកែលម្អការអប់រំស្នែម។ ការកំណត់ទីភាគីពាក់ព័ន្ធជាប្រព័ន្ធនេះមានសារៈសំខាន់ជាពិសេសសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលការសហការរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍ជួយរៀបចំសិស្សឲ្យត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចសម្រាប់អាជីពនាពេលអនាគតក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា។

៨.២ ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ

ការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធចាប់ផ្ដើមដោយកំណត់អត្តសញ្ញាណបុគ្គល ក្រុម ឬ ស្ថាប័នដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ ឬមានឥទ្ធិពលលើការអប់រំស្នែម។ សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗជាធម្មតាមាន៖

៨.២.១ មាតាបិតានិងអាណាព្យាបាល

ឪពុកម្តាយគឺជាអ្នកជួយដំបូងគេនៅក្នុងដំណើរការសិក្សារបស់សិស្ស។ ទង្វើរបស់ពួកគេចំពោះការអប់រំ ជាពិសេសស្នែម អាចមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់ការលើកទឹកចិត្ត ការចូលរួម និងលទ្ធផលរបស់សិស្ស។

(១) ការរួមចំណែក

- ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងការគាំទ្រសម្រាប់ការសិក្សាស្និមនៅផ្ទះ។
- ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពរបស់សាលា ដូចជាពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ ការតាំងពិពណ៌ស្នែម និងពិព័រណ៍ការងារ។
- ផ្តល់មតិត្រឡប់អំពីភាពពាក់ព័ន្ធនៃកម្មវិធីសិក្សា និងចំណាប់អារម្មណ៍លើអាជីព តាមរយៈកិច្ចសន្ទនារវាងមាតាបិតានិងសាលា។

(២) យុទ្ធសាស្ត្រនៃការចូលរួម

- រៀបចំការតាំងពិព័រណ៍ឬរាត្រីវិទ្យាសាស្ត្រជាមួយគ្រួសារសិស្ស។
- បង្កើតក្រុមប្រឹក្សាដែលដឹកនាំដោយមាតាបិតាសម្រាប់ការធ្វើផែនការកម្មវិធីស្នែម។
- ចែករំលែកសកម្មភាពស្នែមបែបសាមញ្ញៗនៅតាមផ្ទះ ដែលមាតាបិតាសិស្សអាចគាំទ្របាន (ឧ. ការប្រើប្រាស់សម្ភារៈគ្រួសារសម្រាប់ការពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ)។

(៣) ឧទាហរណ៍

នៅវិទ្យាល័យមួយក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង មាតាបិតាមួយក្រុមបានជួយរៀបចំ "ទិវាវិទ្យាសាស្ត្រ" ដោយបានរួមចំណែកផ្តល់សម្ភារៈកែច្នៃឡើងវិញ និងជួយសិស្សក្នុងការកសាងគំរូដែលមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន។

៨.២.២ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ថ្នាក់ឃុំ ស្រុក និងខេត្ត)

រដ្ឋបាលមូលដ្ឋានគឺជាគន្លឹះក្នុងការផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកគោលនយោបាយ កៀរគរធនធានសហគមន៍ និងសម្របសម្រួលការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន។ រដ្ឋបាលមូលដ្ឋានចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងគាំទ្រដល់សកម្មភាពសាលារៀន កែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង គៀងគរសហគមន៍។

(១) ការរួមចំណែក

- គាំទ្រដល់ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន (ឧ. អគ្គិសនីសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍កុំព្យូទ័រ ទឹកស្អាតសម្រាប់ការពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ)។
- លើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍ដើម្បីគាំទ្រដល់ការចូលរួមរបស់ក្មេងស្រីនៅក្នុងកម្មវិធីស្នែម
- ផ្សារភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយកម្មវិធីដែលដឹកនាំដោយរដ្ឋាភិបាល (ឧ. ការអប់រំបរិស្ថាន ឬ ចំណេះដឹងឌីជីថល)។

(២) យុទ្ធសាស្ត្រនៃការចូលរួម

- អញ្ជើញសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំឱ្យចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍ស្នែមរបស់សាលា។
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដើម្បីគៀងគរមូលនិធិសម្រាប់កម្មវិធីស្នែម។
- សហការជាដៃគូលើគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងស្រុកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀនស្នែម (ឧ. ការគ្រប់គ្រងទឹក ភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ)។

(៣) ឧទាហរណ៍

នៅខេត្តបាត់ដំបង ការិយាល័យអប់រំស្រុកបានគាំទ្រដល់ក្លឹបមនុស្សយន្តរបស់សាលា ដោយការជួយរៀបចំកន្លែងទំនេរនៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលសហគមន៍សម្រាប់សកម្មភាពក្រោយសាលា។

៨.២.៣ ដៃគូអាជីវកម្ម និងឧស្សាហកម្ម

អាជីវកម្មផ្តល់នូវការយល់ដឹងជាក់ស្តែងនៅក្នុងការសកម្មភាពស្នែម និងអាចផ្សារភ្ជាប់គម្លាតរវាងការអប់រំនិងការងារ។ ដើម្បីតម្រឹមការអប់រំស្នែមជាមួយនឹងតម្រូវការកម្លាំងពលកម្ម ក្រុមហ៊ុនឯកជនអាច ផ្តល់ការគាំទ្រដល់សកម្មភាពដ៏មានប្រយោជន៍ដូចជា កម្មសិក្សា ការណែនាំ និងការបរិច្ចាគឧបករណ៍។

(១) ការរួមចំណែក

- ផ្តល់ការហាត់ការ ការណែនាំ និងកន្លែងធ្វើកម្មសិក្សាសម្រាប់សិស្ស។

- បរិច្ចាគសម្ភារៈបរិក្ខារ ឬផ្តល់មូលនិធិដល់គម្រោងស្នែង ឬការប្រកួតប្រជែង។
- ផ្តល់ការប្រឹក្សាដល់សាលាលើការតម្រឹមកម្មវិធីសិក្សាជាមួយនឹងតម្រូវការឧស្សាហកម្ម។

(២) យុទ្ធសាស្ត្រនៃការចូលរួម

- បង្កើតភាពជាដៃគូរវាងវិស័យឧស្សាហកម្ម និងសាលា ដែលក្រុមហ៊ុនឯកជនក្នុងស្រុកចូលរួមសហការដើម្បីរចនាសកម្មភាពស្នែង។
- អញ្ជើញអ្នកជំនាញខាងអាជីវកម្មមកចែករំលែកបទពិសោធន៍ក្នុងកិច្ចពិភាក្សាអំពីការងារ ឬវិនិច្ឆ័យការប្រកួតប្រជែងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ។
- ទទួលស្គាល់ក្រុមហ៊ុនដែលគាំទ្រការអប់រំតាមរយៈការផ្តល់ពានរង្វាន់សហគមន៍ ឬការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

(៣) ឧទាហរណ៍

ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា ដែលទើបចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មនៅភ្នំពេញបានចាប់ដៃគូជាមួយអនុវិទ្យាល័យមួយដើម្បីផ្តល់សិក្ខាសាលាណែនាំអំពីការសរសេរកូដ ហើយក្រោយមកបានជួលនិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាពីរនាក់សម្រាប់ជាអ្នកហាត់ការ។

រូបភាព ៨.១៖ ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា IT Startup បានចាប់ដៃគូជាមួយសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ដើម្បីផ្តល់សិក្ខាសាលាណែនាំអំពីការសរសេរកូដ

៨.២.៤ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស ការបណ្តុះបណ្តាល និងការតស៊ូមតិ ជាពិសេសក្នុងការរួមបញ្ចូលយេនឌ័រ ការរៀនតាមឌីជីថល និងនិរន្តរភាព។ ជាញឹកញយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្តល់កម្មវិធីដែលលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ អក្ខរកម្មឌីជីថល វិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថាន ឬការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូក្នុងការអប់រំស្នែង ។

(១) ការរួមចំណែក

- ផ្តល់ជូនការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងការកសាងសមត្ថភាពលើមុខវិជ្ជាស្នែង។
- រៀបចំដំណើរការក្លឹបស្នែងនៅក្រៅកម្មវិធីសិក្សាគោល ការប្រកួតប្រជែង ឬបន្ទប់ពិសោធន៍ថ្លៃប្រឌិត។
- គាំទ្រដល់សិស្សដែលជួបការលំបាក ជាពិសេសកុមារី និងអ្នកដែលមកពីជនបទ ដើម្បីអោយទទួលបានឱកាសសិក្សាស្នែង។

(២) យុទ្ធសាស្ត្រនៃការចូលរួម

- សហការជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីផ្តល់នូវការរៀនស្នែងផ្នែកលើគម្រោង ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងបញ្ហាក្នុងពិភពពិតប្រាកដ។
- ប្រើប្រាស់បណ្តាញអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នែងជាសកល ឬប្រភពនៃមូលនិធិ។
- តម្រឹមអាទិភាពរបស់សាលាជាមួយនឹងតម្រូវការសំខាន់ៗរបស់ម្ចាស់ជំនួយ (ឧ. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជំនាញឌីជីថល)។

(៣) ឧទាហរណ៍

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយក្នុងខេត្តកំពត បានគាំទ្រការរួមបញ្ចូលវិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថាននៅក្នុងថ្នាក់ដីវិទ្យា និងបានជួយសិស្សអោយបង្កើតគម្រោងធ្វើដីកំប៉ុសនៅសាលា។

រូបភាព ៨.២៖ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅខេត្តកំពតបានជួយសិស្សបង្កើតគម្រោងដឹកនាំបុគ្គលិកសាលារៀន

៨.២.៥ គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា (HEIs)

HEIs បម្រើជាមជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ ការច្នៃប្រឌិត និងការរៀនសូត្រកម្រិតខ្ពស់។ ពួកគេអាចជួយរៀបចំសិស្ស និងគ្រូសម្រាប់ការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីស្នើមកម្រិតខ្ពស់។ សាកលវិទ្យាល័យ និងស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ អាចបម្រើជាមជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ចំណេះដឹង ជំនាញ ការណែនាំ និងឱកាសសិក្សាបន្ថែម។

(១) ការរួមចំណែក

- ផ្តល់ការណែនាំ និងគំរូតាមរយៈការចូលរួមរបស់និស្សិតពីសាកលវិទ្យាល័យ។
- ផ្តល់ជូននូវការចូលទៅប្រើប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ ឬគម្រោងស្រាវជ្រាវស្នើម។
- ផ្តល់ជូននូវកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូមុនពេលផ្តល់សេវាកម្មបង្រៀន និងក្នុងសកម្មភាពដែលស្របតាមកម្មវិធីសិក្សាស្នើម។

(២) យុទ្ធសាស្ត្រនៃការចូលរួម

- ធ្វើជាដៃគូជាមួយសាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុកដើម្បីរៀបចំពិពណ៌នាស្រាវជ្រាវស្នេម ឬ បង្កើតជំរុំវិទ្យាសាស្ត្រ។
- ជួយសម្រួលដល់ការបង្រៀនជាក្លាយកម្មវិធីណែនាំដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមហាវិទ្យាល័យឬនិស្សិត
- បង្កើតកម្មវិធីស្ថានចម្លងដើម្បីជួយសិស្សអនុវិទ្យាល័យផ្លាស់ប្តូរទៅរកគន្លងសញ្ញាបត្រស្នេម។

(៣) ឧទាហរណ៍

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ និងវិទ្យាល័យមួយក្នុងខេត្តតាកែវ បានសហការគ្នាដើម្បីផ្តល់ជូននិស្សិតនូវការចូលរួមក្នុងជំរុំវិទ្យាសាស្ត្ររយៈពេលមួយសប្តាហ៍លើមុខវិជ្ជារូបវិទ្យា និងគីមីវិទ្យា ដែលរៀបចំនៅក្នុងបរិវេណសាកលវិទ្យាល័យ។

៨.២.៦ តារាងកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

តារាងកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ គឺជាឧបករណ៍ដ៏មានតម្លៃមួយសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យអប់រំ និងវិស័យផ្សេងទៀតដើម្បីកំណត់ វិភាគ និងផ្តល់អាទិភាពដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធដោយផ្អែកលើឥទ្ធិពល និងការចាប់អារម្មណ៍របស់ពួកគេចំពោះកម្មវិធី គោលនយោបាយ ឬគម្រោងជាក់លាក់ណាមួយ។ វាជួយឱ្យអ្នកដឹកនាំសាលា និងអ្នកអប់រំបង្កើតឱ្យមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលសមស្រប។

(១) ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

តារាង ៨.១៖ តារាងកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

	មានឥទ្ធិពលខ្លាំង	មានឥទ្ធិពលខ្សោយ
ចំណាប់អារម្មណ៍ខ្លាំង	អ្នកដឹកនាំដ៏សំខាន់	រក្សាការជូនដំណឹង
	អ្នកចូលរួមយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងសកម្ម	ចូលរួមឱ្យបានទៀងទាត់ និងផ្តល់ព័ត៌មាន
ចំណាប់អារម្មណ៍ខ្សោយ	រក្សាទំនាក់ទំនង	តាមដាន
	ចូលរួមនៅពេលចាំបាច់ ហើយបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព	ត្រូវការការខិតខំប្រឹងប្រែងតិចតួចបំផុត

(២) ឧទាហរណ៍នៃការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអប់រំស្នេមនៅកម្រិតមធ្យមសិក្សា

តារាង ៨.២៖ ឧទាហរណ៍នៃការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអប់រំស្នេមនៅមធ្យមសិក្សា

អ្នកពាក់ព័ន្ធ	ឥទ្ធិពល	ចំណាប់អារម្មណ៍	ចំណុចប្រសព្វ	យុទ្ធសាស្ត្រ
ទីភ្នាក់ងារ/នាយកដ្ឋាន (MoEYS)	ខ្ពស់	ខ្ពស់	អ្នកដឹកនាំសំខាន់	ចូលរួមក្នុងការធ្វើផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត
វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ (NIE)	ខ្ពស់	មធ្យម	រក្សាទំនាក់ទំនង	ពិគ្រោះជាទៀងទាត់ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពអំពីវឌ្ឍនភាព
គ្រូស្នេម	មធ្យម	ខ្ពស់	អ្នកដឹកនាំសំខាន់	ហ្វឹកហាត់ គាំទ្រ និងចូលរួម
ឪពុកម្តាយ	ទាប	ខ្ពស់	រក្សាការជូនដំណឹង	ផ្តល់ព័ត៌មានថ្មីៗជាប្រចាំ អញ្ជើញអោយចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍
អង្គការក្នុងស្រុកផ្នែកអប់រំ	មធ្យម	មធ្យម	រក្សាទំនាក់ទំនង	សម្របសម្រួលសកម្មភាពជាក់លាក់
ដៃគូអាជីវកម្មក្នុងស្រុក	មធ្យម	ទាប	តាមដាន	ជូនដំណឹងម្តងម្កាល ស្វែងយល់ពីចំណាប់អារម្មណ៍
សិស្ស	ទាប	ខ្ពស់	រក្សាការជូនដំណឹង	ប្រើសំឡេងសិស្ស រៀបចំប្រព័ន្ធផ្តល់មតិត្រឡប់

៨.៣ វេទិកាពិភាក្សាអំពីតួនាទីនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការកែលម្អការអប់រំស្នេម

៨.៣.១ គោលគំនិតសំខាន់ៗនៃអង្គវេទិកាពិភាក្សាសម្រាប់ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ

វាចាំបាច់ណាស់ក្នុងការរៀបចំវេទិកាពិភាក្សា ដែលមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធជាមួយសាលាដើម្បីកែលម្អការអប់រំស្នេមតាមរយៈហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

- ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ៖ ការចូលរួមរបស់បុគ្គល ឬក្រុមដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ ឬការវិនិយោគក្នុងភាពជោគជ័យនៃការអប់រំស្នែម (ឧ. ក្រសួងអប់រំ មាតាបិតា ឧស្សាហកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល HEIs) ។
- កិច្ចសន្ទនាសហការ៖ ជាការផ្លាស់ប្តូរគំនិតដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ និងការគោរព ដែលក្នុងនោះទស្សនវិស័យចម្រុះបានចូលរួមចំណែកដល់ការយល់ដឹង និងការធ្វើផែនការរួមគ្នា។
- ការចូលរួមធ្វើផែនការ៖ អ្នកពាក់ព័ន្ធកំណត់បញ្ហា ដំណោះស្រាយ និងផ្លាស់ប្តូរការអនុវត្ត។
- ទំនួលខុសត្រូវទៅវិញទៅមក៖ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងការរក្សាទំនួលខុសត្រូវ និងតាមដានវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកគោលដៅអប់រំស្នែម។

៨.៣.២ ដំណើរការស្វែងរកវេទិកាពិភាក្សាសម្រាប់ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ

ដំណើរការរៀបចំវេទិកាពិភាក្សា ដើម្បីអោយមានការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយសាលាអាចសម្រេចបានដូចខាងក្រោម៖

(១) គោលបំណង និងគោលដៅនៃវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធ

វេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធមានគោលបំណង៖

- សម្របសម្រួលការសន្ទនាជាមួយក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗនៃការអប់រំ។
- បង្កើតការឯកភាពគ្នាលើគោលដៅ និងអាទិភាពនានារបស់សាលា ជាពិសេសនៅក្នុងការអប់រំស្នែម អភិបាលកិច្ចសាលា និងការអភិវឌ្ឍន៍សិស្ស។
- ជំរុញការដោះស្រាយបញ្ហារួមគ្នាដែលកំពុងកើតមាននៅក្នុងការអប់រំក្នុងតំបន់។
- ពង្រឹងភាពជាម្ចាស់សហគមន៍ និងគណនេយ្យភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន។

ឧទាហរណ៍៖ វេទិកាមួយត្រូវបានប្រារព្ធឡើងដើម្បីពិភាក្សាអំពីការកែលម្អបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែម ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រពីផ្នែកឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុក។

(២) ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការអញ្ជើញ

វេទិកាអាចទទួលបានជោគជ័យ អាស្រ័យលើការកំណត់អត្តសញ្ញាណនិងការអញ្ជើញអ្នកចូលរួមពាក់ព័ន្ធដោយប្រុងប្រយ័ត្ន៖

- អ្នកពាក់ព័ន្ធខាងក្នុង៖ នាយក គ្រូបង្រៀន តំណាងសិស្ស គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា។
- អ្នកពាក់ព័ន្ធខាងក្រៅ៖ ឪពុកម្តាយ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន មន្ត្រីអប់រំស្រុក អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សាកលវិទ្យាល័យ ក្រុមហ៊ុន អតីតនិស្សិត។

អ្នកពាក់ព័ន្ធគួរតែត្រូវបានប្រើតារាងផែនទីអ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីវិនិច្ឆ័យ ដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើឥទ្ធិពល និងចំណាប់អារម្មណ៍របស់ពួកគេចំពោះកិច្ចការសាលា។

ឧទាហរណ៍៖ រួមបញ្ចូលសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកវិស្វកម្មនៅសាកលវិទ្យាល័យ ដើម្បីផ្តល់យោបល់លើការពង្រឹងកម្មវិធីសិក្សាស្នេម។

(៣) ការកំណត់ប្រធានបទ និងរបៀបវារៈ

វេទិកានីមួយៗត្រូវតែមានប្រធានបទច្បាស់លាស់ និងរបៀបវារៈដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធស្របតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន៖

- ប្រធានបទគួរតែឆ្លុះបញ្ចាំងពីបញ្ហាសំខាន់ៗ (ឧ. “ការលើកកម្ពស់ការរៀនស្នេម តាមរយៈភាពជាដៃគូរវាងសាលានិងសហគមន៍”)។
- របៀបវារៈគួរតែរួមបញ្ចូល៖
 - សុន្ទរកថាបើក
 - ការបង្ហាញពីបញ្ហាបច្ចុប្បន្ន
 - ការឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាគីពាក់ព័ន្ធ
 - ការពិភាក្សាជាក្រុម
 - ផែនការសកម្មភាព

អនុសាសន៍សម្រាប់ការអនុវត្តជាក់ស្តែង៖ ចូលរួមជាមួយអ្នកដឹកនាំសាលា គ្រូបង្រៀន និងសិស្សក្នុងការរៀបចំរបៀបវារៈសម្រាប់ភាពជាម្ចាស់។

(៤) ការរៀបចំនិងការសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សា

ការសម្របសម្រួលដែលប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈគួរតែធានាបាននូវ៖

- អ្នកចូលរួមទាំងអស់មានសំឡេង ដោយមិនគិតពីស្ថានភាពសង្គម ឬស្ថាប័ន។
- ការពិភាក្សារក្សាការផ្ដោតអារម្មណ៍ និងស្ថាបនា។
- ជម្លោះឬការខ្វែងគំនិតត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយការគោរព។

អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលក្នុងបច្ចេកទេសចូលរួមដូចជា៖

- សំណួរបើក
- ការស្តាប់បែបសកម្ម

- ការគ្រប់គ្រងពេលវេលា

ឧទាហរណ៍៖ អ្នកសម្របសម្រួលនៅវិទ្យាស្ថានអប់រំគ្រូបង្រៀនក្នុងស្រុក ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការណែនាំកិច្ចពិភាក្សាអំពីការចូលរួមរបស់មាតាបិតានៅក្នុងគម្រោងវិទ្យាសាស្ត្រ។

(៥) ការចូលរួមប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងភាពតំណាង

វេទិកាត្រូវតែលើកកម្ពស់សមធម៌ និងបរិយាបន្ន៖

- តំណាងអ្នកចូលរួមត្រូវតែមានគុណភាពយេនឌ័រ
- ការរួមបញ្ចូលក្រុមជនដែលមានពិការភាព ឬតំណាងភាគតិច (ជនជាតិភាគតិច សិស្សដែលមានពិការភាព ឪពុកម្តាយនៅជនបទ)
- ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ និងរូបភាពសាមញ្ញ ដើម្បីធានាបាននូវភាពងាយស្រួលយល់

យុទ្ធសាស្ត្រគំរូ៖ បកប្រែគោលដៅស្នែម ទៅជាបរិបទក្នុងស្រុកដោយប្រើរូបភាព និងដំណើររឿងក្នុងពេលធ្វើបទបង្ហាញ។

(៦) ការសន្ទនាផ្នែកលើទិន្នន័យ និងភស្តុតាង

ការពិភាក្សាគួរតែមានមូលដ្ឋានគ្រឹះលើទិន្នន័យ៖

- និន្នាការនៃការអនុវត្តរបស់សិស្ស (ឧ. ពិន្ទុលទ្ធផលស្នែម)
- សវនកម្មធនធានសាលា
- មតិត្រឡប់ពីការស្ទង់មតិរបស់សិស្ស និងមាតាបិតា

ការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងបង្កើតទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ។

ឧទាហរណ៍៖ ការចែករំលែកក្រាហ្វិកស្តីពីការធ្លាក់ចុះពិន្ទុគណិតវិទ្យា នាំទៅរកការធ្វើផែនការរួមគ្នាសម្រាប់ការបង្រៀនក្រោយម៉ោងសិក្សាគោលជាមួយនិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យ។

(៧) លទ្ធផលតម្រង់ទិសសកម្មភាព

វេទិកានីមួយៗគួរតែនាំទៅរកលទ្ធផលជាក់លាក់ដែលអាចវាស់វែងបាន ដូចជា៖

- ផែនការសកម្មភាព
- អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា

- ការបង្កើតក្រុមការងារ
- ការប្តេជ្ញាចិត្តតាមដាន

ឧទាហរណ៍៖ កិច្ចព្រមព្រៀងដើម្បីសាកល្បងការតាំងពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រនៅចុងសប្តាហ៍ជាមួយនឹងការឧបត្ថម្ភពីសហគមន៍។

(៨) យន្តការតាមដាន និងគណនេយ្យភាព

ការចូលរួមប្រកបដោយនិរន្តរភាពទាមទារ៖

- កិច្ចប្រជុំតាមដានជាប្រចាំ
- របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពដែលបានចែករំលែកជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។
- ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យសាមញ្ញ (ឧ. បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ ឬតារាងគ្រប់គ្រង)

ទំនួលខុសត្រូវជំរុញកិច្ចសហការយូរអង្វែង និងការលើកទឹកចិត្ត។

ឧទាហរណ៍៖ ប្រើ Google Sheet ឬ ទម្រង់តាមដានដែលបានបោះពុម្ព ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពអំពីភាគីពាក់ព័ន្ធលើសកម្មភាពជាដៃគូក្នុងការអប់រំស្នូមដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។

(៩) ការទំនាក់ទំនង និងឯកសារ

ដើម្បីរៀបចំវេទិកា៖

- ដំណើរការឯកសារ (កំណត់ហេតុ រូបថត សេចក្តីសង្ខេបអំពីមតិត្រឡប់)
- ផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលតាមរយៈព្រឹត្តិបត្រសាលា ទំព័រហ្វេសប៊ុក និងក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍
- អបអរសាទរសមិទ្ធផល (ឧ. ផ្តល់រង្វាន់សម្រាប់ដៃគូ ឬឪពុកម្តាយដែលស្ម័គ្រចិត្ត)

អនុសាសន៍ជាក់ស្តែង៖ ប្រើការរៀបរាប់ដំណើររឿងដោយរួមបញ្ចូលរូបថត និងក្រាហ្វិកព័ត៌មានដើម្បីបង្ហាញលទ្ធផលពីវេទិកានៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រសាលា។

(១០) តម្រឹមជាមួយក្រសួងអប់រំ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន

វេទិកាពិភាក្សាគួរត្រូវបានតម្រឹមជាមួយ៖

- គោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS)
- ផែនការកែលម្អសាលារៀន (SIP)

- ក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន និងការណែនាំអំពីការត្រួតពិនិត្យការបង្រៀន

កត្តាទាំងនេះនិងធានានូវភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា និង បង្កើនឱកាសនៃការទទួលបានការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរអប់រំ។

ឯកសារយោងគោលនយោបាយ៖ ភ្ជាប់កិច្ចពិភាក្សានៅក្នុងវេទិកាទៅនឹងការកំណត់បង្ហាញផ្លូវនៃការអប់រំស្នូមរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០២០-២០២៥)។

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០២០-២០២៥)៖ ទិដ្ឋភាពសង្ខេប

១. ចក្ខុវិស័យ

“បង្កើនការអប់រំស្នូមនៅកម្ពុជា ដើម្បីផលិតកម្លាំងការងារប្រកបដោយជំនាញ និងប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ដែលអាចរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ការប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់ និងបញ្ហាប្រឈមជាសកល”។

២. បេសកកម្ម

- បញ្ចូលស្នូមក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំជាតិ ចាប់ពីថ្នាក់បឋមសិក្សាដល់ឧត្តមសិក្សា។
- ជំរុញចំណាប់អារម្មណ៍ និងសមត្ថភាពស្នូមក្នុងចំណោមសិស្ស។
- កសាងសមត្ថភាពក្នុងចំណោមគ្រូ និងអ្នកដឹកនាំសាលាសម្រាប់ការបង្រៀន និងរៀន ស្នូមប្រកបដោយគុណភាព។
- លើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូជាមួយរដ្ឋាភិបាល វិស័យឯកជន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នសិក្សា ដើម្បីគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមស្នូម។

៣. គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ

គោលដៅ	ចំណុចដែលត្រូវផ្ដោតជាសំខាន់
១. កែលម្អកម្មវិធីសិក្សាស្នូម	ពង្រឹង និងធ្វើទំនើបកម្មខ្លឹមសារស្នូម នៅក្នុងការអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាន និងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ រួមបញ្ចូលវិធីសាស្ត្រសិក្សាជាក់ស្តែង និងផ្អែកលើការសាកសួរ។
២. អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនស្នូម	ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលមុនពេល និងក្នុងពេលផ្តល់សេវាកម្មអំពីគរុកោសល្យស្នូម និងឧបករណ៍ឌីជីថល។ លើកទឹកចិត្តដល់ការសហការរបស់គ្រូ និងសហគមន៍សម្រាប់ការអនុវត្ត។
៣. ពង្រីកឱកាសសិក្សាស្នូម	បង្កើតបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នូម ពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ ក្លឹបសរសេរកូដ ការប្រកួតប្រជែងមនុស្សយន្ត និងសកម្មភាពស្នូម បន្ទាប់ពីចូលរៀន។
៤. ពង្រឹងការវាយតម្លៃនិងការតាមដាន	ណែនាំការវាយតម្លៃផ្អែកលើសមត្ថភាពសម្រាប់មុខវិជ្ជាស្នូម។ ចូលរួមក្នុងការវាយតម្លៃអន្តរជាតិ (ឧ. PISA, TIMSS) ។

៥. លើកកម្ពស់សមធម៌ក្នុងការអប់រំស្នែង	បង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានសម្រាប់ក្មេងស្រី សិស្សនៅជនបទ និងក្រុមដែលជួបការលំបាក។ ផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាព ស្នែង ដែលប្រកាន់យកយេនឌ័រ។
៦. ជំរុញការយល់ដឹងអំពីស្នែង	បានរៀបចំយុទ្ធនាការសាធារណៈ ការពិពណ៌នាស្នែង ការប្រកួតប្រជែងសិស្ស និងផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធនានា។
៧. ពង្រឹងភាពជាដៃគូ និងការចល័តធនធាន	ចូលរួមជាមួយសាកលវិទ្យាល័យ ឧស្សាហកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងម្ចាស់ជំនួយ ដើម្បីប្រមូលការគាំទ្រសម្រាប់ការអប់រំស្នែង ។

៤. សកម្មភាពសំខាន់ៗ (ឧទាហរណ៍តាមកម្រិត)

(១) ការអប់រំរួមសិក្សាទុតិយភូមិ

- កែសម្រួល និងតម្រឹមកម្មវិធីសិក្សាស្នែងជាមួយនឹងតម្រូវការទីផ្សារការងារ។
- សាកល្បងកម្មវិធីស្នែងកម្រិតខ្ពស់ (ឧ. វិទ្យាល័យដែលផ្តោតលើស្នែង)។
- បំពាក់សាលារៀនជាមួយឧបករណ៍ឌីជីថល និងសម្ភារៈបន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ។
- ផ្តល់អាហារូបករណ៍ និងការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់សិស្សដែលបន្តការសិក្សាស្នែង។
- បណ្តុះបណ្តាលអ្នកដឹកនាំសាលា និងគ្រូបង្រៀនក្នុងការគ្រប់គ្រងការបង្រៀនដែលផ្តោតលើស្នែង។

(២) ការអប់រំគ្រូបង្រៀន និងការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ

- អភិវឌ្ឍស្តង់ដារសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនស្នែង។
- បង្កើតម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការរៀនសូត្រសកម្ម និងការរួមបញ្ចូល ICT ។
- បើកដំណើរការអាហារូបករណ៍បង្រៀន ស្នែង និងពានរង្វាន់ទទួលស្គាល់។

(៣) ការចូលរួមរបស់សាលា ឧស្សាហកម្ម និង សហគមន៍

- អនុវត្តការពិភាក្សាការងារជាមួយអ្នកជំនាញស្នែង។
- លើកទឹកចិត្តឱ្យមានកម្មសិក្សា និងកម្មវិធីណែនាំជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា។
- ផ្សព្វផ្សាយគម្រោងស្រាវជ្រាវរួមគ្នារវាងសាលានិងសាកលវិទ្យាល័យ។

៥. យន្តការនៃការអនុវត្ត

- គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ៖ គណៈកម្មាធិការជាតិអប់រំស្នែងដែលសម្របសម្រួលដោយ MoEYS ។
- ក្របខណ្ឌត្រួតពិនិត្យ៖ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ការត្រួតពិនិត្យពាក់កណ្តាលអាណត្តិ (២០២៣) និងការវាយតម្លៃចុងក្រោយ (២០២៥)។
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ៖ សម្របសម្រួលយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងការងារ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម ក្រសួងកិច្ចការនារី និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

៦. លទ្ធផលរំពឹងទុកនៅឆ្នាំ ២០២៥

- បង្កើនការចុះឈ្មោះចូលរៀននៅវិទ្យាល័យដែលទាក់ទងនឹងស្នែងនិងកម្មវិធីឧត្តមសិក្សា។
- ការអនុវត្តរបស់សិស្សកាន់តែខ្ពស់ក្នុងការវាយតម្លៃស្នែងជាតិ និងអន្តរជាតិ។
- ទំនុកចិត្ត និងសមត្ថភាពរបស់គ្រូកាន់តែច្រើនក្នុងការផ្តល់មេរៀនស្នែង។
- ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ និងឧស្សាហកម្មកាន់តែរឹងមាំនៅក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នែង ដែលមានមូលដ្ឋាននៅតាមសាលា។
- ការពង្រឹងសមត្ថភាពយេនឌ័រក្នុងការចូលរួមជាមួយការអប់រំស្នែង ជាពិសេសសម្រាប់ក្មេងស្រី។

៧. បញ្ហាប្រឈមដែលបានកំណត់

- កង្វះគ្រូស្នែងដែលមានសមត្ថភាពនៅតាមជនបទ។
- ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ និង ការតភ្ជាប់បណ្តាញអ៊ីនធឺណិតនៅក្នុងសាលារៀនមានដែនកំណត់។
- ការយល់ដឹងទាបអំពីគន្លងអាជីពស្នែង ក្នុងចំណោមសិស្ស និងគ្រូសារ។
- គម្លាតក្នុងការសម្របសម្រួលរវាងសាលារៀន និងជីវិតក្រៅ។

៨. តម្រឹមជាមួយរបៀបវារៈជាតិ និងសកល

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវត្រូវនឹង៖

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបស់កម្ពុជា ២០១៩-២០២៣
- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថលកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០២១-២០៣៥
- សេចក្តីប្រកាសអាស៊ានស្តីពីការអប់រំស្នែង
- គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (SDG 4): ការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព និងការសិក្សាពេញមួយជីវិត

(១១) តារាងសង្ខេបគោលគំនិតសំខាន់ៗនៃវេទិកាពិភាក្សារបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធស្នែង

តារាង ៨.៣៖ តារាងសង្ខេបគោលគំនិតសំខាន់ៗនៃវេទិកាពិភាក្សារបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធស្នែង

ចំណុចសំខាន់ៗ	បរិយាយ	ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង
គោលដៅនិងគោលបំណង	ការអភិវឌ្ឍសាលារៀនរួមគ្នា និងការដោះស្រាយបញ្ហារួមគ្នា	វេទិកាដើម្បីកែលម្អការប្រើប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែង
ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	ការកំណត់តួអង្គខាងក្នុង និងខាងក្រៅ	ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក ក្រុមសាស្ត្រាចារ្យសាកលវិទ្យាល័យ

ប្រធានបទ និងរបៀបវារៈ	ផ្ដោតលើបញ្ហា ការចូលរួម ជំរុញ ដោយសកម្មភាព	ការពង្រឹងភាពជាដៃគូស្នូម
ការសម្របសម្រួល និង ការរៀបចំ	អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបានបណ្តុះប ណ្តាលដើម្បីធានាថាការសន្ទនា ប្រកបដោយសមធម៌	គ្រូបង្ហាត់បង្រៀនណែនាំវគ្គ
ការចូលរួមប្រកប ដោយ បរិយាប័ន្ន	យេនឌ័រ ភាសា ក្រុមដែលងាយរង គ្រោះត្រូវបានពិចារណា	ឪពុកម្តាយជនជាតិដើមភាគ តិចចែករំលែកក្តីសង្ឃឹមពីការ អប់រំស្នូម
ការសន្ទនាដោយផ្អែកលើ ទិន្នន័យ	ការពិភាក្សាដែលបានប្រើប្រាស់ ទិន្នន័យអំពីសាលា និងសិស្ស	ការប្រើប្រាស់លទ្ធផលគណិ តវិទ្យា PISA ដើម្បីជំរុញដល់ កំណែទម្រង់
លទ្ធផលតម្រង់ទិស សកម្មភាព	ការប្តេជ្ញាចិត្តច្បាស់លាស់ ការកំណត់ ពេលវេលា ក្រុមការងារ	កិច្ចព្រមព្រៀងសហការរៀបចំ ពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ
យន្តការតាមដាន	ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងមតិត្រឡប់	តារាងគ្រប់គ្រងវឌ្ឍនភាពត្រូវ បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំខែ
ការទំនាក់ទំនង និងឯក សារ	កំណត់ហេតុ រូបភាព ការចែករំលែក តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម	ការបង្ហោះតាមបណ្តាញ ទំនាក់ទំនងសង្គមអំពីលទ្ធ ផលនៃវេទិកាដែលជោគជ័យ
ការតម្រឹមគោល នយោបាយ	ភ្ជាប់ទៅយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងអប់រំ និង ផែនការអភិវឌ្ឍសាលារៀន	ឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលដៅនៅក្នុង ផែនការកែលម្អសាលារៀន

៨.៣.៣ វិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍សម្រាប់វេទិកាពិភាក្សាដែលចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ

យើងអាចប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍ដូចខាងក្រោម ក្នុងការរៀបចំវេទិកាពិភាក្សា ដើម្បីជម្រុញការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសកម្មភាពសំខាន់ៗរបស់សាលា ដូចដែលបានបង្ហាញក្នុងតារាង ៨.៤ ខាងក្រោមនេះ។

តារាង ៨.៤៖ វិធីសាស្ត្រ និងឧបករណ៍សម្រាប់អង្គវេទិកាពិភាក្សា

វិធីសាស្ត្រ	គោលបំណង	ឧទាហរណ៍អំពីឧបករណ៍
World Café	កសាងចំណេះដឹងរួមតាមរយៈការសន្ទនា	ការពិភាក្សាវិលជុំជាក្រុមតូចៗ
ការពិភាក្សាក្រុម	ការយល់ដឹងស៊ីជម្រៅពីក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធជាក់លាក់	ការអង្គុយជាជួរមូលរបស់គ្រូ ឬ ឪពុកម្តាយ
ការពិភាក្សាតុមូល	បង្ហាញទស្សនៈចម្រុះ	អ្នកជំនាញមកពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	មើលឃើញឥទ្ធិពល និងចំណាប់អារម្មណ៍	ប្រើតារាងម៉ាទ្រីស ឬ ក្រដាសចំណាំសម្រាប់បិត
ការវិភាគ SWOT	កំណត់ចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងស្នែង	វគ្គបំផុសគំនិតជាក្រុម
សិក្ខាសាលាផែនការសកម្មភាព	ផ្លាស់ប្តូរពីការនិយាយទៅកាន់យុទ្ធសាស្ត្រ	គំរូសម្រាប់ការកំណត់ពេលវេលា គួរនាទី ទំនួលខុសត្រូវ

រូបភាព ៨.៣៖ វេទិកាពិភាក្សាអំពីគូនាទីនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការកែលម្អការអប់រំស្នែង

៨.៣.៤ វិធីសាស្ត្រ World Café

World Café គឺជាវិធីសាស្ត្រសន្ទនាប្រកបដោយរចនាសម្ព័ន្ធ ដែលត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីជម្រុញការចែករំលែកចំណេះដឹង និងការពិភាក្សារួមគ្នាលើប្រធានបទជាក់លាក់មួយ។ អ្នកចូលរួមត្រូវបានបែងចែកជាក្រុមតូចៗ ប្រើប្រាស់ផ្ទាំងបទបង្ហាញ ដើម្បីពិភាក្សាដោយផ្ដោតលើសំណួរដែលបានកំណត់។ បន្ទាប់ពីដល់ពេលវេលាដែលបានកំណត់ ក្រុមនីមួយៗនឹងប្តូរទៅកាន់ផ្ទាំងបទបង្ហាញផ្សេងៗទៀត ដោយនាំយកគំនិត និង ទស្សនៈពីក្រុមដើមទៅក្រុមថ្មី។ វិធីសាស្ត្រនេះជួយបង្កើតការបញ្ចេញគំនិតចម្រុះ និងការយល់ដឹងជាសហគមន៍អំពីប្រធានបទដែលបានពិភាក្សា។ គោលបំណងសំខាន់គឺដើម្បីទាញយកការយល់ដឹង និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានសកម្មភាពរួមគ្នា ឬការឯកភាពលើចំណេះដឹងរួមគ្នា។

World Café អាចត្រូវបានកែប្រែឲ្យសមស្របនឹងបរិបទនីមួយៗ ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈនៃអ្នកចូលរួម គោលបំណងនៃព្រឹត្តិការណ៍ ទីតាំង កាលៈទេសៈ និងសំណួរដែលជាចំណុចផ្ដោត។ ទោះបីជាមានភាពបត់បែននានា ក៏ដោយ វិធីសាស្ត្រនេះក៏មានធាតុមូលដ្ឋានចំនួនប្រាំដែលជាគំរូសម្រាប់ការអនុវត្តគ្រប់ព្រឹត្តិការណ៍ ដូចខាងក្រោម៖

ដំណាក់កាលទី១៖ ការរៀបចំ

បង្កើតបរិយាកាស "ពិសេស" ដែលភាគច្រើនយកគំរូតាមហាងកាហ្វេមួយ ពោលគឺ មានតុមូលតូចៗដែលគ្របដណ្តប់ដោយក្រណាត់ទេសឯក ឬក្រណាត់ទេសឯកពណ៌ស ក្រដាសសរសេរ បិច្ចពណ៌ នឹងចម្លាក់។ គួរតែមានកៅអីបួននៅតុនីមួយៗជាការល្អបំផុត និងមិនលើសពីប្រាំ។

ដំណាក់កាលទី២៖ ការស្វាគមន៍ និងការណែនាំ

អ្នកដឹកនាំកម្មវិធីចាប់ផ្តើមដោយមតិស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅ និងណែនាំអំពីដំណើរការសកម្មភាព ការកំណត់បរិបទ ការចែករំលែកបទពិសោធន៍ ក្រមសីលធម៌ក្នុងពេលអនុវត្តសកម្មភាព និងបង្កើតបរិយាកាសឲ្យអ្នកចូលរួមមានអារម្មណ៍ងាយស្រួលនិងរួមចំណែកបានយ៉ាងសកម្ម។

ដំណាក់កាលទី ៣៖ ការជួបជុំក្រុមតូចៗ

កិច្ចដំណើរការចាប់ផ្តើមដោយជុំដំបូងនៃការសន្ទនារយៈពេលប្រហែល ២០ នាទី នៅក្នុងក្រុមតូចៗដែលមានសមាជិក ៤ ទៅ ៥ នាក់ ហើយអង្គុយជុំវិញតុមួយ។ នៅចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលនោះ សមាជិកនីមួយៗនៃក្រុមនឹងផ្លាស់ទីទៅតុផ្សេងៗ ពួកគេអាចជ្រើសរើសឲ្យសមាជិកម្នាក់ចាកចេញដើម្បីស្វាគមន៍សមាជិកថ្មីហើយអោយគេសង្ខេបអំពីអ្វីដែលបានពិភាក្សាកាលពីជុំដំបូង។

ជំណាក់កាលទី ៤៖ សំណួរ

សំណួរសម្រាប់ជុំនីមួយៗត្រូវបានរៀបចំឡើងជាពិសេស ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបរិបទជាក់លាក់ និងគោលបំណងរបស់កិច្ចសន្ទនា។ សំណួរដូចគ្នាអាចត្រូវបានប្រើសារជាថ្មីក្នុងជុំផ្សេងទៀត ឬ អាចផ្លាស់ប្តូរគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីជួយដល់ការសន្ទនាឬណែនាំទិសដៅនៃការពិភាក្សាឱ្យបានច្បាស់លាស់

ជំណាក់កាលទី ៥៖ ការសរុបលទ្ធផល

បន្ទាប់ពីការពិភាក្សាក្នុងក្រុមតូចៗ (ចំនួនជុំអាចផ្អែកតាមតម្រូវការ) សមាជិកត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចែករំលែកការយល់ដឹង ឬលទ្ធផលសំខាន់ៗពីការសន្ទនារបស់ពួកគេជាមួយក្រុមធំៗ លទ្ធផលទាំងនេះត្រូវបានបង្ហាញឡើងវិញតាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា ដែលជារឿយៗគេប្រើប្រាស់ក្រាហ្វិក ដើម្បីជួយឱ្យមានការយល់ដឹងរួម និងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់អ្នកចូលរួមទាំងអស់។

ដំណើរការនេះមានលក្ខណៈសាមញ្ញ និងងាយស្រួលក្នុងការស្វែងយល់ ប៉ុន្តែភាពស្មុគស្មាញ និងភាពខុសប្លែកគ្នានៃបរិបទគឺអាស្រ័យទៅតាម ចំនួនអ្នកចូលរួម ការរៀបចំសំណួរ និងគោលបំណងដែលអាចនាំឱ្យមានតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការអញ្ជើញអ្នកដែលមានបទពិសោធន៍ខ្ពស់មកជួយដឹកនាំ។ ក្នុងករណីដូចនេះ សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ដោយអ្នកជំនាញ និងអ្នកមានបទពិសោធន៍ជាន់ខ្ពស់អាចរកបានតាមរយៈសេវាកម្ម World Café។

៨.៣.៥ វិធីសាស្ត្រពិភាក្សាក្រុម

ការពិភាក្សាជាក្រុម (FGD) គឺជាវិធីសាស្ត្រចូលរួមប្រកបដោយគុណភាពសម្រាប់ការប្រមូលព័ត៌មានស៊ីជម្រៅ ទស្សនៈ និងការយល់ដឹងពីភាគីពាក់ព័ន្ធដែលបានជ្រើសរើស តាមរយៈការសន្ទនាជាក្រុមដែលមានការដឹកនាំ។ FGDs មានប្រសិទ្ធភាពជាពិសេសសម្រាប់ការស្វែងយល់ពីមតិរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណតម្រូវការ បង្កើតការយល់ស្រប និងបង្កើតដំណោះស្រាយរួមគ្នា។

នៅក្នុងបរិបទនៃការអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ FGDs គឺជាឧបករណ៍សំខាន់មួយដើម្បី៖

- ចូលរួមជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធចម្រុះ (គ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ សិស្ស អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល វិស័យឯកជន។ល។)
- ស្វែងយល់ពីបញ្ហាប្រឈម និងអាទិភាពនៃការអប់រំក្នុងតំបន់
- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងសហគមន៍និងសាលា
- ជូនដំណឹងអំពីការសម្រេចចិត្ត និងការអនុវត្តគោលនយោបាយនៅកម្រិតសាលា

(១) ដំណាក់កាលទាំងបីនៃការរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាក្រុមដែលចូលរួមដោយអ្នកពាក់ព័ន្ធ

វិធីសាស្ត្រសម្រាប់រៀបចំកិច្ចពិភាក្សាក្រុម ក្នុងវេទិកាដែលមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ អាចអនុវត្តបានតាមបីដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

តារាង ៨.៥៖ ដំណាក់កាលទាំងបីនៃការរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាក្រុម

លរ	ដំណាក់កាល	សកម្មភាព
១	ដំណាក់កាលរៀបចំ	• កំណត់គោលបំណង និងគោលដៅ៖ បញ្ជាក់អោយបានច្បាស់នូវអ្វីដែលកិច្ចពិភាក្សាចង់សម្រេចអោយបាន (ឧ. ប្រមូលមតិស្តីពីការកែលម្អការអប់រំស្នូម)។ • ជ្រើសរើសភាគីពាក់ព័ន្ធ៖ ជ្រើសរើសអ្នកចូលរួមចម្រុះដោយផ្អែកលើបញ្ហាពាក់ព័ន្ធ ដូចជា នាយកសាលា គ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ មន្ត្រីឃុំ សិស្ស តំណាងអាជីវកម្ម ។ល។ • បង្កើតសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការពិភាក្សា៖ រៀបចំសំណួរណែនាំដែលស្របតាមគោលបំណងរបស់វេទិកា (ឧ. តើជំនាញស្នូមមួយណាដែលនិយោជកក្នុងតំបន់ឱ្យតម្លៃបំផុត?)។ • សម្ភារៈ និង កាលវិភាគ៖ ជ្រើសរើសកន្លែងដែលអាចរៀបចំដំណើរការបាន (ឧ. សាលាសាលារៀន) និង ពេលវេលាសមស្របហើយផ្តល់សម្ភារៈចាំបាច់ (តារាងបង្ហាញ សញ្ញាសម្គាល់ អាហារសម្រន់)។
២	ដំណាក់កាលអនុវត្ត	• សម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សា៖ ○ ចាត់តាំងអ្នកសម្របសម្រួលដែលបានបណ្តុះបណ្តាល (នាយកសាលា គ្រូបង្រៀន ឬមន្ត្រីអប់រំ) ដើម្បីដឹកនាំការពិភាក្សា។ ○ លែងលែងព្រឹត្តិការណ៍ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកចូលរួមមានភាពស្វាហាប់។ ○ ធានាឱ្យមានការចូលរួមស្មើគ្នា តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកដែលស្ងៀមស្ងាត់ និងគ្រប់គ្រងសំឡេងរំខាននានា។

		○ ប្រើបច្ចេកទេសស៊ើបអង្កេត ដើម្បីចូលជ្រៅទៅក្នុងការឆ្លើយតបរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។ • កត់ត្រាចំណុចសំខាន់ៗ៖ អ្នកកកត់ត្រាឬ ការចិតសំឡេង ដើម្បីចងក្រងជារបាយការណ៍ត្រូវបានរៀបចំ បន្ទាប់ពីមានការយល់ព្រមពីអ្នកចូលរួម ។
៣	ដំណាក់កាលវិភាគក្រោយកិច្ចពិភាក្សាក្រុម	• ការសំយោគទិន្នន័យ៖ សង្ខេបប្រធានបទសំខាន់ៗ មតិ អនុសាសន៍ និងការមិនយល់ស្រប។ • ការរាយការណ៍ និងផែនការសកម្មភាព៖ ចែករំលែកការរកឃើញជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំសាលា និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ធ្វើផែនការបន្ថែម (ឧ. ការរួមបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការកែលម្អសាលារៀន ឬយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូស្នែង)។

(២) ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការពិភាក្សាជាក្រុមដែលមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ នៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការពិភាក្សាជាក្រុម នៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុង តារាង ៨.៦ ខាងក្រោមនេះ។

តារាង ៨.៦៖ ឧទាហរណ៍នៃការពិភាក្សាជាក្រុមដែលមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ

សាលារៀន	ចំណុចផ្ដោតសម្រាប់ការពិភាក្សាជាក្រុម	ភាគីពាក់ព័ន្ធចូលរួម	លទ្ធផលសំខាន់ៗ
វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ (ភ្នំពេញ)	ការកែលម្អភាពពាក់ព័ន្ធនៃកម្មវិធីសិក្សាស្នែង	លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសិស្សានុសិស្ស និយោជកមកពីក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្រុមការងារស្នែងរបស់ MoEYS	បានរកឃើញគម្លាតក្នុងជំនាញឌីជីថល ដែលបានជម្រុញឲ្យមានការរៀបចំសិក្ខាសាលាសរសេរកូដ ដោយមានការគាំទ្រពីក្រុមហ៊ុនព័ត៌មានវិទ្យាក្នុងស្រុក

វិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ចាម	ឧបសគ្គចំពោះការ ចូលរួមរបស់ក្មេង ស្រីនៅក្នុងស្នែង	សិស្សស្រី គ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ អង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាល (ឧ. បន្ទប់ អាន)	កម្មវិធីណែនាំសម្រាប់ក្មេងស្រី និងសិក្ខាសាលាដើម្បីបញ្ចូល ការយល់ដឹងដល់សហគមន៍ត្រូវ បានស្នើឡើង
វិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម ព្រៃវែង	ការពង្រឹងការចូល រួមរបស់សាលានិង សហគមន៍	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឪពុកម្តាយ លោកគ្រូ អ្នក គ្រូ នាយកសាលា	បានបង្កើតផែនការប្រមូលការ បរិច្ចាគក្នុងស្រុកដើម្បីទិញ ឧបករណ៍ពិសោធន៍ស្នែង
អនុវិទ្យាល័យ បាត់ដំបង	ភាពមានការងារធ្វើ របស់យុវជនតាមរយៈ ភាពជាដៃគូ	ដៃគូវិស័យឯកជន មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ សិស្សានុសិស្ស	បើកដំណើរការកិច្ចសហការ រវាងសាលារៀន និងឧស្សាហកម្ម ដើម្បីផ្តល់កម្មសិក្សា និង កិច្ចពិភាក្សាការងារ

(៣) មគ្គុទ្ទេសក៍គំនូសសម្រាប់ការពិភាក្សានៅក្នុងវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធស្នែង

តារាង ៨.៧៖ មគ្គុទ្ទេសក៍គំនូសសម្រាប់កិច្ចពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធស្នែង

ចំណុចពិភាក្សា	សំណួរគំនូស
ការប៉ាន់ប្រមាណតម្លៃការ	តើមានធនធាន ឬជំនាញស្នែង អ្វីខ្លះនៅក្នុងសាលារបស់យើង ?
ការចូលរួមពីសហគមន៍	តើសហគមន៍អាចគាំទ្រការអប់រំស្នែង ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងដោយ របៀបណា ?
ឱកាសភាពជាដៃគូ	តើត្រូវកសាងភាពជាដៃគូយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីអាចជួយកែលម្អលទ្ធផល ស្នែងរបស់សិស្ស ?
សមភាពយេនឌ័រ	តើសិស្សស្រីប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាអ្វីខ្លះក្នុងការចូលរួមស្នែង ?

(៤) អនុសាសន៍សម្រាប់កិច្ចពិភាក្សាជាក្រុមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

- ប្រើជំនួយដែលអាចមើលឃើញដូចជា គំនូសតាង និង រូបភាពគំនូរ ដើម្បីជំរុញការពិភាក្សា។
- ធានាថាការពិភាក្សាមានលក្ខណៈបរិយាបន្ន និង មិនមានការប្រកាន់វប្បធម៌។

- អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមនិយាយជាភាសាខ្មែរ និងប្រើប្រាស់ពាក្យតាមតំបន់របស់ខ្លួន។
- ផ្តល់ការសង្ខេបមតិត្រឡប់ទៅកាន់អ្នកចូលរួមបន្ទាប់ពីការពិភាក្សា។

៨.៣.៦ ការពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងទម្រង់នៃកិច្ចសន្ទនាដែលមានការសម្របសម្រួល និងការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ក្នុងគោលបំណងចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ បញ្ហាប្រឈម និងផ្តល់យោបល់លើប្រធានបទអប់រំជាក់លាក់។ នៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ វេទិកានេះផ្តល់ឱកាសយ៉ាងពិសេសសម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា ឪពុកម្តាយ សិស្ស គ្រូបង្រៀន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អ្នកដឹកនាំអាជីវកម្ម តំណាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា ដើម្បី៖

- បញ្ចេញទស្សនៈរបស់ពួកគេលើការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន និងការអប់រំស្នែម។
- រៀនពីបទពិសោធន៍របស់គ្នាទៅវិញទៅមក។
- កំណត់ឱកាសសហការ។
- មានឥទ្ធិពលលើការសម្រេចចិត្ត និងផែនការកែលម្អសាលារៀន។

ការពិភាក្សាទាំងនេះស្របតាមទិសដៅជាអត្ថិភាពរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដែលផ្តោតលើអភិបាលកិច្ចប្រកបដោយបរិយាបន្ន និង ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនដូចដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងផែនទីបង្ហាញផ្លូវអប់រំស្នែម (ឆ្នាំ ២០២០-២០២៥) និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន។ ជំហាន និង វិធីសាស្ត្រក្នុងការរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាជាក្រុមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មានដូចខាងក្រោម៖

(១) ផែនការ និងការរៀបចំ

- កំណត់ប្រធានបទ៖ ជ្រើសរើសប្រធានបទដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយអាទិភាពរបស់សាលា (ឧ. ការកែលម្អការអប់រំស្នែម គន្លងអាជីព កិច្ចសហការរវាងសាលារៀននិងសហគមន៍)។
- ជ្រើសរើសអ្នកចូលរួម៖ អ្នកចូលរួមត្រូវតែមានភាពចម្រុះគ្នាពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ៤ ទៅ ៦ នាក់ (ឧ. គ្រូស្នែម អតីតសិស្សដែលជោគជ័យ ឪពុកម្តាយ អ្នកតំណាងផ្នែកឯកជន សាស្ត្រាចារ្យសាកលវិទ្យាល័យ)។
- រចនាទម្រង់៖ ៦០ ទៅ ៩០ នាទី ដោយរួមទាំងកិច្ចពិភាក្សានៅតាមក្រុមចន្លោះពី៥ ទៅ ៧ នាទីក្នុងមួយក្រុម អមដោយសំនួរនិងចម្លើយពីអ្នកចូលរួម។
- រៀបចំសំណួរណែនាំ៖ ចែករំលែកសំណួរណែនាំជាមួយវាគ្មិនជាមុន (ឧ. តើអ្វីជាឧបសគ្គសំខាន់ៗនៃការចូលរួមរបស់សិស្សក្នុងការអប់រំស្នែម ?)។

- ចាត់តាំងអ្នកសម្របសម្រួល៖ នាយកសាលា អ្នកអប់រំ គ្រូបង្រៀន ឬ អ្នកសម្របសម្រួលដែលបានអញ្ជើញ។

(២) ការអនុវត្ត

- ការបើក៖ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអំពីប្រធានបទ គោលបំណង និងអ្នកពិភាក្សា។
- មតិរបស់សមាជិកក្រុម៖ សមាជិកម្នាក់ៗចែករំលែកការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ តាមពេលវេលាដែលបានកំណត់។
- សំណួរ និងចម្លើយ៖ អ្នកចូលរួមដូចជា សិស្ស គ្រូ មាតាបិតា សួរសំណួរទៅកាន់វេទិកា។
- ការសំយោគ និងអនុសាសន៍៖ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗ និងសកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង។
- ឯកសារ៖ អ្នកកត់កំណត់ហេតុ ឬ អ្នកប្រមូលព័ត៌មាន ដែលជាសិស្សត្រូវកត់ត្រាកិច្ចពិភាក្សាដើម្បីធ្វើរបាយការណ៍ និងតាមដានបន្ត។

(៣) ការតាមដានវេទិកា

- ចងក្រងរបាយការណ៍សង្ខេបអំពីការយល់ដឹង និងចំណុចសកម្មភាព
- ចែករំលែករបាយការណ៍ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ និងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា
- បញ្ចូលមតិយោបល់ពាក់ព័ន្ធទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន ឬផែនការសកម្មភាពស្នែង

៨.៣.៧ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការពិភាក្សាជាក្រុម

ខាងក្រោមនេះគឺជាឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងដែលផ្តោតលើស្នែងនៃការពិភាក្សាជាក្រុម៖

(១) ឧទាហរណ៍ទី ១៖ គន្លងអាជីពស្នែង

ប្រធានបទ៖ "ការរៀបចំសិស្សរបស់យើងសម្រាប់អាជីពស្នែងនៅកម្ពុជា"

អ្នកពិភាក្សា៖

- គ្រូស្នែង មកពីសាលានានា
- សាស្ត្រាចារ្យផ្នែកវិទ្យាស្វកម្មមកពីសាកលវិទ្យាល័យនានា
- ដៃគូឧស្សាហកម្មមកពីក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុក
- មាតាបិតារបស់សិស្សដែលកំពុងសិក្សាផ្នែកស្នែង
- មន្ត្រីផ្នែកស្នែងរបស់ MoEYS

ចំណុចពិភាក្សាសំខាន់ៗ៖

- ជំនាញដែលត្រូវការនៅក្នុងទីផ្សារការងារនាសតវត្សរ៍ទី ២១
- ឱកាសសម្រាប់កម្មសិក្សាផ្នែកស្នែង
- ការតម្រឹមកម្មវិធីសិក្សាជាមួយសាកលវិទ្យាល័យ និងតម្រូវការទីផ្សារការងារ
- ការគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តពីឪពុកម្តាយ

លទ្ធផល៖

- កិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងការបង្កើតកម្មវិធីកម្មសិក្សាសាកលវិទ្យាល័យរបស់និស្សិត ដោយសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា។

(២) ឧទាហរណ៍ទី ២៖ ការអប់រំស្នែងដែលប្រកបដោយបរិយាបន្ន

ប្រធានបទ៖ "ការធានាសមធម៌ក្នុងការអប់រំស្នែងសម្រាប់សិស្សទាំងអស់"

អ្នកពិភាក្សា៖

- តំណាងនិស្សិតស្នែង ភេទស្រី
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការលើការអប់រំកុមារីផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ
- គ្រូមកពីសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅតាមជនបទ
- មន្ត្រីអប់រំស្រុក
- អ្នកឧបត្ថម្ភឯកជនដែលបានផ្តល់អាហារូបករណ៍ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ

ចំណុចពិភាក្សាសំខាន់ៗ៖

- ឧបសគ្គសម្រាប់ក្មេងស្រីក្នុងការរៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា
- សារៈសំខាន់នៃអាហារូបករណ៍ ការណែនាំ និងការប្រឹក្សាអាជីព
- ការអនុវត្តការបង្រៀនដែលប្រកាន់យកយេនឌ័រ

លទ្ធផល៖

- ចាប់ផ្តើមកម្មវិធីណែនាំសម្រាប់ក្មេងស្រីនៅក្នុងការអប់រំស្នែង ជាមួយនឹងការគាំទ្រពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងការសម្របសម្រួលពីសាលារៀន។

(៣) ឧទាហរណ៍ទី ៣៖ ការពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៃស្នូម

ប្រធានបទ៖ "ការបែងចែកជំនួយសម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ និងការរៀនឌីជីថល"

អ្នកពិភាក្សា៖

- នាយកសាលា
- តំណាងគណៈកម្មាធិការមាតាបិតា
- ម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក (សំណង់ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់)
- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (ឧ. អង្គការ JICA ឬតំណាង ADB)
- គ្រូបង្រៀន ICT

ចំណុចពិភាក្សាសំខាន់ៗ៖

- ភាពខ្វះខាតធនធាននៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នូមនាពេលបច្ចុប្បន្ន
- គួរនាំទីរបស់វិស័យឯកជន និងសហគមន៍ក្នុងការគាំទ្រដល់ការទិញឧបករណ៍ឌីជីថល
- គំរូចំណាយដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

លទ្ធផល៖

- ផែនការអង្កេតសិក្សាពីសហគមន៍ត្រូវបានផ្ដើមឡើងតាមរយៈការបរិច្ចាគដែលស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយវិស័យឯកជន។

៨.៣.៨ អត្ថប្រយោជន៍នៃការពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងសាលាមធ្យម

តារាង ៨.៨៖ តារាងសង្ខេបនៃអត្ថប្រយោជន៍ពីការពិភាក្សាជាក្រុមនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សា

អត្ថប្រយោជន៍	បរិយាយ
កិច្ចពិភាក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន	នាំមកនូវសំឡេងពីភាគីពាក់ព័ន្ធចម្រុះក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់សាលា។
ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង	ជួយសហគមន៍ឱ្យយល់ពីអាទិភាពរបស់សាលា និងបញ្ហាប្រឈមរបស់ស្នូម ។
សកម្មភាពតម្រង់ទិស	ដឹកនាំទៅរកការប្តេជ្ញាចិត្ត ឬ ការតាមដានផែនការ (ឧ. ការបរិច្ចាគធនធាន ការណែនាំ)។

ការកសាងសមត្ថភាព	បង្កើនជំនាញទំនាក់ទំនង និងការតស៊ូមតិក្នុងចំណោមអ្នកចូលរួម ពិភាក្សា និងសិស្ស។
ការពង្រឹងភាពជាដៃគូ	កសាងទំនុកចិត្ត និងការសហការគ្នានៅទូទាំងវិស័យអប់រំ និងសហគមន៍។

៨.៣.៩ ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធតាមរយៈវេទិកាផ្សេងៗដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវ

ការចូលរួមភាគីពាក់ព័ន្ធតាមរយៈវេទិកាផ្សេងៗដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវ ជួយតម្រឹមការរំពឹងទុក កសាងទំនុកចិត្ត និងបង្កើតភាពជាម្ចាស់រួមគ្នាដើម្បីកែលម្អការអប់រំស្នែម។

(១) វេទិកាថ្នាក់សាលា

- សាលារៀនអាចរៀបចំវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធជាទៀងទាត់ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីបញ្ហាប្រឈម និងឱកាសសម្រាប់ផ្តល់ការអប់រំស្នែម។
- សកម្មភាពគំរូ៖ វេទិកាតុល្យជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធការអប់រំស្នែម ដែលមានការចូលរួមពីមាតាបិតា គ្រូបង្រៀន អ្នកតំណាងអាជីវកម្ម និងសិស្ស ដើម្បីរៀបចំសប្តាហ៍វិទ្យាសាស្ត្រនៅសាលា

(២) វេទិកាថ្នាក់ស្រុក និងខេត្ត

- មន្ទីរអប់រំខេត្តអាចរៀបចំការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធប្រចាំត្រីមាស ឬ ប្រចាំឆ្នាំជាមួយមន្ត្រីអប់រំស្រុក នាយកសាលា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក។
- គោលបំណង៖ តម្រឹមគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នែម ជាមួយនឹងទីផ្សារការងារក្នុងស្រុក និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍។

(៣) វេទិកាថ្នាក់សហគមន៍

- ការចូលរួមជាមួយមេភូមិ អ្នកដឹកនាំសាសនា និងមាតាបិតាតាមរយៈការសន្ទនាថ្នាក់សហគមន៍ អាចបង្កើនការចូលរួម និងការយល់ដឹងអំពីសារៈសំខាន់នៃការអប់រំស្នែម។
- គន្លឹះជាក់ស្តែង៖ ដើម្បីធ្វើអោយមានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នារវាងប្រធានបទវប្បធម៌ជាមួយ និងប្រធានបទផ្សេងៗដូចជា កសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព ប្រព័ន្ធទឹក ឬវិទ្យាសាស្ត្រសុខាភិបាលក្នុងការពិភាក្សា។

(៤). វេទិកាតាមបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម និង ឌីជីថល

- ប្រព័ន្ធឌីជីថលអាចប្រើប្រាស់ជាវេទិកាបាន និង លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមកាន់តែទូលំទូលាយ។
- ឧទាហរណ៍៖ ការពិភាក្សាផ្សាយផ្ទាល់តាមបណ្តាញសង្គម រៀបចំដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល មួយដែលមានបេសកកម្មលើការអប់រំស្នែង ដោយមានការចូលរួមពីសិស្ស និងឪពុកម្តាយក្នុង ការចែករំលែកបទពិសោធន៍អំពីការចូលរួមក្នុងក្លឹបមនុស្សយន្ត។

៨.៣.១០ គំរូនៃការរចនាវេទិកាភិច្ចពិភាក្សាក្រុម

ចំណងជើងវេទិកា៖ ការពង្រឹងភាពជាដៃគូដើម្បីជម្រុញការអប់រំស្នែងអោយឈានទៅមុខ នៅ ក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

គោលបំណង៖ ស្វែងយល់ពីតួនាទីនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការរៀបចំគន្លងអប់រំស្នែង ម និងការកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

តារាង ៨.៩៖ តារាងវេទិកាភិច្ចពិភាក្សាក្រុម

មាតិកា	ម៉ោង	កំណត់សម្គាល់ការសម្របសម្រួល
សុន្ទរកថាស្វាគមន៍និងបើកកម្ម វិធី	៩:០០–៩:១៥	នាយកសាលា និងមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
ភិច្ចពិភាក្សា៖ ស្វែងរកនៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា	៩:១៥–៩:៣០	បង្ហាញទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ឬបញ្ហាប្រឈម
ក្រុមពិភាក្សា៖ ទស្សនៈភាគី ពាក់ព័ន្ធ	៩:៣០–១០:១៥	គ្រូបង្រៀន មាតាបិតា វិស័យឯកជន សាកលវិទ្យាល័យ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
សម្រាក	១០:១៥–១០:៣០	
សកម្មភាពក្រុម៖ ការកំណត់ អ្នកពាក់ព័ន្ធ	១០:៣០–១១:១៥	ប្រើតារាងម៉ាទ្រីសដើម្បីចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ នៃឥទ្ធិពលនឹងចំណាប់អារម្មណ៍
ការរាយការណ៍ជាក្រុម និងការ ពិភាក្សា	១១:១៥–១១:៤៥	ចែករំលែកផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងកំណត់ ឱកាស
ផែនការសកម្មភាព៖ ជំហាន បន្ទាប់	១១:៤៥–១២:១៥	ក្រុមតូចៗ ស្នើគំនិតនៃភាពជាដៃគូតាម ស្ថានភាពជាក់ស្តែង

ការបិទកម្មវិធី	១២:១៥-១២:៣០	សេចក្តីសង្ខេប សូមអរគុណ និងគ្រោងនៃ ជំហានបន្ទាប់
----------------	-------------	---

៨.៤ ករណីសិក្សា និងឧត្តមានុភាពការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នេហ

៨.៤.១ ករណីសិក្សា៖ វិទ្យាល័យសម្តេចឪ ខេត្តសៀមរាប

(១) សាវតា

វិទ្យាល័យសម្តេចឪ មានគោលបំណងពង្រឹងកម្មវិធីអប់រំស្នេហរបស់ខ្លួន ដើម្បីត្រៀមសិស្សានុសិស្សសម្រាប់ទីផ្សារការងារដែលកំពុងរីកចម្រើនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា និងទេសចរណ៍។ ជាមួយនឹងធនធានមានកម្រិត សាលាបានផ្តួចផ្តើមបង្កើតគោលដៅពាក់ព័ន្ធ និងរបៀបនៃការចូលរួម។

(២) ជំហានក្នុងការកំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

ជំហានទី ១៖ ការបំផុសគំនិតផ្ទៃក្នុង

- គ្រូបង្រៀនបានរាយបញ្ជីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងស្នេហនៅក្នុងតំបន់។
- សាលារៀបចំប្រើផែនទីក្រឡាចត្រង់ដែលសាមញ្ញមួយ ហើយបែងចែកអ្នកពាក់ព័ន្ធដោយផ្អែកលើចំណាប់អារម្មណ៍ និងឥទ្ធិពលរបស់ពួកគេ (ខ្ពស់ មធ្យម ទាប)។

ជំហានទី ២៖ ការស្ទង់មតិសហគមន៍ និងការសម្ភាសន៍

- សិស្សានុសិស្ស និងគ្រូបង្រៀនធ្វើការសម្ភាសន៍មាតាបិតា ម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។
- ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានបង្ហាញពីចំណាប់អារម្មណ៍សហគមន៍ខ្ពស់លើជំនាញឌីជីថល និងកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ជំហានទី ៣៖ ការបង្កើតតារាងម៉ាទ្រីសភាគីពាក់ព័ន្ធ

- ដៃគូ (ភាគីពាក់ព័ន្ធ) ត្រូវបានចែកជាបួនក្រុមឬប្រភេទ
 - ដៃគូស្នូល (តួអង្គសំខាន់ៗ)៖ ឪពុកម្តាយ ក្រុមហ៊ុនព័ត៌មានវិទ្យាក្នុងស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។
 - ដៃគូដែលគាំទ្រ (រក្សាទំនាក់ទំនង)៖ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការលើសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យអប់រំ។
 - អ្នករួមចំណែកផ្តល់ចំណេះដឹង (រក្សាព័ត៌មាន)៖ មហាវិទ្យាល័យ និងអតីតនិស្សិត

- ដៃគូមានសក្តានុពលនាពេលអនាគត(ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង) ៖ មន្ទីរទេសចរណ៍ខេត្ត។

ជំហានទី ៤៖ ការអភិវឌ្ឍន៍ផែនការសកម្មភាព

- រៀបចំកិច្ចពិភាក្សាអំពីវិទ្យាសាស្ត្រប្រចាំខែ ដឹកនាំដោយសាស្ត្រាចារ្យមកពីសាកលវិទ្យាល័យ។
- ចាប់ដៃគូជាមួយធុរកិច្ចក្នុងស្រុក ដើម្បីសហការរៀបចំការប្រកួតប្រជែងច្នៃប្រឌិតស្នេម។
- ចូលរួមជាមួយមាតាបិតាក្នុងការតាំងពិពណ៌ការសិក្សាផ្នែកលើគម្រោង។

ជំហានទី ៥៖ លទ្ធផល

- ចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្សលើមុខវិជ្ជាស្នេម បានកើនឡើង ៤០% ដោយផ្អែកលើការស្ទង់មតិក្រោយព្រឹត្តិការណ៍។
- សាលារៀនបានទទួលជំនួយតិចតួចពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ដើម្បីទិញឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍។
- និស្សិតពីរនាក់បានទទួលកម្មសិក្សានៅក្រុមហ៊ុន IT នៅខេត្តសៀមរាប។

៨.៤.២ ឧត្តមានុភាពសម្រាប់ការគូសផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នេម

ជំហានទី ១៖ ការប្រើឧបករណ៍ដើម្បីគូសផែនទីសាមញ្ញមួយ

ពិនិត្យវាយតម្លៃអ្នកពាក់ព័ន្ធដោយប្រើចំណាត់ថ្នាក់នៅក្នុងតារាងម៉ាទ្រីស ដោយផ្អែកលើកម្រិតឥទ្ធិពល និងការចាប់អារម្មណ៍របស់ពួកគេចំពោះការអប់រំស្នេម ដើម្បីរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រដែលសមរម្យក្នុងការជម្រុញការចូលរួមរបស់ពួកគេ។

ជំហានទី ២៖ រួមបញ្ចូលសិស្សនៅក្នុងដំណើរការ

សិស្សអាចផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីគ្រួសារ ទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍ និងលើកឡើងពីចំណុចដែលមានតម្រូវការ ឬឱកាស។

ជំហានទី ៣៖ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំនូវផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធ

គ្នានាទី និងឥទ្ធិពលរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធអាចផ្លាស់ប្តូរតាមពេលវេលា ហេតុនេះការពិនិត្យ និង កែសម្រួលផែនទីដែលមានស្រាប់គួរតែត្រូវបានធ្វើជាទៀងរាល់ឆ្នាំ ឬពីរឆ្នាំម្តង។

ជំហានទី ៤៖ បង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍នៃទំនាក់ទំនងឱ្យបានច្បាស់លាស់

ត្រូវមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបង្ហាញឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមរបស់ពួកគេ ដែលអាចរួមចំណែកគាំទ្រដល់គោលដៅរួម (ឧ. ការកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស និងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់អាជីពឲ្យកាន់តែប្រសើរ)។

ជំហានទី ៥៖ បង្កើតភាពជាដៃគូឈ្នះឈ្នះ

តម្រឹមតម្រូវការរបស់សាលារៀនជាមួយការចាប់អារម្មណ៍របស់ដៃគូ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនផលិតបន្ទះស្រូបពន្លឺព្រះអាទិត្យអាចគាំទ្រថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រជាថ្នូរនឹងការបង្ហាញអំពីបច្ចេកវិទ្យាបែតង។

ជំហានទី ៦៖ របាយការណ៍ និងការចែករំលែកភាពជោគជ័យ

កត់ត្រាការចូលរួមដែលប្រកបបានភាពជោគជ័យ និងចែករំលែករឿងរ៉ាវទាំងនេះតាមរយៈព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ឬប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយក្នុងស្រុក ដើម្បីទាក់ទាញដៃគូថ្មី។

៨.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការកំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នេម

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម)៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី ១៖ បង្កើតតារាងកំណត់ម៉ាទ្រីសភាគីពាក់ព័ន្ធការអប់រំស្នេមនៅក្នុងសាលារបស់អ្នក។

ការអនុវត្តទី ២៖ រៀបចំវេទិកាក្រុមពិភាក្សាដែលមានការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈការប្រើដំណាក់កាលទាំងបីរួមមាន ការធ្វើផែនការនិងការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការតាមដានក្រោយវេទិកាត្រូវបានបញ្ចប់។

៨.៦ ឯកសារយោង

[1] Asian Development Bank (ADB). (2020). *Cambodia: Strengthening Teacher Education Programmes in Cambodia (STEP-UP)*, ADB Loan 4244-CAM (COL). Retrieved from <https://www.adb.org/projects/4244>.

- [2] ASEAN Secretariat. (2016). *Declaration on ASEAN for strengthening education in STEM*. Jakarta: ASEAN.
- [3] Ministry of Economy and Finance. (2021). *Cambodia digital economy and society policy framework 2021–2035*. Phnom Penh, Cambodia.
- [4] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2020). *STEM Education Roadmap for Cambodia 2020–2025*. Phnom Penh, Cambodia.
- [5] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh, Cambodia.
- [6] Ministry of Education, Youth and Sport. (2018). *Policy guidelines for new generation schools*. Phnom Penh, Cambodia.
- [7] Ministry of Education, Youth and Sport. (2017). *Cambodian teacher career pathway framework*. Phnom Penh, Cambodia.
- [8] Ministry of Education, Youth and Sport. (2015). *Policy on Information and Communication Technology in Education*. Phnom Penh, Cambodia.
- [9] Ministry of Planning. (2019). *Cambodia Socio-Economic Survey 2019*. National Institute of Statistics. Phnom Penh, Cambodia.
- [10] OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030—The OECD learning compass 2030*. Paris.
- [11] OECD. (2019). *PISA 2018 results (Volume I): What students know and can do*. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/5f07c754-en>
- [12] UNESCO. (2017). *A guide for ensuring inclusion and equity in education*. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000248254>
- [13] World Bank. (2019). *Data-driven decision-making in schools: Lessons from five high-performing education systems*. Washington, DC: World Bank Group.
- [14] World Bank. (2022). *Cambodia education sector analysis: Pathways to leadership and innovation in education*. Washington, DC: The World Bank.
- [15] Yusuf, A., & Alam, A. (2021). *Stakeholder engagement in school development: A case study approach*. *International Journal of Educational Development*, 80, 102307. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2020.102307>.

មេរៀនទី ៩៖ ការកសាងទំនុកចិត្តនិងការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• រំលឹកយល់ពីគោលការណ៍នៃការកសាងទំនុកចិត្ត ដើម្បីជម្រុញការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ។ • រំលឹកយល់អំពីបច្ចេកទេសនៃការទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។
បំណិនសម្បទា	• បង្កើត និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកសាងទំនុកចិត្ត ដើម្បីធានាភាពជាដៃគូរយៈពេលវែង។ • ពង្រឹងជំនាញនិយាយជាសាធារណៈ និងការបង្ហាញសម្រាប់ការពិភាក្សាជាក់ស្តែងពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។ • ប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថល (ឧ. Google Meet, Zoom, ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម) ដើម្បីធ្វើទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
ចរិយាសម្បទា	• ផ្តោតលើការរក្សាភាពស្មោះត្រង់ ភាពបើកចំហ និងភាពជឿជាក់ ក្នុងសកម្មភាពទំនាក់ទំនងទាំងអស់ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង និងការសហការយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។ • ជម្រុញការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្អែកលើផ្នត់គំនិតដោះស្រាយបញ្ហា និងការច្នៃប្រឌិត ដើម្បីសម្រេចបាននូវលទ្ធផលរួម។

៩.១ សេចក្តីផ្តើម

ការកសាងទំនុកចិត្ត និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏សំខាន់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលារៀនឲ្យមានគុណភាព ការចូលរួម និងនិរន្តរភាពក្នុងបរិបទអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា ឪពុកម្តាយ គ្រូបង្រៀន សិស្សានុសិស្ស អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដៃគូវិស័យឯកជន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកែលម្អសាលារៀន ជួយជំរុញការអប់រំស្នេម បង្កើនការកៀរគរធនធាន និងជម្រុញការចូលរួមរបស់សហគមន៍ឲ្យកាន់តែសកម្ម។

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ជួយបង្កើតបរិយាកាសនៃតម្លាភាព លើកទឹកចិត្តឲ្យមានការចូលរួម និងពង្រឹងគោលដៅរួម។ ខណៈដែលការកសាងទំនុកចិត្ត ជំរុញឱ្យមានកិច្ចសហការយូរអង្វែង ការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក និង ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា។ អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែផ្តល់អាទិភាពដល់ការកសាងទំនាក់ទំនងដែលប្រកបដោយអត្ថន័យជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធានាបាននូវអភិបាលកិច្ចដែលឆ្លើយតបនិងបរិយាកាសសិក្សាដែលមានថាមពល។ នេះជាចំណុចសំខាន់ក្នុងបរិបទ អប់រំកម្ពុជា ដែលកំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំជាតិ និងផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃការអប់រំស្នេម របស់ក្រសួងអប់រំ (២០២០-២០២៥)។

ប្រធានបទនៃមេរៀននេះ នឹងជួយឱ្យនាយកសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ បង្កើនយុទ្ធសាស្ត្របង្កើតឧបករណ៍តាមដាន និងអភិវឌ្ឍនសមត្ថភាពអន្តរបុគ្គលដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បី (១) បង្កើតទំនាក់ទំនងដែលមានភាពច្បាស់លាស់ តម្លាភាព និងជាប្រចាំ (២) បង្កើតយន្តការទទួលយកមតិគ្រឡប់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធ និង (៣) រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលមានប្រសិទ្ធភាព។ តាមរយៈការអភិវឌ្ឍនសមត្ថភាពក្នុងការទំនាក់ទំនង និងការកសាងទំនុកចិត្ត អ្នកដឹកនាំសាលាអាចទទួលបាននូវការគាំទ្រសម្រាប់ការអនុវត្តការបង្រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត បង្កើនការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធចំពោះគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នេម និងកសាងវប្បធម៌មួយដែលប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ការគោរព និងការកែលម្អជាប្រចាំ។

៩.២ បង្កើតទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្ត

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលាដែលមានប្រសិទ្ធភាព។ នៅក្នុងបរិបទអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ការកសាង និងរក្សាទំនុកចិត្តតាមរយៈទំនាក់ទំនងដោយបើកចំហជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជា មាតាបិតា គ្រូបង្រៀន សិស្ស អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន មានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការកែលម្អលទ្ធផលអប់រំ គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នេម និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ចសាលាឱ្យកាន់ តែប្រសើរឡើង។

៩.២.១ គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្ត

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការបង្កើត និងរក្សាទំនុកចិត្តរវាងអ្នកដឹកនាំសាលា និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។ គោលការណ៍ទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់ទាំងនេះជួយធានាថាការប្រាស្រ័យទាក់ទងមានភាពច្បាស់លាស់ និងមាននិរន្តរភាព ដែលជំរុញឱ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយូរអង្វែង ដើម្បីគាំទ្រដល់ការសិក្សារបស់សិស្ស ការអភិវឌ្ឍសាលារៀន និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍នៃការចូលរួម និងតម្លាភាព ដែលជាអាទិភាពជាតិ។ ដើម្បីពង្រឹងទំនុកចិត្ត និងកិច្ចសហការ អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែអនុវត្តន៍ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដែលមានលក្ខណៈដូចជា៖

តារាង ៩.១៖ គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្ត

គោលការណ៍	និយមន័យ	សេចក្តីពន្យល់	ឧទាហរណ៍
១. ភាពច្បាស់លាស់	ការប្រាស្រ័យទាក់ទងត្រូវតែផ្ទាល់ សង្ខេប និងងាយយល់ដោយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។	- ជៀសវាងការប្រើពាក្យមិនសមរម្យ ឬភាសាបច្ចេកទេសហួសហេតុ។ - ប្រើភាសាខ្មែរច្បាស់លាស់ ហើយប្រសិនបើអាចត្រូវប្រើភាសាអង់គ្លេសសម្រាប់ដៃគូអន្តរជាតិ។ - បញ្ជាក់សារសំខាន់ជុំវិញគោលដៅ ការរំពឹងទុក និងការសម្រេចចិត្តរបស់សាលា។	ក្នុងវេទិកាមាតាបិតានាយកសាលាពន្យល់ពីគោលបំណង និងជំហាននៃកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ស្នេហាដោយប្រើភាសាសាមញ្ញដើម្បីឱ្យឪពុកម្តាយយល់ និងអាចគាំទ្រការចូលរួមរបស់កូនពួកគេបានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។
២. តម្លាភាព	ការបើកចំហក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មានដែលត្រឹមត្រូវ ទាន់ពេលវេលា និងពេញលេញ អំពីការសម្រេចចិត្តការអនុវត្ត និង	- ប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយស្មោះត្រង់អំពីភាពជោគជ័យ បញ្ហាប្រឈម និងការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងដំណើរការរបស់សាលា។ - ធានាឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធចូលពិនិត្យមើលផែនការ	ក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា ថ្នាក់ដឹកនាំសាលាចែករំលែកការវិភាគថវិការបស់សាលា រួមទាំងចំនួនដែលត្រូវចំណាយលើសម្ភារៈ

	ផែនការ ជួយបង្កើតភាពជឿជាក់ និងពង្រឹងតម្លៃរបស់សាលា។	សាលារៀន ថវិកា និងរបាយការណ៍លទ្ធផលការងារ។ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការសន្ទនាបើកចំហអំពីការសម្រេចចិត្តដែលប៉ះពាល់ដល់សហគមន៍សាលារៀន។	បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នេមបន្ទាប់មកក៏បើកវេទិកាសំណួរ ឬការផ្តល់យោបល់។
៣. ភាពជានិរន្ត	ការប្រាស្រ័យទាក់ទងទៀងទាត់ អាចពង្រឹងតម្លៃសាលា និងបង្កើតភាពជឿជាក់។	- ផ្តល់ព័ត៌មានថ្មីៗតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ (ឧ. ព្រឹត្តិបត្រប្រចាំសប្តាហ៍ ឬប្រចាំខែ) ។ - ត្រូវធានាថាសារដូចគ្នាត្រូវបានបញ្ជូនទៅគ្រប់វេទិកាទាំងអស់ (ឧ. ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ការប្រជុំមាតាបិតា និងអនុស្សរណៈសាលា) ។ - ជៀសវាងសារផ្ទុយចេញពីបុគ្គលិកផ្សេងៗគ្នា។	សាលាបានប្រកាសតាមបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមអំពីការជួបប្រជុំសិស្ស និងការប្រជុំគ្រូ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីការរៀបចំការប្រឡងពាក់កណ្តាលឆមាសនាពេលខាងមុខ និងការរៀបចំវគ្គសម្រាប់ជួយសិស្ស។
៤. បរិយាប័ន្ន	ធានាថាសំឡេងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបានឮរួមទាំងមាតាបិតា សិស្ស សិស្សលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងក្រុមដែលខ្វះខាត។	ផ្តល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជាប្រព័ន្ធដែលអាចចូលប្រើបានសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា (ឧ. ការទំនាក់ទំនងដោយប្រើពាក្យសំដីជាមួយអ្នកដែលមានអក្ខរកម្មទាប រៀបចំសម្ភារៈជំនួយដល់ការមើល បកប្រែឯកសារ) ។	សាលារៀនមួយបានអញ្ជើញមាតាបិតា និងសិស្សជាជនជាតិដើមភាគតិចឱ្យចូលរួមក្នុងក្រុម ពិភាក្សាដើម្បីស្វែងរកវិធីសាស្ត្រដែលសាលាអាចគាំទ្រការរៀនស្នេមរបស់សិស្សឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

		• បង្កើតឱកាសសម្រាប់មតិកែលម្អតាមរយៈការស្ទង់មតិ វេទិកា និងប្រអប់ផ្តល់យោបល់។ • គោរពភាពចម្រុះនៃវប្បធម៌ និងភាសានៅក្នុងសហគមន៍សាលារៀន។	
៥. ការគោរព	ប្រព្រឹត្តិចំពោះភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងផ្តល់តម្លៃចំពោះធាតុចូលរបស់ពួកគេនៅក្នុងរាល់អន្តរកម្មនៃទំនាក់ទំនង។	• អនុវត្តការស្តាប់យ៉ាងសកម្ម និងអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដទៃនិយាយដោយមិនរំខាន។ • ឆ្លើយតបទៅនឹងកង្វល់ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ ទោះបីជាមានការខ្វែងគំនិតគ្នាកើតឡើងក៏ដោយ។ • បង្ហាញការដឹងគុណចំពោះពេលវេលា ការខិតខំប្រឹងប្រែង និងការគាំទ្ររបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។	នៅពេលដែលមាតាបិតាមួយក្រុមលើកឡើងពីការព្រួយបារម្ភអំពីការដឹកជញ្ជូនសិស្ស អ្នកដឹកនាំសាលាបានថ្លែងអំណរគុណដល់ពួកគេសម្រាប់ការបញ្ចូលពួកគេ ហើយរៀបចំការប្រជុំតាមដានដើម្បីរួមគ្នាបង្កើតដំណោះស្រាយ។
៦. ការឆ្លើយតប	ផ្តល់ការឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលាចំពោះការសាកសួរ កង្វល់ឬមតិកែលម្អ។	• ទទួលស្គាល់ការព្រួយបារម្ភរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធយ៉ាងឆាប់រហ័ស ទោះបីជាដំណោះស្រាយត្រូវការពេលវេលាក៏ដោយ។ • ផ្តល់ពេលវេលាជាក់ស្តែងសម្រាប់ការឆ្លើយតបឬសកម្មភាព។ • តាមដានបន្ទាប់ពីដោះស្រាយបញ្ហា ដើម្បី	បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យបណ្តឹងអំពីថ្នាក់រៀនដែលមានមនុស្សច្រើនលើសលប់តាមរយៈបណ្តាញ តេលេក្រាម របស់សាលា នាយករងបានឆ្លើយតបក្នុងរយៈពេល ២៤ ម៉ោងជាមួយនឹងសារដែលបង្ហាញថាការពិនិ

		បង្ហាញពីការទទួលខុសត្រូវ។	ត្បូងឡើងវិញកំពុងដំណើរការ។
៧. ការយល់ចិត្ត	ការយល់ដឹង និងការដោះស្រាយអារម្មណ៍ គុណតម្លៃ និងកាលៈទេសៈរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការទំនាក់ទំនង។	• ទទួលស្គាល់បញ្ហាប្រឈម និងអារម្មណ៍របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ (ឧ. ការលំបាកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុក្នុងសុខភាព)។ • បង្ហាញការអាណិតអាសូរ និងភាពបត់បែនក្នុងការសម្រេចចិត្តរបស់សាលាដែលប៉ះពាល់ដល់គ្រួសារ និងគ្រូបង្រៀន។ • ប្រើសម្លេង និងភាសាដែលបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់ និងការគាំទ្រ។	ក្នុងអំឡុងពេលនៃការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩ អ្នកដឹកនាំសាលារៀនធ្វើសារប្រកបដោយក្តីមេត្តាដោយទទួលស្គាល់ពីការលំបាកផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់គ្រួសារ និងពន្យល់ពីវិធានការនានាដែលធ្វើឡើងដើម្បីគាំទ្រការរៀនសូត្រពីចម្ងាយ។
៨- គណនេយ្យភាព	ទទួលខុសត្រូវចំពោះការសម្រេចចិត្ត និងផលប៉ះពាល់របស់វា និងទំនាក់ទំនងប្រកបដោយភាពស្មោះត្រង់។	• ទទួលយកកំហុសដោយបើកចំហ និងពន្យល់ពីវិធានការកែតម្រូវ។ • ចែករំលែកពីរបៀបដែលផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធដែលមានឥទ្ធិពលលើការសម្រេចចិត្ត។ • រាយការណ៍ឡើងវិញអំពីលទ្ធផលនៃគំនិតផ្តួចផ្តើម និងសកម្មភាព។	នាយកសាលាទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈនូវការយឺតយ៉ាវក្នុងការចែកចាយសៀវភៅសិក្សាដោយសារបញ្ហាលទ្ធកម្ម ហើយប្តេជ្ញាដោះស្រាយឱ្យបានលឿនជាងមុននាពេលអនាគត។

តាមរយៈការបញ្ចូលគោលការណ៍ទំនាក់ទំនងទាំងនេះ ចូលទៅក្នុងការអនុវត្តភាពជាអ្នកដឹកនាំជាប្រចាំ សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា អាចពង្រឹងទំនាក់ទំនងឱ្យកាន់តែរឹងមាំ បង្កើនការ

ចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងកសាងវប្បធម៌នៃការជឿទុកចិត្ត និងតម្លាភាព ដែលជាគ្រឹះដ៏សំខាន់ក្នុងការកែលម្អសាលារៀនឱ្យមាននិរន្តរភាព និងជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីស្នូម និងគំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការអប់រំផ្សេងៗ។

៩.២.២ ការអភិវឌ្ឍន៍ក្របខ័ណ្ឌទំនាក់ទំនងសាលា

(១) ការបង្កើតគោលនយោបាយទំនាក់ទំនង

- បង្កើតគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលគូសបញ្ជាក់អំពី៖
 - តើព័ត៌មានអ្វីខ្លះដែលត្រូវបានចែករំលែក
 - តើនរណាជាអ្នកចែករំលែកព័ត៌មានទាំងនោះ (ឧ. នាយកសាលា នាយករង គ្រូ)
 - តើពេលណាដែលត្រូវចែករំលែកព័ត៌មានទាំងនោះ
 - តើត្រូវចែករំលែកព័ត៌មានទាំងនោះដោយរបៀបណា (ប្រព័ន្ធនិងភាពញឹកញាប់)

(២) ការចាត់តាំងជនបង្គោលសម្រាប់ធ្វើទំនាក់ទំនង

- ចាត់តាំងបុគ្គលិកច្បាស់លាស់ដើម្បីធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗគ្នា (ឧ. គ្រូបង្រៀនធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយមាតាបិតា ឬអ្នកសម្របសម្រួលស្នូមធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូឧស្សាហកម្ម)។

(៣) ការជ្រើសរើសបណ្តាញទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

- ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រចម្រុះទាំងបែបប្រពៃណី និងឌីជីថលដើម្បីធានានូវភាពងាយស្រួល៖

អ្នកពាក់ព័ន្ធ	ប្រព័ន្ធដែលសមស្រប
មាតាបិតា	ព្រឹត្តិបត្ររបស់សាលារៀន សារឌីជីថលខ្លីៗ ការប្រជុំរបស់មាតាបិតា សិស្ស ទំព័រហ្វេសប៊ុករបស់សាលារៀន
សិស្ស	ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលព្រឹត្តិបត្ររបស់សាលារៀន សន្និបាត វេទិកាឌីជីថល
គ្រូបង្រៀន	ការប្រជុំបុគ្គលិក ក្រុមតេលេក្រាម ប្រព័ន្ធឌីជីថលសាលារៀន
អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល	លិខិត របាយការណ៍ វេទិកាផ្លូវការ ព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍
អាជីវកម្មនិងឧស្សាហកម្ម	អ៊ីមែល បទបង្ហាញផ្លូវការ បណ្តាញសាលារៀននិងឧស្សាហកម្ម

៩.២.៣ គំរូគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងសាលាដើម្បីជំរុញការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

រូបភាព ៩.១៖ សេចក្តីប្រកាសគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងនៅក្នុងវិទ្យាល័យ

សាលាគំរូ៖ វិទ្យាល័យអនុវត្ត ដែលស្ថិតនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

(១) ចំណងជើងគោលនយោបាយ

គោលនយោបាយទំនាក់ទំនងសាលាដើម្បីបង្កើនការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

(២) គោលបំណង

គោលនយោបាយទំនាក់ទំនងនេះមានបំណងធានាថា **វិទ្យាល័យអនុវត្ត** បានធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទៀងទាត់ និងតម្លាភាព។ អ្នកពាក់ព័ន្ធរួមមានសិស្ស មាតាបិតា គ្រូបង្រៀន បុគ្គលិក អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គភាពវិស័យឯកជន

និងសហគមន៍ទូទៅ។ គោលដៅគឺដើម្បីលើកកម្ពស់ទំនុកចិត្ត ការសហការ និងការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ក្នុងការកែលម្អសាលារៀន និងភាពជោគជ័យរបស់សិស្ស។

(៣) គោលការណ៍ណែនាំ

គោលការណ៍	ការឆ្លើយតបនៅក្នុងបរិបទសាលារៀន
ភាពច្បាស់លាស់	ប្រើភាសាខ្មែរទូទៅ (និងភាសាអង់គ្លេសប្រសិនបើចាំបាច់) ជាមួយនឹងសារសាមញ្ញៗ និង ច្បាស់លាស់
តម្លាភាព	ចែករំលែកព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលាអំពីការសម្រេចចិត្តរបស់សាលារៀន ថវិកា និងសមិទ្ធផល
ភាពជានិរន្តរ	ទំនាក់ទំនងជាទៀងទាត់តាមរយៈទម្រង់ និងបណ្តាញដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។
បរិយាប័ន្ន	ត្រូវធានាថាការទំនាក់ទំនងបានទៅដល់ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមមានអ្នកដែលមានសិទ្ធិចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលនៅមានកម្រិត
ការគោរព	ចាត់ទុកទស្សនៈរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងបើកចំហចំពោះមតិកែលម្អ
ការឆ្លើយតប	ដោះស្រាយកង្វល់ និងឆ្លើយតបទៅនឹងការសាកសួរទាន់ពេលវេលា និងប្រកបដោយការគោរព

(៤) វិសាលភាពនៃគោលនយោបាយ

គោលការណ៍នេះអនុវត្តចំពោះទំនាក់ទំនងរបស់សាលារៀនជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធខាងក្នុង និងខាងក្រៅ រួមមាន៖

- សិស្ស
- មាតាបិតា និងអាណាព្យាបាល
- គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិកសាលារៀន
- គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- វិស័យឯកជន និងដៃគូអាជីវកម្ម
- គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា

(៥) គោលបំណង

- បង្កើតទំនាក់ទំនងទៀងទាត់និងបើកចំហ តាមរយៈកិច្ចសន្ទនាជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- លើកកម្ពស់តម្លាភាពក្នុងការរៀបចំផែនការសាលារៀន ការអនុវត្ត និងការគ្រប់គ្រងធនធាន។
- គាំទ្រការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន ជាពិសេសក្នុងការអប់រំស្ត្រី។
- ធានាបាននូវភាពងាយស្រួល និងរួមបញ្ចូលនៃវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងសម្រាប់ក្រុមទាំងអស់។

(៦) បណ្តាញទំនាក់ទំនង

ក្រុមគោលដៅ	វិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងបឋម	ភាពញឹកញាប់
មាតាបិតា/អាណាព្យាបាល	ការប្រជុំមាតាបិតា ការជូនដំណឹងតាមសារ SMS ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម	ប្រចាំខែឬតាមការចាំបាច់
សិស្ស	ការជួបប្រជុំ ការរៀបចំថ្នាក់រៀន វេទិកាក្រុមប្រឹក្សាសិស្ស	ប្រចាំសប្តាហ៍
គ្រូបង្រៀន/បុគ្គលិក	ការប្រជុំបុគ្គលិក អនុស្សរណៈផ្ទៃក្នុង ក្រុមគោលក្រោម	ប្រចាំសប្តាហ៍
គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន	កិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យប្រចាំត្រីមាស របាយការណ៍ផ្លូវការ	ប្រចាំត្រីមាស
សហគមន៍/អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល	វេទិកាសហគមន៍ អនុស្សរណៈ របាយការណ៍ អ៊ីមែល	ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ឬផ្អែកលើគម្រោង
វិស័យឯកជន	សំណើផ្លូវការ បទបង្ហាញ បណ្តាញទំនាក់ទំនង	តាមតម្រូវការ
ស្ថាប័នឧត្តមសិក្សា	ការប្រជុំគម្រោងរួម ការឆ្លើយឆ្លងផ្លូវការ	តាមផែនការភាពជាដៃគូ

(៧) តួនាទីនិងទំនួលខុសត្រូវ

តួនាទី	ទំនួលខុសត្រូវ
នាយកសាលារៀន	អ្នកដឹកនាំទូទៅ និងការយល់ព្រមលើសារសំខាន់ៗ និងរបាយការណ៍
នាយករង (រដ្ឋបាល)	សម្របសម្រួលទំនាក់ទំនងផ្ទៃក្នុង និងព្រឹត្តិបត្របុគ្គលិក
អ្នកសម្របសម្រួលស្ត្រី	ទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូឧស្សាហកម្ម និងឧត្តមសិក្សា
មន្ត្រីទំនាក់ទំនងសហគមន៍	រក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយមាតាបិតា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល

គ្រូប្រចាំថ្នាក់	ជួនដំណឹងពីការរៀនសូត្រ និងអាកប្បកិរិយារបស់សិស្សទៅកាន់មាតាបិតា
មន្ត្រី IT	គ្រប់គ្រងថ្នាលឌីជីថល (ឧ. គេហទំព័រសាលារៀន ទំព័រហ្វេសប៊ុក)

(៨) ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈទំនាក់ទំនង

- ព្រឹត្តិបត្រសាលារៀន (បោះពុម្ព និងកំណែជា PDF)
- ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមសម្រាប់ការផ្តល់ព័ត៌មាន និងសេចក្តីប្រកាសផ្សេងៗ
- របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់សាលារៀន (ខ្មែរ និងអង់គ្លេស)
- ទម្រង់ប្រមូលមតិយោបល់ និងការស្ទង់មតិតាមរយៈឌីជីថល
- ប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាសារខ្លីៗ (SMS)
- ប្រតិទិនទំនាក់ទំនងអ្នកពាក់ព័ន្ធ

(៩) ការសម្ងាត់ និងការការពារទិន្នន័យ

ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនទាំងអស់ដែលបានចែករំលែក តាមរយៈបណ្តាញទំនាក់ទំនងរបស់សាលារៀននឹងត្រូវបានដោះស្រាយដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងស្តង់ដារការការពារកុមារកម្ពុជា។ បញ្ហារសើបដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសិស្ស ឬបុគ្គលិក គួរត្រូវបានរក្សាទុកដោយការសម្ងាត់ និងការប្រុងប្រយ័ត្ន។

(១០) ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

- ប្រសិទ្ធភាពនៃការទំនាក់ទំនងនឹងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យតាមរយៈ
 - ការស្ទង់មតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ (ម្តងក្នុងមួយឆមាស)
 - ពិនិត្យការប្រជុំជាមួយ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងថ្នាក់ដឹកនាំសាលារៀន
 - ការពិនិត្យកំណត់ហេតុទំនាក់ទំនង (ឧ. ការចូលរួមប្រជុំមាតាបិតា អត្រាឆ្លើយតបពាក្យបណ្តឹង)
- សូចនាករនៃភាពជោគជ័យ
 - បង្កើនការពេញចិត្តរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការទំនាក់ទំនង
 - ការផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីប្រកាសសំខាន់ៗរបស់សាលារៀនទាន់ពេលវេលា
 - ការចូលរួមច្រើនកុះករនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សាលារៀន និងវេទិកាផ្សេងៗ

- ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការយល់ដឹងរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធអំពីគោលដៅ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់សាលារៀន

(១១) ការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយ

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMC) នឹងពិនិត្យគោលនយោបាយនេះជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយសហការជាមួយក្រុមដឹកនាំសាលារៀន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ដើម្បីធានាថាវានៅតែមានប្រសិទ្ធភាព និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការដែលកំពុងវិវត្ត។

(១២) ការយល់ព្រម

គោលនយោបាយទំនាក់ទំនងនេះត្រូវបានអនុម័តជាផ្លូវការដោយវិទ្យាល័យអនុវត្ត (បញ្ចូលកាលបរិច្ឆេទ) នឹងត្រូវបានគាំទ្រដោយនាយកសាលា និងប្រធានគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន។

៩.២.៤ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្ត និងទំនាក់ទំនង

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការកសាងទំនុកចិត្ត គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យអប់រំ។ ការពង្រឹងធាតុទាំងនេះធានាឱ្យមានការសហការគ្នា ក្នុងការសម្រេចចិត្ត ការប្រមូលធនធាន និងការកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។ យុទ្ធសាស្ត្រខាងក្រោមនេះ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា កំណែទម្រង់អប់រំ និងគោលដៅវិមជ្ឈការ។

(១) បង្កើតបណ្តាញទំនាក់ទំនងប្រកបដោយតម្លាភាព

គោលបំណង៖ ធានាថាភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់បានទទួលព័ត៌មានច្បាស់លាស់ បានស្តាប់ឮ និងបានចូលរួមក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាសាលារៀន។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ប្រើការទំនាក់ទំនងតាមវិធីសាស្ត្រចម្រុះ៖ ប្រើប្រាស់ផ្ទាំងព្រឹត្តិបត្រ ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន កម្មវិធីផ្ញើសារតាមទូរស័ព្ទ (ឧ. តេឡេក្រាម WhatsApp) ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមរបស់សាលារៀន និង ការប្រជុំរវាងមាតាបិតានិងគ្រូ។
- ភាពប្រយ័ត្នប្រយោជន៍ក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសា៖ ទំនាក់ទំនងជាភាសាខ្មែរដែលងាយយល់ ជាពិសេសជាមួយមាតាបិតា និងសមាជិកសហគមន៍មូលដ្ឋាន។

- ការចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន៖ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំនូវសកម្មភាពសាលារៀន ការសម្រេចចិត្ត វឌ្ឍនភាពរបស់សិស្ស និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍តាមរយៈថ្នាលឬទម្រង់ដែលអាចចូលពិនិត្យមើលបាន។

(២) លើកកម្ពស់ការចូលរួម

គោលបំណង៖ កសាងទំនុកចិត្តដោយផ្តល់សិទ្ធិដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍសាលារៀន។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- វេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធ៖ រៀបចំវេទិកាសាលាជាទៀងទាត់ ឬការពិភាក្សាក្រុម ដើម្បីប្រមូលមតិយោបល់ពីគ្រូ សិស្ស មាតាបិតា និងអ្នកដឹកនាំសហគមន៍។
- គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន៖ ចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយមាតាបិតា និងអ្នកតំណាងសហគមន៍នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន ដើម្បីធានាដល់ការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា។
- ក្រុមប្រឹក្សាសិស្ស និងក្រុមអតីតសិស្ស៖ ចូលរួមជាមួយសិស្សបច្ចុប្បន្ន និងអតីតសិស្សក្នុងការសម្រេចចិត្ត និងគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការកែលម្អសាលារៀន។

(៣) កសាងវប្បធម៌នៃការឆ្លើយតប និងគណនេយ្យភាព

គោលបំណង៖ បង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់សាលារៀនក្នុងការឆ្លើយតបជាមួយមតិរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងធ្វើសកម្មភាពប្រកបដោយតម្លាភាព។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- យន្តការមតិកែលម្អ៖ ជំរឿងប្រអប់សំបុត្រផ្តល់យោបល់អនាមិក ទម្រង់មតិកែលម្អឌីជីថល និងគោលការណ៍បើកចំហសម្រាប់ការផ្តល់មតិដល់ការដឹកនាំសាលារៀន។
- ការរាយការណ៍ទៀងទាត់៖ ចែករំលែកព័ត៌មានថ្មីៗ ដោយបង្ហាញថាធាតុចូលរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធមានឥទ្ធិពលលើការសម្រេចចិត្ត (ឧ. កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំ ការទំនាក់ទំនងតាមដាន)។
- របាយការណ៍គណនេយ្យភាព៖ បោះពុម្ពរបាយការណ៍លទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំរបស់សាលារៀន និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់អាចចូលមើលបាន ។

(៤) ពង្រឹងជំនាញទំនាក់ទំនងនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ

គោលបំណង៖ ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់អ្នកដឹកនាំសាលារៀនក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការយល់ចិត្តជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធចម្រុះ។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ការអភិវឌ្ឍនវិជ្ជាជីវៈ៖ ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលលើការនិយាយជាសាធារណៈ ការដោះស្រាយជម្លោះ ការចរចា និងការទំនាក់ទំនងអន្តរវប្បធម៌។
- ពិធីសារទំនាក់ទំនង៖ បង្កើតគោលការណ៍ណែនាំទំនាក់ទំនងផ្ទៃក្នុង ដើម្បីធ្វើសារដែលសមស្រប និងច្បាស់លាស់ទៅគ្រប់កម្រិតទាំងអស់នៃអ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- គំរូឥរិយាបថកសាងទំនុកចិត្ត៖ លើកទឹកចិត្តអ្នកដឹកនាំឱ្យយកគំរូតាមថ្នាក់ដឹកនាំនានាដែលមានការគោរព សុចរិតភាព ភាពបើកចំហ និងបន្ទាបខ្លួននៅក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

(៥) ចែករំលែកជោគជ័យនៃកិច្ចសហការ និងសមិទ្ធផល

គោលបំណង៖ ពង្រឹងតម្លៃនៃភាពជាដៃគូ និងពង្រឹងទំនាក់ទំនងតាមរយៈការចែករំលែកបទពិសោធន៍វិជ្ជមាន។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ការទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈ៖ ទទួលស្គាល់ការរួមចំណែករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់សាលា ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម។
- ព្រឹត្តិការណ៍សាលា៖ ចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងពិធីបុណ្យរបស់សាលារៀន ការតាំងពិពណ៌សិស្ស ពិធីប្រគល់រង្វាន់ និងពិពណ៌ស្នែម។
- ការនិទានរឿង និងការផ្តល់សក្ខីកម្ម៖ ចែករំលែករឿងរ៉ាវជោគជ័យដែលបង្ហាញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នា និងផលប៉ះពាល់របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធលើការអភិវឌ្ឍសាលារៀន។

(៦) ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង

គោលបំណង៖ ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធកាន់តែទូលំទូលាយយ៉ាងឆាប់រហ័សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងរក្សាបាននូវកំណត់ត្រាតម្លាភាព។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- វេទិកាអនឡាញ៖ សម្រាប់ការផ្តល់ព័ត៌មានថ្មីៗតាមរយៈទម្រង់ឌីជីថល ឬការប្រកាស សូមប្រើ Google Classroom Facebook Groups ឬគេហទំព័រសាលារៀន។
- ការប្រជុំតាមអនឡាញ៖ អនុវត្តវគ្គ Zoom ឬ Google Meet ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធពីចម្ងាយ។
- បណ្ណសារឌីជីថល៖ រក្សាយ៉ាងទិន្នន័យឯកសារឌីជីថល និងរបាយការណ៍ ដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលក្នុងចូលប្រើប្រាស់ និងស្វែងរកដើម្បីធ្វើជាឯកសារយោង។

(៧) ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងគោលបំណងនៃការអប់រំជាតិ

គោលបំណង៖ ធានាឱ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយកំណែទម្រង់ជាតិ និងលើកកម្ពស់ទំនុកចិត្តដល់ការដឹកនាំរបស់សាលារៀន។

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ការផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយ៖ ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីកំណែទម្រង់នៃការអប់រំ (ឧ. ក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន ទិសដៅបង្ហាញផ្លូវអប់រំស្នេម) អោយបានច្បាស់លាស់ទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។
- ផ្សារភ្ជាប់ភាពជាដៃគូ៖ ចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងមធ្យោបាយនានាដែលអាចគាំទ្រដល់គោលដៅផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ។

ទំនុកចិត្ត និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងមិនមែនជាមធ្យោបាយសម្រាប់ការចូលរួមប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំខាន់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសាលារៀនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដែលសមស្របនឹងបរិបទអប់រំនៅកម្ពុជា អាចជំរុញអោយមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងរឹងមាំជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធបង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលា និងបង្កើតបរិយាកាសសហការដែលអាចជួយជម្រុញភាពជោគជ័យរបស់សិស្ស ។

៩.២.៥ ការកសាងសមត្ថភាពក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំខាន់សម្រាប់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងអភិបាលកិច្ចសាលារៀនដ៏រឹងមាំ។ ការលើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកដឹកនាំសាលារៀន គឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការជម្រុញទំនុកចិត្ត តម្លាភាព ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងការអភិវឌ្ឍសាលា

រៀនប្រកបដោយកិច្ចសហការ។ សមត្ថភាពនេះអាចអនុញ្ញាតឱ្យនាយកសាលា និងក្រុមអ្នកដឹកនាំចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដូចជា គ្រូបង្រៀន សិស្ស មាតាបិតា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អាជីវកម្ម និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

(១) សារៈសំខាន់នៃការកសាងសមត្ថភាពក្នុងការទំនាក់ទំនង

ការកសាងសមត្ថភាពទំនាក់ទំនងមានន័យថា ជាការផ្តល់ឱ្យអ្នកដឹកនាំសាលារៀននូវចំណេះដឹងជំនាញ អាកប្បកិរិយា និងឧបករណ៍ ដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងបរិបទអប់រំចម្រុះ ដែលរួមមាន៖

- ការពង្រឹងទំនាក់ទំនងផ្ទៃក្នុងរបស់សាលារៀនក្នុងចំណោមបុគ្គលិក និងសិស្ស។
- ការលើកកម្ពស់ទំនុកចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធតាមរយៈការទំនាក់ទំនងបើកចំហ តម្លាភាព និងទាន់ពេលវេលា។
- ការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាពរបស់សាលា និងធ្វើការសម្រេចចិត្តរួមគ្នា។
- ការកែលម្អកិច្ចសហការពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគាំទ្រការអប់រំស្នេម ការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការកែលម្អសាលារៀន។

(២) ធាតុផ្សំសំខាន់ៗនៃសមត្ថភាពទំនាក់ទំនង

ដើម្បីបង្កើតសមត្ថភាពទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សមាសធាតុសំខាន់ៗដែលមានចែងនៅក្នុងតារាង ៩.២ ត្រូវបានផ្តល់អាទិភាព៖

តារាង ៩.២៖ សមាសធាតុសំខាន់ៗនៃសមត្ថភាពទំនាក់ទំនង

សមាសធាតុសំខាន់	សកម្មភាព
១. ផែនការទំនាក់ទំនងជាយុទ្ធសាស្ត្រ	• បង្កើតគោលបំណងច្បាស់លាស់សម្រាប់ការទំនាក់ទំនង។ • កំណត់អត្តសញ្ញាណទស្សនិកជនគោលដៅ និងកែសម្រួលសារតាមតម្រូវការ។ • ប្រើប្រាស់បណ្តាញទំនាក់ទំនង (ឧ. ការប្រជុំ ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម គេហទំព័រសាលារៀន)។
២. ជំនាញទំនាក់ទំនងអន្តរបុគ្គល	• ការស្តាប់យ៉ាងសកម្ម ការយល់ចិត្ត និងការយល់ដឹងពីវប្បធម៌។ • ការប្រាស្រ័យទាក់ទងមិនមែនជាពាក្យសំដី និងការយល់ដឹងអំពីភាសាកាយវិការ។

	• ជំនាញដោះស្រាយជម្លោះ និងការចរចា។
៣. ចំណេះដឹងផ្នែកឌីជីថល និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ	• ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ឌីជីថល (ឧ. អ៊ីមែល កម្មវិធីផ្ញើសារ ថ្នាលសិក្សា) ដើម្បីចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។ • គ្រប់គ្រងគណនីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមរបស់សាលារៀន និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះតាមអ៊ីនធឺណិត។ • ការបង្កើតមាតិកាដែលគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ និងផ្តល់ព័ត៌មានដូចជាការប្រកាស របាយការណ៍ និង ក្រាហ្វិកព័ត៌មាន។
៤. ទំនាក់ទំនងវិបត្តិ និងហានិភ័យ	• ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាយ៉ាងច្បាស់ និងស្ងប់ស្ងាត់ក្នុងអំឡុងពេលមានអាសន្ន ឬវិបត្តិនានា (ឧ. ការបិទសាលារៀន ឧបទ្វីហេតុសុវត្ថិភាព)។ • ធានាឱ្យមានការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលា ដើម្បីកាត់បន្ថយព័ត៌មានមិនពិត។
៥. ប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យ និងមតិកែលម្អ	• បង្កើតប្រព័ន្ធសម្រាប់ការប្រមូលមតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ (ឧ. ការស្ទង់មតិប្រអប់ផ្តល់យោបល់ ទម្រង់ឌីជីថល)។ • វិភាគមតិកែលម្អដើម្បីកែលម្អការអនុវត្តទំនាក់ទំនង។ • ការលើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនងតាមរយៈកិច្ចសន្ទនាជាមួយសហគមន៍

(៣) ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកសាងសមត្ថភាព

យុទ្ធសាស្ត្រខាងក្រោមនេះ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពទំនាក់ទំនងនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ៖

- សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការធ្វើផែនការទំនាក់ទំនង ឧបករណ៍ឌីជីថល និងការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- ការរៀនសូត្រពីមិត្តភក្តិ និងការណែនាំក្នុងចំណោមនាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀនជាន់ខ្ពស់។
- ការរៀបចំធ្វើសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន ការប្រជុំសហគមន៍ ឬការចរចាពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- ការអភិវឌ្ឍន៍គោលនយោបាយ និងពិធីការទំនាក់ទំនងរបស់សាលារៀន។
- ភាពជាដៃគូជាមួយអ្នកជំនាញផ្នែកប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងទំនាក់ទំនង ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស។

(៤) ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមួយនៅខេត្តកំពតបានបង្កើតផែនការទំនាក់ទំនងសាលារៀន បន្ទាប់ពីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈការសហការរវាងក្រសួងអប់រំ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ ផែនការនេះរួមមានការរៀបចំប្រជុំមាតាបិតា និងគ្រូជាប្រចាំ ព្រឹត្តិបត្រសិស្សប្រចាំខែ និងការប្រើប្រាស់ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានថ្មីៗ។ សាលារៀននេះក៏បានតែងតាំងបុគ្គលិកសំខាន់មួយរូបដើម្បីដឹកនាំផ្នែកទំនាក់ទំនងផងដែរ។ ជាលទ្ធផល ការចូលរួមរបស់សិស្ស និងមាតាបិតាបានកើនឡើង ហើយអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ក៏បានចាប់ផ្តើមគាំទ្រដល់បន្ទប់ពិសោធន៍និងព្រឹត្តិការណ៍ស្នេម

(៥) លទ្ធផលនិងអត្ថប្រយោជន៍

- បង្កើនទំនុកចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងគណនេយ្យភាពរបស់សាលា។
- បង្កើនការចូលរួមរបស់សហគមន៍នៅក្នុងកម្មវិធីសាលារៀន។
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលសិស្ស តាមរយៈការគាំទ្រសម្របសម្រួលពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- ពង្រឹងមុខមាត់ និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់សាលា។

ការកសាងសមត្ថភាពទំនាក់ទំនងនៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ គឺមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលាប្រកបដោយបរិយាបន្ន និង ប្រសិទ្ធភាព។ វាជួយផ្តល់អំណាចដល់អ្នកដឹកនាំសាលារៀន ក្នុងការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ជំរុញកិច្ចសហការ និងជម្រុញការកែលម្អសាលារៀន។ តាមរយៈការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការរួមបញ្ចូលឧបករណ៍ឌីជីថល នាយកសាលាអាចក្លាយជាអ្នកទំនាក់ទំនងដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ដែលអាចដឹកនាំសាលារៀនដោយមានតម្លាភាព មានសមត្ថភាពឆ្លើយតបនិងផ្តោតលើតម្រូវការរបស់សហគមន៍

៩.២.៦ ការត្រួតពិនិត្យនិទាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនងការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏សំខាន់សម្រាប់ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងអភិបាលកិច្ចសាលារៀន។ នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជា មាតាបិតា សិស្ស គ្រូបង្រៀន សមាជិកសហគមន៍ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូវិស័យឯកជន ត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់ ទាន់ពេលវេលា និងមានអត្ថន័យ ដែលជាកត្តាដ៏សំខាន់ក្នុងការកសាងទំនុកចិត្ត ធានាការគាំទ្រ និងជំរុញលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។ ប្រព័ន្ធតាមដាន និងវាយតម្លៃ (M&E) គឺជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់មួយដែលជួយ

ឱ្យអ្នកដឹកនាំសាលារៀនអាចវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង និងបន្តកែលម្អការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធបានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។

(១) គោលបំណងនៃការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃក្នុងទំនាក់ទំនងសាលារៀនសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

- វាយតម្លៃការច្បាស់លាស់ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការទំនាក់ទំនង៖ កំណត់ថាតើសារសំខាន់ត្រូវបានបញ្ជូន និងយល់យ៉ាងច្បាស់ដោយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។
- វាយតម្លៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ៖ វាស់ស្ទង់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការពេញចិត្តចំពោះបណ្តាញទំនាក់ទំនង។
- កែលម្អយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង៖ ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដើម្បីកែលម្អឧបករណ៍ទំនាក់ទំនង ពេលវេលា និងខ្លឹមសារ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធកាន់តែប្រសើរឡើង។
- ធានានូវគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព៖ បង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំសាលារៀនក្នុងការទំនាក់ទំនងបើកចំហ និងបរិយាបន្ន។
- គាំទ្រការសម្រេចចិត្ត៖ ផ្តល់ការយល់ដឹងដោយផ្អែកលើភស្តុតាង ដើម្បីរៀបចំផែនការ ការដោះស្រាយបញ្ហា និងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការចូលរួមនាពេលអនាគត។

(២) សូចនាករសំខាន់ៗសម្រាប់តាមដានប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង

តារាង ៩.៣៖ សូចនាករសំខាន់ៗសម្រាប់តាមដានប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង

សូចនាករ	ការបរិយាយ
ការយល់ដឹងអំពីសារ	% នៃភាគីពាក់ព័ន្ធដែលយល់ច្បាស់អំពីសាររបស់សាលារៀន
ការពេញចិត្តរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ	មតិអ្នកពាក់ព័ន្ធលើភាពច្បាស់លាស់ អត្ថប្រយោជន៍ និងពេលវេលានៃព័ត៌មាន
ទំនាក់ទំនង	ចំនួន និងភាពសមរម្យបែបនៃភាគីពាក់ព័ន្ធដែលបានឈានដល់ (ឧ. តាមរយៈ សារ កិច្ចប្រជុំ ផ្ទាំងរូបភាព)
ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ	ការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ វេទិកា និងព្រឹត្តិការណ៍ដែលការទំនាក់ទំនងត្រូវបានបញ្ជូន
ការប្រើប្រាស់យន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់	ចំនួនអ្នកពាក់ព័ន្ធដែលប្រើប្រាស់បណ្តាញផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ (ប្រអប់ណែនាំ ការស្ទង់មតិ។ល។)
ពេលវេលាឆ្លើយតប	ពេលវេលាជាមធ្យមត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬយកទៅឆ្លើយតបទៅនឹងការសាកសួរ ឬការបារម្ភរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

ទំនាក់ទំនងញឹកញាប់	ភាពទៀងទាត់នៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងការចែករំលែកទំនាក់ទំនង
-------------------	--

(៣) វិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

- ទម្រង់បែបបទស្ទង់មតិ និងមតិកែលម្អ
 - ចែកចាយការស្ទង់មតិខ្លីៗដល់មាតាបិតា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងសិស្សានុសិស្ស ដើម្បីប្រមូលមតិអំពីប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង។
 - រួមបញ្ចូលការផ្តល់មតិជាទូទៅ ដើម្បីកំណត់បញ្ហាប្រឈម និងផ្នែកសម្រាប់ការកែលម្អ។
- ការពិភាក្សាជាក្រុមផ្ដោតលើភាគីពាក់ព័ន្ធ (FGDs)
 - អនុវត្ត FGDs ជាមួយក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីវាយតម្លៃបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ ជាមួយការទំនាក់ទំនងសាលារៀន។
- សវនកម្មទំនាក់ទំនង
 - ពិនិត្យមើលកំណត់ត្រាទំនាក់ទំនងរបស់សាលា (ឧ. ព្រឹត្តិបត្រ កំណត់ហេតុសារ សេចក្តីប្រកាស) ដើម្បីវាយតម្លៃចំនួន ភាសាដែលបានប្រើ និងការគ្របដណ្តប់។
- ការសង្កេត
 - សង្កេតមើលការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងអំឡុងពេលព្រឹត្តិការណ៍ វេទិកា និងកិច្ចប្រជុំមាតាបិតា។
- ប្រអប់ផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ និងឧបករណ៍ឌីជីថល
 - ដំឡើងប្រអប់ណែនាំ និងណែនាំវេទិកាអនឡាញ (ឧ. ទម្រង់ Google បណ្តាញតេលេក្រាម) ដើម្បីប្រមូលមតិកែលម្អអនាមិក។
- ការត្រួតពិនិត្យកំណត់ហេតុ និងផ្ទាំងគ្រប់គ្រង
 - ប្រើកំណត់ហេតុឌីជីថល ឬដោយដៃ ដើម្បីតាមដានពេលវេលា និងរបៀបដែលទំនាក់ទំនងបានកើតឡើងជាមួយអ្នកណា និងលទ្ធផល។

(៤) ឧបករណ៍សម្រាប់វាយតម្លៃ និងកែលម្អ

តារាង ៩.៤៖ ឧបករណ៍សម្រាប់ការវាយតម្លៃ និងការកែលម្អ

ឧបករណ៍	គោលបំណង
ការស្ទង់មតិទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ	ប្រមូលការយល់ឃើញនៃភាពច្បាស់លាស់ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការទំនាក់ទំនង។

បញ្ជីត្រួតពិនិត្យទំនាក់ទំនង	តាមដានថាតើធាតុទំនាក់ទំនងសំខាន់ៗ (នរណា អ្វី របៀប ពេលណា) ត្រូវបានបំពេញ។
សារ/ អ៊ីមែល / កំណត់ហេតុការជូនដំណឹង	កត់ត្រាចំនួនដង និងអ្នកទទួលទំនាក់ទំនង
ផ្ទាំងគ្រប់គ្រងមតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ	មើលឃើញទិន្នន័យពីការស្ទង់មតិ និងការប្រជុំសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សាលារៀន។
ទិន្នន័យវត្តមានឆ្លុះបញ្ចាំងទំនាក់ទំនង	អ្នកដឹកនាំសាលារៀនកត់ត្រាមេរៀនដែលបានរៀន និងការកែលម្អអ្វីដែលបានធ្វើ។

(៥) ការរាយការណ៍ និងការប្រើប្រាស់លទ្ធផលត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

- រៀបចំរបាយការណ៍ M&E ទំនាក់ទំនង
 - សង្ខេបការរកឃើញពីការស្ទង់មតិ សវនកម្ម និងឧបករណ៍ផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ជាវៀងរាល់ត្រីមាស ឬប្រចាំឆ្នាំ។
 - រួមបញ្ចូលរឿងជោគជ័យ និងបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗ។
- ចែករំលែកការរកឃើញជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ
 - បង្ហាញលទ្ធផលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន ឬវេទិកាមាតាបិតា។
 - ប្រើរូបភាព និងសេចក្តីសង្ខេបសាមញ្ញជាភាសាក្នុងស្រុក។
- ជូនដំណឹងអំពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
 - ប្រើប្រាស់ការរកឃើញ ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងរបស់សាលារៀន និងផែនការការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
 - បង្កើតផែនការសកម្មភាពឆ្លើយតប ដើម្បីដោះស្រាយគម្លាតទំនាក់ទំនង។
- រដ្ឋនៃការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់
 - អនុវត្តរដ្ឋ "ផែនការ ធ្វើ ពិនិត្យ ច្បាប់" សម្រាប់ការកែលម្អគុណភាពទំនាក់ទំនង។

(៦) ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង

វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង បានអនុវត្ត “ការស្ទង់មតិអំពីការធ្វើទំនាក់ទំនង” ប្រចាំត្រីមាសតាមរយៈ Google Forms ដើម្បីវាយតម្លៃកម្រិតការពេញចិត្តរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ លទ្ធផលបង្ហាញថា មាតាបិតាចូលចិត្តទទួលព័ត៌មានជាសារតាមទូរស័ព្ទដៃជាភាសាខ្មែរ ជាជាងតាមរយៈព្រឹត្តិបត្រ។ ដោយផ្អែកលើការរកឃើញនេះ សាលារៀនបានបម្លែងទៅប្រើសារធម្មតា និង ការផ្សាយសំឡេង

តាមវិទ្យាក្នុងស្រុក។ ជាលទ្ធផល ការចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំសាលាបានកើនឡើង ៣០% និងអត្រានៃការបញ្ជូនយោបល់ត្រឡប់ក៏បានកើនឡើងបីដងផងដែរ។

(៧) បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍នៃការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

តារាង ៩.៥៖ បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍នៃការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង

បញ្ហាប្រឈម	អនុសាសន៍
អក្ខរកម្មឌីជីថលទាបក្នុងចំណោមមាតាបិតាមួយចំនួន	ប្រើវិធីសាស្ត្រចម្រុះ (បោះពុម្ព សារ ការផ្ញើសារជាសម្លេង) ជាភាសាខ្មែរ និងភាសាជនជាតិ។
វប្បធម៌ផ្តល់យោបល់ត្រឡប់មានកំណត់	កសាងទំនុកចិត្តតាមរយៈឧបករណ៍អនាមិក និងពន្យល់ពីរបៀបដែលមតិកែលម្អត្រូវបានប្រើប្រាស់។
ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់បុគ្គលិក	ចាត់តាំងមនុស្សសំខាន់ ឬក្រុមទំនាក់ទំនង ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការកិច្ច។
ការប្រមូលទិន្នន័យ	រៀបចំឧបករណ៍ឱ្យខ្លី មានភាពពាក់ព័ន្ធ និងធ្វើញឹកញាប់ (ឧ. ប្រចាំត្រីមាស)

(៨) បញ្ជីត្រួតពិនិត្យងាយៗនៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនងសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលារៀន

តារាង ៩.៦៖ បញ្ជីពិនិត្យងាយៗនៃប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនងសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលារៀន

កម្រងសំណួរ	បាទ ចាស/ទេ	មតិយោបល់
តើភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវបានជូនដំណឹងទាន់ពេលវេលាទេ?		
តើការប្រើប្រាស់ភាសាបានច្បាស់និងអាចយល់បានទេ?		
តើសារមានភាពសមរម្យទេ?		
តើមានភស្តុតាងនៃការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ឬទេ?		
តើសារមានភាពដូចគ្នាទេនៅក្នុងប្រព័ន្ធនីមួយៗ?		

ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ មិនមែនគ្រាន់តែជាការទទួលខុសត្រូវតែប៉ុណ្ណោះទេ តែវាជាជំហានសំខាន់ក្នុងការជំរុញភាពជាដៃគូឱ្យកាន់តែរឹងមាំ ដែលអាច

ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងចំពោះការសិក្សារបស់សិស្ស និងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន។ តាមរយៈការប្រមូលទិន្នន័យជាប្រព័ន្ធ និងការកែលម្អប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនង អ្នកដឹកនាំសាលារៀន អាចធានាថាសារបស់ពួកគេត្រូវបានស្តាប់យល់ ឱ្យតម្លៃ និងនាំឱ្យមានសកម្មភាពជាក់លាក់។

៩.២.៧ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង និងករណីសិក្សា

ករណីសិក្សា៖ វិទ្យាល័យព្រះមុនីវង្ស ខេត្តបាត់ដំបង

- បានបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងរបស់សាលាដែលស្របតាមគោលដៅរបស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា។
- បានប្រើគេហទំព័រក្រាមដើម្បីរាយការណ៍ព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃ និងការជូនដំណឹងពេលមានអាសន្ន។
- បានប្រារព្ធឡើងរៀងរាល់ត្រីមាស “ថ្ងៃបើកបរសេរីភាព” ជាកន្លែងដែលមាតាបិតាបានជួបគ្រូមើលគម្រោងសិស្ស និងពិនិត្យមើលរបាយការណ៍ថវិកា។

លទ្ធផល៖ ការបង្កើនទំនុកចិត្តរបស់សហគមន៍នាំទៅដល់ការបរិច្ចាគ សម្រាប់ការរៀបចំបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែងថ្មី។

ការបង្កើតទំនាក់ទំនងដែលមានភាពច្បាស់លាស់ តម្លាភាព និងជាប់លាប់នៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏សំខាន់សម្រាប់ការកសាងទំនុកចិត្តជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយគុណភាពនេះគាំទ្រដល់អភិបាលកិច្ចប្រកបដោយការចូលរួម បង្កើនគណនេយ្យភាព និងជំរុញកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍការអប់រំស្នែង។ តាមរយៈការរួមបញ្ចូលយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធច្បាស់លាស់នៅក្នុងការអនុវត្តភាពជាអ្នកដឹកនាំ សាលាមធ្យមសិក្សាអាចបង្កើតបរិយាកាសបរិយាបន្ន ដែលអាចអញ្ជើញឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ចូលរួមគាំទ្រដល់គោលដៅអប់រំរួមគ្នា។

៩.៣ ការបង្កើតយន្តការផ្តល់មតិកែលម្អសម្រាប់ការបញ្ចូលភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលារៀន ត្រូវមានលក្ខណៈពីរផ្លូវដែលមិនត្រឹមតែធ្វើសារទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវមានការប្រមូលមតិវិចារណា ការវិភាគ និងការធ្វើសកម្មភាពយ៉ាងសកម្មផងដែរ។ សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា ការបង្កើតយន្តការមតិកែលម្អដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធច្បាស់លាស់ អាចធានាបានថាសិស្ស មាតាបិតា គ្រូបង្រៀន សហគមន៍ និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ត្រូវបានស្តាប់ និងមានឱកាសចូលរួមក្នុងការកែលម្អអភិបាលកិច្ចសាលា លទ្ធផលសិក្សា និងទំនាក់ទំនងរវាងសាលា និងសហគមន៍។ យន្តការទាំងនេះមានសារៈសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រការអប់រំស្នែង និងអាទិភាពកំណែទម្រង់ផ្សេងៗ។

៩.៣.១ គោលបំណងនៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់

- ដើម្បីបង្កើនតម្លាភាព និងការជឿទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមករវាងអ្នកដឹកនាំសាលារៀន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- ដើម្បីកំណត់តម្រូវការរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ការយល់ឃើញ និងការផ្តល់យោបល់សម្រាប់ការកែលម្អជាប្រចាំ។
- ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្ត។
- ដើម្បីគាំទ្រការកែលម្អទិន្នន័យក្នុងការបង្រៀន ការរៀន និងការគ្រប់គ្រងសាលារៀន
- ដើម្បីតាមដានការពេញចិត្តចំពោះសេវាកម្មសាលា និងប្រសិទ្ធភាពទំនាក់ទំនង។

៩.៣.២ គោលការណ៍នៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

- សមាហរណកម្ម៖ អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងអស់គួរតែមានឱកាសក្នុងការផ្តល់ធាតុចូល។
- ការសម្ងាត់៖ គោរព និងការពារឯកជនភាពរបស់អ្នកឆ្លើយតប ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការឆ្លើយតបដោយស្មោះត្រង់។
- ភាពទាន់ពេលវេលា៖ មតិកែលម្អគួរតែត្រូវបានប្រមូល និងឆ្លើយតបឱ្យបានទៀងទាត់ និងទាន់ពេលវេលា។
- ការឆ្លើយតប៖ សាលារៀនត្រូវតែធ្វើសកម្មភាពដែលអាចមើលឃើញដោយផ្អែកលើយោបល់កែលម្អដែលទទួលបាន។
- ភាពច្បាស់លាស់៖ សំណួរ និងវេទិកាគួរតែអាចយល់បានចំពោះភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។

៩.៣.៣ ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ

- សិស្ស៖ តាមរយៈការពិភាក្សាក្នុងថ្នាក់រៀន ក្រុមប្រឹក្សាសិស្ស និងការស្ទង់មតិ។
- មាតាបិតា៖ តាមរយៈការប្រជុំមាតាបិតា និងគ្រូបង្រៀន ឧបករណ៍ផ្តល់យោបល់លើកម្មវិធីសាលារៀន ឬការស្ទង់មតិផ្អែកលើសារ។
- គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិក៖ ក្នុងអំឡុងពេលប្រជុំបុគ្គលិក វគ្គអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ ឬទម្រង់ផ្តល់យោបល់អនាមិក។
- សហគមន៍មូលដ្ឋាន៖ តាមរយៈវេទិកាកូមិ ឃុំ វគ្គព័ត៌មានសាធារណៈ ឬកិច្ចប្រជុំភាពជាដៃគូ។
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល៖ ចូលរួមតាមរយៈសិក្ខាសាលាធ្វើផែនការរួមគ្នា ឬរបាយការណ៍វាយតម្លៃ។

៩.៣.៤ ប្រភេទនៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់

តារាង ៩.៧៖ ប្រភេទនៃយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ដើម្បីទទួលបានធាតុចូលពីអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់សាលារៀន

យន្តការ	គោលបំណង	ឧទាហរណ៍
ប្រអប់ផ្តល់មតិ	ប្រមូលគំនិត អនាមិក កង្វល់ ឬពាក្យបណ្តឹង	រៀបចំប្រអប់ផ្តល់មតិនៅក្នុងការិយាល័យ សាលារៀន ឬទម្រង់ផ្តល់យោបល់ឌីជីថលតាមរយៈក្រុមតេលេក្រាម
ការស្ទង់មតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ	វាយតម្លៃការពេញចិត្ត កង្វល់ ឬចំណូលចិត្ត	ទម្រង់ Google ឬកម្រងសំណួរលើក្រដាស បកប្រែជាភាសាខ្មែរ
ការពិភាក្សាជាក្រុម	ទទួលបានការយល់ដឹងស៊ីជម្រៅពីក្រុមគោលដៅ	ចែកជាក្រុមតូចៗដូចជាមាតាបិតា សិស្ស និងគ្រូក្នុងអំឡុងពេលព្រឹត្តិការណ៍សាលា
ការប្រជុំមាតាបិតា-គ្រូ	ផ្លាស់ប្តូរកង្វល់ និងកសាងការយល់ដឹងគ្នាទៅវិញទៅមក	របៀបវារៈដែលមានលំដាប់លំដោយ នឹងមានពេលវេលាសម្រាប់ការផ្តល់មតិកែលម្អរបស់មាតាបិតា
វេទិកាសហគមន៍	ប្រមូលធាតុចូលទូលំទូលាយលើបញ្ហាសាលា និងផែនការ	វេទិកាឃុំសង្កាត់ ដែលរៀបចំដោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
លេខទូរសព្ទ ឬបណ្តាញទំនាក់ទំនង	បើកការទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ និងភ្លាមៗអំពីកង្វល់	លេខទូរស័ព្ទរបស់សាលា ឬទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមផ្លូវការសម្រាប់ការធ្វើសារ
ឧបករណ៍ផ្តល់មតិយោបល់ឌីជីថល	សម្រួលដល់ពេល ហើយមតិកែលម្អអាចតាមដានបាន	កម្មវិធីទូរស័ព្ទដូចជា MoEYS E-School app ឬវេទិកាផ្តល់មតិកែលម្អ

៩.៣.៥ ជំហានដើម្បីបង្កើតយន្តការមតិ

ជំហានទី ១៖ កំណត់គោលបំណងទំនាក់ទំនង និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ

កំណត់ថាតើព័ត៌មានណាដែលសាលារៀនចង់ប្រមូល និងពីអ្នកណា - មាតាបិតា សិស្ស គ្រូ ឬសហគមន៍។

ជំហានទី២៖ ជ្រើសរើសឧបករណ៍មតិកែលម្អសមស្រប

ជ្រើសរើសឧបករណ៍ដែលអាចចូលប្រើបាន ងាយស្រួលប្រើ និងសមស្របតាមវប្បធម៌សម្រាប់ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់អ្នក (ឧ. ឧបករណ៍ផ្នែកលើក្រដាសនៅតំបន់ជនបទ ឧបករណ៍ឌីជីថលនៅក្នុងការកំណត់ទីក្រុង)។

ជំហានទី ៣៖ បង្កើតសំណួរច្បាស់លាស់ ឬមតិកែលម្អ

សំណួរគួរតែខ្លី គោរព និងផ្ដោតលើគុណភាពនៃការបង្រៀន ធនធានសិក្សា អាកប្បកិរិយារបស់សិស្ស និងបរិយាកាសសាលា។

ជំហានទី៤៖ ផ្សព្វផ្សាយឧបករណ៍ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួម

ពន្យល់ពីគោលបំណងនៃមតិកែលម្អ ធានាការសម្ងាត់ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមតាមរយៈការប្រកាស ផ្ទាំងរូបភាព និងការអញ្ជើញដោយពាក្យសំដី។

ជំហានទី ៥៖ ប្រមូល និងវិភាគមតិកែលម្អ

តែងតាំងបុគ្គលិកដែលទទួលខុសត្រូវ (ឧ. នាយករង ឬមន្ត្រីរដ្ឋបាល) ដើម្បីសង្ខេប និងវិភាគទិន្នន័យមតិកែលម្អ។

ជំហានទី៦៖ រាយការណ៍ត្រឡប់ទៅភាគីពាក់ព័ន្ធ

ប្រើព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ព្រឹត្តិបត្រ ឬកិច្ចប្រជុំ ដើម្បីជូនដំណឹងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធអំពីអ្វីដែលបានឮ និងរបៀបដែលសាលាកំពុងឆ្លើយតប។

ជំហានទី៧៖ ត្រួតពិនិត្យ និងកែលម្អប្រព័ន្ធ

វាយតម្លៃជាប្រចាំនូវអត្ថប្រយោជន៍នៃយន្តការ និងកែសម្រួលវាដោយផ្អែកលើប្រសិទ្ធភាព និងការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។

៩.៣.៦ គំរូឧបករណ៍ប្រមូលមតិ

(១) គំរូសំណួរសម្រាប់ស្ទង់មតិ (សម្រាប់មាតាបិតា) ៖

តារាង ៩.៨៖ សំណួរស្ទង់មតិគំរូសម្រាប់មតិកែលម្អរបស់មាតាបិតា

គំរូសំណួរស្ទង់មតិសម្រាប់មាតាបិតា មតិកែលម្អលើទំនាក់ទំនងសាលារៀន បរិយាកាសសិក្សា និងការចូលរួម (ជម្រើសពីភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេសត្រូវបានណែនាំ)
ផ្នែក ក៖ ទំនាក់ទំនងជាមួយសាលា ១. តើអ្នកទទួលបានព័ត៌មានថ្មីៗអំពីវឌ្ឍនភាពសិក្សារបស់កូនអ្នកញឹកញាប់កម្រិតណា ? ☐ ទៀងទាត់ ☐ មិនសូវទៀងទាត់ ☐ កម្រ ☐ មិនដែល ២. តើអ្វីជាវិធីសាស្ត្រដែលអ្នកពេញចិត្តក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសាលារៀន ? ☐ ការហៅទូរសព្ទ ☐ សារ/តេឡេក្រាម ☐ សំបុត្រ ☐ ការប្រជុំមាតាបិតា ☐ បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម ឬគេហទំព័រសាលា ៣. តើអ្នកពេញចិត្តនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់សាលារៀនទាក់ទងនឹងព្រឹត្តិការណ៍ និងសេចក្តីប្រកាសសំខាន់ៗកម្រិតណា ? ☐ ពេញចិត្តណាស់ ☐ ពេញចិត្ត ☐ អព្យាក្រឹត ☐ មិនពេញចិត្ត ☐ មិនពេញចិត្តខ្លាំងណាស់ ៤. តើអ្នកមានភាពងាយស្រួលក្នុងការទៅជួបបុគ្គលិកសាលាដោយមានសំណួរ ឬកង្វល់ទេ ? ☐ បាទ ☐ ទេ ☐ មិនប្រាកដ
ផ្នែក ខ៖ ការគាំទ្រសម្រាប់ការសិក្សារបស់សិស្ស ៥. តើអ្នកនិយាយជាមួយកូនរបស់អ្នកញឹកញាប់កម្រិតណាអំពីកិច្ចការសាលារបស់ពួកគេ ? ☐ ប្រចាំថ្ងៃ ☐ ប្រចាំសប្តាហ៍ ☐ ពេលខ្លះ ☐ កម្រណាស់ ៦. តើកូនរបស់អ្នកត្រូវការជំនួយច្រើនបំផុតក្នុងមុខវិជ្ជាណា ? ☐ គណិតវិទ្យា ☐ រូបវិទ្យា ☐ គីមីវិទ្យា ☐ ជីវវិទ្យា ☐ ភាសាខ្មែរ ☐ ភាសាអង់គ្លេស ☐ ផ្សេងៗ៖ _____ ៧. តើអ្នកដឹងពីរបៀបជួយដល់ការរៀនសូត្ររបស់កូនអ្នកនៅផ្ទះទេ ? ☐ បាទ ☐ ទេ ☐ តិចតួច ៨. តើធនធាន ឬការបណ្តុះបណ្តាលរបៀបណាខ្លះ ដែលអាចជួយអ្នកក្នុងការគាំទ្រការអប់រំរបស់កូនអ្នកបានប្រសើរជាងមុន ?
ផ្នែក គ៖ ការចូលរួមក្នុងការអប់រំស្នេម ៩. តើអ្នកដឹងពីកម្មវិធី ឬសកម្មភាពស្នេម(វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា) នៅសាលារបស់កូនអ្នកទេ ? ☐ បាទ ☐ ទេ

១០. តើអ្នកចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពរបស់សាលាដែលទាក់ទងនឹងស្នែង (ឧ. ពិពណ៌នាវិទ្យាសាស្ត្រ ការពិភាក្សាការងារ ការបង្ហាញគម្រោង) ដែរឬទេ ?

☐ បាទ ☐ ទេ ☐ មិនប្រាកដ

១១. តើអ្នកជឿថាការអប់រំស្នែងមានសារៈសំខាន់សម្រាប់អាជីពនាពេលអនាគតរបស់កូនអ្នកទេ ?

☐ យល់ស្របខ្លាំង ☐ យល់ព្រម ☐ អព្យាក្រឹត ☐ មិនយល់ស្រប ☐ មិនយល់ស្របយ៉ាងខ្លាំង

ផ្នែក យ៖ មតិទូទៅ

១២. តើអ្វីជាចំណុចខ្លាំងរបស់សាលាដែលអ្នកពេញចិត្តជាងគេ ?

១៣. តើផ្នែកណាខ្លះនៃសាលាដែលអ្នកចង់ឃើញមានភាពប្រសើរឡើង ?

១៤. តើអ្នកមានមតិយោបល់ ឬសំណូមពរបន្ថែមសម្រាប់សាលាទេ ?

(២) គំរូមគ្គុទ្ទេសក៍ស្នង់មតិជាក្រុមសម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរបស់សាលា

ដើម្បីប្រមូលការយល់ដឹងស្តីពីការពិភាក្សាពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ (ឧ. ឪពុកម្តាយ សិស្ស គ្រូ សមាជិកសហគមន៍) លើការអនុវត្តសាលា ការទំនាក់ទំនងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ការអនុវត្តការអប់រំស្នែង និងឱកាសសម្រាប់ការកែលម្អសាលារៀន។

តារាង ៩.៩៖ គំរូគោលការណ៍ណែនាំការស្នង់មតិក្រុមសម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរបស់សាលា

ជំហាន	សកម្មភាពលំអិត
១. ការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំ	• អ្នកសម្របសម្រួល៖ នាយកសាលា នាយករង ឬគ្រូបណ្តុះបណ្តាល • អ្នកចូលរួម៖ ៦-១២ នាក់ក្នុងមួយក្រុម (បែងចែកតាមប្រភេទអ្នកពាក់ព័ន្ធប្រសិនបើចាំបាច់) • រយៈពេល៖ ៦០-៩០ នាទី។ • ទីកន្លែង៖ បន្ទប់ប្រជុំ ឬសាលសហគមន៍ • ភាសា៖ ខ្មែរ (គ្រឿងភាសាក្នុងស្រុកនៅពេលសមស្រប)

	• សម្ភារៈ៖ គំនូសតាង សញ្ញាសម្គាល់ សៀវភៅណែនាំសំណួរដែលបានបោះពុម្ព សន្លឹកចូលរួម ឧបករណ៍ថតសំឡេង (ប្រសិនបើមានការយល់ព្រម)
២. ការណែនាំ (៥-១០ នាទី)	ប៉ារូលសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល (ឧទាហរណ៍)៖ "សូមអរគុណសម្រាប់ការចូលរួមជាមួយពួកយើងនៅថ្ងៃនេះ។ ការពិភាក្សាជាក្រុម នេះគឺជាផ្នែកមួយដើម្បីអោយពួកយើងយល់កាន់តែច្បាស់អំពីវិធីសាស្ត្រដែលអាចកែលម្អសាលាសម្រាប់សិស្សទាំងអស់បាន។ ការចូលរួមជាគំនិតរបស់អ្នកមានសារៈសំខាន់ ហើយយើងសូមអរគុណសម្រាប់ការចំណាយពេលវេលារបស់អ្នកមកចូលរួម។ ការពិភាក្សានេះគឺជាការសម្ងាត់ ហើយ ចម្លើយមិនមានត្រូវឬខុសនោះទេ។ យើងចង់បានមតិចូលរួមពីលោកអ្នក។"
៣. សំណួរណែនាំ	ក. ការទំនាក់ទំនងនិងការចូលរួមជាមួយសាលារៀនជាទូទៅ ១. តើអ្នកទទួលបានព័ត៌មានពីសាលាដោយរបៀបណា (ឧ. ការប្រជុំសំបុត្រ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម) ? ២. តើអ្នកមានអារម្មណ៍ថាសាលាប្រាស្រ័យទាក់ទងយ៉ាងច្បាស់លាស់និងទៀងទាត់ជាមួយអ្នកទេ ? ៣. តើអ្នកមានយោបល់អ្វីខ្លះ ដើម្បីកែលម្អទំនាក់ទំនងរវាងសាលា និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ? ខ. គុណភាពនៃការអប់រំ និងបរិយាកាសសិក្សា ៤. តើអ្នកនឹងពណ៌នាអំពីគុណភាពនៃការអប់រំដែលផ្តល់នៅសាលានេះយ៉ាងដូចម្តេច ? ៥. តើសាលាធ្វើអ្វីបានល្អទាក់ទងនឹងការបង្រៀន និងការគាំទ្រសិស្ស ? ៦. តើមានផ្នែកណាដែលអ្នកគិតថាសាលាត្រូវកែលម្អ ? សូមពន្យល់។ គ. ការយល់ដឹង និងមតិស្ថាបនាសម្រាប់ការអប់រំស្នេម ៧. តើអ្នកដឹងពីសកម្មភាព ឬកម្មវិធីស្នេម (វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា) ណាមួយនៅក្នុងសាលាទេ ?

	៨. តាមគំនិតរបស់អ្នក តើការអប់រំស្នេហាមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសម្រាប់សិស្ស? ៩. តើមានតម្រូវការគាំទ្រអ្វីខ្លះពីមាតាបិតា សហគមន៍ រដ្ឋាភិបាល។ល។? តើអ្នកគិតថាសាលាត្រូវការកែលម្អការរៀនស្នេហាដែរឬទេ? យ. ទំនាក់ទំនងសាលារៀន-សហគមន៍ ១០. តើសមាជិកសហគមន៍ចូលរួមជួយដល់សាលាតាមរបៀបណា? ១១. តើអ្នកមានអារម្មណ៍ទទួលបានការស្វាគមន៍នៅពេលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសាលា ឬដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តដែរឬទេ? ១២. តើសាលាអាចធ្វើអ្វីបន្ថែមទៀតដើម្បីពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រួសារ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន? ង. មតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការចូលរួម ១៣. តើអ្នកធ្លាប់ត្រូវបានស្នើសុំឱ្យផ្តល់មតិកែលម្អអំពីគោលនយោបាយសាលា ឬគុណភាពនៃការបង្រៀនដែរឬទេ? ១៤. តើអ្នកចង់ផ្តល់មតិកែលម្អយ៉ាងណាសម្រាប់ពេលអនាគត (ឧ. ការប្រជុំ ការស្ទង់មតិ ប្រអប់ផ្តល់យោបល់)? ១៥. តើអ្វីនឹងលើកទឹកចិត្តអ្នកឱ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពនានារបស់សាលា?
៤. បិទ និងសរសើរ (៥ នាទី)	ប៉ារូលរបស់អ្នកសម្របសម្រួល (ឧទាហរណ៍)៖ "សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះពេលវេលា និងគំនិតរបស់អ្នក។ យើងនឹងសង្ខេបនូវអ្វីដែលអ្នកបានចែករំលែក និងប្រើប្រាស់វាដើម្បីកែលម្អសាលារៀនរបស់យើងតាមរយៈធ្វើការជាមួយសហគមន៍និងគាំទ្រសិស្ស។ ប្រសិនបើអ្នកមានគំនិតបន្ថែមនៅពេលក្រោយ សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំគ្រប់ពេល។"
៥. ការតាមដាន	• ឯកសារ៖ សង្ខេបប្រធានបទសំខាន់ៗ និងការយល់ដឹងនៅក្នុងរបាយការណ៍ខ្លីមួយ។ • ការរាយការណ៍៖ ចែករំលែកការរកឃើញជាមួយក្រុមដឹកនាំសាលា និងគណៈកម្មាធិការគាំទ្រ។

	ផែនការសកម្មភាព៖ បញ្ចូលមតិកែលម្អទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន និងទំនាក់ទំនងទៅអ្នកចូលរួមអំពីរបៀបដែលធាតុចូលរបស់ពួកគេត្រូវបានប្រើប្រាស់។
--	--

៩.៣.៧ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ

តារាង ៩.១០៖ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយនៃមតិអ្នកពាក់ព័ន្ធ

បញ្ហាប្រឈម	ដំណោះស្រាយដែលសមស្រប
កម្រិតអក្ខរកម្មទាប ឬកម្រិតអក្ខរកម្មទាបបំផុត	ប្រើការពន្យល់ជាសំឡេង ឬទម្រង់ជាភាសាខ្មែរសាមញ្ញៗរួមជាមួយនិមិត្តសញ្ញាដែលមើលឃើញ។
ការភ័យខ្លាចនៃការសងសឹកចំពោះមតិត្រឡប់ដែលបានលើកមក	ធានាភាពអនាមិក និងប្រើប្រាស់អ្នកសម្របសម្រួលភាគីទីបីនៅពេលចាំបាច់។
កង្វះការឆ្លើយតបពីភាគីពាក់ព័ន្ធ	ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត (ឧ. ការទទួលស្គាល់ វិញ្ញាបនបត្រ) ឬបញ្ចូលមតិកែលម្អជាមួយព្រឹត្តិការណ៍សាលា។
សមត្ថភាពបុគ្គលិកមានកំណត់សម្រាប់ការវិភាគ និងតាមដាន	បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកដែលបានកំណត់ ឬចូលរួមក្រុមប្រឹក្សាសិស្ស និងគណៈកម្មាធិការគាំទ្រសាលា

ការបង្កើតយន្តការមតិកែលម្អដែលមានប្រសិទ្ធភាព គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលារៀនដែលមានការចូលរួម គណនេយ្យភាព និងការឆ្លើយតប។ សម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា ជាពិសេសក្នុងបរិបទនៃការអនុវត្តកំណែទម្រង់ការអប់រំស្នូម យន្តការទាំងនេះមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងជំរុញការប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នា ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពជោគជ័យរបស់សិស្ស និងការកែលម្អគុណភាពសាលារៀន។

៩.៤ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង

យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងសាលារៀនដែលមានប្រសិទ្ធភាព គឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការកសាងទំនុកចិត្ត ជំរុញកិច្ចសហការ និងបង្កើនការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ នៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា សិស្ស គ្រូបង្រៀន មាតាបិតា សមាជិកសហគមន៍ អាជីវកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល មានសារៈសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ ជាពិសេសក្នុងវិស័យ

យអប់រំស្នេម។ យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលបានរចនាឡើងយ៉ាងម៉ត់ចត់ អាចធានាបានថាសាលារៀន អាចផ្តល់ព័ត៌មានយ៉ាងច្បាស់លាស់ មានគម្លាត និងជម្រុញការចូលរួមរួមគ្នា ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សាលា រៀនឱ្យកាន់តែប្រសើរ។

៩.៤.១ គោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង

យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងគួរតែមានគោលបំណង៖

- ពង្រឹងទំនាក់ទំនង និងកសាងទំនុកចិត្តជាមួយក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។
- បង្កើនគម្លាត និងគណនេយ្យភាពក្នុងប្រតិបត្តិការរបស់សាលារៀន។
- លើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការសម្រេចចិត្ត និងសកម្មភាពរបស់សាលា រៀន។
- គាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមកែលម្អសាលារៀន រួមទាំងការរៀបចំធនធាន និងការអប់រំស្នេម ។
- សម្របសម្រួលការឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលា និងការទំនាក់ទំនងពីរផ្លូវ។

៩.៤.២ គោលការណ៍សំខាន់ៗ

- ភាពច្បាស់លាស់៖ ប្រើភាសាសាមញ្ញនិងមានបច្ចេកទេសសមរម្យសម្រាប់ទស្សនិកជន នីមួយៗ
- ភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា៖ ត្រូវប្រាកដថាសារត្រូវបានតម្រឹមតាមគ្រប់វេទិកា និងអ្នកនាំពាក្យ។
- ភាពរសើបនៃវប្បធម៌៖ គោរពភាសាក្នុងស្រុក ប្រពៃណី និងបទដ្ឋានសង្គម។
- គម្លាត៖ ចែករំលែកព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធដោយបើកចំហ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការសម្រេចចិត្ត វឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាប្រឈម។
- បរិយាបន្ន៖ ត្រូវប្រាកដថាក្រុមភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមទាំងសំឡេងដែលខ្វះខាតត្រូវបានឮ
- ការឆ្លើយតប៖ ផ្តល់មតិកែលម្អទាន់ពេលវេលាចំពោះការសាកសួរ ការតវ៉ា និងការផ្តល់ យោបល់

៩.៤.៣ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការវិភាគ

អនុវត្តលំហាត់គូសផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បី៖

- កំណត់ក្រុមសំខាន់ៗ (ឧ. មាតាបិតា សិស្ស គ្រូ អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ វិស័យឯកជន ក្រសួង អប់រំ យុវជន និងកីឡា)។
- ស្វែងយល់ពីចំណាប់អារម្មណ៍ ការរំពឹងទុក និងបណ្តាញទំនាក់ទំនងដែលពេញចិត្ត។
- វាយតម្លៃឥទ្ធិពល និងកម្រិតនៃការចូលរួម។

តារាង ៩.១១៖ គំរូប្រភពនៃការភ្ជាប់ម៉ាទ្រីស

	ឥទ្ធិពលទាប	ឥទ្ធិពលខ្ពស់
ការចាប់អារម្មណ៍ ខ្ពស់	រក្សាការទំនាក់ទំនង	អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ
	ចូលរួមជាទៀងទាត់ និងផ្តល់ព័ត៌មាន	ចូលរួមយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងសកម្ម
ការចាប់អារម្មណ៍ ទាប	ការតាមដាន	រក្សាការជឿជាក់
	ត្រូវការការខិតខំប្រឹងប្រែងតិចតួចបំផុត	ចូលរួមនៅពេលចាំបាច់ ហើយបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព

តារាង ៩.១២៖ គំរូម៉ាទ្រីសការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធ	ចំណាប់អារម្មណ៍ លើសកម្មភាព សាលា	ឥទ្ធិពលលើការ សម្រេចចិត្ត របស់សាលា	កម្រិតនៃការ ភ្ជាប់ពាក្យ	យុទ្ធសាស្ត្រ
សិស្ស	ខ្ពស់	មធ្យម	ចូលរួម / ផ្តល់ អំណាច	ក្រុមប្រឹក្សាសិស្ស ក្លឹបវិទ្យុសាស្ត្រ ម វេទិកាផ្តល់មតិ
គ្រូបង្រៀន	ខ្ពស់	ខ្ពស់	សហការ	កិច្ចប្រជុំរៀបចំផែនការ ប្រចាំសប្តាហ៍ ធាតុចូល អភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈគ្រូ បង្រៀន
ឪពុកម្តាយ/អាណា ព្យាបាល	ខ្ពស់	មធ្យម	ពិគ្រោះ / ចូលរួម	ការប្រជុំមាតាបិតា និង គ្រូ ការរាយការណ៍ ការ ធ្វើសារ ការស្ទង់មតិ
គណៈកម្មាធិការគាំទ្រ សាលា (SMC)	មធ្យម	ខ្ពស់	សហការ / ផ្តល់ អំណាច	ការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ រួមគ្នា ការអនុវត្តសកម្មភាព សហគមន៍
អ្នកដឹកនាំសហគមន៍	មធ្យម	មធ្យម	ប្រឹក្សា	កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ សហគមន៍ ថ្ងៃបើក សាលា

អាជីវកម្ម/ឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុក	មធ្យម	ខ្ពស់	សហការ	កម្មសិក្សាស្វែងរក ការឧបត្ថម្ភមន្ទីរពិសោធន៍ និងឧបករណ៍
រដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់ (DoE/PoE)	ខ្ពស់	ខ្ពស់	សហការ / ផ្តល់ អំណាច	ការតម្រឹមគោលនយោបាយ ការរាយការណ៍ទិន្នន័យ ការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	មធ្យម	ខ្ពស់	សហការ	កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរួមគ្នា ការគាំទ្រហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន
គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា	មធ្យម	មធ្យម	ចូលរួម	តំណភ្ជាប់សាកលវិទ្យាល័យ-សាលារៀន កម្មវិធីណែនាំអាជីពស្វែងរក

៩.៤.៤ បណ្តាញទំនាក់ទំនង និងឧបករណ៍

ជ្រើសរើសឧបករណ៍សមស្របដោយផ្អែកលើចំណូលចិត្តរបស់អ្នកទស្សនា និងការចូលប្រើ៖

តារាង ៩.១៣៖ បណ្តាញទំនាក់ទំនង និងឧបករណ៍សម្រាប់ការចូលរួមភាគីពាក់ព័ន្ធ

ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធ	បណ្តាញដែលពេញនិយម	ឧបករណ៍គំរូ
មាតាបិតា	ការប្រជុំសហគមន៍ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម សៀវភៅណែនាំសិស្ស	ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម ការជូនដំណឹងតាមសារ ការប្រជុំមាតាបិតា និងគ្រូបង្រៀន
សិស្ស	ការជួបប្រជុំគ្នានៅសាលា វគ្គមិត្តភក្តិ វេទិកាឌីជីថល	Google Classroom ក្រុមតេឡេក្រាម
គ្រូបង្រៀន	ការប្រជុំបុគ្គលិក អ៊ីមែល ឯកសារចែករំលែក	ការសង្ខេបប្រចាំសប្តាហ៍ Google Drive
សហគមន៍/អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល	វេទិកា ព្រឹត្តិបត្រ ព្រឹត្តិការណ៍	ព្រឹត្តិបត្រដែលបានបោះពុម្ព សំបុត្រអញ្ជើញ
រដ្ឋាភិបាល	របាយការណ៍ផ្លូវការ អ៊ីមែល ការប្រជុំ	របាយការណ៍វឌ្ឍនភាព បច្ចុប្បន្នភាពគេហទំព័ររបស់ក្រសួងអប់រំ

៩.៤.៥ ការធ្វើផែនការទំនាក់ទំនងមាតាបិតា

បង្កើតផែនការខ្លឹមសារទំនាក់ទំនងដែលស្របតាមអាទិភាពរបស់សាលា ដូចជា៖

- ប្រតិទិនសិក្សា និងកាលវិភាគប្រឡង
- ឱកាសកម្មវិធីស្នេម
- លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃសាលា
- ការផ្ដួចផ្ដើមភាពជាដៃគូ និងរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព
- ទំនាក់ទំនងបន្ទាន់ (ឧ. បច្ចុប្បន្នភាពសុខភាពឬសុវត្ថិភាព)

តារាង ៩.១៤៖ ផែនការខ្លឹមសារទំនាក់ទំនងគំរូសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

ប្រភេទមាតិកា	គោលបំណងនៃការទំនាក់ទំនង	គោលដៅអ្នកពាក់ព័ន្ធ	បណ្តាញទំនាក់ទំនង	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	ប្រេកង់ / ពេលវេលា
ប្រតិទិនសិក្សា	ជូនដំណឹងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធអំពីកាលបរិច្ឆេទសំខាន់ៗ ការប្រឡង ថ្ងៃឈប់សម្រាក	សិស្សានុសិស្ស មាតាបិតា គ្រូបង្រៀន ក្រសួងអប់រំ	បោះពុម្ពផ្សាយ រូបភាព គេហទំព័រសាលា ទំព័រហ្វេសប៊ុក	នាយករងទទួលបន្ទុកផ្នែកសិក្សា	ប្រចាំឆ្នាំ (ចាប់ផ្ដើមឆ្នាំសិក្សា)
គោលការណ៍សាលា (ឧ. វិន័យ ការចូលរួម)	លើកកម្ពស់តម្លាភាព និងធានានូវការរំពឹងទុកជាប់លាប់	សិស្ស ឪពុកម្តាយ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ	សៀវភៅណែនាំសិស្ស ការប្រជុំមាតាបិតា ផ្ទាំងព្រឹត្តិបត្រសាលា	នាយកសាលា មន្ត្រីរដ្ឋបាល	នៅដើមឆ្នាំសិក្សា នីមួយៗ តាមតម្រូវការ
ឱកាសកម្មវិធីស្នេម	លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមរបស់សិស្ស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នេម	សិស្ស មាតាបិតា ដៃគូសហគមន៍	ខិត្តប័ណ្ណប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមរបស់សាលា សេចក្តី	អ្នកសម្របសម្រួលស្នេម គ្រូបង្រៀន វិទ្យាសាស្ត្រ	ក្នុងរយៈពេល ឬពេលកម្មវិធីថ្មីកើតឡើង

			ប្រកាសអំពីវិស្វ ម		
របាយ ការណ៍ វឌ្ឍនភាព សិស្ស	ធ្វើបច្ចុប្បន្ន ភាពលើលទ្ធ ផលសិក្សា	មាតាបិតាសិស្ស	កាតព្វកិច្ច ការណ៍ ការ ប្រជុំមាតាបិតា និងគ្រូ	គ្រូបង្រៀន នៅផ្ទះ	ប្រចាំត្រី មាស ឬក្នុង មួយអាណត្តិ
សន្និសីទ មាតាបិតា- គ្រូ	ប្រមូលផ្តុំធាតុ ចូល និង ពង្រឹងភាពជា ដៃគូ	មាតាបិតា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ	ការប្រជុំទំល់ មុខ ការហៅ ទូរស័ព្ទ ការ អញ្ជើញសារ	នាយករង ទទួលបន្ទុក កិច្ចការសិស្ស	រៀងរាល់ឆ្នាំ ឬតាមតម្រូវ ការ
ការធ្វើ បច្ចុប្បន្ន ភាព ផែនការ អភិវឌ្ឍន៍ សាលារៀន	ជូនដំណឹង និងចូលរួម ជាមួយភាគី ពាក់ព័ន្ធក្នុង ការធ្វើផែនការ និងការត្រួត ពិនិត្យ	សហគមន៍, អង្គ ការមិនមែនរដ្ឋា ភិបាល គណៈ កម្មការគ្រប់គ្រង សាលា ការិយាល័យ អប់រំស្រុក	វេទិកាសហគម ន៍ ថ្ងៃបើក សាលា ផ្ទាំងរូប ភាព	នាយក សាលា, ប្រធាន គ ណៈកម្មការ គ្រប់គ្រង សាលា	ប្រចាំឆ្នាំ ជាមួយនឹង ការអាប័ដេត ពាក់កណ្តាល ឆ្នាំ
ការជូន ដំណឹងអំពី ត្រាអាសន្ន	ផ្តល់ព័ត៌មាន បន្ទាន់ (ឧ. ការដាស់តឿន សុខភាព ការ បិទសាលា)	ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់	សារ បណ្តាញ ទំនាក់ទំនង សង្គម ការហៅ ទូរស័ព្ទ	នាយកសាលា មន្ត្រីរដ្ឋបាល	តាមតម្រូវ ការ (បន្ទាន់)
សកម្មភាព សហកម្មវិធី សិក្សា និង ក្រៅកម្មវិធី សិក្សា	លើកកម្ពស់ ការចូលរួម របស់សិស្ស និងអបអរ សាទរសមិទ្ធ ផលនានា	សិស្ស មាតាបិតា សហគមន៍	ការបង្ហោះតាម បណ្តាញ ទំនាក់ទំនង សង្គម ក្រុម ប្រឹក្សាភិបា លសាលា សេ ចក្តីប្រកាស	អ្នកសម្រប សម្រួល ព្រឹត្តិការណ៍, គ្រូបង្រៀន	ប្រចាំសប្តា ហ៍ ឬក្នុង មួយ សកម្មភាព
ការរំលេច ភាពជាដៃគូ	បង្ហាញការគាំ ទ្រពីដៃគូខាង	អង្គការក្រៅរដ្ឋា ភិបាល អាជីវ	ព្រឹត្តិបត្រ, របាយការណ៍	នាយកសាលា បុគ្គលសំខាន់	ប្រចាំត្រី មាស ឬ

	ក្រៅ និងលើក ទឹកចិត្តដល់ កិច្ចសហការ	កម្មក្នុងស្រុក សហគមន៍	របស់ អយក សេចក្តីប្រកាស ព័ត៌មាន	នៃទំនាក់ ទំនង	បន្ទាប់ពី ព្រឹត្តិការណ៍ ដៃគូសំខា ន់ៗ
យន្តការផ្តល់ យោបល់ និងការផ្តល់ យោបល់	លើកកម្ពស់ ទំនាក់ទំនងពីរ ផ្លូវ និងបង្កើន ការឆ្លើយតប	មាតាបិតា សិស្ស គ្រូ បង្រៀន សហ គមន៍	ប្រអប់ណែនាំ, ទម្រង់ Google ការស្ទង់មតិ មាតាបិតា	នាយករងរដ្ឋ បាល លេខាធិការ សាលា	កំពុងបន្ត (ត្រួតពិនិត្យ ប្រចាំខែ)

៩.៤.៦ មតិកែលម្អ និងយន្តការត្រួតពិនិត្យ

រួមបញ្ចូលឧបករណ៍សម្រាប់ការទំនាក់ទំនងតាមបែបឆ្លងឆ្លើយ និងការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់៖

- ប្រអប់ណែនាំ (ដាក់នៅច្រកចូលសាលា)។
- ការស្ទង់មតិការពេញចិត្តរបស់មាតាបិតា (ប្រចាំត្រីមាស)។
- ផ្ដោតការពិភាក្សាជាក្រុម (ពាក់កណ្តាលឆ្នាំជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ)។
- ថ្ងៃបើកបរិសេសកាល (សម្រាប់បង្ហាញវឌ្ឍនភាព និងការទទួលបានធាតុចូល)។
- ទម្រង់មតិកែលម្អឌីជីថល (តាមរយៈទម្រង់Google ឬ បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម)។

៩.៤.៧ តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវនៃការទំនាក់ទំនង

ផ្តល់តួនាទីជាក់លាក់ដល់បុគ្គលិកសាលា ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង៖

តារាង ៩.១៥៖ តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវនៃការទំនាក់ទំនងសាលា

តួនាទី	ទំនួលខុសត្រូវ
នាយកសាលា	ត្រួតពិនិត្យយុទ្ធសាស្ត្រ ទំនាក់ទំនងជាមួយក្រសួងអប់រំ និងដៃគូខាងក្រៅ
នាយករងសាលា	សម្របសម្រួលទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រូ និងសិស្ស
ជនបង្គោលសម្រាប់ ទំនាក់ទំនង	គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ការប្រកាសជាសាធារណៈ និងទំនាក់ ទំនងសារព័ត៌មាន
បុគ្គលិករដ្ឋបាល	ផ្សព្វផ្សាយសម្ភារៈបោះពុម្ព រក្សាមូលដ្ឋានទិន្នន័យទំនាក់ទំនង

៩.៤.៨ ការកសាងសមត្ថភាព

បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក និងអ្នកដឹកនាំសាលាក្នុង៖

- បច្ចេកទេសទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
- ប្រើឧបករណ៍ភ្ជាប់ឌីជីថល (ឧ. Telegram, Zoom, Teams)
- ការដោះស្រាយជម្លោះ និងការចរចា។
- អក្ខរកម្មប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងការទំនាក់ទំនងពេលមានវិបត្តិ។

៩.៤.៩ ការវាយតម្លៃ និងការកែលម្អជាប្រចាំ

បង្កើតសូចនាករដើម្បីវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង៖

- បង្កើនការចូលរួមរបស់មាតាបិតា និងសហគមន៍។
- ប្រកង់ និងគុណភាពនៃលទ្ធផលទំនាក់ទំនង។
- កម្រិតនៃការពេញចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- ការឆ្លើយតបទៅនឹងមតិកែលម្អ។

ប្រើទិន្នន័យទាំងនេះដើម្បីពិនិត្យ និងកែសម្រួលយុទ្ធសាស្ត្រជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

៩.៤.១០ គំរូផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង

(សូមមើលផ្នែករង ៩.១៦ គោលការណ៍ទំនាក់ទំនងសាលាគំរូសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ)

តារាង ៩.១៦៖ គំរូគ្រោងការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនង

ផ្នែកសំខាន់ៗ	បរិយាយ
គោលបំណង	ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការចូលរួម និងការជឿទុកចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធតាមរយៈការទំនាក់ទំនងប្រកបដោយតម្លាភាព និងបរិយាបន្ន
ក្រុមគោលដៅ	មាតាបិតា សិស្ស គ្រូបង្រៀន សហគមន៍ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
សារសំខាន់ៗ	គោលដៅសាលា ស្នាដៃសិស្ស ឱកាស គោលនយោបាយ
ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនង	ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ការប្រជុំ ព្រឹត្តិបត្រ សន្និបាត

ពេលវេលា	ការរាយការណ៍ប្រចាំខែ ការប្រជុំប្រចាំត្រីមាស ការជូនដំណឹងអំពីបញ្ហាសំខាន់ៗ
ឧបករណ៍ផ្តល់មតិត្រឡប់	ការស្ទង់មតិ វេទិកា ប្រអប់ផ្តល់យោបល់ ទម្រង់អនឡាញ
ឧបករណ៍តាមដាន	របាយការណ៍ការចូលរួម កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំ កំណត់ហេតុមតិកែលម្អ

យុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធល្អ អាចផ្តល់អំណាចដល់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការកសាងទំនាក់ទំនងដ៏រឹងមាំជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ លើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់រួមគ្នានៃការកែលម្អសាលារៀន និងជម្រុញភាពជោគជ័យផ្នែកអប់រំ ជាពិសេសក្នុងវិស័យស្នេម។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយនិរន្តរភាព មានបរិយាបន្ន និងការឆ្លើយតប គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងមានភាពរួមចំណែកពីភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

៩.៥ ផ្នែកអនុវត្ត៖ កសាងទំនាក់ទំនង និង ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖ • ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម) ៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស • ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន • ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី១៖ ពិភាក្សាអំពីប្រភេទនៃយន្តការមតិកែលម្អដើម្បីទទួលបានធាតុចូលពីអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់សាលា

ការអនុវត្តទី២៖ បង្កើតគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងសាលាសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

៩.៦ ឯកសារយោង

- [1] Ministry of Education, Youth and Sport. (2019). *Cambodia Education Strategic Plan 2019–2023*. Phnom Penh. Cambodia. <https://moeys.gov.kh>
- [2] Ministry of Education, Youth and Sport. (2015). *Policy Guidelines on School-Based Management*. Phnom Penh. Cambodia.
- [3] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Improvement Roadmap (2020–2025)*. Phnom Penh. Cambodia.

- [4] Borgonovi, F., & Montt, G. (2012). *Parental involvement in selected PISA countries and economies*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/5k990rk9blg6-en>
- [5] Bryk, A. S., & Schneider, B. (2002). *Trust in schools: A core resource for improvement*. Russell Sage Foundation.
- [6] Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (2nd ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780429494113>
- [7] Ferlazzo, L. (2011). *Building parent engagement in schools*. Linworth Publishing.
- [8] Frey, N., Fisher, D., & Smith, D. (2019). *All learning is social and emotional: Helping students develop essential skills for the classroom and beyond*. ASCD.
- [9] Fullan, M. (2014). *The Principal: Three Keys to Maximizing Impact*. Jossey-Bass.
- [10] Goodall, J., & Montgomery, C. (2014). Parental involvement to parental engagement: A continuum. *Educational Review*, 66(4), 399–410.
<https://doi.org/10.1080/00131911.2013.781576>
- [11] Henderson, A. T., Mapp, K. L., Johnson, V. R., & Davies, D. (2007). *Beyond the bake sale: The essential guide to family–school partnerships*. The New Press.
- [12] Leithwood, K., & Louis, K. S. (2012). *Linking leadership to student learning*. Jossey-Bass.
- [13] Robinson, V. M. J., Hohepa, M., & Lloyd, C. (2009). *School leadership and student outcomes: Identifying what works and why* (Best Evidence Synthesis). New Zealand Ministry of Education.
- [14] Schaps, E. (2003). The role of supportive school environments in promoting academic success. *Building Academic Success on Social and Emotional Learning: What Does Research Say?* 189–210.
- [15] Tschannen-Moran, M. (2014). *Trust matters: Leadership for successful schools* (2nd ed.). Jossey-Bass.
- [16] UNESCO. (2021). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379707>
- [17] UNESCO. (2016). *Enhancing Accountability in Education: Communication Tools for School Stakeholders*. Paris: UNESCO Publishing.
- [18] UNESCO. (2017). *Engaging Communities in Education: A Toolkit for Stakeholder Participation*. UNESCO Publication.
- [19] World Bank. (2019). *Guidelines for Stakeholder Engagement in Education Programs*. Washington, DC: World Bank Group.

មេរៀនទី ១០៖ ការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ការចូលរួមរបស់សហគមន៍

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• វិស្វកម្មយល់ពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ • វិស្វកម្មយល់អំពីគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ដូចជាគោលនយោបាយអប់រំផ្នែកលើសហគមន៍របស់ក្រសួង អប់រំ យុវជន និង កីឡា (អយក)។
បំណិនសម្បទា	• បង្កើតកម្មវិធីដែលមានការចូលរួមរបស់សហគមន៍តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។ • រៀបចំកិច្ចប្រជុំសមាគមមាតាបិតា និងគ្រូ ដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសហការក្នុងគ្រួសារនិងសាលា។ • ជួយសម្រួលដល់ភាពជាដៃគូអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យសាលារៀននូវធនធាន និងជំនួយបន្ថែម។
ចរិយាសម្បទា	• លើកទឹកចិត្តដល់ដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេចប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងការចូលរួម។ • ទទួលស្គាល់តម្លៃនៃធាតុចូលសហគមន៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន។

១០.១ សេចក្តីផ្តើម

សាលារៀនមិនអាចដំណើរការដោយឯកោក្នុងបរិយាកាសអប់រំ ដែលមានការប្រែប្រួលយ៉ាងលឿននាពេលបច្ចុប្បន្នបានទៀតទេ។ ដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាដែលមានភាពគាំទ្រ បរិយាបន្ន និងសម្បូរធនធាន សាលារៀនត្រូវការសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ដូចជា មាតាបិតា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អាជីវកម្ម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អ្នកដឹកនាំសាសនា និងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា។ បាបកថាស្តីពី “ការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងសាលារៀន” មានគោលបំណងស្វែងយល់ពីរបៀបដែលអ្នកដឹកនាំសាលាអាចបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រការចូលរួម និងការសហការជាមួយដៃគូចម្រុះ ដើម្បីពង្រឹងការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន និងលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងសហគមន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មិនមែនគ្រាន់តែជាការចូលរួមម្តងម្កាលនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សាលាប៉ុណ្ណោះទេ តែវាពាក់ព័ន្ធនឹងភាពជាដៃគូដែលមានគោលបំណងយូរអង្វែង និងរួមចំណែកដល់គោលដៅអប់រំរួមគ្នា។ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (អយក) បានផ្តោតលើការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធជាមួយយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់មួយ ដែលអាចជួយកែលម្អអភិបាលកិច្ចសាលា ការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយបរិយាបន្ន ជាពិសេសក្នុងការអប់រំស្នេម ការអប់រំកុមារី និងការផ្លាស់ប្តូរឌីជីថល។

អ្នកដឹកនាំសាលានឹងទទួលបាននូវជំនាញ និងវិធីសាស្ត្រថ្មីៗដើម្បីជំរុញវប្បធម៌នៃការកសាងភាពជាដៃគូ តាមរយៈការបង្ហាញឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង ករណីសិក្សា និងរបៀបធ្វើផែនការច្បាស់លាស់ដើម្បីអោយមានការចូលរួម ដែលធ្វើឱ្យសាលារៀនក្លាយជាស្ថាប័នដ៏សំខាន់មួយនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍

១០.២ ការចូលរួមជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយដើម្បីគាំទ្រការអប់រំ

ការចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាល រួមទាំងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយនៅថ្នាក់ជាតិ និងក្រោមជាតិ គឺជាកត្តាដ៏សំខាន់សម្រាប់ធានានូវការគាំទ្រដែលមានចីរភាពចំពោះការកែលម្អប្រព័ន្ធអប់រំ។ សម្រាប់នាយកសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ភាពជាដៃគូទាំងនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការតម្រឹមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនឱ្យស្របទៅនឹងកំណែទម្រង់អប់រំជាតិ ដោយផ្តល់នូវធនធានចាំបាច់ ការណែនាំអំពីគោលនយោបាយ និងជំនួយបច្ចេកទេស។

១០.២.១ សារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់រដ្ឋាភិបាល

- ការតម្រឹមគោលនយោបាយ៖ ធានាថាការអនុវត្តរបស់សាលា អនុលោមតាមគោលនយោបាយជាតិដូចជា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ និងក្របខ័ណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន។
- ការចលនាធនធាន៖ ជួយសម្រួលដល់ការទទួលបាននូវការបែងចែកថវិកា ការដាក់ពង្រាយគ្រូបង្រៀន ឧបករណ៍ពិសោធន៍ស្នូម និងឱកាសអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។
- ការតស៊ូមតិ និងផលជះ៖ ផ្តល់វេទិកាសម្រាប់សាលារៀន ដើម្បីបង្ហាញនូវតម្រូវការរបស់ពួកគេ និងផលជះលើគោលនយោបាយអប់រំដោយផ្អែកលើការពិតក្នុងតំបន់។
- ការត្រួតពិនិត្យ និងគណនេយ្យភាព៖ លើកកម្ពស់ទំនួលខុសត្រូវរួមគ្នា ចំពោះសមិទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស និងលទ្ធផលសម្រួលការងាររបស់សាលារៀន។

១០.២.២ អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗជាមួយការចូលរួមរបស់រដ្ឋាភិបាល

តារាង ១០.១៖ តួនាទី និងការរួមចំណែកនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗរបស់រដ្ឋាភិបាល

អ្នកពាក់ព័ន្ធ	តួនាទីនិងការរួមចំណែក
អយក (ថ្នាក់ជាតិ)	កំណត់គោលនយោបាយ បែងចែកថវិកា ដឹកនាំកំណែទម្រង់កម្មវិធីសិក្សា និងតាមដានការអនុវត្ត។
មន្ទីរអប់រំខេត្ត/ការិយាល័យស្រុក	សម្របសម្រួលការគ្រប់គ្រងគ្រូបង្រៀន ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ការបែងចែកធនធាន និងការត្រួតពិនិត្យសាលារៀន។
អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន (ឃុំ/សង្កាត់)	ប្រមូលធនធានក្នុងស្រុក គាំទ្រព្រឹត្តិការណ៍សាលា និងគៀងគរអោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍។
អ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ (រដ្ឋសភា ក្រុមប្រឹក្សា)	បង្កើតច្បាប់ និងអនុម័តថវិកាអប់រំ និងក្របខ័ណ្ឌអភិវឌ្ឍន៍។

១០.២.៣ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

(១) ការបង្កើតបណ្តាញទំនាក់ទំនង

- បង្កើតទំនាក់ទំនងជាទៀងទាត់ជាមួយជនបង្គោលនៃមន្ទីរអប់រំខេត្ត/ការិយាល័យស្រុកនិងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ដែលទទួលបន្ទុកផ្នែកការអប់រំ។
- បង្កើតក្រុមការងារទំនាក់ទំនងរវាងសាលា និងរដ្ឋាភិបាល។

(២) ចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែនការអប់រំ

- ចូលរួមការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ស្តីពីផែនការកែលម្អសាលារៀន និងការអភិវឌ្ឍន៍ការអប់រំស្នែម។
- ការតម្រឹមផែនការប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំរបស់សាលាជាមួយនឹងអាទិភាពជាតិ។

(៣) ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃរួមគ្នា

- អញ្ជើញអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងមន្ត្រីអប់រំឱ្យចូលរួមការត្រួតពិនិត្យនៅកម្រិតសាលារៀន។
- ចែករំលែករបាយការណ៍ដំណើរការសាលា និងវេទិកាទទួលមតិកែលម្អពីអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ។

(៤) កិច្ចសន្ទនាគោលនយោបាយ និងការតស៊ូមតិ

- រៀបចំវេទិកាអប់រំ ឬការពិភាក្សាតុមូលអំពីគោលនយោបាយនៅថ្នាក់ស្រុក ឬខេត្ត។
- បង្ហាញពីសមិទ្ធផលរបស់សាលា ការច្នៃប្រឌិតថ្មីៗក្នុងការអប់រំស្នែម និងបញ្ហាប្រឈមដែលទាមទារការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាល។

(៥) ឯកសារសម្រាប់ភាពជាដៃគូ

- រៀបចំសេចក្តីព្រាងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវការ ឬ អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ជាមួយ មន្ទីរអប់រំខេត្ត/ការិយាល័យស្រុក ឬក្រុមប្រឹក្សាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ការគាំទ្រដែលមានគោលដៅ (ឧ. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ឬឧបករណ៍អប់រំឌីជីថល)។

១០.២.៤ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង

- **ការគាំទ្របន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែម៖** សាលារៀនមួយក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ទទួលបានឧបករណ៍សម្រាប់បន្ទប់ពិសោធន៍ស្នែមបន្ទាប់ពីបានសហការជាមួយមន្ទីរអប់រំខេត្ត និងបង្ហាញការអនុលោមតាមផែនទីបង្ហាញផ្លូវការអប់រំស្នែមរបស់អយក។
- **ការបែងចែកថវិកាតាមមូលដ្ឋាន៖** សាលាអនុវិទ្យាល័យមួយក្នុងខេត្តបាត់ដំបងបានចាប់ដៃគូជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំរបស់ខ្លួនដើម្បីបែងចែកថវិកាសម្រាប់វគ្គបង្រៀនស្នែមបន្ថែម។

- វេទិកាពិភាក្សាពីគោលនយោបាយ៖ វិទ្យាល័យមួយនៅទីក្រុងភ្នំពេញបានរៀបចំក្រុមមួយដែលមានសមាជិកគណៈកម្មាធិការអប់រំនៃរដ្ឋសភា ដើម្បីរាយការណ៍ពីសំឡេងសិស្សដែលត្រូវការការសិក្សាតាមឌីជីថល។

ការចូលរួមជាយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ ជួយពង្រឹងសមត្ថភាពសាលារៀនក្នុងការផ្តល់ការអប់រំដែលមានគុណភាព និង សមធម៌។ អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការតម្រឹមគោលនយោបាយ បង្ហាញពីទំនួលខុសត្រូវ និងការតស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងដល់សិស្សជាពិសេសក្នុងការច្នៃប្រឌិត និងការកែលម្អគុណភាពបង្រៀនដែលផ្តោតលើវិស័យស្នេហា។

១០.៣ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់មាតាបិតាក្នុងការអប់រំស្នេហា

ការចូលរួមរបស់មាតាបិតាមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះភាពជោគជ័យក្នុងការសិក្សារបស់កូនៗ ជាពិសេសក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា។ នៅពេលដែលការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិបានផ្លាស់ប្តូរដើម្បីអោយស្របតាមអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ការចូលរួមរបស់មាតាបិតាជាដៃគូយ៉ាងសកម្មក្នុងការអប់រំស្នេហាក្លាយជាការចាំបាច់។ ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់ពួកគេអាចជួយលើកទឹកចិត្តសិស្ស កែលម្អលទ្ធផលសិក្សា និងជំរុញវប្បធម៌រួបរួមដែលផ្តល់តម្លៃដល់វិស័យអាជីពស្នេហា និងការច្នៃប្រឌិត។

១០.៣.១ សារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់មាតាបិតាក្នុងការអប់រំស្នេហា

(១) ការលើកកម្ពស់ការលើកទឹកចិត្ត និងសមិទ្ធផលរបស់សិស្ស

មាតាបិតាដែលយល់ដឹង និងគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមស្នេហានៅសាលារៀន អាចមានឥទ្ធិពលវិជ្ជមានលើអាកប្បកិរិយារបស់កូនៗចំពោះវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា តាមរយៈការជួយបង្កើនទំនុកចិត្ត និងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកគេក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាស្នេហា។

(១) ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីអាជីព

មាតាបិតាអាចដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្ហាញសិស្សឱ្យស្គាល់អាជីពស្នេហា នៅក្នុងពិភពជាក់ស្តែង តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យមានការចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពស្នេហានៅក្រៅកម្មវិធីសិក្សា ការប្រកួតប្រជែង និងកម្មវិធីណែនាំ។

(៣) គាំទ្រការរៀននៅផ្ទះ

មាតាបិតាដែលមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ អាចបង្កើតបរិយាកាសក្នុងគ្រួសារដែលគាំទ្រដល់ការសាកសួរ ការដោះស្រាយបញ្ហានិងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដែលជួយពង្រឹងការរៀនសូត្ររបស់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់។

១០.៣.២ ឧបសគ្គនៃការចូលរួមរបស់មាតាបិតា

- ការយល់ដឹងមានកម្រិតអំពីភាពពាក់ព័ន្ធនៃការអប់រំស្នូមនិងអាជីព។
- បញ្ហាប្រឈមផ្នែកភាសា និងអក្ខរកម្មក្នុងការយល់ដឹងអំពីខ្លឹមសារបច្ចេកទេស។
- ការយល់ឃើញថាស្នូម គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រូ និងសាលាតែម្នាក់ឯង។
- ខ្វះឱកាសដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ឪពុកម្តាយក្នុងការចូលរួមសកម្មភាពស្នូម។

រូបភាព ១០.១៖ ការអប់រំស្នូមនាពេលរាត្រីដែលមាតាបិតាបានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម

១០.៣.៣ យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីលើកកម្ពស់ឱ្យមានការចូលរួមសកម្មពីមាតាបិតា

(១) ការផ្សព្វផ្សាយដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងការតំរង់ទិស

រៀបចំសិក្ខាសាលា និង ការប្រជុំមាតាបិតាជាទៀងទាត់ ដើម្បីណែនាំអំពីគោលដៅ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការអប់រំស្នេម។ ប្រើរូបភាព ឧទាហរណ៍ក្នុងមូលដ្ឋាន និងរឿងជោគជ័យ ដើម្បីបញ្ជាក់ការយល់ដឹងបន្ថែម។

ឧទាហរណ៍៖

សាលារៀនមួយបានរៀបចំ "វគ្គតម្រង់ទិសស្នេមសម្រាប់មាតាបិតា" ដែលសិស្សានុសិស្សបង្ហាញពីគម្រោងរបស់ពួកគេ ហើយត្រូវបានរៀបចំឡើងវិញដែលស្នេម អាចភ្ជាប់ជាមួយការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងទីផ្សារការងារ។

(២) ការចូលរួមរបស់មាតាបិតានៅក្នុងសកម្មភាពស្នេម

អញ្ជើញមាតាបិតាមក៖

- ចូលរួមពិព័រណ៍ក្នុងសាលា និងពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ។
- បម្រើជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ស្នេមរបស់សាលា។
- ចូលរួមក្នុងការវិនិច្ឆ័យគម្រោងស្នេមឬដំណើរការសាងសង់។

ឧទាហរណ៍៖

មាតាបិតាដែលមានបទពិសោធន៍ផ្នែកបច្ចេកទេស (ឧ. មេកានិក បុគ្គលិក ICT អ្នកឯកទេសកសិកម្ម) ចែករំលែកចំណេះដឹងរបស់ពួកគេនៅក្នុងសិក្ខាសាលារបស់សិស្ស ឬការពិភាក្សាការងារ។

(៣) ព្រឹត្តិការណ៍សិក្សាស្នេមតាមគ្រួសារ

ធ្វើសកម្មភាពឬ ព្រឹត្តិការណ៍ដែលផ្ដោតលើស្នេមដែលមានសមាជិកគ្រួសារចូលរួមដូចជា៖

- សកម្មភាព "ស្នេមនៅតាមផ្ទះ" នាពេលយប់។
- សិក្ខាសាលាសរសេរកូដ ឬមនុស្សយន្តដែលមានការចូលរួមពីគ្រួសារ។
- លែងលែងគណិតវិទ្យា និងបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់មាតាបិតា និងកូន។

(៤) គណៈកម្មាធិការស្នេមដែលមានសមាសភាពរបស់មាតាបិតា គ្រូ និងសិស្ស

បង្កើតគណៈកម្មាធិការនៅតាមសាលា ដែលរួមមានតំណាងមាតាបិតាដើម្បី៖

- ជួយរៀបចំផែនការសកម្មភាពស្នេម។

- វិវត្តន៍សម្រាប់ ឬប្រភពសម្ភារៈក្នុងស្រុកសម្រាប់ការពិសោធន៍។
- ភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយដៃគូសហគមន៍ ឬអាជីវកម្ម។

(៥) ឧបករណ៍ទំនាក់ទំនង និងបណ្តាញ

ប្រើទំនាក់ទំនងដែលជាប់លាប់ និងអាចចូលរួមប្រើប្រាស់បានទាំងអស់គ្នា ដើម្បីប្រាប់ឪពុកម្តាយអំពី៖

- ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពកម្មវិធីសិក្សាស្នេម ។
- សមិទ្ធផលរបស់សិស្សក្នុងអប់រំស្នេម។
- ឱកាសការងារស្ម័គ្រចិត្ត។

ឧបករណ៍៖ ក្រុមបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម ព្រឹត្តិបត្រសាលា ការជជែកជម្រះក្រុម និងការចែកចាយ ព្រឹត្តិបត្រដែលបានបោះពុម្ព។

១០.៣.៤ ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ឪពុកម្តាយ

ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលសាមញ្ញៗ និងមូលដ្ឋានគ្រឹះ សម្រាប់ឪពុកម្តាយដើម្បី៖

- ស្វែងយល់ពីជំនាញស្នេមនាសតវត្សរ៍ទី២១ និងនិន្នាការការងារ។
- ស្វែងយល់ពីរបៀបផ្តល់ឧបករណ៍សិក្សាឌីជីថលដែលប្រើដោយកូនរបស់ពួកគេ។
- ទទួលបានទំនុកចិត្តក្នុងការចូលរួមជាមួយគ្រូអំពីវឌ្ឍនភាពទាក់ទងនឹងស្នេម។

ឧទាហរណ៍៖

សាលារៀនមួយបានសហការជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ដើម្បីដំណើរការសិក្ខាសាលាអំពី "ការយល់ដឹងអំពីស្នេម សម្រាប់ឪពុកម្តាយ" ដែលរួមទាំងការបង្ហាញសកម្មភាពជាក់ស្តែង។

១០.៣.៥ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូក្នុងស្រុកសម្រាប់ការចូលរួមរបស់មាតាបិតា

បង្កើនភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល មជ្ឈមណ្ឌលសហគមន៍ និងអាជីវកម្មដើម្បី៖

- រៀបចំទិវាគ្រួសារស្នេមរួមគ្នា។
- ផ្តល់ធនធានមនុស្សសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលមាតាបិតា។
- ចែកចាយសម្ភារៈស្តីពីការគាំទ្រការរៀនស្នេមនៅតាមផ្ទះ។

១០.៣.៦ ការត្រួតពិនិត្យ និងការទទួលស្គាល់ការចូលរួមរបស់មាតាបិតា

- បង្កើតឧបករណ៍ដើម្បីតាមដានការចូលរួម (ឧ. ការចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ស្នែង ការស្ម័គ្រចិត្ត
- អបអរសាទរ និងទទួលស្គាល់ឪពុកម្តាយដែលបានទទួលវិញ្ញាបនបត្របន្ទាប់ពីការចូលរួម។
- ចែករំលែករឿងរ៉ាវជោគជ័យតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់សាលា។

ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់មាតាបិតាក្នុងការអប់រំស្នែង មានសារៈសំខាន់ក្នុងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធអេកូនៃការសិក្សារបស់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ការចូលរួមនេះជួយបង្កើតវប្បធម៌សហការណ៍ដែលគាំទ្រដល់អក្ខរកម្មស្នែង និងផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់គ្រួសារដើម្បីចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការច្នៃប្រឌិតផ្នែកអប់រំ។ ដោយអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដែលសមស្រប សាលារៀនអាចជួយអោយឪពុកម្តាយឱ្យក្លាយជាភាគីពាក់ព័ន្ធដ៏សកម្មក្នុងដំណើរអភិវឌ្ឍន៍ជាតិដែលជំរុញដោយស្នែង។

១០.៤ ការលើកកម្ពស់វិធានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការអប់រំស្នែង

ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់សហគមន៍មានសារៈសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ការអប់រំស្នែង នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា។ សមាជិកសហគមន៍ រួមទាំងមាតាបិតា អ្នកដឹកនាំក្នុងតំបន់ អ្នកជំនាញ សិប្បករ និងសហគ្រិន នាំមកនូវបទពិសោធន៍ ធនធាន និងអត្ថន័យវប្បធម៌ ដែលអាចជួយបង្កើនការរៀនសូត្រតាមបែបស្នែង។ នៅពេលដែលសាលារៀនមានការសហការយ៉ាងប្រសើរជាមួយសហគមន៍ សិស្សនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីបរិយាកាសសិក្សាដែលមានការចូលរួម ការអនុវត្តជាក់ស្តែង និងការលើកទឹកចិត្តក្នុងការច្នៃប្រឌិត។

១០.៤.១ ហេតុផលសម្រាប់ការចូលរួមក្នុងសហគមន៍ស្នែង

ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងការអប់រំស្នែង (វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា) មានសារៈសំខាន់ក្នុងការបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធ បរិយាបន្ន និងមាននិរន្តរភាពនៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា។ ការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន រួមទាំងឪពុកម្តាយចាស់ជរា អ្នកជំនាញ អាជីវកម្ម អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល នាំមកនូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនសម្រាប់វិស័យអប់រំ សង្គម និងការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ ខាងក្រោមនេះជាមូលហេតុសំខាន់ៗដែលបង្ហាញពីតម្លៃនៃការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងការអប់រំស្នែង។

(១) បរិបទនៃការរៀនស្នែងតាមរយៈភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងតំបន់

មុខវិជ្ជាស្នែង ជារឿយៗអាចបង្ហាញជាអរូបី ឬផ្តាច់ចេញពីជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់សិស្ស។ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជួយបំពេញគម្លាតនេះតាមរយៈ៖

- ការបញ្ចូលចំណេះដឹង និងការអនុវត្តក្នុងមូលដ្ឋាន (ឧ. ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របូរាណ ការធ្វើស្រែ ឬ សិប្បករសិប្បករ) ទៅក្នុងមេរៀនស្នូល។
- រៀបចំឱ្យសិស្សអនុវត្តទ្រឹស្តីដែលបានរៀន ជាមួយនឹងបញ្ហាដែលកើតមាននៅក្នុងសហគមន៍ ជាក់ស្តែង ដើម្បីបង្កើនការគិតគ្រឹះវិវេចនា និងជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា។

ឧទាហរណ៍៖ គម្រោងនៃការចម្រោះទឹក អាចទាញចេញពីបញ្ហាប្រឈមដែលបានកើតមាននៅក្នុង តំបន់ ដើម្បីទទួលបានទឹកស្អាត ដែលធ្វើឱ្យការអប់រំស្នូលមានការអនុវត្តកាន់តែជាក់ស្តែង។

(២) ការលើកទឹកចិត្តសិស្ស និងសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងអាជីព

ការចូលរួមជាមួយសមាជិកសហគមន៍ដែលធ្វើការក្នុងវិស័យដែលទាក់ទងនឹងស្នូល និងបង្ហាញអោយសិស្សស្គាល់ពីគន្លងអាជីព និងគំរូផ្សេងៗ៖

- ពង្រីកការយល់ដឹងរបស់សិស្សានុសិស្ស និងបង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍ ជាពិសេសសម្រាប់ក្រុម ដែលមិនសូវទទួលបានការលើកទឹកចិត្តដូចជាក្មេងស្រី និងសិស្សនៅតាមជនបទ។
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីឱកាសការងារទាក់ទងនឹងស្នូលនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន។

ឧទាហរណ៍៖ ការអញ្ជើញវិស្វករក្នុងស្រុក ឬគិលានុបដ្ឋាយិកាមកនិយាយជាមួយសិស្សអាចជំរុញ ពួកគេឱ្យបន្តអាជីពស្រដៀងគ្នា។

(៣) ការលើកកម្ពស់សមធម៌ និងបរិយាបន្នក្នុងវិស័យអប់រំ

នៅពេលដែលសហគមន៍ចូលរួម ពួកគេអាចជួយ៖

- កំណត់ឧបសគ្គចំពោះការចូលរួមក្នុងស្នូល សម្រាប់សិស្សដែលជួបការលំបាក ឬ ខ្វះខាត (ឧ. ក្មេងស្រី ជនជាតិភាគតិច សិស្សពិការ) ។
- សហការជាមួយសាលាដើម្បីបង្កើតកម្មវិធីរួមបញ្ចូល ដែលបំពេញតម្រូវការសិក្សាចម្រុះ។

ឧទាហរណ៍៖ គំនិតផ្តួចផ្តើមដែលដឹកនាំដោយសហគមន៍អាចគាំទ្រដល់ក្តីបំណងរបស់ក្មេងស្រី ឬ ផ្តល់អាហារូបករណ៍សម្រាប់សិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។

(៤) ប្រើប្រាស់ធនធានក្នុងស្រុក និងជំនាញ

សហគមន៍មានធនធានមនុស្ស រូបវន្ត និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមិនទាន់បានប្រើប្រាស់ ដែលអាចគាំទ្រដល់ការសិក្សាស្នែង៖

- អ្នកជំនាញក្នុងតំបន់អាចធ្វើជាគ្រូបង្ហាត់ ឬជាអ្នកណែនាំ។
- អាជីវកម្មអាចបរិច្ចាគសម្ភារៈ ឬផ្តល់ឱកាសកម្មសិក្សា។
- កន្លែងសហគមន៍អាចរៀបចំការតាំងពិពណ៌ ឬគម្រោងស្នែង។

ឧទាហរណ៍៖ អ្នកបច្ចេកទេសថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យក្នុងតំបន់ជួយសិស្សក្នុងការរចនា និងដំឡើងប្រព័ន្ធលឿងដើរដោយថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យសម្រាប់សួនច្បារសាលា។

(៥) គាំទ្រកម្មវិធីស្នែងប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងប្រែក្លាយវាជាកម្មសិទ្ធិក្នុងស្រុក

កម្មវិធីដែលអាចធ្វើអោយសហគមន៍មានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម គួរតែ៖

- ត្រូវមាននិរន្តរភាពក្នុងរយៈពេលយូរ។
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីតម្លៃសហគមន៍ និងអាទិភាព។
- កសាងអារម្មណ៍នៃភាពជាម្ចាស់រួមគ្នា ការពង្រឹងភាពជាដៃគូរបស់សាលានិងសហគមន៍ និងគណនេយ្យភាព។

ឧទាហរណ៍៖ ភាពជាដៃគូរបស់សាលានិងសហគមន៍បង្កើតពិពណ៌ស្នែងប្រចាំឆ្នាំ ដោយមានការផ្តល់មូលនិធិ និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តមកពីអាជីវកម្មក្នុងស្រុក និងគ្រួសារ។

(៦) ការពង្រឹងគោលដៅ និងគោលនយោបាយជាតិស្តីពីស្នែង

ការចូលរួមរបស់សហគមន៍បានរួមចំណែកដោយផ្ទាល់ដល់ការសម្រេចបាននូវគោលដៅ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃការអប់រំស្នែងរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា(២០២០-២០២៥) ដោយ៖

- ការកសាងការគាំទ្រពីមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអប់រំស្នែង។
- ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបង្កើតថ្មី និងការដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងតំបន់ ស្របតាមអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដូចជា កសិកម្ម ថាមពល និងការផ្លាស់ប្តូរឌីជីថល។

តារាង ១០.២៖ សង្ខេបអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងស្នែង

សមាសភាគ	ការរួមចំណែកសហគមន៍	ផលប៉ះពាល់លើការអប់រំ STEM
បរិបទពាក់ព័ន្ធ	ចំណេះដឹង និងបញ្ហាក្នុងស្រុក	កម្មវិធី និងការចូលរួមពិតប្រាកដ

ការលើកទឹកចិត្តសិស្ស	គំរូតួនាទី ការបង្ហាញអាជីព	ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវចំណាប់អារម្មណ៍ និងបំណងប្រាថ្នាអាជីពស្នែង
សមធម៌ និងបរិយាបន្ន	ការស្វែងរកការគាំទ្រសម្រាប់សិស្សដែលខ្វះខាត	ការចូលរួម និងការគាំទ្រកាន់តែច្រើនសម្រាប់សិស្សានុសិស្សទាំងអស់។
ការចលនាធនធាន	ពេលវេលា សម្ភារៈ ថវិកា ចំណេះដឹងបច្ចេកទេស	បរិយាកាសសិក្សាស្នែងកាន់តែសំបូររំបែប
និរន្តរភាពកម្មវិធី	ការចែករំលែកភាពជាម្ចាស់ និងការសហការ	ផលប៉ះពាល់រយៈពេលវែង និងការអភិវឌ្ឍន៍ដែលជំរុញដោយសហគមន៍
ការតម្រឹមគោលនយោបាយ	គាំទ្រដល់គោលដៅស្នែងជាតិ	ការធ្វើសមាហរណកម្មកាន់តែប្រសើរឡើងនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងស្រុកជាមួយផែនការរបស់ក្រសួងអប់រំ

១០.៤.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍

ការចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពរបស់សហគមន៍ក្នុងការអប់រំស្នែង តម្រូវឱ្យមានការរៀបចំផែនការដោយចេតនា និងយុទ្ធសាស្ត្រដែលរួមបញ្ចូលភាគីពាក់ព័ន្ធជាច្រើន។ ការរៀបចំនេះគួរតែជំរុញឱ្យមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍ជុំវិញ ដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធ និងនិរន្តរភាព។ វិធីសាស្ត្រខាងក្រោមត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ជួយដល់អ្នកដឹកនាំសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ក្នុងការលើកកម្ពស់ និងគាំទ្រការចូលរួមរបស់សហគមន៍ប្រកបដោយអត្ថន័យក្នុងការអប់រំស្នែង។

តារាង ១០.៣៖ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមសហគមន៍ក្នុងការអប់រំស្នែង

យុទ្ធសាស្ត្រ	គោលបំណង	សកម្មភាព	ឧទាហរណ៍
១. បង្កើតគណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាស្នែង របស់សាលានិងសហគមន៍	បង្កើតវេទិកាផ្លូវការមួយសម្រាប់ការសន្ទនាជាប្រចាំ និងកិច្ចសហការរវាង	បង្កើតគណៈកម្មាធិការចម្រុះមួយ រួមមានគ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ ម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់ និងអ្នកជំនាញផ្នែកស្នែង។	វិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន ព្រៃវែង បង្កើតគណៈកម្មាធិការស្នែង ជា មួយវិស្វករក្នុងស្រុក

	សាលា និងកាតីពាក់ព័ន្ធសហគមន៍។	• ជួបប្រជុំរៀងរាល់ត្រីមាសដើម្បីរៀបចំផែនការ និងពិនិត្យមើលគំនិតផ្តួចផ្តើមស្នែម និងការរួមចំណែករបស់សហគមន៍។ • ការសម្របសម្រួលព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានចាត់តាំង ការណែនាំបច្ចេកទេស និងតួនាទីគាំទ្រការអង្កេតស្រាវជ្រាវ។	ដែលជួយរៀបចំគម្រោងថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យសម្រាប់សាលា។
២. រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ស្នែម ផ្នែកលើសហគមន៍	បង្កើនការយល់ដឹង ចំណាប់អារម្មណ៍ និងភាពមើលឃើញនៃការអប់រំស្នែមក្នុងចំណោមសមាជិកសហគមន៍។	• រៀបចំពិព័រណ៍ស្នែម ការតាំងពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ ការប្រកួតប្រជែងមនុស្សយន្ត និងថ្ងៃបច្ចេកវិទ្យា។ • អញ្ជើញក្រុមគ្រួសារ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អាជីវកម្ម និងសាលាបច្ចេកទេសឱ្យចូលរួមឬតាំងពិព័រណ៍។ • ទទួលស្គាល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តសហគមន៍ និងអ្នកច្នៃប្រឌិតសិស្សក្នុងអំឡុងពេលព្រឹត្តិការណ៍។	ទិវាពិព័រណ៍ស្នែមបង្ហាញពីការច្នៃប្រឌិតរបស់សិស្សដូចជាម៉ាស៊ីនចម្រោះទឹកដោយមានចៅក្រមសហគមន៍ និងអ្នកឧបត្ថម្ភបរិច្ចាគឧបករណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ។
៣. អញ្ជើញអ្នកជំនាញសហគមន៍ និងគំរូតួនាទីទៅក្នុងថ្នាក់រៀន	ពង្រឹងការរៀនស្នែមតាមរយៈការយល់ដឹង និងការណែនាំពីពិភពពិត។	• រៀបចំការបង្រៀនជាក្លោង និងការពិភាក្សាអំពីអាជីពដោយកសិកម្ម អាយស៊ីដី ថែទាំសុខភាព វិស្វកម្ម និងអ្នកជំនាញថាមពល។ • រៀបចំ "ថ្ងៃអាជីពស្នែម" និង "ការពិភាក្សាអំពីការច្នៃប្រឌិតក្នុងស្រុក" ជាទៀងទាត់។	អ្នកជំនាញផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មក្នុងស្រុកធ្វើបទបង្ហាញពីវគ្គមួយអំពីរបៀបដែលបច្ចេកវិទ្យាត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើស្រែដែលទាក់ទង

		• លើកកម្ពស់គំរូគ្នាទីចម្រុះ រួមទាំងស្ត្រី និងក្រុមដែលមានតំណាងតិចតួច។	ដោយផ្ទាល់ទៅនឹងកម្មវិធីសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ។
៤. ចាប់ផ្តើមគម្រោងសេវាកម្មស្នូម ដែលដឹកនាំដោយសហគមន៍	ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងតំបន់ ខណៈពេលដែលអនុវត្តជំនាញស្នូមនៅក្នុងបរិបទជីវិតពិត។	• គម្រោងរចនារួមគ្នាជាមួយនឹងការបញ្ចូលសហគមន៍ (ឧ. ការកសាងប្រព័ន្ធប្រមូលផលទឹកឬចង្រ្កានដែលសន្សំសំចៃថាមពល)។ • សម្របសម្រួលកិច្ចសហការរវាងគ្រូ សិស្ស សហគមន៍ ពីការរចនារហូតដល់ការអនុវត្ត។ • បង្ហាញលទ្ធផលជាសាធារណៈ និងអបអរសាទរសមិទ្ធផល។	និស្សិតចាប់ដៃគូជាមួយសិប្បករក្នុងស្រុកដើម្បីបង្កើតការវេចខ្ចប់ដែលមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានពីវត្ថុធាតុដើមធម្មជាតិដែលបង្ហាញនៅទីផ្សារក្នុងស្រុក។
៥. បង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលអប់រំស្នូម និងកន្លែងពិភាក្សាជាមួយនឹងការគាំទ្រសហគមន៍	បង្កើតបរិយាកាសសិក្សាដោយផ្ទាល់តាមរយៈការប្រើធនធានក្នុងស្រុក។	• រៀបចំបន្ទប់ដែលមិនបានប្រើទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលស្នូម របស់សាលានិងសហគមន៍ ដោយមានឧបករណ៍បរិច្ចាគ និងជំនួយស្ម័គ្រចិត្ត។ • អញ្ជើញពាណិជ្ជករក្នុងស្រុក ឬអ្នកបច្ចេកទេស ICT ឱ្យដឹកនាំជាងឈើ គ្រឿងអេឡិចត្រូនិច ការសរសេរកូដ ឬសិក្ខាសាលារ៉ូបូត។	ហាងជួសជុលកុំព្យូទ័រក្នុងស្រុកមួយបានបរិច្ចាគសំភារៈដែលមិនប្រើ ដើម្បីជួយបង្កើតបន្ទប់កុំព្យូទ័រ ហើយម្ចាស់បណ្តុះបណ្តាលសិស្សក្នុងការសរសេរកូដជាមូលដ្ឋាន។
៦. បញ្ចូលសំណូមពររបស់សហគមន៍ទៅក្នុង	ធានាថាការអប់រំស្នូមឆ្លុះបញ្ចាំងពីតម្រូវការ គុណ	• ប្រើប្រាស់ការស្ទង់មតិសហគមន៍ និងការពិភាក្សាជាក្រុមដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណបញ្ហា	គ្រូបង្រៀនធ្វើការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាកូមដើម្បីបញ្ចូលទិន្នន័យស្តីពីការប្រើ

ផែនការកម្មវិធីសិក្សាស្វែងរក	តម្លៃ និងសក្តានុពលក្នុងស្រុក។	ប្រឈមទាក់ទងនឹងស្វែងរក និងប្រព័ន្ធចំណេះដឹងក្នុងតំបន់។ • បញ្ចូលការរកឃើញទៅក្នុងការសិក្សាតាមគម្រោង ករណីសិក្សា និងការពិភាក្សាក្នុងថ្នាក់។	ប្រាស់ទឹកក្នុងតំបន់ទៅក្នុងអង្គភាពវិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថានដែលដឹកនាំដោយសិស្ស។
៧. លើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូក្នុងស្រុក និងកិច្ចសហការ	ពង្រឹងការចែករំលែកធនធាន និងការគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមក។	• ចាប់ដៃគូជាមួយសាលាបច្ចេកទេសក្នុងស្រុក មជ្ឈមណ្ឌលវិជ្ជាជីវៈ ស្ថានីយកសិកម្ម និងមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីទទួលបាននូវជំនាញ កម្មសិក្សា និងកន្លែងមន្ទីរពិសោធន៍។ • បង្កើតអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ដើម្បីបង្កើតភាពជាដៃគូរយៈពេលវែងជាផ្លូវការ។	សាលារៀនមួយបានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាជាមួយសាលាពហុបច្ចេកទេសនៅក្បែរនោះ ដើម្បីផ្តល់ជូនសិស្សនូវសិក្ខាសាលាស្វែងរក មួយខែម្តង។
៨. ផ្តល់ការទទួលស្គាល់ និងការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ការចូលរួមសហគមន៍	រក្សាការលើកទឹកចិត្ត និងទទួលស្គាល់ការរួមចំណែក។	• ផ្តល់ជូនវិញ្ញាបនបត្រនៃការដឹងគុណ ព្រឹត្តិការណ៍ទទួលស្គាល់ទូទាំងសាលា និងការដាក់បញ្ចូលក្នុងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ឬក្រុមប្រឹក្សាសាលា។ • បង្ហាញអ្នករួមចំណែកឆ្នើមក្នុងអំឡុងពេលសន្និបាតសាលា ឬការប្រារព្ធពិធីស្វែងរក ថ្នាក់ជាតិ។	សាលាផ្តល់កិត្តិយសដល់អាជីវកម្មក្នុងស្រុកសម្រាប់ការឧបត្ថម្ភដល់ក្រុមនិស្សិតរូបក្នុងការប្រកួតវិទ្យាសាស្ត្រថ្នាក់ខេត្ត។

១០.៤.៣ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលារៀន

- (១) កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងផែនទីទ្រព្យសម្បត្តិស្នែងរបស់សហគមន៍ (ជំនាញ ឧស្សាហកម្ម ចំណេះដឹងវប្បធម៌)។
- (២) បញ្ចូលគោលដៅចូលរួមសហគមន៍ទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពស្នែង របស់សាលា។
- (៣) ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់គ្រូបង្រៀនអំពីរបៀបសម្របសម្រួលសកម្មភាពស្នែង នៅតាមសហគមន៍។
- (៤) ត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃការចូលរួមសហគមន៍តាមរយៈការស្ទង់មតិនិងមតិកែលម្អ
- (៥) ទទួលស្គាល់និងអបអរសាទរការរួមចំណែករបស់សហគមន៍ក្នុងអំឡុងពេលព្រឹត្តិការណ៍សាលា។

ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសហគមន៍ គឺជាសសរស្តម្ភដ៏សំខាន់សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរការអប់រំស្នែង នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា។ តាមរយៈការជម្រុញភាពជាដៃគូ ការប្រើប្រាស់ជំនាញក្នុងមូលដ្ឋាន និងការរួមបញ្ចូលបរិបទនៃការរៀនស្នែង សាលារៀនអាចបង្កើនបទពិសោធន៍សិក្សារបស់សិស្ស បង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍ និងលទ្ធផលសិក្សាផ្នែកស្នែង ព្រមទាំងពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍ជុំវិញ។

១០.៥ ការភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយអ្នកជំនាញក្នុងឧស្សាហកម្ម សម្រាប់ការណែនាំនិងអភិវឌ្ឍន៍សិស្ស

ការផ្សារភ្ជាប់គម្លាតរវាងសាលារៀន និងអាជីពការងារ គឺមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងបរិបទនៃការអប់រំដែលកំពុងវិវត្ត ជាពិសេសសម្រាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិដែលផ្តោតលើស្នែង។ យុទ្ធសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាពមួយគឺការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីណែនាំ និងការណែនាំអំពីអាជីព ដោយភ្ជាប់សាលារៀនជាមួយអ្នកជំនាញក្នុងឧស្សាហកម្ម។ ការផ្សារភ្ជាប់ទាំងនេះជួយសិស្សក្នុងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់អាជីព បង្កើនភាពពាក់ព័ន្ធនៃកម្មវិធីសិក្សា និងជំរុញវប្បធម៌នៃសេចក្តីប្រាថ្នា និងការច្នៃប្រឌិត។

១០.៥.១ តម្រូវការគាំទ្រ ការវិភាគនៃការណែនាំ និងអភិវឌ្ឍន៍ការងារដោយដៃគូឧស្សាហកម្ម

- ដោះស្រាយគម្លាតជំនាញ៖ សិស្សជាច្រើនបានបញ្ចប់ការសិក្សាដោយមិនយល់ពីគន្លងអាជីពក្នុងពិភពពិតប្រាកដ ជាពិសេសក្នុងវិស័យស្នែង។ ការណែនាំអំពីឧស្សាហកម្មជួយផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងជំនាញ និងតម្រូវការទីផ្សារការងារ។

- ការលើកទឹកចិត្តសិស្ស៖ ការគាំទ្រពីអ្នកជំនាញអាចបង្កើនការចូលរួមរបស់សិស្ស តាមរយៈការបង្ហាញពីភាពពាក់ព័ន្ធជាក់ស្តែងនៃអ្វីដែលពួកគេរៀននៅក្នុងថ្នាក់និងភាពជាក់ស្តែង។
- ការគាំទ្រអាទិភាពជាតិ៖ ស្របតាមគោលនយោបាយអប់រំស្នេម របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០២០-២០២៥) ភាពជាដៃគូទាំងនេះលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងការរៀនសូត្រតាមអាជីព។
- សមធម៌ និងលទ្ធភាពទទួលបាន៖ ការណែនាំអាចផ្តល់ឱកាសដល់ក្រុមដែលមានឱកាសតិចតួចនូវគំរូ និងមានទឹកចិត្តដើម្បីបន្តការសិក្សាថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា និងអាជីពក្នុងវិស័យបច្ចេកទេស។

១០.៥.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗ

ជំហានទី១៖ ការកំណត់ដៃគូឧស្សាហកម្មសមស្រប

- វិស័យគោលដៅ៖ ផ្ដោតលើវិស័យរីកចម្រើនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដូចជា ICT វិស្វកម្ម កសិកម្ម កសិកែច្នៃ សំណង់ ថាមពល ទេសចរណ៍ និងផលិតកម្ម។
- ការគូសផែនទីភាពជាដៃគូ៖ ប្រើតារាងម៉ាទ្រីសផែនទីដៃគូ កំណត់អត្តសញ្ញាណក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក សភាពាណិជ្ជកម្ម និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍។
- លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យអាទិភាព៖ លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ ការអនុលោមតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់សាលាឆន្ទៈក្នុងការចូលរួមក្នុងការបង្កាត់បង្រៀន និងភាពពាក់ព័ន្ធទៅនឹងស្នេម ។

ជំហានទី២៖ ការចនាប្រកបខ័ណ្ឌកម្មវិធីណែនាំ

- គំរូអ្នកណែនាំ៖ អាចជាការបង្រៀនមួយទល់មួយ ក្រុមតូច ឬការណែនាំដោយប្រយោល តាមរយៈថ្នាលឌីជីថល។
- សកម្មភាពដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ៖
 - ការបង្រៀនជាភ្ញៀវ និងការពិភាក្សាការងារ
 - ការណែនាំពីការងារ និង គេហទំព័រ
 - ការណែនាំអំពីគម្រោងស្នេម
 - សិក្ខាសាលាស្តីពីការសរសេរប្រវត្តិរូបសម្រាប់ការងារ និងការសំភាសន៍
 - ពេលវេលា៖ រៀបចំការបង្រៀនប្រចាំឆមាស ឬពេញមួយឆ្នាំ ស្របតាមប្រតិទិនសាលា។

ជំហានទី ៣៖ ការបង្កើតសេវាកម្មណែនាំអាជីព

- គណៈកម្មាធិការណែនាំអំពីអាជីពនៅក្នុងសាលារៀន ដឹកនាំដោយគ្រូ ឬនាយករងដែលបានចាត់តាំង។

- ព្រឹត្តិការណ៍ការងារប្រចាំថ្ងៃឬសប្តាហ៍៖ អញ្ជើញអ្នកជំនាញជាច្រើននាក់ មកពីឧស្សាហកម្មចម្រុះដើម្បីធ្វើសកម្មភាពជាមួយសិស្ស។
- ការបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា៖ តម្រឹមជាមួយជំនាញអាជីព និងមុខវិជ្ជាស្នូល។
- ឧបករណ៍ឌីជីថលដូចជា Google Meet តេលេក្រាម និង ការផ្សាយផ្ទាល់តាមរយៈបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម អាចជួយសម្រួលដល់ការបង្ហាត់បង្រៀននៅតាមតំបន់ជនបទ ឬតំបន់ដែលខ្វះខាត។

ជំហានទី៤៖ ការបង្កើតភាពជាដៃគូជាផ្លូវការ

- បង្កើតអនុស្សាវរណៈយោគយល់គ្នាឬកិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូ ដែលកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវ តួនាទី ការរំពឹងទុក ភាពញឹកញាប់នៃទំនាក់ទំនង និងពិធីការសម្ងាត់ឬឯកជនភាព។
- ការទទួលស្គាល់ និងការលើកទឹកចិត្ត៖ ទទួលស្គាល់អ្នកណែនាំតាមរយៈការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្ររៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ទទួលស្គាល់ ឬផ្សាយជាលក្ខណៈពិសេសនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រ។
- ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង៖

សាលារៀន	ដៃគូក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម	សកម្មភាព
វិទ្យាល័យ ព្រះស៊ីសុវត្ថិ	Smart Axiata	ការពិភាក្សាអំពីការងារស្នូល ប្រចាំខែ និងការពិភាក្សាអំពីអាជីព ICT
វិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ចាម	សមាគមអ្នកសាងសង់កម្ពុជា	ការចុះទៅមើលការដ្ឋានសំណង់ និងវគ្គស្តីពីអាជីពវិស្វកម្មបៃតង
វិទ្យាល័យសម្តេចឪ ខេត្តសៀមរាប	7NG Group	ការណែនាំអំពីសហគ្រិនភាព និងការច្នៃប្រឌិតអាជីវកម្ម
វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រឹត	បណ្ឌិត្យសភាបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលកម្ពុជា	ការណែនាំតាមអ៊ីនធឺណិតសម្រាប់ក្មេងស្រីក្នុងការសរសេរកូដ និងរ៉ូបូតិច

ការភ្ជាប់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាមួយអ្នកជំនាញក្នុងឧស្សាហកម្មសម្រាប់ការណែនាំអំពីស្នូល និងការណែនាំអំពីអាជីព គឺជាជំហានសំខាន់មួយក្នុងការរៀបចំសិស្សឱ្យមានភាពរួចរាល់សម្រាប់ការងារនាពេលអនាគត។ ការចងភ្ជាប់នេះផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សិស្សក្នុងការជ្រើសរើសអាជីព បង្កើនភាពសម្របសម្រួលរវាងការអប់រំ និងតម្រូវការទីផ្សារការងារ ព្រមទាំងរួមចំណែកដល់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ តាមរយៈការបណ្តុះកម្លាំងពលកម្មដែលមានជំនាញ និងសមត្ថភាពក្នុងការច្នៃប្រឌិត។

១០.៦ ការប្រើប្រាស់សារព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍ ដើម្បីពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជា មាតាបិតា សិស្ស អតីតនិស្សិត អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដៃគូវិស័យឯកជន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល គឺជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលា។ អ្នកដឹកនាំសាលាអាចបង្កើតការជឿទុកចិត្ត បង្កើនតម្លាភាព និងជំរុញឆន្ទៈនៃទំនួលខុសត្រូវរួមគ្នាសម្រាប់លទ្ធផលអប់រំ តាមរយៈការប្រើប្រាស់វេទិកាទំនាក់ទំនងបែបប្រពៃណី និងឌីជីថល រួមទាំងសារព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍។

រូបភាព ៤.២៖ សកម្មភាពសាលាដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍តាមរយៈកាសែត និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម

១០.៦.១ ការប្រើប្រាស់សារព័ត៌មាន (កាសែត វីដេអូ ទូរទស្សន៍)

បណ្តាញផ្សព្វផ្សាយបែបប្រពៃណី គឺជាវិធីសាស្ត្រដ៏មានអានុភាពមួយក្នុងការទាក់ទងទៅកាន់ទស្សនិកជនយ៉ាងទូលំទូលាយ ជាពិសេសនៅតំបន់ជនបទដែលការចូលប្រើអ៊ីនធឺណិតនៅតែមានកម្រិត។

(១) យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗ៖

- លក្ខណៈពិសេសនៃការអប់រំ និងការរំលេចរបស់សាលា៖ ចែករំលែករឿងរ៉ាវជោគជ័យ សមិទ្ធផលរបស់សិស្ស និងការអនុវត្តការបង្រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតតាមរយៈការសែតក្នុងស្រុក និងវិទ្យុ។
- សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន៖ ប្រកាសពីព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗរបស់សាលា កិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូ លទ្ធផលប្រឡង និងព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗទៅកាន់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយក្នុងស្រុក។
- កម្មវិធីដំណើរការវិទ្យុក្នុងស្រុក៖ នាយកសាលា ឬគ្រូបង្រៀនអាចចូលរួមក្នុងកម្មវិធីអប់រំតាមវិទ្យុក្នុងស្រុក ដើម្បីពិភាក្សាអំពីការអប់រំស្នេម ការចូលរួមសហគមន៍ ឬការណែនាំអំពីអាជីពរបស់យុវជន។

(២) ឧទាហរណ៍៖

វិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត ចាប់ផ្តើមជាមួយវិទ្យុកំពង់ឆ្នាំង FM 99.5 ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីការសម្ពោធបន្ទប់ពិសោធន៍ស្នេមថ្មី និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីមាតាបិតាក្នុងការតាំងពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ។

១០.៦.២ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមមានសារៈសំខាន់ក្នុងការជម្រុញទំនាក់ទំនងពីផ្លូវ និងផ្តល់ព័ត៌មានថ្មីៗក្នុងពេលវេលាជាក់ស្តែង។ វាជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទាក់ទាញសិស្ស យុវជន និងមាតាបិតាដែលមានជំនាញប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមដែលពេញនិយមនៅកម្ពុជា រួមមាន Facebook, Telegram, TikTok និង YouTube។

(១) យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗ៖

- ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមផ្លូវការរបស់សាលា៖ ចែករំលែកការប្រកាស ការអញ្ជើញព្រឹត្តិការណ៍ បច្ចុប្បន្នភាពសិក្សា និងវិចិត្រសាលប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ។ បើកការផ្តល់មតិ និងការឆ្លើយតប ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូលរួម។
- ការផ្សាយបន្តផ្ទាល់នៃព្រឹត្តិការណ៍សាលា៖ ចាក់ផ្សាយការសម្តែងរបស់សិស្ស ពិព័រណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ ឬពិធីបញ្ចប់ការសិក្សា ដើម្បីចូលរួមសហគមន៍កាន់តែទូលំទូលាយ។
- រឿងរ៉ាវជោគជ័យ និងទីបន្ទាល់៖ បង្ហាញរឿងរ៉ាវ និងរូបថតអតីតនិស្សិត គ្រូឆ្នើម ឬអ្នកណែនាំក្នុងឧស្សាហកម្ម ដើម្បីបំផុស និងកសាងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់សាលា។
- ក្រុមទំនាក់ទំនងមាតាបិតា និងគ្រូ៖ ប្រើក្រុមតេឡេក្រាម ឬ Facebook Messenger សម្រាប់ការជូនដំណឹងអំពីថ្នាក់រៀន ការរំលឹក និងមតិកែលម្អ។

(២) ឧទាហរណ៍៖

វិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ត្រឡាច បានប្រើប្រាស់ទំព័របណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមរបស់ខ្លួន ដើម្បីផ្សាយផ្ទាល់ព្រឹត្តិការណ៍ «ទិវាអាជីពស្នែង» ដែលមានអ្នកចូលមើលជាង ៣០០០ ដង និងទទួលបានការគាំទ្រពីក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាក្នុងស្រុកមួយ។

១០.៦.៣ ការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍

ការបង្ហាញសកម្មភាពដោយផ្ទាល់ក្នុងអំឡុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលរៀបចំដោយសាលា មានសារៈសំខាន់ក្នុងការបង្កើតភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សាលា បង្ហាញពីតម្លាភាព និងជម្រុញឆន្ទៈនៃភាពជាម្ចាស់ក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ។

(១) ប្រភេទនៃព្រឹត្តិការណ៍៖

- ពិព័រណ៍អប់រំស្នែង៖ បង្ហាញគម្រោងរបស់សិស្ស និងអញ្ជើញអាជីវកម្មក្នុងស្រុក អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមគ្រួសារឱ្យចូលរួមសង្កេត និងគាំទ្រ។
- សិក្ខាសាលាណែនាំអំពីអាជីព៖ អញ្ជើញអ្នកជំនាញ និងអតីតនិស្សិត ដើម្បីពិភាក្សាអំពីការអប់រំ និងឱកាសការងារនាពេលអនាគត។
- ថ្ងៃបើកបរិសេសកាល៖ អញ្ជើញសមាជិកសហគមន៍ទៅមើលថ្នាក់រៀន ជួបគ្រូ និងស្វែងយល់អំពីប្រតិបត្តិការរបស់សាលា។
- ទិវាអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងសម្ភាគ៖ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋ និងការយល់ដឹងអំពីបរិស្ថាន តាមរយៈសកម្មភាពសាលារៀន និងសហគមន៍រួមគ្នា។

(២) ឧទាហរណ៍៖

នៅវិទ្យាល័យសម្តេចឪក្នុងខេត្តបាត់ដំបង មានការតាំងពិព័រណ៍ស្នែងសហគមន៍ ដែលមានការចូលរួមពី សិស្សានុសិស្ស ឪពុកម្តាយ តំណាងសាកលវិទ្យាល័យ និងធុរកិច្ចក្នុងស្រុក។ វាបង្ហាញពីស្តង់ដារវិទ្យាសាស្ត្រ ការសាកល្បងផ្ទាល់ និងវគ្គអន្តរកម្ម ពង្រឹងមោទនភាពសហគមន៍ និងទាក់ទាញភាពជាដៃគូថ្មី។

១០.៦.៤ អត្ថប្រយោជន៍នៃវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងរួមបញ្ចូលគ្នា

តារាង ១០.៤៖ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗនៃវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងរួមបញ្ចូលគ្នា

វិធីសាស្ត្រ	អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ	ផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗ
-------------	----------------------	-------------------

សារព័ត៌មាន (វិទ្យុ បោះពុម្ព)	សហគមន៍ទូទៅ រដ្ឋាភិ បាលក្នុងតំបន់	ការយល់ដឹងទូលំទូលាយ ភាពជឿជាក់ និង ការដាក់បញ្ចូលអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅតាមជនបទ
ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ឌីជីថល	សិស្ស ឪពុកម្តាយ អតីត សិស្ស	ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតាមពេលវេលាជាក់ស្តែង អន្តរកម្ម និងការបង្កើនលទ្ធភាពមើលឃើញ របស់សាលា
ព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍	ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់	ការកសាងទំនាក់ទំនង ការជឿទុកចិត្ត ការ សម្រេចចិត្តដោយការចូលរួម

១០.៦.៥ អនុសាសន៍សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលា

- (១) បង្កើតផែនការទំនាក់ទំនងដែលតម្រឹមការធ្វើសារទូទាំងវេទិកា និងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់។
- (២) ចាត់ជនបង្គោលសម្រាប់ទំនាក់ទំនងនៅក្នុងសាលា (ឧ. គ្រូ ICT ឬបុគ្គលិករដ្ឋបាល) ដើម្បី
គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងការសម្របសម្រួលសារព័ត៌មាន។
- (៣) តាមដានការចូលរួមរបស់ទស្សនិកជន និងប្រមូលមតិកែលម្អ ដើម្បីកែលម្អខ្លឹមសារ និង
ព្រឹត្តិការណ៍នាពេលក្រោយ។
- (៤) ធានាថាការធ្វើសារមានលក្ខណៈបរិយាបន្ន ការគោរពវប្បធម៌ និងស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំ
របស់ក្រសួងអប់រំ។

ការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃសារព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងព្រឹត្តិការណ៍
សហគមន៍ បានផ្តល់បណ្តាញជាក់ស្តែងដល់សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ក្នុងការពង្រឹងទំនាក់
ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។ វេទិកាទាំងនេះមិនត្រឹមតែជួយលើកកម្ពស់ប្រវត្តិ និងភាពអវិជ្ជមានរបស់
សាលាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងជម្រុញការចូលរួមពីសហគមន៍ ការគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមស្នេហា និង
ការកែលម្អគណនេយ្យភាពក្នុងវិស័យអប់រំផងដែរ។ ជាមួយនឹងការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដោយអ្នក
ដឹកនាំសាលា ការប្រាស្រ័យទាក់ទងអាចក្លាយជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំខាន់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសាលារៀន
និងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។

១០.៧ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ការចូលរួមរបស់សហគមន៍

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម) រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី ១៖ ដំណាក់កាលនៃការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

ចូរចាត់កម្រិតថ្នាក់ចំនួនបីនៃការចូលរួមនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅសាលារបស់អ្នកដោយផ្អែកលើកម្រិតទាំងប្រាំនៃការចូលរួម (ការជូនដំណឹង ការប្រឹក្សា ការពាក់ព័ន្ធ ការសហការ ការផ្តល់អំណាច) បន្ទាប់មក សរសេររបាយការណ៍សង្ខេបមួយ ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដែលបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការវាយតម្លៃនេះ។

ការអនុវត្តទី២៖ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ចូរកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងរាយបញ្ជីអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗចំនួន ៥ នាក់ ដែលសាលារបស់អ្នកកំពុងមានការចូលរួមជាមួយ។ សម្រាប់អ្នកនីមួយៗ សូមពិពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីតួនាទី និងការរួមចំណែកបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេជាមួយនឹងសាលា។ បន្ទាប់មក សរសេររបាយការណ៍សង្ខេបមួយ ដើម្បីដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស ដែលបង្ហាញពីគោលបំណង សារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការកំណត់នេះ។

១០.៨ ឯកសារយោង

- [1] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Policy and Action Plan 2020–2025*. Phnom Penh. Cambodia.
- [2] Ministry of Education, Youth and Sport. (2020). *STEM Education Policy and Roadmap 2020–2025*. Phnom Penh, Cambodia.
- [3] Ministry of Education, Youth and Sport (MoEYS). (2021). *Policy on Career Counseling and Life Skills Education*. Phnom Penh, Cambodia.
- [4] Asian Development Bank. (2020). *Strengthening education systems: A framework for building quality education in developing Asia*. <https://www.adb.org/publications>
- [5] Bandur, A. (2018). Stakeholder engagement in the school context: A pathway to enhancing quality and equity in education. *Educational Research for Policy and Practice*, 17(2), 127–142. <https://doi.org/10.1007/s10671-018-9239-6>

- [6] Burns, T., & Cerna, L. (2021). *Enhancing stakeholder engagement for effective education policy design*. OECD Education Policy Perspectives No. 40. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/b1575b95-en>
- [7] Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (2nd ed.). Routledge.
- [8] Goodall, J., & Montgomery, C. (2014). Parental involvement to parental engagement: A continuum. *Educational Review*, 66(4), 399–410. <https://doi.org/10.1080/00131911.2013.781576>
- [9] Hayes, D., & Wynyard, R. (2021). *School–community partnerships: Promoting educational success in low-income communities*. Routledge.
- [10] National Research Council. (2011). *Successful K-12 STEM education: Identifying practical approaches in science, technology, engineering, and mathematics*. National Academies Press.
- [11] Po, S. (2022). Strengthening parental and community engagement in Cambodian schools: Opportunities for sustainable school governance. *International Journal of Educational Development*, 92, 102625. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2022.102625>
- [12] UNESCO. (2021). *Engaging communities in STEM education: Toolkit for policymakers and educators*. UNESCO Publishing.
- [13] UNESCO. (2019). *Preparing Youth for the Future of Work in Cambodia: Education-Industry Partnerships*.
- [14] UNESCO. (2017). *A guide for strengthening social media strategies in schools*. Bangkok: UNESCO Bangkok Office. <https://bangkok.unesco.org>
- [15] UNICEF Cambodia. (2021). *Supporting school-community engagement in education recovery post-COVID-19*. <https://www.unicef.org/cambodia>
- [16] World Bank. (2020). *Cambodia: Enhancing Job Prospects for Youth through TVET and Career Guidance*.
- [17] World Bank. (2018). *Data-driven decision making in education: Cambodia case study*. <https://documents.worldbank.org>
- [18] Yuenyong, C., & Narjaikaew, P. (2009). *A Strategy to Enhance Students' Scientific Thinking through STEM-Based Community Projects*. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 7(4), 673–696.

មេរៀនទី ១១៖ ការដោះស្រាយជម្លោះ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន	
វិជ្ជាសម្បទា	• រំលឹកយល់ពីមូលហេតុទូទៅនៃជម្លោះនៅក្នុងការអប់រំ។ • រំលឹកយល់អំពីបច្ចេកទេសដោះស្រាយជម្លោះ។
បំណិនសម្បទា	• បង្កើតនីតិវិធីដោះស្រាយជម្លោះដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីធានាបាននូវភាពយុត្តិធម៌ និងមិនលំអៀង។ • បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកសាលាអំពីបច្ចេកទេសសម្របសម្រួលដើម្បីកាត់បន្ថយជម្លោះ។ • អនុវត្តប្រព័ន្ធព្រមានជាមុន ដើម្បីស្វែងរក និងដោះស្រាយកង្វល់នានារបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
ចរិយាសម្បទា	• វិធីសាស្ត្រការពារជម្លោះជាមួយនឹងផ្គត់ផ្គង់គំនិតដោះស្រាយបញ្ហា។ • លើកកម្ពស់ការសន្ទនា និងការយល់ដឹងជាជាងការប្រឈមមុខជាក់គ្នា។

១១.១ សេចក្តីផ្តើម

ការដោះស្រាយវិវាទប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ គឺជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់ភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលាប្រកបដោយជោគជ័យ ជាពិសេសនៅក្នុងបរិយាកាសអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិដ៏មានថាមពលរបស់កម្ពុជា។ សាលារៀនចូលរួមជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធចម្រុះ រួមទាំងគ្រូបង្រៀន សិស្ស ឪពុកម្តាយ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អាជីវកម្ម និងអង្គការសហគមន៍ ដែលនីមួយៗមានការរំពឹងទុក និងចំណាប់អារម្មណ៍ខុសៗគ្នា។ អាស្រ័យហេតុនេះ ជម្លោះ និងទស្សនៈផ្សេងគ្នាអាចកើតឡើងជាធម្មតា។ ដើម្បីធានាបាននូវការចុះសម្រុង និងការអភិវឌ្ឍន៍សាលាប្រកបដោយនិរន្តរភាព អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះអោយបានល្អ តាមរយៈការគ្រប់គ្រងជម្លោះប្រកបដោយយុទ្ធសាស្ត្រ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងការកសាងទំនុកចិត្តជាប្រព័ន្ធ។ មេរៀននេះផ្តោតលើគោលបំណងសំខាន់ៗបីគឺ ការដោះស្រាយជម្លោះ ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក និងការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ។

អ្នកដឹកនាំវិទ្យាល័យអាចបង្កើតបរិយាកាសអប់រំដែលអំណោយផលដល់ការសម្រេចបាននូវគោលដៅអប់រំរួមគ្នា និងការលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទូទាំងសហគមន៍ តាមរយៈភាពស្ម័គ្រចិត្តជំនាញនៃការដោះស្រាយជម្លោះ ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក និងយុទ្ធសាស្ត្រកសាងទំនុកចិត្ត។

១១.២ ការដោះស្រាយជម្លោះ

ជម្លោះគឺជៀសមិនរួច នៅពេលដែលភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗធ្វើអន្តរកម្មនិងគ្នា ដែលនាំមកនូវទស្សនៈ គុណតម្លៃ និងគោលខុសៗគ្នា។ អ្នកដឹកនាំសាលាត្រូវតែទទួលស្គាល់ប្រភពសក្តានុពលនៃជម្លោះឱ្យបានឆាប់ និងឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយការរំខាន។ ការយល់ដឹងអំពីសក្តានុពលនៃជម្លោះ ការប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រចរចាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការលើកកម្ពស់ការដោះស្រាយបញ្ហាដោយសហការគ្នា គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់រក្សាទំនាក់ទំនងភាគីពាក់ព័ន្ធប្រកបដោយផលិតភាព។

១១.២.១ សារៈសំខាន់នៃការដោះស្រាយជម្លោះដែលគាំទ្រដល់បរិយាកាសសិក្សា

ការដោះស្រាយជម្លោះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ មានសារៈសំខាន់ក្នុងការរក្សាបរិយាកាសអប់រំដែលអំណោយផលដល់ការសិក្សារបស់សិស្ស និងកិច្ចសហការរបស់បុគ្គលិក។ ជម្លោះអាចកើតឡើងក្នុងកម្រិតផ្សេងៗគ្នា រួមមានរវាងសិស្ស គ្រូ អ្នកគ្រប់គ្រង ឪពុកម្តាយ និងសមាជិកសហគមន៍។ ប្រសិនបើមិនត្រូវបានដោះស្រាយ ពួកគេអាចរំខានដល់ប្រតិបត្តិការរបស់សាលា ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុខុមាលភាពសិស្ស និងប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់លទ្ធផលសិក្សា។ ដូច្នេះហើយ អ្នកដឹកនាំសាលា និងអ្នកអប់រំត្រូវតែប្រកាន់យកយុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយជម្លោះយ៉ាងសកម្ម។

១១.២.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះ

(១) បង្កើតគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីច្បាស់លាស់

- បង្កើតគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងជម្លោះទូទៅ ដែលសមស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា តាមរយៈការកំណត់អោយបានច្បាស់នូវអាកប្បកិរិយាដែលអាចទទួលយកបាន ជំហានដោះស្រាយជម្លោះ និងយន្តការរាយការណ៍។
- ធានាថាភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមមានគ្រូបង្រៀន សិស្សានុសិស្ស និងមាតាបិតា បានយល់ដឹងនិងយល់ព្រមក្នុងការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ទាំងនេះ តាមរយៈការចូលរួមវគ្គតម្រង់ទិសនិងការទទួលស្គាល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការប្តេជ្ញាចិត្តរួមក្នុងការអនុវត្ត។

(២) លើកទឹកចិត្តតាមរយៈទំនាក់ទំនងដោយបើកចំហ

- ផ្សព្វផ្សាយវប្បធម៌សាលាដែលផ្អែកលើការប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយបើកចំហ ការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក និងការបង្ហាញជាគំរូល្អពីអ្នកដឹកនាំសាលា។
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំ ឬវេទិកាដោយទៀងទាត់ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមានការពិភាក្សាអំពីកង្វល់នានា មុនពេលវាបង្កើតជាជម្លោះធ្ងន់ធ្ងរនិងបង្កើតកន្លែងសុវត្ថិភាពសម្រាប់ការសន្ទនា ។

(៣) រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីការដោះស្រាយជម្លោះ

- រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងសាលា និងគ្រូ អំពីបច្ចេកទេសសម្របសម្រួល ជំនាញស្តាប់សកម្ម និងយុទ្ធសាស្ត្រចរចា។
- ផ្តល់អោយសិស្សនូវជំនាញសម្របសម្រួលជាមួយមិត្តភក្តិ ដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះរវាងបុគ្គលនិងបុគ្គលប្រកបដោយការស្ថាបនា តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យចូលរួមក្នុងការរក្សាបរិយាកាសសាលាប្រកបដោយសន្តិភាព។

(៤) បង្កើតគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយជម្លោះ

- បង្កើតគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទនៅក្នុងសាលា ដែលមានគ្រូ សមាជិកគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលា និងតំណាងសិស្សដែលបានជ្រើសរើស។
- ផ្តល់តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ ដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះឱ្យបានឆាប់រហ័ស ធានានូវតម្លាភាព និងយុត្តិធម៌ក្នុងការសម្រេចចិត្ត។

(៥) អនុវត្តការស្តារឡើងវិញនូវទំនាក់ទំនង

- អនុវត្តន៍យុត្តិធម៌ឡើងវិញ (Restorative Justice) ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ខ្លួន និងការព្យាបាលទំនាក់ទំនង ជំនួសវិធានការដាក់ទណ្ឌកម្ម។
- ប្រើការសន្ទនា និងការប្រជុំផ្សះផ្សា ដើម្បីជួយភាគីពាក់ព័ន្ធឱ្យយល់ពីផលប៉ះពាល់នៃសកម្មភាពរបស់ពួកគេ ជំរុញការយល់ចិត្ត ការអភ័យទោស និងការដោះស្រាយប្រកបដោយស្ថាបនា។

(៦) ការចូលរួមពីគ្រួសារ និងសហគមន៍

- ចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយក្រុមគ្រួសារនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយជម្លោះតាមរយៈការបង្ហាញអំពីឧប្បត្តិហេតុ និងការដោះស្រាយ ដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្តរវាងសាលារៀន និងគ្រួសារ។
- កសាងភាពជាដៃគូជីវិតជាមួយអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដែលជាកត្តាអាចគាំទ្រដល់ការទប់ស្កាត់ និងអន្តរាគមន៍ជម្លោះ។

១១.២.៣ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការដោះស្រាយជម្លោះ

នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមួយនៅរាជធានីភ្នំពេញ ជម្លោះរវាងសិស្សនិងសិស្សបានកើតឡើងជាញឹកញាប់ ដែលប៉ះពាល់ដល់បរិយាកាសក្នុងថ្នាក់រៀន។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហានេះ រដ្ឋបាលសាលាបានបង្កើតកម្មវិធី “សម្របសម្រួលមិត្តភក្តិ” ដែលមានគោលបំណងជម្រុញការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី។ គ្រូ និងសិស្សដែលត្រូវបានជ្រើសរើសសម្រាប់ចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ ត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលក្នុងបច្ចេកទេសសម្របសម្រួល រួមមានការស្តាប់សកម្ម ការវិភាគជម្លោះ និងការចរចាដោយសន្តិវិធី។

ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំមាស កម្មវិធីនេះបានបង្ហាញពីលទ្ធផលវិជ្ជមាន ដោយសាលាបានរាយការណ៍ពីការថយចុះយ៉ាងគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃឧប្បត្តិហេតុដែលទាមទារឱ្យមានវិធានការវិន័យ។ ជាមួយគ្នានេះ ក៏បានធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងរវាងសិស្ស និងគ្រូកាន់តែប្រសើរឡើងផងដែរ។

ការដោះស្រាយវិវាទដោយសកម្ម និងប្រកបដោយការស្ថាបនា គឺជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ការថែរក្សាបរិយាកាសនៅក្នុងសាលាដែលមានអំណោយផលដល់ការសិក្សា។ សាលារៀនអាចផ្លាស់ប្តូរជម្លោះទៅជាឱកាសសម្រាប់ការសិក្សា ការលូតលាស់ និងការពង្រឹងទំនាក់ទំនងក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ តាមរយៈគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ ការបណ្តុះបណ្តាលជាប់លាប់ ការចូលរួមក្នុងសហគមន៍ និងវិធីសាស្ត្រស្តារឡើងវិញ ។

១១.៣ ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុកយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងបរិបទសាលា គឺជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់ការបង្កើតបរិយាកាសអប់រំប្រកបដោយសុខដុមរមនា គាំទ្រដល់សមិទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស និងជម្រុញទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធអោយមានភាពរឹងមាំ។ ការតម្រឹមការរំពឹងទុកក្នុងចំណោមសិស្សគ្រូបង្រៀន មាតាបិតា អ្នកដឹកនាំសាលា និងសហគមន៍ទូទៅ មានសារៈសំខាន់ក្នុងការឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាប្រឈមទាក់ទងនឹងធនធាន ការចូលរួម និងលទ្ធផលអប់រំ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនេះ ត្រូវការការប្រាស្រ័យទាក់ទងយ៉ាងច្បាស់លាស់ ដំណើរការដែលមានតម្លាភាព និងការពង្រឹងគោលដៅរួមជាប្រចាំ។

១១.៣.១ ការយល់ដឹងពីការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការរំពឹងទុកតំណាងឱ្យជំនឿ ឬការសន្មត់អំពីអ្វីដែលគួរតែកើតឡើងក្នុងបរិយាកាសអប់រំ។ ការកំណត់ការរំពឹងទុកយ៉ាងច្បាស់លាស់ អាចជួយធ្វើអោយអាកប្បកិរិយាដែលល្អៗកើតមាន បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តរបស់សិស្ស បង្កើនការពេញចិត្តរបស់គ្រូបង្រៀន និងធានាភាពចុះសម្រុងគ្នារវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ។ សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា ត្រូវតែទទួលស្គាល់និងគោរពការរំពឹងទុកដ៏សម្បូរបែបរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ស្របបរិបទវប្បធម៌ សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច។

ចំណុចសំខាន់ៗ៖

- ការរំពឹងទុករបស់សិស្សទាក់ទងនឹងលទ្ធផលសិក្សា និងវិន័យសាលា។
- ការរំពឹងទុករបស់គ្រូលើការអនុវត្តរបស់សិស្ស ការគាំទ្រការបង្រៀន និងការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈ
- ការរំពឹងទុករបស់មាតាបិតាទាក់ទងនឹងគុណភាពអប់រំ សុខុមាលភាពសិស្ស និងការទំនាក់ទំនងរបស់សាលា។
- ការរំពឹងទុករបស់សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាក់ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់សាលា និងការត្រៀមខ្លួនរបស់សិស្សសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្រិតខ្ពស់ ឬការងារ។

១១.៣.២ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទាមទារឱ្យមានការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ កិច្ចពិភាក្សាដែលបន្តជាប្រចាំ និងការឆ្លើយតបដែលសមស្រប។ យុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់នឹងជួយសាលារៀនក្នុងការស្វែងរកបញ្ហាប្រឈម កាត់បន្ថយជម្លោះ និងរក្សាកម្រិតនៃការពេញចិត្តរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការចូលរួម។

យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗរួមមាន៖

- ការប្រាស្រ័យទាក់ទងច្បាស់លាស់៖ បង្កើតបណ្តាញជាក់លាក់ និងតម្លាភាព (ឧ. ការប្រជុំ ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម) ដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងអំពីគោលនយោបាយ វឌ្ឍនភាព និងលទ្ធផលរបស់សាលារៀនយ៉ាងច្បាស់ទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។
- ការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ៖ ចូលរួមជាទៀងទាត់ជាមួយសិស្ស គ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ និង សមាជិកសហគមន៍ក្នុងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្ត ការធ្វើផែនការ និងការពិនិត្យឡើងវិញ នូវផែនការសកម្មភាពដើម្បីធានាបាននូវការតម្រឹមនៃការរំពឹងទុក។
- ការកំណត់គោលដៅជាក់ស្តែង៖ កំណត់គោលដៅដែលអាចសម្រេចបាន ដែលអាចវាស់វែង បាន ស្របតាមធនធានសាលា សមត្ថភាព និងបរិបទពិតរបស់សហគមន៍។
- ភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា និងតម្លាភាព៖ ធានាបាននូវភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅក្នុងគោលនយោបាយ និង តម្លាភាពក្នុងការសម្រេចចិត្ត ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្ត និងភាពជឿជាក់។

១១.៣.៣ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយក្នុងការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក

សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា ប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាពិសេសៗជាច្រើន ដូចជា ធនធានកម្រិត របាំងវប្បធម៌ និងភាពខុសគ្នារវាងបរិបទនៅទីក្រុងនិងទីជនបទ។ ការទទួលស្គាល់ និង កំណត់អត្តសញ្ញាណបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះយ៉ាងសកម្ម ជាមួយនឹងការអនុវត្តន៍ដំណោះស្រាយដែល សមស្របនឹងបរិបទសាលា គឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការកែលម្អសាលារៀនប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

តារាង ១១.១៖ បញ្ហាប្រឈមទូទៅ និងដំណោះស្រាយក្នុងការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក

បញ្ហាប្រឈម	ដំណោះស្រាយ
ការរំពឹងទុកមិនច្បាស់លាស់លើការសិក្សា	កំណត់ស្តង់ដារសិក្សាជាក់ស្តែង និងផ្តល់ព័ត៌មានយ៉ាងច្បាស់ទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។
ការយល់ច្រឡំ និងឧបសគ្គខាងវប្បធម៌	ធ្វើសិក្ខាសាលាជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធជាទៀងទាត់ និងការពិភាក្សាដែលប្រកាន់យកវប្បធម៌។
ធនធានមានកំណត់	ការផ្តល់ព័ត៌មានប្រកបដោយតម្លាភាពអំពីភាពជាក់ស្តែងនៃធនធាន និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកៀងគរ។
ការរំពឹងទុកខុសគ្នាក្នុងចំណោមឪពុកម្តាយ គ្រូបង្រៀន និងសិស្ស	សម្របសម្រួលកម្មវិធីពិគ្រោះយោបល់ជាប្រចាំ និងសកម្មភាពផ្តល់មតិចូលរួម។

ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការអនុវត្តដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលារៀន បង្កើនការពេញចិត្តរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងភាពជោគជ័យរបស់សិស្ស ក្នុងបរិបទអប់រំមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជា។ អ្នកដឹកនាំសាលាអាចជម្រុញលទ្ធផលអប់រំ និងបង្កើតទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍និងសាលាប្រកបដោយភាពវិជ្ជមាន និងសហការគ្នា ដោយយល់ដឹងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅអំពីការរំពឹងទុកនៃភាគីពាក់ព័ន្ធចម្រុះ ប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងគោលដៅ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមយ៉ាងសកម្ម។

១១.៤ ការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការជឿទុកចិត្តគឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការចូលរួម និងការសហការពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ការកសាងនិងរក្សាទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាមទារឱ្យមានតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងការឆ្លើយតបជាប្រចាំពីអ្នកដឹកនាំសាលា។ ការបង្កើតបណ្តាញច្បាស់លាស់សម្រាប់ការសន្ទនាដោយបើកចំហការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ការបង្ហាញពីភាពសុចរិតក្នុងសកម្មភាពនិងការទំនាក់ទំនង និងជួយជំរុញទំនាក់ទំនងអោយមានភាពរឹងមាំនិងយូរអង្វែង ដែលកត្តាទាំងអស់នេះមានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការបង្កើនអភិបាលកិច្ចសាលារៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងឧត្តមភាពអប់រំ។

ការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងទំនាក់ទំនងប្រកបដោយតម្លាភាព ភាពជឿជាក់ និងប្រកបដោយខ្លឹមសារ។ ការជឿទុកចិត្តគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់កិច្ចសហការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការអនុវត្តប្រកបដោយភាពជោគជ័យនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមអប់រំ។ វារួមបញ្ចូលទាំងការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា សិស្ស ឪពុកម្តាយគ្រូបង្រៀន អ្នកគ្រប់គ្រងសាលា សហគមន៍មូលដ្ឋាន ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល និងដៃគូវិស័យឯកជន។

១១.៤.១ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗក្នុងការកសាងទំនុកចិត្តជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

(១) តម្លាភាព និងទំនាក់ទំនងបើកចំហ

- ចែករំលែកព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ ទាន់ពេលវេលា និងពាក់ព័ន្ធជាទៀងទាត់។
- ផ្តល់ការពន្យល់ច្បាស់លាស់អំពីគោលនយោបាយសាលារៀន ការសម្រេចចិត្ត និងការបែងចែកធនធាន។
- បើកកិច្ចប្រជុំ និងវេទិកាដើម្បីពិភាក្សាអំពីកង្វល់ និងប្រមូលមតិកែលម្អ។

(២) ភាពជាប់លាប់ និងភាពជឿជាក់

- ធានាបាននូវភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាក្នុងគោលនយោបាយ ការអនុវត្ត និងការទំនាក់ទំនង។

- អនុវត្តតាមការប្តេជ្ញាចិត្ត និងការសន្យាដែលបានធ្វើឡើងចំពោះភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- បង្កើតទម្លាប់ដែលអាចព្យាករណ៍បានសម្រាប់អន្តរកម្មរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។

(៣) ការចូលរួម និងការគោរព

- ចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្ត។
- គោរពមតិចម្រុះ ប្រវត្តិវប្បធម៌ និងទស្សនៈរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- ទទួលស្គាល់ និងកោតសរសើរចំពោះការរួមចំណែកដែលធ្វើឡើងដោយភាគីពាក់ព័ន្ធជាសាធារណៈ និងដោយស្មោះ។

(៤) គណនេយ្យភាព

- បង្កើតតួនាទី ទំនួលខុសត្រូវ និងវិធានការគណនេយ្យភាពច្បាស់លាស់សម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- វាយតម្លៃជាទៀងទាត់ និងរាយការណ៍ពីវឌ្ឍនភាពលើគំនិតផ្តួចផ្តើម ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រកបដោយតម្លាភាព។
- ដោះស្រាយកង្វល់ និងកំហុសឆ្គងដោយសកម្ម បង្ហាញពីទំនួលខុសត្រូវ និងការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការកែលម្អ។

(៥) ការយល់ចិត្ត និងការកសាងទំនាក់ទំនង

- ជំរុញការយល់ចិត្តដោយការយល់ដឹងពីទស្សនៈ ផលប្រយោជន៍ និងកង្វល់របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។
- លើកទឹកចិត្តឱ្យមានអន្តរកម្មក្រៅផ្លូវការ និងឱកាសកសាងទំនាក់ទំនង ដូចជាការជួបជុំសង្គមព្រឹត្តិការណ៍សាលា និងសកម្មភាពសហគមន៍។
- ស្តាប់ និងឆ្លើយតបយ៉ាងសកម្មចំពោះមតិស្តាប់នារបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។

(៦) ភាពស្មោះត្រង់នៃវិជ្ជាជីវៈ

- ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវការអនុវត្តក្រមសីលធម៌ និងបង្ហាញពីភាពត្រឹមត្រូវក្នុងអន្តរកម្មទាំងអស់។
- ដោះស្រាយព័ត៌មានរសើបដោយការសម្រេចចិត្ត និងការសម្ងាត់។
- ជៀសវាងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ និងផ្តល់អាទិភាពដល់បេសកកម្មរបស់សាលា និងសុខុមាលភាពសិស្សក្នុងការសម្រេចចិត្ត។

១១.៤.២ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង

(១) កិច្ចប្រជុំ និងវេទិកាអ្នកពាក់ព័ន្ធ៖ រៀបចំកិច្ចប្រជុំអ្នកពាក់ព័ន្ធប្រចាំត្រីមាស ដើម្បីពិភាក្សាអំពីការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន បញ្ហាប្រឈម និងឱកាស។ ចែករំលែកកំណត់ហេតុប្រជុំ និងផែនការសកម្មភាពតាមដានភ្លាមៗ។

(២) ការរាយការណ៍ប្រកបដោយតម្លាភាព៖ ដើម្បីរក្សាទំនាក់ទំនងដោយបើកចំហ និងគណនេយ្យភាព បោះពុម្ពបាយការណ៍ទៀងទាត់ដែលរៀបរាប់លម្អិតអំពីសកម្មភាពសាលា ការចំណាយ សមិទ្ធផលរបស់សិស្ស និងគម្រោងដែលកំពុងដំណើរការ។

(៣) យន្តការមតិកែលម្អ៖ អនុវត្តបណ្តាញមតិកែលម្អដែលអាចចូលដំណើរការបាន និងឆ្លើយតប រួមទាំងប្រអប់ផ្តល់យោបល់ ការស្ទង់មតិ និងកិច្ចពិភាក្សាក្រុម ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។

(៤) ព្រឹត្តិការណ៍ទទួលស្គាល់៖ រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ទទួលស្គាល់អ្នកពាក់ព័ន្ធប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈ និងដឹងគុណចំពោះការរួមចំណែក និងការចូលរួមរបស់ពួកគេ។

តាមរយៈការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះជាប្រចាំ សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិអាចជំរុញឱ្យមានវប្បធម៌នៃការជឿទុកចិត្ត និងការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក បង្កើនកិច្ចសហការរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ និងលទ្ធផលអប់រំ។

១១.៥ ករណីសិក្សា៖ ការដោះស្រាយទំនាស់ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ

(១) សាវតា

វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ដែលមានទីតាំងនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា បានប្រឈមមុខនឹងជម្លោះយ៉ាងខ្លាំង នៅពេលដែលក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានដាក់ចេញនូវគំនិតផ្តួចផ្តើមការអប់រំស្វែងរកថ្មីមួយ។ គ្រូបង្រៀនមានអារម្មណ៍ហួសចិត្តចំពោះតម្រូវការរបស់កម្មវិធីសិក្សាថ្មី មាតាបិតាបានសម្តែងការភាន់ច្រឡំ និងមិនពេញចិត្តចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនេះ ហើយអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការប្តេជ្ញាចិត្តផ្តល់នូវធនធានដើម្បីគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះ។

(២) កំណត់អត្តសញ្ញាណជម្លោះ

ដំបូងជម្លោះកើតចេញពីការផ្តល់ព័ត៌មានមិនច្បាស់លាស់ និង ការរំពឹងទុកមិនត្រូវគ្នាក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ៖

- គ្រូបង្រៀនមិនច្បាស់លាស់អំពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សា និង ការគាំទ្រផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល។
- ឪពុកម្តាយមានអារម្មណ៍ថាមានការផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីការផ្លាស់ប្តូរផ្នែកអប់រំ និងព្រួយបារម្ភអំពីលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។
- អាជីវកម្មក្នុងស្រុក អ្នកពាក់ព័ន្ធ និង សហគមន៍មានការស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការផ្តល់មូលនិធិ ឬ ធនធានដោយសារភាពមិនច្បាស់លាស់អំពីផលប៉ះពាល់ និងនិរន្តរភាពនៃកម្មវិធី។

រូបភាព ១១.១៖ កិច្ចប្រជុំដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះ និងការគ្រប់គ្រងភាគីពាក់ព័ន្ធនៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ

(៣) ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក

អ្នកគ្រប់គ្រងសាលាបានទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង និង ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ពួកគេបានចាត់វិធានការដូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនិងផ្តល់ព័ត៌មានច្បាស់លាស់ដល់គ្រូបង្រៀន ពន្យល់ពីគោលបំណងការរំពឹងទុក និងការគាំទ្រដែលមានសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សាស្វ័យប្រវត្តិ។
- ដឹកនាំវេទិកាមាតាបិតា និងកិច្ចពិភាក្សា ដើម្បីដោះស្រាយកង្វល់ដោយផ្ទាល់ និងដោយបើកចំហ តាមរយៈការផ្តល់ព័ត៌មានច្បាស់លាស់អំពីអត្ថប្រយោជន៍កម្មវិធីសិក្សា និងការវាយតម្លៃការអនុវត្តរបស់សិស្ស។
- អញ្ជើញម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុងស្រុកអោយចូលរួមប្រជុំ ដោយបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់ពួកគេដែលអាចនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញរបស់សិស្ស និងឱកាសការងារនាពេលអនាគត។

(៤) ដោះស្រាយជម្លោះ

ក្រុមការងារដោះស្រាយជម្លោះដែលមានតំណាងជាគ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយ អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ និងអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ត្រូវបានបង្កើតឡើង។ ទំនួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេរួមមាន៖

- ស្តាប់កង្វល់របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងកិច្ចសន្ទនាដែលបានរៀបចំ
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំសម្របសម្រួលរវាងភាគីជម្លោះ
- បង្កើតផែនការសកម្មភាពដែលរៀបរាប់ពីតួនាទី ទំនួលខុសត្រូវ និងការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ

(៥) ការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការកសាងទំនុកចិត្តត្រូវបានផ្តល់អាទិភាពតាមរយៈសកម្មភាពសមស្រប និងតម្លាភាព៖

- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពវឌ្ឍនភាពជាទៀងទាត់ និង រៀបចំអោយមានការផ្តល់យោបល់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីធានាថាពួកគេទទួលបានព័ត៌មាន និងមានការចូលរួម។
- ទទួលស្គាល់ និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការចូលរួមចំណែករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធជាសាធារណៈ តាមរយៈបង្កើនការគោរព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទៅវិញទៅមក។
- ក្រុមការងារធានានូវទំនួលខុសត្រូវតាមរយៈការតាមដានវឌ្ឍនភាព និងដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលកើតឡើងអោយទាន់ពេលវេលា។

(៦) លទ្ធផល និងមេរៀន

វិធីសាស្ត្រសម្របសម្រួលបានកាត់បន្ថយជម្លោះយ៉ាងច្រើនក្នុងរយៈពេលមួយឆមាស។ គ្រូបង្រៀនបានរាយការណ៍ថាពួកគេទទួលបានភាពច្បាស់លាស់ និងទំនុកចិត្តក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាថ្មី។ ឪពុកម្តាយបានបង្ហាញពីការជឿទុកចិត្តប្រសើរឡើង ហើយបានក្លាយជាអ្នកគាំទ្រសកម្មនៃកម្មវិធីនេះ។ អាជីវកម្មក្នុងស្រុកបានចូលរួមចំណែកធនធានយ៉ាងច្រើន បង្កើនឱកាសសិក្សាជាក់ស្តែងសម្រាប់សិស្ស។

បទពិសោធន៍នេះបានគូសបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់នៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈការទំនាក់ទំនងប្រកបដោយតម្លាភាព និងយន្តការដោះស្រាយជម្លោះដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ។ វិធីសាស្ត្ររបស់វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិបានក្លាយជាគំរូសម្រាប់វិទ្យាល័យផ្សេងទៀត ដែលប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាស្រដៀងគ្នានេះ។

១១.៦ ផ្នែកអនុវត្ត៖ ការដោះស្រាយជម្លោះ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការធ្វើការងារ/ការពិភាក្សាជាក្រុមត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើនការចូលរួមនិងប្រសិទ្ធភាពការសិក្សា៖

- ការពិភាក្សាជាក្រុម (១០ ក្រុម x ៥ ទៅ ៦ នាក់ក្នុងមួយក្រុម) ៖ រៀបចំរបាយការណ៍ និងដាក់ជូនគ្រូឧទ្ទេស
- ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស (១ ទៅ ៣) ធ្វើបទបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ខ្លួន
- ការពិនិត្យមើលបទបង្ហាញ និង វាយតម្លៃដោយគ្រូឧទ្ទេស

ការអនុវត្តទី១៖ ចូរពិភាក្សាអំពីយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់សាលា។

ការអនុវត្តទី២៖ ពិភាក្សាករណីសិក្សា

ចូរដោះស្រាយទំនាស់ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ នៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ

១១.៧ ឯកសារយោង

- [1] Bryk, A. S., & Schneider, B. (2002). *Trust in schools: A core resource for improvement*. Russell Sage Foundation.
- [2] Ministry of Education, Youth, and Sport (MoEYS). (2020). *Cambodia Education Roadmap 2030: Sustainable Development Goal 4*. Phnom Penh. Cambodia.
- [3] OECD. (2017). *Trust and Public Policy: How Better Governance Can Help Rebuild Public Trust*. OECD Publishing.

- [4] Deutsch, M., Coleman, P. T., & Marcus, E. C. (Eds.). (2014). *The handbook of conflict resolution: Theory and practice* (3rd ed.). Jossey-Bass.
- [5] Fullan, M. (2016). *The new meaning of educational change* (5th ed.). Teachers College Press.
- [6] Lewicki, R. J., Barry, B., & Saunders, D. M. (2020). *Negotiation: Readings, exercises, and cases* (8th ed.). McGraw-Hill Education.
- [7] Lynch, M. (2021). *Educational leadership: Conflict resolution strategies for school leaders*. Routledge.
- [8] Mayer, B. (2012). *The dynamics of conflict: A guide to engagement and intervention* (2nd ed.). Jossey-Bass.
- [9] Mendelow, A. L. (1991). *Stakeholder mapping*. Proceedings of the 2nd International Conference on Information Systems, Cambridge, MA, 1-15.
- [10] Mitchell, R. K., Agle, B. R., & Wood, D. J. (1997). *Toward a theory of stakeholder identification and salience: Defining the principle of who and what really counts*. Academy of Management Review, 22(4), 853-886.
<https://doi.org/10.5465/amr.1997.9711022105>
- [11] Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2019). *Organizational behavior* (18th ed.). Pearson Education.
- [12] Tschannen-Moran, M. (2014). *Trust matters: Leadership for successful schools* (2nd ed.). Jossey-Bass.
- [13] Walker, A., & Hallinger, P. (2015). *A synthesis of reviews of research on principal leadership in East Asia*. Journal of Educational Administration, 53(4), 554-570.
<https://doi.org/10.1108/JEA-05-2015-0038>
- [14] Young, M. D., & Crow, G. M. (2016). *Handbook of research on the education of school leaders* (2nd ed.). Routledge.

ចង្ហើយសម្រាប់កិច្ចការប្រកបដោយសំណួរ

មេរៀនទី១៖ ការយល់ដឹងអំពីការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំ

ការអនុវត្តទី ១៖ លំហាត់ឆ្លុះបញ្ចាំង

រាយបញ្ជីអ្នកពាក់ព័ន្ធបច្ចុប្បន្នទាំងអស់នៅក្នុងសាលារបស់អ្នក។ សម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ៖

- តើបច្ចុប្បន្នពួកគេមានតួនាទីអ្វីខ្លះ ?
- តើពួកគេមានទំនាក់ទំនងកម្រិតណា ?
- តើការចូលរួមរបស់ពួកគេអាចប្រសើរឡើងដោយរបៀបណា ?

គំរូដំណោះស្រាយ

ភាគីពាក់ព័ន្ធ	តួនាទីបច្ចុប្បន្ន	កម្រិតនៃការចូលរួម	ឱកាសសម្រាប់ការកែលម្អ
ឪពុកម្តាយ	ចូលរួមកិច្ចប្រជុំ	ការជូនដំណឹង	ចូលរួមនៅក្នុងក្លឹបសាលា ឬការណែនាំ
អាជីវកម្មក្នុងស្រុក	ផ្តល់ការឧបត្ថម្ភម្តងម្កាល	ការប្រឹក្សា	កិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើកម្មវិធីកម្មសិក្សា

ការអនុវត្តទី ២៖ សកម្មភាពជាក្រុម

ចូរបង្កើតផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ សម្រាប់គំនិតផ្តួចផ្តើមជាក់លាក់ណាមួយរបស់សាលា (ឧ. ការបើកដំណើរការ STEM makerspace) ។ កំណត់អត្តសញ្ញាណ៖

- ផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ
- ឥទ្ធិពល
- កម្រិតនៃការគាំទ្រ
- ការរួមចំណែកសក្តានុពល

គំរូដំណោះស្រាយ

ម៉ាទ្រីសផែនទីអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការចាប់អារម្មណ៍ខ្ពស់/ឥទ្ធិពលទាប	ការចាប់អារម្មណ៍ខ្ពស់/ឥទ្ធិពលខ្ពស់
សិស្ស	នាយកសាលា និងនាយករង
ឪពុកម្តាយ	នាយកដ្ឋានស្នែង របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
ការចាប់អារម្មណ៍ទាប/ឥទ្ធិពលទាប	ការចាប់អារម្មណ៍ទាប/ឥទ្ធិពលខ្ពស់

ចាំបាច់ត្រូវបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីផ្លាស់ទីភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗឆ្ពោះទៅរកការចូលរួមកាន់តែខ្ពស់។

មេរៀនទី២៖ ការគូសផែនទីអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអប់រំស្នែង

ការអនុវត្តទី១៖ បង្កើតផែនទីម៉ាទ្រីសភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអប់រំស្នែងនៅក្នុងសាលារបស់អ្នក

គំរូដំណោះស្រាយ

សូមមើលតារាង ២.១ និង តារាង ២.២ នៃផ្នែក ២.១.៦ ផែនទីម៉ាទ្រីសភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការអនុវត្តទី២៖ រៀបចំវេទិកាពិភាក្សាជាក្រុម សម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធដោយប្រើដំណាក់កាលទាំងបីគឺ ការធ្វើផែនការនិងការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការតាមដានក្រោយវេទិកា។

គំរូដំណោះស្រាយ

ប្រធានបទ៖ ការពង្រឹងភាពជាដៃគូសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ការអប់រំស្នែងនៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សា

ដំណាក់កាលទី ១៖ ការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំ

ដំណាក់កាល	បរិយាយ	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	ពេលវេលា
១.១ កំណត់គោលដៅច្បាស់លាស់	កំណត់គោលដៅ ដូចជាការចែករំលែកទស្សនៈ កំណត់តម្រូវការសាលារៀន ការកសាងភាពជាដៃគូ និងការលើកកម្ពស់គំនិតផ្តួចផ្តើមស្នែង ។	នាយកសាលា និងគណៈកម្មាធិការរៀបចំវេទិកា	៤ សប្តាហ៍មុនព្រឹត្តិការណ៍

១.២ បង្កើតគណៈកម្មាធិការផែនការ	រួមបញ្ចូលអ្នកដឹកនាំសាលា គ្រូបង្រៀន តំណាងសិស្ស និងសមាជិក PTA ។ ផ្តល់តួនាទី (ភស្តុភារ ទំនាក់ទំនង ការសម្របសម្រួល)។	គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SMC)	៤ សប្តាហ៍មុនព្រឹត្តិការណ៍
១.៣ កំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ	មាតាបិតា អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អាជីវករ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សាកលវិទ្យាល័យ និងតំណាងក្រសួងអប់រំ។ ប្រើម៉ាទ្រីសគូសផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធ។	គណៈកម្មាធិការ + គ្រូបង្គោលស្នែម	៣ សប្តាហ៍មុនព្រឹត្តិការណ៍
១.៤ អញ្ជើញអ្នកពិភាក្សានិងអ្នកចូលរួម	ធ្វើសំបុត្រអញ្ជើញជាផ្លូវការដោយមានរបៀបវារៈច្បាស់លាស់។ គោលបំណងសម្រាប់អ្នកចូលរួមចម្រុះ (២. ស្តីពីស្នែម អ្នកដឹកនាំអាជីវកម្ម អតីតនិស្សិត សាស្ត្រាចារ្យសាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុក)។	នាយកសាលា + អ្នកគ្រប់គ្រង	៣ សប្តាហ៍មុនព្រឹត្តិការណ៍
១.៥ រៀបចំកស្តុការ	កក់កន្លែង និងរៀបចំកន្លែងអង្គុយ ប្រព័ន្ធសំឡេង អាហារសម្រន់ ផ្លាកសញ្ញា និងស្លាកឈ្មោះ។ ត្រូវប្រាកដថាសម្ភារៈដូចជារបៀបវារៈ ទម្រង់មតិកែលម្អ និងរូបភាពស្នែមគឺត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់។	អនុក្រុមភស្តុភារ	២ សប្តាហ៍មុនព្រឹត្តិការណ៍
១.៦ បង្កើតរបៀបវារៈនិងអ្នកសម្របសម្រួល	បញ្ចប់កាលវិភាគ (២. សុន្ទរកថាស្វាគមន៍ការរៀបចំវេទិកាសំណួរនិងចម្លើយ និងការពិភាក្សាតាមក្រុម)។ បណ្តុះបណ្តាលអ្នកសម្របសម្រួលដើម្បីណែនាំការសន្ទនាប្រកបដោយការរួមបញ្ចូលនិងការគោរព។	ក្រុមការងាររៀបចំផែនការ + ទីប្រឹក្សាខាងក្រៅ	១ សប្តាហ៍មុនព្រឹត្តិការណ៍

ប្រធានបទគំរូ៖

- "ការសហការផ្នែកឧស្សាហកម្មនិងសាលាក្នុងស្នែម"
- "តួនាទីរបស់ឪពុកម្តាយក្នុងការគាំទ្រការរៀនស្នែម"
- "ការកសាងរដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសាលារៀន"
- "ទស្សនៈយុវជនលើតម្រូវការការអប់រំស្នែម"

ជំណាក់កាលទី២៖ ការអនុវត្តវេទិកាពិភាក្សា

ជំណាក់កាល	បរិយាយ	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	ពេលវេលា
២.១ ការស្វាគមន៍ និងសុន្ទរកថាបើក	នាយកសាលាបរិយាយអំពីស្ថានភាព និងគូសបញ្ជាក់គោលដៅនៃវេទិកា។ អញ្ជើញ អយក ឬតំណាងការិយាល័យ ស្រុកសម្រាប់សុន្ទរកថាគាំទ្រ។	នាយកសាលា + តំណាងអយក	ថ្ងៃវេទិកា (ចាប់ផ្តើម)
២.២ ការបង្ហាញពីទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន	អ្នកចូលរួមម្នាក់ៗចែករំលែកការយល់ដឹង (៥-៧ នាទី) អមដោយសំណួរដែលបានសម្របសម្រួល។ ប្រើកាត់តាំង និងឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង។	អ្នកសម្របសម្រួល + សមាជិកក្រុម	៦០-៩០ នាទី
២.៣ វិទិកាសំនួរនិងចម្លើយ	អ្នកចូលរួមចោទជាសំណួរជំរុញឱ្យមានការសន្ទនា	អ្នកសម្របសម្រួល	៣០ នាទី
២.៤ វគ្គបំបែកក្រុមតូច	អ្នកចូលរួមពិភាក្សាអំពីប្រធានបទជាក់លាក់នៅក្នុងក្រុមតូចៗ (ឧ. "ការកែលម្អការចូលប្រើ ICT", "សមភាពយេនឌ័រក្នុងស្នែង")។	អ្នកសម្របសម្រួល	៣០-៤៥ នាទី
២.៥ ការចែករំលែកពេញអង្គ និងចំណុចសកម្មភាព	ក្រុមរាយការណ៍ត្រឡប់មកវិញ។ គំនិតឯកសារ បញ្ហាប្រឈម និងការផ្តល់យោបល់ដែលអាចអនុវត្តបានសម្រាប់ភាពជាដៃគូ និងការកែលម្អស្នែង។	អ្នករាយការណ៍	២០ នាទី
២.៦ ពិធីបិទ	សាលាបង្ហាញការដឹងគុណ រៀបរាប់ពីជំហានបន្ទាប់ ហើយគូសបញ្ជាក់ពីការរួមចំណែករបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ចេញវិញ្ញាបនបត្រប្រសិនបើអាច។	នាយកសាលា	បញ្ចប់វេទិកា

ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់៖

- ទម្រង់មតិយោបល់ (ក្រដាស ឬឌីជីថល)
- ការបង្ហាញម៉ាទ្រីសការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ
- ជ្រុងពិពណ៌នាគម្រោងស្នែង (ជាជម្រើស)

ដំណាក់កាលទី ៣៖ ការតាមដានក្រោយវេទិកា

ដំណាក់កាល	បរិយាយ	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	ពេលវេលា
៣.១ រៀបចំរបាយការណ៍សង្ខេប	រួមបញ្ចូលការពិភាក្សាសំខាន់ៗ ការផ្តល់យោបល់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធ និងផែនការសកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង។ ចែករំលែកជាមួយអ្នកចូលរួមទាំងអស់។	អ្នករាយការណ៍ + អ្នកគ្រប់គ្រងសាលា	ក្នុងរយៈពេល ១ សប្តាហ៍
៣.២ បង្កើតផែនការសកម្មភាព	បញ្ចូលលទ្ធផលវេទិការទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន (ឧ. អនុស្សរណៈជាមួយក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក ការបើកដំណើរការក្លឹបស្វែមថ្មី)។	នាយកសាលា + SMC	ក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍
៣.៣ ទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	ធ្វើលិខិតថ្លែងអំណរគុណ កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំ និងការអញ្ជើញឱ្យបន្តការចូលរួម (ឧ. គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សា ឬការបរិច្ចាគធនធាន)។	ក្រុមបច្ចេកទេស	ក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍
៣.៤ តាមដានវឌ្ឍនភាព	កំណត់ចំណុចបង្គោលដើម្បីតាមដានការប្តេជ្ញាចិត្តដែលបានធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលវេទិកា (ឧ. ឧបករណ៍បន្ទប់ពិសោធន៍ពីដៃគូ) រាយការណ៍ទៅ SMC ។	ក្រុមអ្នកដឹកនាំសាលា	ត្រឹមត្រូវ
៣.៥ រៀបចំការអនុវត្ត	ធ្វើឱ្យវេទិកានេះក្លាយជាព្រឹត្តិការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ឬ ធ្វើជាប្រចាំឆ្នាំ។ តម្រឹមវាជាមួយប្រតិទិនសាលានិងវគ្គរបាយការណ៍។	SMC + អយកអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន	បន្ត

មេរៀនទី៣៖ ការកសាងទំនុកចិត្ត និងការទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការអនុវត្តទី១៖ ពិភាក្សាអំពីប្រភេទនៃយន្តការមតិគ្រឡប់សម្រាប់ការបញ្ចូលរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់សាលា

គំរូដំណោះស្រាយ

សូមមើលតារាង ៣.៧៖ ប្រភេទនៃយន្តការមតិកែលម្អសម្រាប់ការបញ្ចូលរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធសាលានៅផ្នែករង ៣.២.៤ ប្រភេទនៃយន្តការមតិត្រឡប់

ការអនុវត្តទី២៖ បង្កើតគោលនយោបាយទំនាក់ទំនងសាលារបស់អ្នកសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

គំរូដំណោះស្រាយ

សូមមើលផ្នែករង ៣.១.៣ គោលការណ៍ទំនាក់ទំនងសាលាគំរូសម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

មេរៀនទី៤៖ ការកសាងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងការចូលរួមសហគមន៍

ការអនុវត្តទី ១៖ ជំនឿការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

ចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ជាបីកម្រិតនៃការចូលរួមបច្ចុប្បន្នសម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធ នៅសាលារបស់អ្នក ដោយប្រើកម្រិតប្រាំនៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ (ការជូនដំណឹង ការប្រឹក្សា ការពាក់ព័ន្ធ ការសហការ ការពង្រឹងអំណាច)។

គំរូដំណោះស្រាយ

ភាគីពាក់ព័ន្ធ	កម្រិតបច្ចុប្បន្ននៃការចូលរួម
ឪពុកម្តាយ	ការប្រឹក្សា – អញ្ជើញឱ្យផ្តល់មតិកែលម្អក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំមាតាបិតា។
អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន	សហការ - ធ្វើការជាមួយសាលាលើគម្រោងសុវត្ថិភាព និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងបរិវេណសាលា។
ម្ចាស់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក	ការចូលរួម – ម្តងម្កាលឧបត្ថម្ភសម្ភារៈសម្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍សាលា ប៉ុន្តែមិនមែននៅក្នុងភាពជាដៃគូរយៈពេលវែងនោះទេ។

ការអនុវត្តទី ២៖ លំហាត់កំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកពាក់ព័ន្ធ

រាយបញ្ជីអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗចំនួន ៥ ដែលសាលារបស់អ្នកកំពុងចូលរួមជាមួយ។ សម្រាប់ម្នាក់ៗ សូមពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីតួនាទី ឬការរួមចំណែកបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេចំពោះសាលារបស់អ្នក។

គំរូដំណោះស្រាយ

ភាគីពាក់ព័ន្ធ	តួនាទី/ការរួមចំណែក
សមាគមមាតាបិតា	ចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សាលា និងជួយក្នុងការរៀនសូត្រសម្រាប់កុមារ។
ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់	គាំទ្រការជួសជុលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក។
មន្ទីរអប់រំខេត្ត	ផ្តល់ការត្រួតពិនិត្យ និងការណែនាំអំពីគោលនយោបាយ។
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក (ឧ. បន្ទប់អាន)	ផ្តល់ការគាំទ្រសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សា និងបណ្ណាល័យរបស់ក្មេងស្រី។
សាកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញ	បញ្ជូនសិស្ស-គ្រូសម្រាប់ការអនុវត្តការបង្រៀនក្នុងមុខវិជ្ជាស្នេម ។

មេរៀនទី៥៖ ការដោះស្រាយជម្លោះ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ការអនុវត្តទី១៖ ពិភាក្សាអំពីយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់សាលា។

គំរូដំណោះស្រាយ

សូមមើលផ្នែករង ៥.១.២ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះ

ការអនុវត្តទី២៖ ពិភាក្សាករណីសិក្សាអំពី ការដោះស្រាយទំនាស់ និងការគ្រប់គ្រងអ្នកពាក់ព័ន្ធ នៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ។

គំរូដំណោះស្រាយ

ករណីសិក្សា៖ ការដោះស្រាយទំនាស់ និងការគ្រប់គ្រងភាគីពាក់ព័ន្ធ នៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ រាជធានីភ្នំពេញ។

(១) សេចក្តីផ្តើម

វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ដែលជាសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិសាធារណៈដ៏លេចធ្លោមួយនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា បានប្រឈមមុខនឹងជម្លោះយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធ រួមមានគ្រូ

បង្រៀន អ្នកគ្រប់គ្រងសាលា ឪពុកម្តាយសិស្ស និងអាជ្ញាធរអប់រំមូលដ្ឋាន។ បញ្ហានេះកើតចេញពីការខ្វែងគំនិតគ្នាលើការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំកម្មវិធីសិក្សាស្វែងរកចេញដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។

(២) ធម្មជាតិនៃជម្លោះ

ការរំពឹងទុក និងការយល់ខុសផ្សេងៗគ្នាទាក់ទងនឹងការបែងចែកធនធាន វិធីសាស្ត្របង្រៀន និងស្តង់ដារវាយតម្លៃសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សាស្វែងរកបានបង្កឱ្យមានជម្លោះ។ តម្រូវការកម្មវិធីសិក្សាបានធ្វើឱ្យគ្រូបង្រៀនមានអារម្មណ៍ថាមិនមានការគាំទ្រគ្រប់គ្រាន់និងទទួលបានបន្ទុកលើស ឪពុកម្តាយមានការព្រួយបារម្ភអំពីការអនុវត្តរបស់សិស្ស និងតម្លាភាពនៃការវាយតម្លៃ ហើយអ្នកគ្រប់គ្រងសាលាប្រឈមនឹងសម្ពាធក្នុងការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងឱ្យបានឆាប់រហ័សនិងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

(៣) ដោះស្រាយជម្លោះ

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិបានប្រើវិធីសាស្ត្រជាប្រព័ន្ធដែលពាក់ព័ន្ធនឹង៖

- ការធ្វើផែនទីអ្នកពាក់ព័ន្ធ៖ កំណត់ក្រុមដែលរងផលប៉ះពាល់ រួមមានគ្រូបង្រៀន ឪពុកម្តាយសិស្ស និងអាជ្ញាធរអប់រំ និងការយល់ដឹងពីកង្វល់របស់ពួកគេ។
- វេទិកាទំនាក់ទំនង៖ ការរៀបចំការពិភាក្សាដែលមានចេនាសម្ព័ន្ធអនុញ្ញាតឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធបញ្ចេញនូវកង្វល់ដោយបើកចំហ។
- ការដោះស្រាយបញ្ហារួមគ្នា៖ ការបង្កើតគណៈកម្មការចម្រុះដែលរួមមានគ្រូបង្រៀន អ្នកគ្រប់គ្រង តំណាងមាតាបិតា និងមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បីដោះស្រាយចំណុចជាក់លាក់នៃជម្លោះដោយសហការគ្នា។

(៤) ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក

ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សាលាបានគ្រប់គ្រងយ៉ាងសកម្មនូវការរំពឹងទុករបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធតាមរយៈ៖

- ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយតម្លាភាពនៃគោលដៅកម្មវិធីសិក្សា ការកំណត់ធនធាន និងពេលវេលាកំណត់។
- ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាបន្តបន្ទាប់អំពីវឌ្ឍនភាព និងភាពយឺតយ៉ាវ ដែលចែករំលែកតាមរយៈកិច្ចប្រជុំទៀងទាត់ និងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន។
- ការបង្កើតស្តង់ដារការអនុវត្ត និងការវាយតម្លៃច្បាស់លាស់ ជាក់ស្តែង និងមានការព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក។

(៥) ការកសាងទំនុកចិត្តក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធ

ការកសាងទំនុកចិត្តបានក្លាយជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ សកម្មភាពខាងក្រោមបានជួយសម្រួលដល់ការកសាងទំនុកចិត្ត៖

- កិច្ចសន្ទនាប្រកបដោយនិរន្តរភាព៖ កិច្ចប្រជុំ និងកិច្ចសន្ទនាទៀងទាត់បានបង្ហាញពីភាពបើកចំហ និងការឆ្លើយតបចំពោះកង្វល់របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។
- ការដាក់បញ្ចូលក្នុងការសម្រេចចិត្ត៖ ការអញ្ជើញភាគីពាក់ព័ន្ធចម្រុះមកក្នុងគណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត។
- តម្លាភាព៖ ការរាយការណ៍ច្បាស់លាស់ និងតម្លាភាពជុំវិញការបែងចែកធនធាន ហេតុផលនៃការសម្រេចចិត្ត និងការអនុវត្តការវាយតម្លៃសិស្ស។

(៦) លទ្ធផល

វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយជម្លោះដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ បានធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងភាគីពាក់ព័ន្ធមានភាពប្រសើរឡើងយ៉ាងខ្លាំងនិងការពេញចិត្ត។ គ្រូបង្រៀនបានរាយការណ៍ពីភាពច្បាស់លាស់កាន់តែច្រើន និងកាត់បន្ថយភាពតានតឹង មាតាបិតាបង្ហាញទំនុកចិត្តកាន់តែខ្លាំងឡើងក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលាហើយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានបានកោតសរសើរចំពោះយុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់សាលា។

(៧) សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការគ្រប់គ្រងភាគីពាក់ព័ន្ធ និងដំណោះស្រាយជម្លោះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ សម្រេចបានតាមរយៈការគូសផែនទីភាគីពាក់ព័ន្ធយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន ការប្រាស្រ័យទាក់ទងសកម្មការដោះស្រាយបញ្ហារួមគ្នា ការគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុក និងការខិតខំប្រឹងប្រែងកសាងទំនុកចិត្ត។ វិធីសាស្ត្រដ៏ទូលំទូលាយនេះបានផ្តល់នូវគំរូដ៏រឹងមាំមួយសម្រាប់ការដោះស្រាយជម្លោះអប់រំស្រដៀងគ្នានៅក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិកម្ពុជា។